

Systematic Approaches
For Equality of gender

D3.2 Εγχειρίδιο Δραστηριοτήτων

Δραστηριότητες σχεδιασμένες για την Πρόληψη και την Πάταξη της Έμφυλης Βίας μέσα από τη χρήση Αρχών Θετικής Ψυχολογίας.

Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship (REC)
Programme of the European Union

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	4
Οδηγίες για τον τρόπο χρήσης του Εγχειριδίου.....	6
Παιδαγωγική Έμφυλης Ευαισθησίας	9
Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας	9
Συνοπτικός Πίνακας	19
Δραστηριότητες για την Παιδαγωγική Έμφυλης Ευαισθησίας	26
Δραστηριότητες για Εκπαιδευτικούς και Γονείς.....	26
Δραστηριότητες για παιδιά 8-9 ετών	59
Δραστηριότητες για παιδιά 10-12 ετών.....	76
Δεξιότητες Ζωής.....	92
Συνοπτικός Πίνακας	106
Δραστηριότητες για την ενότητα Δεξιότητες Ζωής.....	110
Δραστηριότητες για Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών	110
Δραστηριότητες για Παιδιά 10-12 ετών	131
Εκπαίδευση Χαρακτήρα	151
Συνοπτικός Πίνακας	163
Δραστηριότητες για Εκπαίδευση Χαρακτήρα.....	166
Δραστηριότητες για Παιδιά 8-9 ετών.....	166
Δραστηριότητες για παιδιά 10-12 ετών.....	183
Ψυχική Ανθεκτικότητα	208
Συνοπτικός Πίνακας	224
Δραστηριότητες για Ψυχική Ανθεκτικότητα.....	227
Δραστηριότητες Ηλικίας 8-9 ετών.....	228
Δραστηριότητες για Παιδιά 10-12 ετών	244

Ευχαριστίες

Εκ μέρους της Κοινοπραξίας Εταίρων, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους όσους συνέβαλαν στην ανάπτυξη του Εγχειριδίου του SAFER. Εκπαιδευτικοί, μαθητές, υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, σχολική διοίκηση, Υπουργεία Παιδείας σε όλες τις χώρες εταίρους, είμαστε εξαιρετικά ευγνώμονες για την υποστήριξή σας, την επιδοκιμασία και την καίρια ανταπόκρισή σας.

Αυτό το έργο δεν θα ήταν δυνατό χωρίς την πολύτιμη συμβολή σας.

Συγγραφείς - Χώρες εταίροι (με αλφαβητική σειρά):

APHVF - Cyprus

CESIE - Italy

GrantXpert - Cyprus

ICEP - Ireland

Institute of Development – Cyprus

Vilnius University - Lithuania

YOUACT - UK

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the
Rights, Equality &
Citizenship Programme
of the European Union

Εισαγωγή

Το παρόν Εγχειρίδιο αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος "SAFER Project". Το πρόγραμμα SAFER: "Systematic Approaches for Equality of Gender" (SAFER) είναι μια συνεργασία με εταίρους από έξι ευρωπαϊκές χώρες. Το project SAFER συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δικαιωμάτων, Ισότητας και Αγωγής του Πολίτη της Ευρωπαϊκής Κομισιόν και εξ' αυτού του λόγου υποστηρίζεται από την ευρωπαϊκή Ένωση.

Το SAFER Project αποσκοπεί στην πρόληψη, την ενθάρρυνση, την αναφορά και την καταπολέμηση της Έμφυλης Βίας (GBV) μέσα από την εφαρμογή Αρχών Θετικής Ψυχολογίας. Προτείνεται μια συστηματική προσέγγιση για την καλλιέργεια πολύτιμων δεξιοτήτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν όχι μόνο για την καταπολέμηση και την πρόληψη της έμφυλης βίας, αλλά και για την ενίσχυση της συναισθηματικής και ψυχολογικής ευημερίας του ατόμου και τη δημιουργία υγιών κοινωνικών συνδέσεων και αλληλεπιδράσεων.

Το πρόγραμμα στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των καθηγητών, των μαθητών, των γονέων και των ενδιαφερομένων μερών σχετικά με την πρόκληση της στερεοτυποποίησης (των υφιστάμενων στερεοτύπων για τα φύλα) και τελικά την πρόληψη της έμφυλης βίας.

Ο στόχος του SAFER είναι να εκπαιδεύσουν πρώτα τους εκπαιδευτικούς και τους δασκάλους και να δημιουργήσουν μια συλλογή γνώσεων και υλικού για την σχολική τάξη που θα διατίθεται στο διαδίκτυο, ώστε να μπορούν να μεταδώσουν τις γνώσεις τους σε μαθητές του δημοτικού (ηλικίας 6-12). Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί που θα ακολουθήσουν τις οδηγίες και τις δραστηριότητες του SAFER θα είναι σε θέση να προωθήσουν ένα ασφαλές περιβάλλον στην τάξη, όπου οι μαθητές θα αισθάνονται άνετα και ασφαλείς να εκφράζουν τα συναισθήματα, τις απόψεις και τις ανησυχίες τους ενώ θα αισθάνονται αποδεκτοί και ότι τους υποστηρίζουν. Ένα τέτοιο περιβάλλον θα ενθαρρύνει τους μαθητές να αναφέρουν τυχόν πιθανά περιστατικά έμφυλης βίας ή να υπερασπίζονται, αν χρειαστεί, κάποιον από τους συμμαθητές τους όταν βρεθούν σε μια σχετική κατάσταση.

Το πρόγραμμα SAFER προτείνει **4 βασικές Ενότητες** για να πετύχει τους προαναφερόμενους στόχους:

- 1. Παιδαγωγική Έμφυλης Ευαισθησίας (και Εκπαιδευτική Σεξουαλικότητας):** αναφέρεται στο παιδαγωγικό μέτρο που αναπτύσσεται για την επίτευξη των στόχων της ισότητας των φύλων, μια προσέγγιση που προωθεί μια διαδικασία μάθησης που δίνει ιδιαίτερη προσοχή στην αναγνώριση και κριτική της στερεοτυποποίησης των φύλων (στερεοτυπικών συμπεριφορών βάσει του φύλου).
- 2. Δεξιότητες Ζωής:** ορίζονται ως οι ψυχολογικές ικανότητες για προσαρμοστική και θετική συμπεριφορά που επιτρέπει στα άτομα να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά και επαρκώς τις απαιτήσεις και τις προκλήσεις της καθημερινής ζωής (WHO).
- 3. Εκπαίδευση Χαρακτήρα:** είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει μια εκπαιδευτική προσέγγιση που στοχεύει να βοηθήσει τα παιδιά να αναπτύξουν ηθική, με κοινωνική συνείδηση και κοινωνικά αποδεκτή σκέψη και συμπεριφορά.
- 4. Ψυχική Ανθεκτικότητα:** Η ικανότητα να αναπηδά κανείς πίσω από τις αντιξοότητες – η διαδικασία της θέλησης προσαρμογής απέναντι σε δυσκολίες, σε τραυματικά γεγονότα, σε τραγωδίες ή ακόμα και σε σημαντικές πηγές άγχους (American Psychological Association, 2014).

Οδηγίες για τον τρόπο χρήσης του Εγχειριδίου.

Οι Δραστηριότητες και το Θεωρητικό Υπόβαθρο κάθε ενότητας που παρέχεται σε αυτό το Εγχειρίδιο, βασίζονται σε αποδεικτικά στοιχεία και απορρέουν από εκτεταμένη βιβλιογραφική ανασκόπηση που διεξάγεται από όλους τους εταίρους. Ακόμα, πριν από τη δημιουργία του Εκπαιδευτικού Υλικού SAFER, κάθε χώρα-εταίρος διεξήγαγε μια σχετική έρευνα προκειμένου να διερευνηθεί η ανάλυση αναγκών

Το Εγχειρίδιο περιέχει φιλικές προς το χρήστη οδηγίες για Εκπαιδευτές - Εκπαιδευτικούς και περιλαμβάνει πληθώρα αναφορών και προτάσεων για περαιτέρω πληροφορίες. Σε περίπτωση που οι εκπαιδευτές ή οι συμμετέχοντες ενδέχεται να χρειαστούν περαιτέρω διευκρινίσεις ή πληροφορίες, ενθαρρύνονται να επικοινωνούν οποιαδήποτε στιγμή με την κοινοπραξία εταίρων SAFER μέσω της επίσημης ιστοσελίδας μας

(<http://gendersafer.eu/>).

Πώς να χρησιμοποιήσετε το πακέτο εκπαίδευσης:

- Εκπαιδευτικός Οδηγός για δασκάλους (ή με οποιαδήποτε άλλη σχετική ειδικότητα με παρόμοιο ρόλο) που δουλεύουν με παιδιά ηλικιών 06-12.
- Εργαλείο Αναφοράς από Εκπαιδευτές, Μαθητές/Παιδιά που έχουν ήδη περάσει από την εκπαίδευση, Γονείς οι οποίοι έχουν ήδη οικειοποιηθεί το αντικείμενο λόγω των παιδιών τους.

Το υλικό έχει διαχωριστεί σε **τέσσερις ενότητες:**

- 1. Παιδαγωγική Έμφυλης Ευαισθησίας (GSP) και Εκπαιδευτική Σεξουαλικότητας (CSE)**
- 2. Δεξιότητες Ζωής**
- 3. Εκπαίδευση Χαρακτήρα**

4. Ψυχική Ανθεκτικότητα

Κάθε κεφάλαιο - ενότητα ξεκινά με την εισαγωγή στον αναγνώστη ενός σύντομου θεωρητικού υπόβαθρου και μιας σύνθετης Λίστας Αναφορών, προκειμένου να παρέχει μια συλλογή πληροφοριών για όσους επιθυμούν να διερευνήσουν συγκεκριμένες πτυχές και ιδέες σε βάθος.

Στο τμήμα δραστηριοτήτων, θα βρείτε πρώτα έναν συνοπτικό πίνακα των δραστηριοτήτων κατά σειρά, συμπεριλαμβανομένων των στόχων τους και μια σύντομη περιγραφή για κάθε δραστηριότητα. Ακολουθεί η λεπτομερής περιγραφή κάθε δραστηριότητας με παραρτήματα, φύλλα εργασίας και αναφορές.

Οι εκπαιδευτές-εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να αλλάξουν, να προσαρμόσουν και να εφαρμόσουν όλο το υλικό που παρέχεται σύμφωνα με τους δικούς τους συγκεκριμένους στόχους ή περιορισμούς (διαθεσιμότητα χρόνου, πολιτισμικές διαφορές, εκπαιδευτικό σύστημα - πρόγραμμα σπουδών κάθε χώρας, ειδικά χαρακτηριστικά ομάδας εκπαιδευόμενων, αποτελέσματα, τα χαρακτηριστικά του διαμεσολαβητή).

Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσα στην τάξη, σε μικρές ή μεγάλες ομάδες (περίπου 20-25 άτομα). Η διάρκεια της εκπαίδευσης μπορεί να ποικίλει και πάλι, ανάλογα με το κοινό και τη διαθεσιμότητα, αλλά μην ξεχνάτε ότι η ομάδα προτείνει περίπου 5 ώρες για κάθε ενότητα (περίπου 5 δραστηριότητες 45 λεπτών, μαζί με ένα σύντομο διάλειμμα ενδιάμεσα για να χρησιμοποιηθούν όπως κρίνεται απαραίτητο από τον διαμεσολαβητή - αλλαγή σκηνικού / δωματίου / κατά πόσο παρακολουθεί το ακροατήριο / υλικό το οποίο δίνεται κ.λπ.).

Λάβετε υπόψη ότι είναι υποχρεωτικό οι εκπαιδευτές να είναι σε θέση να απαντούν σε ερωτήσεις και να συμμετέχουν σε συνομιλία μεταξύ τους και με τους συμμετέχοντες. Ως εκ τούτου, συνιστάται ιδιαίτερα να διαβάσουν προσεκτικά το υλικό που παρέχεται και, αν είναι δυνατόν, να διεξάγουν επίσης, δικές τους έρευνες υποβάθρου, λαμβάνοντας υπόψη τα μοναδικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων.

Παιδαγωγική Έμφυλης Ευαισθησίας

Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας

Τι είναι η παιδαγωγική έμφυλης ευαισθησίας;

Όλοι έχουμε ακούσει για το “φύλο”. Το **φύλο** είναι μια έννοια που χρησιμοποιείται ευρέως και γίνεται αντιληπτή σε πολλές περιπτώσεις ως "τα θέματα των γυναικών", ωστόσο, στην πραγματικότητα, η πραγματική έννοια του προαναφερθέντος όρου διαφέρει πολύ. Το φύλο αναφέρεται στις "κοινωνικές ιδιότητες και τις ευκαιρίες που συνδέονται με το ανδρικό και το θηλυκό και τις σχέσεις μεταξύ γυναικών και ανδρών, κοριτσιών και αγοριών, καθώς και τις σχέσεις ανάμεσα στις γυναίκες και ανάμεσα στους άνδρες. Αυτές οι ιδιότητες, οι ευκαιρίες και οι σχέσεις είναι κοινωνικά κατασκευασμένες και γίνονται κατανοητές μέσα από διαδικασίες κοινωνικοποίησης. Λειτουργούν μέσα στο εκάστοτε πλαίσιο και είναι, συγκεκριμένες χρονικά και μεταβλητές” (EIGE, 2018).

Οι ρόλοι των φύλων είναι πολύ διαφορετικοί από τους γενετικούς ρόλους των ανδρών και των γυναικών. Οι γενετικοί ρόλοι είναι ξεκάθαρα βιολογικοί. Δεν μπορούν να αλλάξουν. Οι ρόλοι των φύλων, από την άλλη, **είναι κοινωνικά καθορισμένοι**, κάτι το οποίο αναθέτει διαφορετικές ευθύνες στους άνδρες και τις γυναίκες, π.χ. η δουλειά της μαγειρικής για τις γυναίκες και της λήψης αποφάσεων για τους άνδρες, εξ ’ου και η σχηματισμένη στερεοτυποποίηση (τα σχηματισμένα κοινωνικά στερεότυπα για το φύλο).

Η **Στερεοτυποποίηση** (ένα στερεότυπο είναι μια ευρέως διαδεδομένη πεποίθηση σχετικά με τις συμπεριφορές και τα χαρακτηριστικά που αποδίδονται στα αγόρια και τα κορίτσια, στις γυναίκες και τους άντρες. Οι γυναίκες συχνά παρουσιάζονται ως συναισθηματικές, στοργικές και σε ανάγκη για προστασία. Οι άνδρες χαρακτηρίζονται συχνά ως ορθολογικοί, καθοδηγούμενοι από τους στόχους για επαγγελματική καριέρα και δυνατοί. Αυτές οι υποθέσεις μπορεί να είναι αρνητικές(π.χ. οι γυναίκες είναι παράλογες, οι άντρες δεν είναι ευαίσθητοι) ή φαινομενικά καλοπροαίρετες (π.χ. οι γυναίκες είναι προστατευτικές, οι άντρες είναι ηγέτες). Αυτή η στερεοτυποποίηση (τα στερεότυπα φύλου) διαμορφώνει την αυτο-αντίληψη, τη συμπεριφορά στις σχέσεις και επηρεάζει τη κοινωνική συμμετοχή. Σε ένα σχολικό περιβάλλον,

μπορεί να επηρεάσει την εμπειρία στην τάξη ενός νεαρού ατόμου, την ακαδημαϊκή απόδοση, την επιλογή θέματος για σπουδές και την ευημερία (IOP, 2018).

Η παιδαγωγική έμφυλης ευαισθησίας (GSP) αναφέρεται στα παιδαγωγικά μέτρα που χρησιμοποιούνται για την επίτευξη των στόχων για την ισότητα των φύλων και της ισότητας και αναφέρεται σε μια διαδικασία μάθησης και διδασκαλίας που δίνει προσοχή στην αναγνώριση και κριτική της στερεοτυποποίησης (των στερεοτυπικών συμπεριφορών που αφορούν τα φύλα). Προκείμενου η προσέγγιση να είναι επιτυχής, οι παρακάτω βασικοί τομείς πρέπει να πραγματοποιηθούν: διευθέτηση της τάξης, οργάνωση μαθήματος, αλληλεπίδραση δασκάλου-μαθητή, μεθοδολογία επίτευξης, χρήση της γλώσσας, πόρους για τη διδασκαλία και την αξιολόγηση, και τη σχολική ή τη θεσμική διαχείριση (Njambi et al. 2016). Απαιτείται επίσης από τους εκπαιδευτικούς να σχεδιάσουν συγκεκριμένα το πλάνο του μαθήματος, της διδασκαλίας, τη διαχείριση της τάξης και την αξιολόγηση των επιδόσεων μέσα από μια σκοπιά που αφορά την ανταπόκριση σε θέματα φύλου (Mlamba et al. 2005). Αυτές οι μέθοδοι στοχεύουν στη δημιουργία ενός εποικοδομητικού πλαισίου για κριτική σκέψη και επίλυση διαφορών στην τάξη, όπου επικρατεί η ισότητα των φύλων. Κατ' αυτό τον τρόπο, οι δάσκαλοι λειτουργούν για τους μαθητές ως ένας κριτικής σημασίας φίλος συνειδητοποιημένος, σχετικά με τα ζητήματα που αφορούν το φύλο, όπου η αυτο-συνειδητότητα των δασκάλων σχετικά με τους δικούς τους ρόλους όσον αφορά το φύλο δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να εξετάσουν το δικό τους προσανατολισμό (Adriany & Warin, 2017, p.382).

Σημαντική σημείωση: Η παιδαγωγική έμφυλης ευαισθησίας δεν έχει ως στόχο να παγιώσει διακρίσεις σε βάρος των αγοριών, ούτε έχει ως στόχο να επικεντρωθεί σε ένα φύλο. Περιλαμβάνει τη χρήση διαφορετικών μεθόδων μάθησης δίνοντας παράλληλα ίσες ευκαιρίες συμμετοχής τόσο στα κορίτσια όσο και στα αγόρια.

Οφέλη από την παιδαγωγική έμφυλης ευαισθησίας.

Η παιδαγωγική έμφυλης ευαισθησίας (GSP) παρέχει ποικίλα οφέλη εάν εφαρμοστεί στη μαθησιακή διαδικασία των μαθητών. Τα ευρήματα δείχνουν ότι η προσέγγιση αυτή μπορεί να οδηγήσει σε ενδυνάμωση, ποιοτικά εκπαιδευτικά αποτελέσματα και γενική καλή ποιότητα ζωής τόσο για τα αγόρια όσο και για τα κορίτσια, λαμβάνοντας υπόψη την θετική επίδρασή της στα ακόλουθα:

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the
Rights, Equality &
Citizenship Programme
of the European Union

Αρχικά, προκαλεί συμπεριφορική αλλαγή και στάση, σε σχέση με τις έμφυλες δυναμικές (οι δυναμικές που αφορούν τη συμπεριφορά των φύλων στις μεταξύ τους σχέσεις). Σύμφωνα με μια έρευνα η οποία διεξήχθη από το FAWE (Njambi et al. 2016), μετά την εφαρμογή της παιδαγωγικής έμφυλης ευαισθησίας στα σχολεία, παρατηρήθηκε μια θετική αλλαγή των συμπεριφορών και στάσεων των αγοριών και των κοριτσιών. Τα κορίτσια συμμετείχαν ενεργά σε συζητήσεις στην τάξη και αυξήθηκε η αυτοπεποίθησή τους. Οι δάσκαλοι συνειδητοποίησαν τη σκληρότητα της γλώσσας που κάποιες φορές χρησιμοποιούσαν, και σταμάτησαν να τη χρησιμοποιούν. Συνεπώς, οι μαθητές αισθάνθηκαν ενθαρρυμένοι, αλληλοεπιδρούσαν ελεύθερα με τους δασκάλους και μεταξύ τους και υποστήριζαν ο ένας τον άλλον στα σχολικά καθήκοντα και στις εργασίες. Περαιτέρω, η ενθαρρυντική χρήση της γλώσσας, αύξησε την αυτοεκτίμηση των μαθητευόμενων και την αυτοπεποίθησή, συγκεκριμένα στα κορίτσια. Σε ομαδική δουλειά που παρουσιάστηκε, συζητήσεις, εκπαιδευτικές εκδρομές και εκμάθηση που βασίζεται σε εργασίες, τόσο τα κορίτσια όσο και τα αγόρια συμμετείχαν εξίσου, αφήνοντας το τοξικό ανταγωνισμό πίσω. Το αποτέλεσμα ήταν η βελτίωση των επιδόσεων μεταξύ των εκπαιδευομένων.

Δεύτερον, η παιδαγωγική έμφυλης ευαισθησίας (GSP) υποστηρίζει την εκπαίδευση χαρακτήρων και αποτρέπει τη στερεοτυποποίηση μέσα από την παροχή ευκαιριών για αμφισβήτηση των παραδοσιακών ρόλων των φύλων. Αυτό υπογραμμίζει το ρόλο του δασκάλου να δοκιμάσει τους παραδοσιακούς ρόλους των φύλων χρησιμοποιώντας τη παιδαγωγική έμφυλης ευαισθησίας. Η χρήση της GSP συνδέεται άμεσα με τη μείωση της έμφυλης βίας καθώς οι καθηγητές και οι μαθητές αλληλοκατανοούνται καλύτερα, κάτι το οποίο οδηγεί σε μεγαλύτερο σεβασμό και μειωμένη έμφυλη βία (Njambi, 2016). Με τη σειρά της, ενισχύεται και η καλύτερη αφομοίωση των κοριτσιών στο σχολικό περιβάλλον.

Τρίτον, είναι επωφελής για τις δεξιότητες ζωής των παιδιών. Σε μια συνεχώς μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας, αυτή η προσέγγιση, αν εφαρμοστεί, μπορεί να βοηθήσει τα αγόρια και τα κορίτσια να αναπτύξουν ικανότητες που μπορεί να τους βοηθήσει να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της πραγματικής ζωής. Για παράδειγμα, η αυξανόμενη συμμετοχή στην τάξη επιτρέπει στα κορίτσια να αυξήσουν την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και τις δεξιότητες

επιχειρηματολογίας, τα οποία αποδεδειγμένα είναι χρήσιμα στη ζωή έξω από το σχολείο (Lloyd et al. 2000).

Τέλος, η παιδαγωγική έμφυλης ευαισθησίας (GSP) έχει αποδειχθεί ότι σχετίζεται με την ικανότητα των παιδιών για ψυχική ανθεκτικότητα. Μια προσέγγιση ψυχικής ανθεκτικότητας βασίζεται σε σχέσεις, ευκαιρίες, και δομές που υποστηρίζουν τη θετική αντιμετώπιση και την προσαρμοστικότητα. Η υπάρχουσα βιβλιογραφία υποδεικνύει ότι το δίκτυο φίλων και η οικογένεια μπορεί να βοηθήσει τους μαθητευόμενους σε ακαδημαϊκό επίπεδο, αυξάνει την αυτοεκτίμηση, την ικανότητα αυτενέργειας και τη συναισθηματική έκφραση, φροντίδα, υποστήριξη και ενθάρρυνση (Reyes et al, 2013) Η έρευνα Reyes αναφέρει επίσης ότι ο ρόλος των σχολείων στην παροχή ευκαιριών για θετική αυτοδιάθεση και ενδυνάμωση που σχετίζεται με το φύλο μέσα από δραστηριότητες είναι θεμελιώδης. Αυτό σημαίνει ενθάρρυνση δραστηριοτήτων που εξισορροπούν την προώθηση ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, καθώς και ακαδημαϊκούς και ψυχαγωγικούς στόχους. Αυτές οι δραστηριότητες ενισχύουν τα δυνατά σημεία των ατόμων και ενθαρρύνουν την υγιή κοινωνικοποίηση.

Τι είναι η ολοκληρωμένη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση?

Ένα άλλο σημαντικό πράγμα που πρέπει να ληφθεί υπόψιν όταν μιλάμε για παιδαγωγική έμφυλης ευαισθησίας είναι η Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση (CSE). δίνει στα παιδιά και τους νέους την ευκαιρία να προβληματιστούν κριτικά για το φύλο, όσον αφορά τον αντίκτυπό του, στην κατανόηση της βιολογίας και των κοινωνικών κανόνων (UNESCO, 2018). Η Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση ορίζεται ως Μια διαδικασία διδασκαλίας και μάθησης βασισμένη σε πρόγραμμα σπουδών για τις γνωστικές, συναισθηματικές, σωματικές και κοινωνικές πτυχές της σεξουαλικότητας, (UNESCO, 2018). Ο στόχος της CSE είναι να εξοπλίσει τα παιδιά και τους νέους με τις δεξιότητες που απαιτούνται για την προστασία της υγείας τους, να κατανοήσουν και να συνειδητοποιήσουν τα ανθρώπινα δικαιώματά τους και να καλλιεργήσουν σεβαστές κοινωνικές και σεξουαλικές σχέσεις. Γενικότερα, η Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση χρησιμεύει στην ενδυνάμωση των παιδιών και των νέων στην λήψη αποφάσεων σχετικά με τις σχέσεις και την ευημερία τους.

Η Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση συνδυάζει πληροφορίες από διάφορους κλάδους προκειμένου να υλοποιηθούν αυτοί οι στόχοι. Κυρίως, βασίζεται σε: επιστημονικά

ευρήματα, είναι κατάλληλη για την ηλικία στην οποία απευθύνεται, είναι ολοκληρωμένη, είναι ευαίσθητη προς το πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο παρέχεται, Βασίζεται στην ισότητα των φύλων, και υιοθετεί μια προσέγγιση που βασίζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα (UNESCO, 2018).

Γιατί να διδάξουμε ολοκληρωμένη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση?

Η Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση μπορεί να διδαχθεί τόσο σε ανεπίσημα όσο και σε επίσημα περιβάλλοντα. Επιτρέπει την εξομάλυνση των συζητήσεων γύρω από τη σεξουαλικότητα (IPPF, 2016). Δεδομένου ότι τα σχολεία διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη των περισσότερων παιδιών, είναι σημαντικό να πραγματοποιηθεί εκεί αυτή η εξομάλυνση. Ακόμα, η πραγματοποίηση της CSE σε σχολικά περιβάλλοντα εξασφαλίζει ευρεία πρόσβαση καθώς θα συμπεριληφθούν όλα τα παιδιά και οι νέοι που πηγαίνουν σχολείο και αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για όσους μαθητές δεν έχουν την ευκαιρία να προβληματιστούν κριτικά για αυτά τα θέματα στο σπίτι ή σε άλλα περιβάλλοντα.

Ένα μεγάλο σύνολο αποδεικτικών στοιχείων δείχνει ότι η Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση βελτιώνει τις δεξιότητες λήψης αποφάσεων των παιδιών και των νέων και ενισχύει την αυτοπεποίθησή τους, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με πολλαπλές πτυχές της ευζωίας τους (IPPF, 2016). Η Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση έχει αποδειχθεί ακόμα ότι ενθαρρύνει την ασφαλή σεξουαλική συμπεριφορά και την αυξημένη αυτο-αποτελεσματικότητα στις αποφάσεις που σχετίζονται με τη σεξουαλικότητα και τις σχέσεις (UNESCO, 2015).

Ποια είναι η κατάλληλη ηλικία για τη διεξαγωγή Ολοκληρωμένης Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης (CSE)?

Συχνά η Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση πραγματοποιείται αργά στην ανάπτυξη των νέων ανθρώπων καθώς θεωρείται ότι είναι σχετικό μόνο με την ανάπτυξη των εφήβων σε αντίθεση με αυτή των παιδιών. Ωστόσο, η ευαισθησία των παιδιών στη βία, η εκμετάλλευση και η κακοποίηση δείχνουν ότι υπάρχει ανάγκη για τέτοιου είδους εκπαίδευση από νεαρή ηλικία (Goldman, JDG, 2015). Ακόμα, είναι σημαντικό να πραγματοποιηθεί η Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση σε μια εποχή που τα παιδιά αρχίζουν να εσωτερικοποιούν

μηνύματα σχετικά με τη σεξουαλικότητα και τις σχέσεις (UNESCO, 2018). Ενώ η ηλικία αυτή ποικίλλει μεταξύ των παιδιών, τα αποδεικτικά στοιχεία δείχνουν την ανάγκη των παιδιών για ολοκληρωμένη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση όσο το δυνατόν νωρίτερα, όπως αναγνωρίζεται στην αναπτυξιακή ψυχολογία και αντανακλάται στα Πρότυπα για την Εκπαίδευση της Σεξουαλικότητας στην Ευρώπη (WHO Regional Office for Europe and BZgA, 2010). Η Σουηδία, η οποία αναγνωρίζεται ως η πιο ισότιμη χώρα σε όλο τον κόσμο όσον αφορά την ισότητα των φύλων, ξεκινά την εκπαίδευση που λαμβάνει υπόψη το φύλο σε προσχολική ηλικία (Swedish Institute, 2019). Το ζήτημα της ηλικίας υπογραμμίζει επίσης την ανάγκη να πραγματοποιηθεί σταδιακά η Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση, όπου θα πρέπει να ενσωματωθεί ως βασικό μέρος της μάθησης των νέων καθ' όλη τη διάρκεια της ανάπτυξής τους και να ενημερώνεται από την αναπτυξιακή τους ικανότητα (UNESCO, 2018).

Μέθοδοι και προσεγγίσεις Παιδαγωγικής έμφυλης ευαισθησίας.

Τώρα που γνωρίζουμε τι είναι η παιδαγωγική έμφυλης ευαισθησίας και η ολοκληρωμένη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, και γνωρίζουμε τα οφέλη που προσφέρουν στην ανάπτυξη των παιδιών και των νέων, μπορούμε να μάθουμε τι μπορεί να γίνει στην τάξη και πώς.

Η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των φύλων σημαίνει ότι εσείς, ως δάσκαλος, πρέπει να αυξήσετε την ευαισθησία σας στα θέματα φύλου, ως σημείο εκκίνησης.

Οι βασικές δεξιότητες που επιδεικνύουν οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι προωθούν μια τάξη με έμφυλη ευαισθησία περιλαμβάνουν:

- Την ίση εκτίμηση εξίσου τη μαθησιακή ικανότητα τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών.
- Τη διευκόλυνση των ικανοτήτων τόσο των κοριτσιών και των αγοριών για μάθηση, ισάξια πρόοδο, και την ανάπτυξη των δυνατοτήτων τους στο έπακρο.
- Η προσεκτική αντίδραση σε εχθρικές και ενδεχομένως σε σχέση με το φύλο συμπεριφορές που μπορούν να επιδείξουν οι μαθητές προς τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριες τους.
- Βοηθώντας τους μαθητές να αμφισβητήσουν τις συμπεριφορές που επηρεάζουν το φύλο προκειμένου να αποφευχθεί η μελλοντική τους εμφάνιση.

- Η αναζήτηση για χαρακτηριστικά / συμπεριφορές που προκύπτουν από κοινωνικούς κανόνες που μπορεί να εμποδίσουν την ακαδημαϊκή μάθηση και απόδοση (π.χ., συστολή, υπεροψία, κτητικότητα, εκφοβισμός, έλλειψη αυτοπεποίθησης, και φόβος έκφρασης της προσωπικής άποψης στην τάξη.)

Στην εκπαίδευση για την εφαρμογή των πρακτικών Παιδαγωγικής Έμφυλης Ευαισθησίας (GSP) και της πραγματοποίησης Ολοκληρωμένης Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης (CSE), οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να υιοθετούν μια συνεργατική προσέγγιση που βασίζεται στον μαθητή-τρια ξεχωριστά, όπως χρησιμοποιείται συχνά στην διεκπεραίωση των GSP και CSE. Αυτό υπογραμμίζει τον ρόλο του καθηγητή ως παράγοντα διευκόλυνσης, ο οποίος πρέπει να προάγει και να επιτρέπει την κριτική σκέψη μεταξύ των μαθητών, σε αντίθεση με την καθοδήγησή τους όσον αφορά τη μάθηση (IPPF, 2017). Αυτή η προσέγγιση δίνει προτεραιότητα στη συμμετοχή των μαθητών στο σχεδιασμό των δραστηριοτήτων, στη δημιουργία ενός ασφαλούς χώρου και ενός συμφωνημένου κώδικα εμπιστοσύνης μεταξύ των μαθητών και στη συμμετοχή μέσω της χρήσης μιας σειράς διδακτικών εργαλείων που αντικατοπτρίζουν την ποικιλία των δεξιοτήτων τους.

Σημαντική Σημείωση: Όταν εφαρμόζουμε τη Παιδαγωγική έμφυλης Ευαισθησίας και εκπληρώνουμε Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση, ανταποκρινόμαστε στις διαφορετικές ανάγκες των μαθητών και διασφαλίζουμε την ισότητα στη μαθησιακή διαδικασία παρέχοντας τους ταυτόχρονα υποστήριξη, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να αποκαλύψουν το όλες τους τις δυνατότητες.

Στην ενότητα 1 αυτού του εγχειριδίου θα βρείτε:

- 6 δραστηριότητες για τον εαυτό σας, τις οποίες μπορείτε να εφαρμόσετε με τους συναδέλφους σας για να προβληματιστείτε για τις δικές σας συμπεριφορές και πεποιθήσεις.
- 4 δραστηριότητες που μπορείτε να υλοποιήσετε με τους μαθητές σας ηλικίας 8-9 ετών.
- 4 δραστηριότητες που μπορείτε να υλοποιήσετε με τους μαθητές σας ηλικίας 10-12 ετών.

References

- Bernat, D., Bearinger, L., Eisenberg, ME., Resnick, MD. (2008). Support for Comprehensive Sexuality Education: Perspectives from Parents of School-age Youth. *Journal of Adolescent Health, 42*(4), 352-359
- Davies, B. (1989). *Frogs, Snails and Feminist Tales: pre-school children and gender*. Sydney: Allan & Unwin.
- EIGE (2019). Forms of gender-based violence. Retrieved from:
<https://eige.europa.eu/genderbasedviolence/what-gender-based-violence/formsgender-based-violence>
- Funk & Funk (2017). *From a Pedagogy of Vulnerability to a Pedagogy of Resilience: A Case Study Of the Youth and Gender in Media Project*, Critical Questions in Education 8:3.
- Gordon, T. & Lahelma, E. (1998). *Gränsöverskridande – om kön i läroplaner och i skolans praxis [Crossing boundaries – on gender in curricula and school practice]*, in A-L. Arnesen, (Ed.) *Likt og ulikt: Könnsdimensjonen i pedagogisk tenkning och praxis*. HiO-report, Oslo University.
- International Planned Parenthood Federation. (2016). Everyone's right to know: delivering comprehensive sexuality education for all young people. Retrieved from
https://www.ippf.org/sites/default/files/2016-05/ippf_cse_report_eng_web.pdf
- International Planned Parenthood Federation (2017). Deliver and enable toolkit: scaling up Comprehensive sexuality education. International Planned Parenthood Federation. Available at:

<https://www.ippf.org/sites/default/files/201803/IPPF%20Deliver%20and%20Enable%20%20CSE%20Toolkit.pdf>

Juliette D.G. Goldman (2010). *The new sexuality education curriculum for Queensland primary schools*, *Sex Education*, 10:1, 47-66, DOI: 10.1080/14681810903491370

Karlson et al. (2011). A Question of Gender-Sensitive Pedagogy: Discourses in Pedagogical Guidelines, *Contemporary Issues in Early Childhood* 12(3):27.

Mlama et al. (2005). Gender Responsive Pedagogy – a Teacher’s Handbook, Forum for African Women Educationalists (FAWE)

Njambi et al. (2016). Documentation of Gender Responsive as a Best Practice by the Forum for African Women, Forum for African Women Educationalists Educationalists (FAWE)

Lenz Taguchi, H. (2004). *In på bara benet. En introduction till feministisk poststrukturalism [On The naked bone: an introduction to feminist poststructuralism]*. Stockholm: HLS Förlag.

Lloyd et al. (2000). The Effects of Primary School Quality on School Dropout among Kenyan Girls and Boys Comparative Education Review. Available at:
https://www.jstor.org/stable/10.1086/447600?seq=1#metadata_info_tab_contents

Lundberg et al. (2015). Gender Studies Education and Pedagogy, Swedish Secretariat for Gender Research. Available at:
<https://www.genus.se/wp-content/uploads/Gender-Studies-Education-and-Pedagogy.pdf>

Nabbuye, H. (2018). *Gender-sensitive pedagogy - The bridge to girls’ quality education in Uganda*, *Echidna Global Scholars Program*, Policy Brief, Center for Universal Education at Brookings.

Raghavendra, T. (2014). Understanding Gender: A training module for teachers, Karnataka Health Promotion Trust (KHPT).

- Rennie, L. J., (2003). *“Pirates Can Be Male or Female”: Investigating Gender-Inclusivity in a Years 2/3 Classroom*, *Research in Science Education* 33: 515–528, Kluwer Academic Publishers. Printed in the Netherlands.
- Reyes et al. (2013). *Transformative Resilience Guide, Gender, Violence, and Education*, The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank.
- Sunnari, V (1997). *Gendered Structures and Processes In Primary Teacher Education – Challenge for Gender-Sensitive Pedagogy*, *Oulu Department of Teacher Education*, Femina Borealis.
- Swedish Institute (2019). *Education in Sweden*. Retrieved from: <https://sweden.se/society/education-in-sweden/>
- UNESCO (2015). *Emerging evidence and practice in comprehensive sexuality education: a global review*. Retrieved from: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000243106>
- UNESCO (2018). *International technical guidance on sexuality education: an evidence-informed approach*. Retrieved from: <https://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/ITGSE.pdf>
- Warin, J & Adriany, V. (2017). *Gender flexible pedagogy in early childhood education*, *Journal of Gender Studies*, 26:4, 375-386, DOI: 10.1080/09589236.2015.1105738
- WHO Regional Office for Europe and BZgA (2010). *Standards for Sexuality Education in Europe: Guidance for Implementation*.
https://www.bzgawhocc.de/fileadmin/user_upload/Dokumente/Guidance_for_implementation.pdf
- Wodon et. al (2018). *Missed Opportunities: The High Cost of Not Educating Girls (English)*. *The Cost of Not Educating Girls Series*. Washington, D.C.: World Bank Group. Available at:
<http://documents.worldbank.org/curated/en/775261531234655903/Missed-Opportunities-The-High-Cost-of-Not-Educating-Girls>

Συνοπτικός Πίνακας

Τίτλος	Κοινό	Προεσκόπηση	Αξιολόγηση & Προβληματισμός
Θερμόμετρο ή Κινούμενη Συζήτηση	<ul style="list-style-type: none"> Εκπαιδευτικοί και Γονείς 	Αυτή η Δραστηριότητα δίνει τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να διερευνήσουν την έννοια της ισότητας και της ανισότητας μέσα από μια «κινούμενη συζήτηση» και να προβληματιστούν για τη στάση τους απέναντι στους ρόλους των φύλων, τα στερεότυπα και την έννοια της ισότητας.	Οι διευκολυντές μπορούν να προσαρμόσουν τις δηλώσεις βάσει των ενδιαφερόντων του πλαισίου και των εκπαιδευμένων. Οι διευκολυντές θα πρέπει να επιτρέπουν στους εκπαιδευμένους να αλλάξουν γνώμη ανάλογα με τις απόψεις που θα ακούσουν από άλλους εκπαιδευμένους. Είναι σημαντικό να αφήνουν περιθώρια για εποικοδομητική συζήτηση στο τέλος αυτής της Δραστηριότητας.
Παρουσιάζοντας τις έννοιες του φύλου	<ul style="list-style-type: none"> Εκπαιδευτικοί και Γονείς 	Αυτή η δραστηριότητα είναι ως επί το πλείστον ενημερωτική, ώστε οι εκπαιδευόμενοι να αποκτήσουν πλήρη γνώση σχετικά με τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με το φύλο.	Οι διευκολυντές μπορούν να προσαρμόσουν τις έννοιες του φύλου με βάση τις ανάγκες της συνεδρίασης και το επίπεδο γνώσης των εκπαιδευμένων.

<p>Γένος και Φύλο</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί και Γονείς 	<p>Αυτή η Δραστηριότητα ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με τις δικές τους πεποιθήσεις σχετικά με το γένος και το φύλο και τις διαφορές μεταξύ των δύο. Επιπλέον, στοχεύει να κάνει τους συμμετέχοντες να αισθάνονται πιο άνετα μιλώντας για τα προαναφερθέντα θέματα.</p>	<p>Ο οργανωτής ενθαρρύνεται να εξηγήσει στους εκπαιδευόμενους ότι οι προαναφερόμενες δηλώσεις προορίζονται μόνο για να δημιουργήσουν μια συζήτηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η κοινωνία προάγει τις εικόνες των ανδρών και των γυναικών, οι οποίες οδηγούν σε προκαταλήψεις και εικόνες των φύλων. Επιπλέον, υπογραμμίζει τη διαφορά μεταξύ γένους και φύλου, η οποία είναι κρίσιμη για την εξασφάλιση της ισότητας των φύλων. Μέχρι το τέλος όλοι οι συμμετέχοντες πρέπει να γνωρίζουν ότι τα περισσότερα στερεότυπα δεν προέρχονται από βιολογικά χαρακτηριστικά, αλλά κοινωνικά κατασκευασμένα χαρακτηριστικά ανδρών και γυναικών.</p>
<p>Αποκέντρωση μέσω εικόνων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί και Γονείς 	<p>Η Δραστηριότητα βοηθά να προβληματιστούν για την κοινωνικοπολιτισμική προέλευση των στερεοτύπων των φύλων, των ρόλων των φύλων και τελικά του ίδιου του φύλου. Επιπροσθέτως, επιτρέπει στους συμμετέχοντες να διερευνήσουν τα στερεότυπα φύλου που μπορεί να έχουν οι ίδιοι ή να έχουν συναντήσει στην πραγματική ζωή.</p>	<p>Αυτή η δραστηριότητα συνιστάται να αυξήσει την ευαισθητοποίηση και τον αυτο-προβληματισμό σχετικά με τις πεποιθήσεις, τις σκέψεις και τα συναισθήματα που σχετίζονται με το φάσμα των φύλων. Στο τέλος της δραστηριότητας, οι διαμεσολαβητές συμβουλεύονται να ξεκινήσουν μια συζήτηση σχετικά με την πολιτιστική πτυχή των στερεοτύπων γένους και φύλου.</p>

<p>Συζητώντας για την Έμφυλη Βία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί και Γονείς 	<p>Η Δραστηριότητα επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους να ορίσουν την έμφυλη βία και να ενημερώνουν τους συμμετέχοντες για διαφορετικούς τύπους, μορφές και παραδείγματα έμφυλης βίας.</p>	<p>Τα Σενάρια θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη διαδικασία προβληματισμού και αξιολόγησης, καθώς θα επιτρέψουν στους εκπαιδευόμενους να σκεφτούν πώς θα αντιδράσουν την επόμενη φορά που θα είναι παρόντες σε ένα περιστατικό βίας που βασίζεται στο φύλο. Οι οργανωτές θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί για να προστατεύσουν την ιδιωτικότητα του συμμετέχοντα εάν και όταν χρειάζεται. Αυτό σημαίνει ότι δεν χρησιμοποιείτε τα ονόματά τους ή άλλες λεπτομέρειες που θα αποκαλύψουν την ταυτότητά τους. Αυτός είναι ένας άλλος τρόπος για την προώθηση και την καλλιέργεια του σεβασμού.</p>
<p>Οραματιζόμενοι ένα σχολείο έμφυλης ευαισθησίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί και Γονείς 	<p>Αυτή η Δραστηριότητα ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να οραματιστούν και να μελετήσουν σε βάθος τις ιδιότητες ενός σχολείου έμφυλης ευαισθησίας</p>	<p>Η δραστηριότητα αυτή προωθεί την ιδέα ενός Σχολείου Έμφυλης Ευαισθησίας όπου οι δάσκαλοι, οι μαθητές, οι γονείς και η κοινότητα γνωρίζουν καλά την ισότητα των φύλων και την εφαρμόζουν. Τα Σχολεία Έμφυλης Ευαισθησίας καλλιεργούν ένα ακαδημαϊκό, κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον που αναγνωρίζει τις ξεχωριστές ανάγκες των κοριτσιών και των αγοριών. Τα συστήματα, οι πολιτικές και οι πρακτικές διαχείρισης των σχολείων είναι δημοκρατικές και χωρίς αποκλεισμούς.</p>

<p>Ρόλοι των φύλων και χαρακτηριστικά</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Η Δραστηριότητα έχει σχεδιαστεί ειδικά για να αποκαλύψει τις αντιλήψεις των παιδιών σχετικά με τους ρόλους των φύλων και τα χαρακτηριστικά των φύλων προκειμένου να ενθαρρυνθεί η έρευνα, η κριτική σκέψη και ο προβληματισμός.</p>	<p>Ο οργανωτής αναμένεται να εξηγήσει ότι η έννοια του "φύλου" δημιουργείται από τον κόσμο γύρω μας. Αναφέρεται στους ρόλους, τις συμπεριφορές, τις δραστηριότητες που οι άνθρωποι και η κοινωνία θεωρούν κατάλληλες ή αποδεκτές για τις γυναίκες και τα κορίτσια ή τους άνδρες και τα αγόρια. Επιπλέον, είναι σημαντικό να επισημάνουμε ότι η ισότητα σημαίνει να δοθούν οι ίδιες ευκαιρίες και επιλογές.</p>
<p>Μόνο για</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τις κοινωνικά διαμορφωμένες προσδοκίες για το φύλο και τις κοινές πεποιθήσεις, προκειμένου να καλλιεργηθεί μια βαθύτερη κατανόηση των αρνητικών επιπτώσεων που μπορεί να έχει η στερεοτυποποίηση και οι σχετικές συμπεριφορές σε κάθε άτομο ξεχωριστά και την κοινωνία εν γένει.</p>	<p>Ο οργανωτής θα μπορούσε να ενθαρρύνει τα παιδιά να κάνουν να πάρουν συνέντευξη από ένα μέλος της οικογένειας τους για τη δική τους εμπειρία, όταν κάποιος τους έλεγε ότι δεν μπορούσαν να κάνουν κάτι, επειδή ήταν αγόρι ή κορίτσι. Παρακινήστε τα παιδιά να διαβάσουν βιβλία που είναι ειδικά γραμμένα για κορίτσια ή αγόρια που εξερευνούν δραστηριότητες ή ενδιαφέροντα που συχνά δεν σχετίζονται με το φύλο τους</p>
<p>Δυνατά Παιδιά</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει στην υποστήριξη των παιδιών ώστε να είναι σε θέση να προσδιορίσουν πώς διαφορετικές καθημερινές ζωής μας θα μπορούσαν να μας κάνουν να νιώθουμε. Επιπλέον, θα γνωρίζουν τη δύναμη που έχουν για να ελέγξουν τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους. Επιπλέον, θα εισαγάγει στα παιδιά έννοιες όπως η εξουσία και οι εντολές.</p>	<p>Ο οργανωτής μπορεί να ρωτήσει τα παιδιά να μοιραστούν διαφορετικές στιγμές όταν πρέπει να ακολουθήσουν εντολές που δεν τους αρέσουν: στην παιδική χαρά, στην τάξη, στα σπίτια τους, στο γιατρό κ.λπ. Το κύριο μέλημα αυτής της δραστηριότητας είναι ο προβληματισμός σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι εντολές τα κάνουν να αισθάνονται και πώς αντιδρούν με βάση αυτό το τέστ.</p>

<p>Εξετάζοντας τη Στερεοτυποποίηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Αυτή η δραστηριότητα βοηθά τα παιδιά να εντοπίζουν τις σωματικές και ψυχολογικές επιπτώσεις που έχει η έμφυλη βία στους μαθητές.</p>	<p>Αυτή η δραστηριότητα ενθαρρύνει τα παιδιά να εξετάζουν στενά τη στερεοτυποποίηση. Τονίζει τη σημασία της εξέτασης των συμπεριφορών των παιδιών ως προς τη δύναμη ή την αδυναμία όπως αυτές προσδιορίζονται από το φύλο. Συνεπώς, τα παιδιά ενθαρρύνονται να αμφισβητούν τα πρότυπα των σωματικών κινήσεων που προάγει το φύλο.</p>
<p>Δωμάτιο Ουράνιου Τόξου</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Αυτή η δραστηριότητα βοηθά τα παιδιά να κατανοήσουν πόσο δυσάρεστες και τραυματικές είναι οι διακρίσεις και η άδικο. Μέσα από αυτή τη Δραστηριότητα τα παιδιά θα αποκτήσουν συνείδηση και μέχρι το τέλος της δραστηριότητας θα είναι σε θέση να καταλάβουν ότι όλοι θα πρέπει να αντιμετωπίζονται το ίδιο ανεξάρτητα από το πόσο διαφορετική είναι η ταυτότητά τους ή τα προσωπικά χαρακτηριστικά τους γενικά.</p>	<p>Ο οργανωτής θα πρέπει να εξηγήσει ότι όλοι οι άνθρωποι είναι διαφορετικοί και είναι σημαντικό να σεβόμαστε και να αποδεχόμαστε όλους για αυτό που είναι χωρίς εξαιρέσεις. Θα εξηγήσει ότι όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα σε τροφή, εκπαίδευση και στο να ακουστούν. Θα εξηγήσει ότι ορισμένα παιδιά αντιμετωπίζονται άδικο εξαιτίας του φύλου, της εθνικότητας, της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης τους, των ικανοτήτων της σεξουαλικότητας ή της θρησκείας. Εξηγήστε αυτούς του όρους ανάλογα με το πώς αρμόζουν στην ηλικία.</p>
<p>Κινούμενη Συζήτηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά ηλικίας 10-12 ετών 	<p>Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει να δώσει τη δυνατότητα στα παιδιά να σκεφτούν κριτικά τη στάση τους απέναντι στην έμφυλη βία</p>	<p>Ο οργανωτής μπορεί να προσαρμόσει τις δηλώσεις με βάση τις ανάγκες, την εμπειρία και το πολιτιστικό πλαίσιο. Θα πρέπει να ενθαρρύνει κάποια υγιή συζήτηση σχετικά με το θέμα.</p>

Όρια	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά ηλικίας 10-12 ετων 	<p>Η δραστηριότητα αυτή θα βοηθήσει στην κατανόηση της σημασίας των προσωπικών ορίων και της έννοιας της "ζώνης ασφάλειας". Επιπλέον, θα είναι σε θέση να υποθέσουν πώς η αντίληψη του προσωπικού χώρου σχετικά με το σώμα και τη σεξουαλικότητα ποικίλλει από το ένα άτομο στο άλλο.</p>	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει στη διερεύνηση της έννοιας των «ζωνών ασφαλείας» και στη συνέχεια στην κατανόηση των δικών μας ορίων καθώς και των άλλων. Αυτό που κάθε άτομο θεωρεί εντάξει για τον εαυτό του, μπορεί να μην είναι εντάξει για κάποιον άλλο, και μπορεί να του προκαλέσει δυσφορία. Ωστόσο, διαφορετικοί άνθρωποι έχουν διαφορετικούς τρόπους.</p>
Επιπτώσεις της έμφυλης βίας	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά ηλικίας 10-12 ετων 	<p>Αυτή η Δραστηριότητα βοηθά τα παιδιά να εντοπίζουν τις φυσικές και ψυχολογικές επιπτώσεις της σχολικής έμφυλης βίας στους μαθητές και να αναλύουν τις συνέπειες.</p>	<p>Ο οργανωτής έχει την εντολή να τονίσει τις αρνητικές επιπτώσεις που έχει η βία στην συναισθηματική ευημερία κάποιου ατόμου. Όταν μαθαίνουμε τα αποτελέσματα της βίας, είμαστε σε θέση να συναισθανθούμε με τον στόχο και είναι λιγότερο πιθανό να διαπράξουμε ή να ανεχθούμε τη βία ή να το δικαιολογήσουμε σαν ένα αστείο ή σαν πειράγματα.</p>
Η Γέφυρα	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά ηλικίας 10-12 ετων 	<p>Αυτή η Δραστηριότητα επιτρέπει στα παιδιά να σκεφτούν πώς αισθάνονται τα θέματα έμφυλης βίας. Επιπλέον, η δραστηριότητα αυτή υπενθυμίζει στους συμμετέχοντες ότι η βία μπορεί επίσης να είναι λεκτική / ψυχολογική κακοποίηση.</p>	<p>Ο οργανωτής πρέπει να ξεκινήσει μια συζήτηση κανοντας ερωτήσεις για να διερευνήσει το αίσθημα ενός μαθητή που πέρασε κάτω από τη γέφυρα και το συμβολικό νόημα και τα συναισθήματα της «γέφυρας».</p>
Πεταγμα της μπάλας (σε συνέχεια με τη δραστηριότητα "Επιπτώσεις της έμφυλης βίας")	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά ηλικίας 10-12 ετων 	<p>Αυτή η δραστηριότητα έχει σχεδιαστεί ειδικά για να διερευνήσει τις συναισθηματικές αντιδράσεις των παιδιών στα θέματα που συζητήθηκαν στην προηγούμενη άσκηση - Η γέφυρα.</p>	<p>Στο τέλος, ο οργανωτής θα πρέπει να ρωτήσει από τα παιδιά εάν τους αρεσε η δραστηριότητα και γιατί; / Αν τους βοήθησε να κατανοήσουν τα συναισθήματά τους όταν συζητούσαν για την έμφυλη βία.</p>

Εκφράσου!	• Παιδιά ηλικίας 10-12 ετων	Αυτή η Δραστηριότητα επιτρέπει στα παιδιά να σκεφτούν θετικές έννοιες που συνδέονται με την ισότητα των φύλων και να προβληματιστούν για την έννοια της ισότητας των φύλων.	N/A
-----------	-----------------------------	---	-----

Δραστηριότητες για την Παιδαγωγική Έμφυλης Ευαισθησίας

Δραστηριότητες για Εκπαιδευτικούς και Γονείς

Τίτλος:	Θερμόμετρο ή Κινούμενη Συζήτηση
Διάρκεια:	10-15 λεπτά
Κοινό:	Εκπαιδευτικοί και Γονείς
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει να διερευνήσει την έννοια της ισότητας και της ανισότητας μέσα από μια «κινούμενη συζήτηση». Επιπλέον, θα επιτρέψει στους συμμετέχοντες να προβληματιστούν για τη στάση τους απέναντι στους ρόλους, τα στερεότυπα και την ισότητα των φύλων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ισότητα • Σεβασμός • Συνεργασία • Προβληματισμός
Οδηγίες	<p>Υλικά: N/A</p> <p>Οδηγίες: Αρχικά, ο οργανωτής θα πρέπει να ζητήσει από τους εκπαιδευόμενους να παραμείνουν σε μια γραμμή σε όλη την αίθουσα. Υποδείξτε ότι το ένα άκρο της γραμμής αντιπροσωπεύει “Συμφωνώ Απόλυτα” και το άλλο άκρο αντιπροσωπεύει “Διαφωνώ Απόλυτα”. Εξηγήστε ότι θα διαβάσετε μια σειρά από δηλώσεις και θα περιμένετε από αυτούς να μετακινηθούν σε ένα σημείο στη γραμμή που αντανακλά το επίπεδο συμφωνίας τους με κάθε δήλωση.</p> <p>Διαβάστε τις παρακάτω δηλώσεις και επιτρέψτε στους εκπαιδευόμενους να βρουν τη θέση τους κατά μήκος της γραμμής. Μετά από κάθε δήλωση, επιλέξτε μερικούς εκπαιδευόμενους για να εξηγήσετε γιατί επέλεξαν να</p>

σταθούν εκεί που το έκαναν.

Αηλώσεις:

- Ένα αγόρι ή ένα κορίτσι που του λένε επανειλημμένα, "Είσαι χαζός" μπορεί να αρχίσει να πιστεύει ότι αυτό είναι αλήθεια.
- Οι δάσκαλοι που χρησιμοποιούν σκληρή γλώσσα (επιβλητικότητα, δυνατός τόνος, φωνές) μπορούν να προκαλέσουν φόβο στους μαθητές.
- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να βοηθήσουν στη βελτίωση της απόδοσης των μαθητών, δίνοντάς τους επαίνους για τις επιτυχίες τους, καθώς και θετικά και εποικοδομητικά σχόλια.
- Η ίση μεταχείριση αγοριών και κοριτσιών ωφελεί εξίσου όλα τα παιδιά.
- Δεν είναι πολύ σημαντικό να διασφαλιστεί η ίση χρήση των αντωνυμιών «αυτός» και «αυτή» στην τάξη. Οι σπουδαστές γνωρίζουν τι εννοείτε.
- Όταν μια μαθήτρια αποδίδει καλύτερα από τους μαθητές της τάξης της, μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα για αυτήν.
- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να στείλουν μη λεκτικά μηνύματα που ενισχύουν την ανισότητα των φύλων.
- Η σεξουαλική παρενόχληση ξεκινά συχνά με τη γλώσσα του σώματος.
- Τα αποφασιστικά κορίτσια δεν είναι τόσο δημοφιλή στο σχολείο όσο τα μη αφοσιωμένα.
- Τα αγόρια είναι από φυσικού τους πιο επιθετικά από τα κορίτσια.
- Οι γυναίκες είναι βιολογικά πιο αδύναμες από τους άντρες.
- Η φύση σχεδίασε τους άνδρες να κυριαρχούν πάνω στις γυναίκες, όπως παρατηρείται στο ζωικό βασίλειο.
- Οι γυναίκες που φορούν ή συμπεριφέρονται με πολιτιστικά ακατάλληλους τρόπους προκαλούν την επίθεση.
- Μια γυναίκα που εγκαταλείπει το σπίτι επειδή ο σύζυγός της την χτυπάει περιστασιακά είναι υπερβολική.
- Οι γυναίκες είναι καλύτερες στη φροντίδα από τους άντρες
- Οι οπισθοδρομικές κουλτούρες είναι πατριαρχικές; Οι 'προηγμένες κοινωνίες δεν είναι.
- Οι γυναίκες είναι χειρότερος εχθρός του εαυτού τους.

- Τα εκπαιδευτικά προσόντα του συζύγου, το εισόδημα, η ηλικία και η κατάστασή του πρέπει να υπερβαίνουν αυτά της σύζυγό του προς όφελος ενός ευτυχισμένου γάμου.

Αξιολόγηση & Προβληματισμός

Οι διευκολυντές μπορούν να προσαρμόσουν τις δηλώσεις βάσει των ενδιαφερόντων του πλαισίου και των εκπαιδευομένων. Οι διευκολυντές πρέπει να επιτρέπουν στους εκπαιδευόμενους να αλλάξουν γνώμη ανάλογα με τις απόψεις που θα ακούσουν από άλλους εκπαιδευόμενους. οπότε θα πρέπει να μετακινηθούν στον αντίστοιχο χώρο του δωματίου και να τους ζητήσουν να προβληματιστούν για το τι προκάλεσε τις αλλαγές. Μετά τη δραστηριότητα, ρωτήστε τους εκπαιδευόμενους εάν θέλουν να μοιραστούν το πώς ένιωσαν.

Τίτλος:	Παρουσιάζοντας τις έννοιες του φύλου
Διάρκεια :	10-15 λεπτά
Κοινό:	Εκπαιδευτικοί και Γονείς
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα συνιστάται ιδιαίτερα να χρησιμοποιηθεί ως ενεργοποιητής, δεδομένου ότι στοχεύει στην Αύξηση της γνώσης σχετικά με τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με το φύλο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνώση • Πληροφόρηση • Προβληματισμός
Οδηγίες	<p><u>Υλικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Κάρτες Flash (Παραρτήματα) <p><u>Οδηγίες:</u></p> <p>Αρχικά, ο διαμεσολαβητής πρέπει να γράψει τις έννοιες του φύλου (φύλο, στερεοτυποποίηση, gender blind, κλπ.) σε κάρτες ή εκτυπώστε και κόψτε τα φυλλάδια που παρέχονται στο Παράρτημα 1. Διανείμετε τες στους εκπαιδευόμενους. Πολλοί εκπαιδευόμενοι μπορούν να λάβουν τις ίδιες έννοιες του φύλου. Κολλήστε τους ορισμούς που παρέχονται για τις έννοιες του φύλου στους τοίχους του χώρου εκπαίδευσης / τάξης</p> <p>Ζητήστε από τους εκπαιδευόμενους να ταιριάξουν με τις έννοιες του φύλου, στις κάρτες που έχουν, με τους ορισμούς που είναι κολλημένοι στον τοίχο. Δώστε τους σχόλια σχετικά με τις έννοιες και διευκολύνετε τη συζήτηση.</p>
Αξιολόγηση & Προβληματισμός	<p>Οι διευκολυντές μπορούν να αλλάξουν τις έννοιες του φύλου που επιλέγουν να χρησιμοποιήσουν / παρουσιάσουν με βάση τις ανάγκες της συνεδρίας και το επίπεδο γνώσεων των εκπαιδευομένων. Οι διευκολυντές μπορούν να επανέλθουν στις έννοιες και τους ορισμούς του φύλου στο τέλος της συνεδρίας και να εφαρμόσουν μια σύντομη αξιολόγηση μέσω ενός κουίζ, δηλ. χρησιμοποιώντας την ηλεκτρονική πλατφόρμα kahoot.it.</p>

References:

[Gender Responsive Pedagogy Manual for Pre-service and In-service Teacher Training, Federal Democratic Republic of Ethiopia.](#)

Ανατρέξτε στο Παράρτημα για αυτήν τη δραστηριότητα στην επόμενη σελίδα.

Έννοια του φύλου	Ορισμός
Φύλο	Αναφέρεται στο κοινωνικά διαμορφωμένο σύνολο προσδοκιών, συμπεριφορών και δραστηριοτήτων γυναικών και ανδρών που τους αποδίδονται με βάση το φύλο τους.
Φυλετική Διάκριση	Αναφέρεται στην άρνηση των ευκαιριών και των δικαιωμάτων των ατόμων με βάση το φύλο τους.
Φυλετική Ισότητα	Η εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων, έτσι ώστε όλα τα κορίτσια και τα αγόρια και / ή οι γυναίκες και οι άνδρες να έχουν ίσες ευκαιρίες και οφέλη. Όσον αφορά την εκπαίδευση, είναι πέρα από την ίση συμμετοχή των αγοριών και των κοριτσιών, δηλαδή συμπεριλαμβάνει επίσης τις επιδόσεις καθώς και τη δημιουργία θεσμικών διευθετήσεων έμφυλης ευαισθησίας.
Φυλετική Δικαιοσύνη	Στο πλαίσιο της εκπαίδευσης, αυτό σημαίνει να διασφαλιστεί ότι τα κορίτσια και τα αγόρια έχουν ισότιμη πρόσβαση στην εγγραφή και άλλες εκπαιδευτικές ευκαιρίες.
Στερεοτυποποίηση	Μια άδικη και αναληθής πεποίθηση που πολλοί άνθρωποι έχουν, για όλους τους ανθρώπους συγκεκριμένου φύλου ή ταυτότητας φύλου.
Ένταξη της διάστασης του Φύλου	Η συνεκτική ενσωμάτωση των θεμάτων ισότητας των φύλων στην ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών, σχεδίων, προγραμμάτων και σχεδίων σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών, περιφερειακών, κοινοτικών, και σχολικών τάξεων.
Έμφυλη ευαισθησία	Έμφυλη Ευαισθησία σημαίνει την ικανότητα αναγνώρισης και / ή αναγνώρισης των θεμάτων ισότητας των φύλων.
Μη διάκριση φύλου (gender blind)	Η ύπαρξη μη διάκρισης με βάση το φύλο είναι η απουσία αναγνώρισης και αντιμετώπισης των διαφόρων αναγκών και συμφερόντων των ανδρών και των γυναικών.

Ρόλοι των φύλων	Οι κοινωνικοί κανόνες συμπεριφοράς που θεωρούνται γενικά αποδεκτοί, κατάλληλοι ή επιθυμητοί για τους ανθρώπους με βάση το πραγματικό ή το αντιληπτό φύλο τους. Η κοινωνία μας έχει μια σειρά από ιδέες για το πώς περιμένουμε οι άνδρες και οι γυναίκες να ντύνονται, να συμπεριφέρονται και να παρουσιάζονται.
Ταυτότητα Φύλου	Αναφέρεται στο πώς αισθανόμαστε εμείς οι ίδιοι με το δικό μας φύλο και στον πώς θα θέλαμε να μας βλέπουν οι άλλοι με όρους του δικού μας φύλου, το οποίο μπορεί ή να μην μπορεί να αντιστοιχεί στο φύλο που μας έχει ανατεθεί κατά τη γέννηση. Αναφέρεται στην βαθιά αισθητή εσωτερική και ατομική εμπειρία του κάθε φύλου και περιλαμβάνει την προσωπική αίσθηση του σώματος και άλλες εκφράσεις, όπως ο τρόπος που ντυνόμαστε, ομιλία και οι χειρονομίες μας.
Έκφραση Φύλου	Πώς ένας άνθρωπος επικοινωνεί το φύλο κάποιου με άλλους, συμπεριλαμβανομένου του ματισμού, του χτενίσματος, της φωνής, της συμπεριφοράς και της χρήσης των αντωνυμιών.
Έμφυλη Εκπαιδευτική	Απαραίτητο μέρος των προγραμμάτων σπουδών σε όλα τα επίπεδα του εκπαιδευτικού συστήματος, το οποίο θα επέτρεπε στα κορίτσια και τα αγόρια, τις γυναίκες και τους άνδρες να καταλάβουν πώς κατασκευές αρρενωπότητας και θηλυκότητας και πρότυπα για την ανάθεση κοινωνικών ρόλων – τα οποία διαμορφώνουν τις κοινωνίες μας – επηρεάζουν τη ζωή, τις σχέσεις, τις επιλογές που κάνουν στη ζωή τους, τις επαγγελματικές πορείες κλπ. .
Ενσυναίσθηση	Η ικανότητα να μπορείς να φανταστείς τι μπορεί κάποιος άλλος να σκεφτεί ή να νιώσει.
Γένος	Βιολογικά και φυσιολογικά χαρακτηριστικά που ορίζουν τον άνθρωπο ως θηλυκό, αρσενικό ή διαζευκτικό. Υπάρχουν διάφοροι δείκτες βιολογικού φύλου, συμπεριλαμβανομένων των σεξουαλικών χρωμοσωμάτων, των εσωτερικών αναπαραγωγικών οργάνων και των εξωτερικών γεννητικών οργάνων.

Σεξουαλικότητα	Οι σεξουαλικές γνώσεις, πεποιθήσεις, συμπεριφορές, αξίες και συμπεριφορές των ατόμων. Οι διαστάσεις του περιλαμβάνουν την ανατομία, τη φυσιολογία και τη βιοχημεία του συστήματος σεξουαλικής αντίδρασης. σεξουαλική ταυτότητα, προσανατολισμό, ρόλους και προσωπικότητα · και σκέψεις, συναισθήματα και σχέσεις. Η έκφρασή της επηρεάζεται από ηθικές, πνευματικές, πολιτιστικές και ηθικές ανησυχίες.
Τοξική αρρενωπότητα	Μια πρακτική που νομιμοποιεί τη δεσπόζουσα θέση των ισχυρών ανδρών στην κοινωνία και δικαιολογεί την υποταγή του κοινού άνδρα, των γυναικών και άλλους περιθωριοποιημένους τρόπους του να είσαι άνδρας
Ολιστική σχολική προσέγγιση	Υποθέτει ότι όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας (δάσκαλοι, διοικητικό προσωπικό, μαθητές και γονείς) έχουν να διαδραματίσουν βασικό ρόλο στην προώθηση μιας υποστηρικτικής σχολικής παιδείας και περιλαμβάνει όλους τους τομείς της σχολικής πολιτικής και των διαδικασιών, τις πρακτικές διδασκαλίας, και το κοινωνικό περιβάλλον

Τίτλος:	Φύλο και Γένος
Διάρκεια:	30 λεπτά
Κοινό:	Εκπαιδευτικοί και γονείς
Στόχοι:	<p>Αυτή η δραστηριότητα δίνει τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με τις κατανοήσεις του φύλου και του γένους και τις διαφορές μεταξύ των δύο. Αυξήστε το επίπεδο άνεσης των εκπαιδευομένων για να μιλήσουν και να συζητήσουν για το φύλο και το γένος.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επίγνωση • Πληροφόρηση
Οδηγίες	<p>Υλικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μαύρο (λευκό) πινακας/ χαρτί με διαγράμματα • στυλό/μαρκαδόροι/κιμωλία • Χαρτί με το ανθρωπάκι Genderbread (Παράρτημα) • Έτοιμες κάρτες (Παράρτημα) <p>Οδηγίες:</p> <p>Ζητήστε από τους εκπαιδευόμενους να κατανοήσουν τις διαφορές μεταξύ γένους και φύλου. Συγκεντρώστε τις απαντήσεις τους για να συμπεριλάβετε τις ακόλουθες σημαντικές διαφορές μεταξύ γένους και φύλου. Μερικά από τα παραδείγματα των πιθανών απαντήσεων παρέχονται στον παρακάτω πίνακα.</p> <p style="text-align: center;">Γένος Φύλο</p> <p style="text-align: center;">Καθορίζεται Βιολογικά Κοινωνικά Κατασκευασμένο</p> <p style="text-align: center;">Ισχύει για όλους τους ανθρώπους Πολύπλευρο: διαφέρει εντός και μεταξύ των πολιτισμών και σε σχέση με τη γεωγραφία, το κλίμα, κλπ.</p> <p style="text-align: center;">Καθορίζεται από τα χρωμοσώματα στη γέννηση Δυναμικό, αλλάζει με την πάροδο του χρόνου</p> <p>Παρουσιάστε στους εκπαιδευόμενους το χαρτί με το ανθρωπάκι Genderbread και να ρωτήστε τους τι πιστεύουν ότι κάθε κομμάτι</p>

αντιπροσωπεύει. Για ορισμό / εξήγηση σχετικά με το ανθρωπάκι Genderbread, παρακαλώ δείτε <https://www.genderbread.org/>
Διανέμουν τις κάρτες με τις ακόλουθες δηλώσεις (που παρατίθενται στο Παράρτημα 3) σε άνδρες και γυναίκες σε ορισμένους εκπαιδευόμενους ή ζητήστε εθελοντές.

Ζητήστε τους να διαβάσουν τα παρακάτω δυνατά, ένα προς ένα:

- Οι γυναίκες γεννούν μωρά, οι άνδρες όχι.
- Η φροντίδα των μωρών είναι ευθύνη των γυναικών επειδή μπορούν να θηλάσουν.
- Οι άνδρες έχουν μουστάκι
- Οι γυναίκες προσδιορίζονται συνήθως με συνδυασμό χρωμοσωμάτων XX και αρσενικά από το XY.
- Οι γυναίκες δεν μπορούν να σηκώσουν βαριά φορτία
- Τα κορίτσια τείνουν να είναι πιο ανταγωνιστικά από τα αγόρια.
- Οι γυναίκες φοβούνται να περπατούν έξω από τα σπίτια τους το βράδυ
- Οι φωνές των ανδρών σπάνε στην εφηβεία, των γυναικών όχι.
- Οι γυναίκες είναι συναισθηματικές και οι άνδρες είναι λογικοί.
- Οι περισσότερες από τις γυναίκες έχουν μακριά μαλλιά και οι άντρες έχουν κοντά μαλλιά.
- Οι περισσότεροι επιστήμονες είναι άνδρες
- Η μαγειρική είναι φυσικό ένστικτο στις γυναίκες.
- Τα θηλυκά έχουν αναπαραγωγικούς αδένες που ονομάζονται ωοθήκες και τα αρσενικά που ονομάζονται όρχεις.
- Οι γυναίκες συνήθως έχουν την περίοδό τους μία φορά το μήνα.
- Οι άνδρες έχουν την τάση να γίνονται πιο επιθετικοί.
- Τα κορίτσια έχουν την τάση να είναι πιο συμπονετικά

Ζητήστε από τους εκπαιδευόμενους να αποφασίσουν ποια δήλωση χαρακτηρίζει τα χαρακτηριστικά / συμπεριφορές που βασίζονται στο γένος και ποια είναι κοινωνικά κατασκευασμένα, αναφέροντας το φυλλάδιο του Genderbread. Ζητήστε τους να εξηγήσουν γιατί το νομίζουν.

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός**

Ο οργανωτής θα πρέπει να εξηγήσει στους εκπαιδευόμενους ότι αυτές οι δηλώσεις προορίζονταν μόνο για να δημιουργήσουν μια συζήτηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η κοινωνία προωθεί τις εικόνες των ανδρών και των γυναικών, οι οποίες οδηγούν σε προκαταλήψεις και εικόνες των φύλων. Επιπλέον, ο οργανωτής θα πρέπει να εξηγήσει γιατί η κατανόηση της διαφοράς μεταξύ γένους και φύλου είναι κρίσιμη για την εξασφάλιση της ισότητας των φύλων. Μας βοηθά να καταλάβουμε ότι η αιτία της ανισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν είναι τα βιολογικά χαρακτηριστικά τους, αλλά οι κοινωνικά κατασκευασμένες ιδιότητες των ανδρών και των γυναικών.

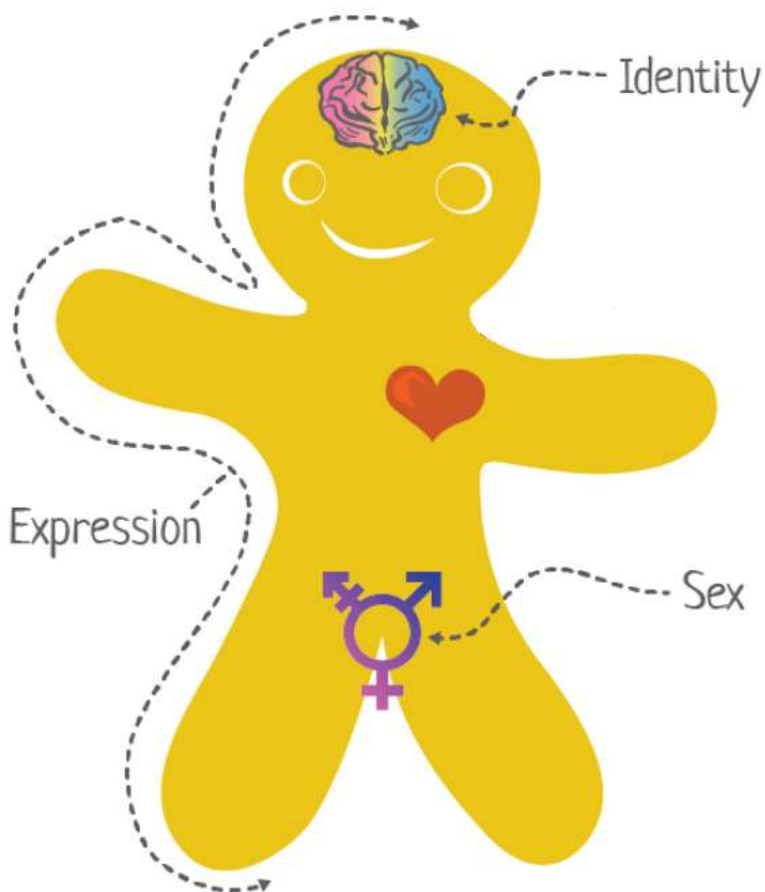
Αναφορές:

[The Genderbread person project, a part of hues, a global justice collective](#) ; [CARE Gender, Equity, and Diversity Training Materials, Module 4: Gender Training](#)

Please find Appendix for this activity on the next page.

The Genderbread Person v4 by its pronounced METROsexual.com

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the Rights, Equality & Citizenship Programme of the European Union

Δηλώσεις σχετικά με το γένος και το φύλο

Οι γυναίκες γεννούν μωρά, οι άνδρες όχι.	Οι γυναίκες προσδιορίζονται συνήθως με συνδυασμό χρωμοσωμάτων XX και αρσενικά από το XY.
Η φροντίδα των μωρών είναι ευθύνη των γυναικών επειδή μπορούν να θηλάσουν.	Τα κορίτσια έχουν την τάση να είναι πιο ανταγωνιστικά από τα αγόρια
Οι άνδρες έχουν μουστάκι	Οι γυναίκες φοβούνται να περπατούν έξω από τα σπίτια τους το βράδυ
Οι γυναίκες δεν μπορούν να σηκώσουν βαρύ φορτίο	Οι φωνές των ανδρών σπάνε στην εφηβεία, των γυναικών όχι.
Οι γυναίκες είναι συναισθηματικές και οι άνδρες λογικοί	Οι περισσότερες από τις γυναίκες έχουν μακριά μαλλιά και οι άντρες έχουν κοντά μαλλιά.
Οι περισσότεροι επιστήμονες είναι άνδρες	Η μαγειρική είναι φυσικό ένστικτο στις γυναίκες.
Τα θηλυκά έχουν αναπαραγωγικούς αδένες που ονομάζονται ωοθήκες και τα αρσενικά που ονομάζονται όρχεις.	Οι γυναίκες συνήθως έχουν την περίοδό τους μία φορά το μήνα.

Οι άνδρες έχουν την τάση να είναι πιο επιθετικοί	Τα κορίτσια έχουν την τάση να είναι πιο συμπονετικά.
--	--

Τίτλος:	Decentration Μέσω Εικόνων
Διάρκεια:	40-50 λεπτά
Κοινό:	Εκπαιδευτικοί και Γονείς
Στόχοι:	<p>Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει να δώσει τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με την κοινωνικο-πολιτισμική προέλευση της στερεοτυποποίησης (των στερεοτύπων φύλου), των ρόλων των φύλων και τελικά του ίδιου του φύλου.</p> <p>Μέσα από τις εικόνες και τη συζήτηση γύρω από αυτές, μέχρι το τέλος της δραστηριότητας, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να κατανοήσουν και να αναγνωρίσουν τις προκαταλήψεις και τις κοινωνικές αξίες που σχετίζονται με τη διάσταση του φύλου που κάθε άτομο έχει χωρίς να είναι εντελώς συνειδητοποιημένοι σχετικά με την προδιάθεση τους. Οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να διερευνήσουν τα στερεότυπα που έχουν ή μπορεί να έχουν ή έχουν συναντήσει γύρω από το φύλο. Ο οργανωτής θα πρέπει να επιτρέπει στους συμμετέχοντες να βρουν τη σχέση μεταξύ αυτής και στερεοτυποποίησης και της έμφυλης βίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνώση • Πληροφόρηση • Κριτική Σκέψη • Ενσυναίσθηση • Σεβασμός • Διαφορετικότητα

Υλικά:

- Τυπωμένες φωτογραφίες και Blue Tack (ή προβαλλόμενες διαφάνειες)
- Άδειες Κόλλες Χαρτί
- Πίνακας
- Στυλό/μαρκαδόροι/Κιμωλία (ανάλογα με την επιφάνεια που θα χρησιμοποιήσετε για να γράψετε)

Οδηγίες:**Πώς να εισαγάγετε τη δραστηριότητα αποκέντρωσης**

Η αποκέντρωση βασίζεται στην ιδέα ότι τα άτομα κοιτάζουν τον κόσμο και καταλαβαίνουν τα πάντα και τους πάντες γύρω τους από την άποψη του δικού τους "πολιτισμικού πλαισίου". Το πολιτιστικό πλαίσιο είναι το σύνολο των πεποιθήσεων, των κανόνων, των αξιών, των προκαταλήψεων, των μοντέλων και των πρακτικών που αποκτάμε καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής μας και που γίνονται τα μεταφορικά γυαλιά μέσα από τα οποία αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο και συμπεριφερόμαστε σε αυτόν.

Μέσα από αυτή τη δραστηριότητα θα κατανοήσουμε και θα αναγνωρίσουμε τις αξίες, πεποιθήσεις και προκαταλήψεις σχετικά με το φύλο και τη στερεοτυποποίηση (στερεότυπα με βάση το φύλο), ώστε να μπορέσουμε αργότερα να συζητήσουμε σχετικά με τον τρόπο που η στερεοτυποποίηση μπορεί να είναι επιζήμια σε σημείο που να συνδέεται με την έμφυλη βία.

Επιλέξτε τις φωτογραφίες που σχετίζονται με τη στερεοτυποποίηση που θα χρησιμοποιήσετε (μερικά παραδείγματα παρέχονται στο Παράρτημα 4 - Φωτογραφίες Αποκέντρωσης, ωστόσο ο εκπαιδευτής ενθαρρύνεται να επιλέξει τις φωτογραφίες που ταιριάζουν καλύτερα στο κοινό-στόχο και το πλαίσιο τους). Βεβαιωθείτε ότι εξηγήσατε τις οδηγίες της δραστηριότητας (που παρέχονται παρακάτω) προτού οι εκπαιδευόμενοι αρχίσουν να

Οδηγίες

κοιτάζουν τις φωτογραφίες.

Διαβάστε δυνατά το μέρος που παρέχεται παραπάνω σχετικά με το τι είναι μια δραστηριότητα "αποκέντρωσης" και βεβαιωθείτε ότι οι συμμετέχοντες έχουν μια σαφή ιδέα σχετικά με τους στόχους της δραστηριότητας. Γράψτε στο χαρτόνι τις ακόλουθες 3 στήλες: α) αντικειμενική περιγραφή της φωτογραφίας. β) τα αισθήματα και τα συναισθήματά σας. γ) αξίες και νόρμες.

Εισάγετε τη δραστηριότητα στους εκπαιδευόμενους (σύμφωνα με τις οδηγίες του πλαισίου κειμένου παραπάνω) και ζητήστε τους να μην κοιτάζουν ακόμα τις φωτογραφίες στους τοίχους.

Ζητήστε από τους εκπαιδευόμενους να κοιτάζουν τις φωτογραφίες και να διαλέξουν αυτή που τους προκαλεί τη μεγαλύτερη συναισθηματική . Η αντίδραση μπορεί να είναι θετική ή αρνητική; αυτό που είναι σημαντικό είναι η δύναμη της αντίδρασης. Ενθαρρύνετε τους εκπαιδευόμενους να επιλέξουν με βάση το "ένστικτό" τους παρά με έναν εκ βαθέων προβληματισμό. Δώστε αρκετό χρόνο για να κοιτάζουν τις φωτογραφίες και να διαλέξουν μια. Αφού επιλέξουν, πρέπει να σταθούν δίπλα από τη φωτογραφία που επιλέξαν.

Τώρα ζητήστε τους να πάρουν τη φωτογραφία που διάλεξαν και να κάτσουν ξανά στο τραπέζι. Δώστε τους χαρτί και στυλό. Αν παραπάνω από ένα άτομα έχουν επιλέξει την ίδια φωτογραφία, μπορούν να κάτσουν όλοι μαζί στο τραπέζι, αλλά θα πρέπει να δουλέψουν ξεχωριστά.

Ζητήστε τους να απαντήσουν στις ακόλουθες ερωτήσεις, δουλεύοντας ήσυχα και ατομικά:

- a. Ποιο είναι το στοιχείο που πυροδότησε την αντίδραση σας στη φωτογραφία;
- b. Περιγράψτε τη φωτογραφία (μην ερμηνεύσετε, μην κάνετε υποθέσεις, απλά περιγράψτε αυτό που βλέπετε αντικειμενικά);
- c. Τι συναισθήματα σας διέγειρε η φωτογραφία; Τι αισθάνεστε

όταν την κοιτάτε;

- d. Ποιες αξίες αμφισβητούνται από τη φωτογραφία; Οι αξίες πρέπει να εκφράζονται θετικά (δηλαδή αν σκέφτονται για την "ανισότητα", τότε θα πρέπει να γράψουν "ισότητα", όπως θα ήταν η αξία τους).

Ενώστε τους ξανά στη μεγάλη ομάδα και ζητήστε από τους εκπαιδευόμενους να παρουσιάσουν τις απαντήσεις τους στις ερωτήσεις. Αν μια ομάδα είναι αρκετά μεγάλη, αφήστε τους να παρουσιάσουν τις απαντήσεις τους ως ομάδα. Ακολουθώντας τη σωστή σειρά είναι το κλειδί για την επιτυχία της άσκησης.

Καθώς απαντάνε, κρατήστε σημειώσεις στο χαρτί που είχατε προετοιμάσει με τις τρεις στήλες. Θα χρειαστεί να τους στηρίξετε για να εντοπίσετε τυχόν περαιτέρω συναισθήματα και ιδιαίτερες αξίες. Υποστηρίξτε τους να πάνε πέρα από το επιφανειακό επίπεδο. Άλλοι εκπαιδευόμενοι που δεν είχαν επιλέξει τη φωτογραφία που συζητείται μπορούν επίσης να προσθέσουν σε αυτό που λέει το άτομο που παρουσιάζει, μετά από την παρουσίαση κάθε στήλης.

Πηγαίνετε φωτογραφία ανά φωτογραφία, και στο τέλος κάθε συζήτησης κάθε φωτογραφίας, ζητήστε από τους εκπαιδευόμενους να προσπαθήσουν και να μαντέψουν ποιες μπορεί να είναι οι αξίες του ατόμου που απεικονίζεται.

Αξιολόγηση & Προβληματισμός

- Στο τέλος της δραστηριότητας οι οργανωτές μπορούν να ρωτήσουν τους εκπαιδευόμενους τι σκέφτονται για τη δραστηριότητα. Μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις προτεινόμενες ερωτήσεις που παρέχονται παρακάτω:
- Τι έχουν μάθει για τους εαυτούς τους;
- Τι έχουν μάθει για τη στερεοτυποποίηση από αυτή τη δραστηριότητα ?

Οι οργανωτές μπορούν να ενθαρρύνουν έναν προβληματισμό σχετικά με την πολιτιστική πτυχή του φύλου και της στερεοτυποποίησης.

Αναφορές:

Η άσκηση αποκέντρωσης χρησιμοποιείται ως μέρος μαθημάτων κατάρτισης για διαπολιτισμικές συγκρούσεις και αλληλεπιδράσεις, αναπτύχθηκε από γαλλικό οργανισμό και εμπνέεται από τη μεθοδολογία των Κρίσιμων Περιστατικών που ανέπτυξε η κοινωνικο-ψυχολόγος Margalit Cohen Emerique.

Ανατρέξτε στο Παράρτημα για αυτήν τη δραστηριότητα στην επόμενη σελίδα.

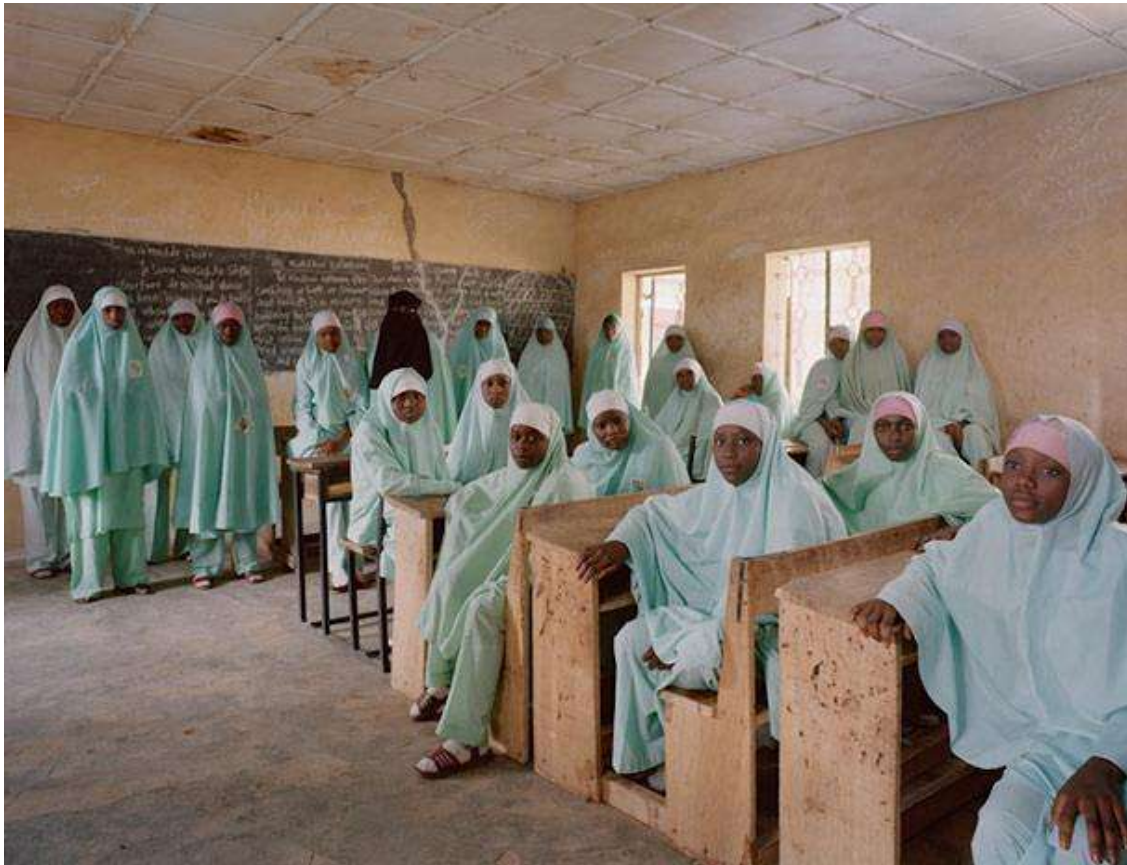
Decentration photos

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the
Rights, Equality &
Citizenship Programme
of the European Union

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the Rights, Equality & Citizenship Programme of the European Union

Τίτλος:	Συζητώντας για την Έμφυλη Βία
Διάρκεια:	40 λεπτά
Κοινό:	Εκπαιδευτικοί και Γονείς
Στόχοι:	<p>Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να αποκτήσουν έναν ολοκληρωμένο ορισμό της έμφυλης βίας. Μέσω αυτής της δραστηριότητας, οι οργανωτές θα παρέχουν παραδείγματα διαφορετικών τύπων έμφυλης βίας. Μέχρι το τέλος της δραστηριότητας, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να συνειδητοποιήσουν ότι οποιοσδήποτε μπορεί να είναι ο στόχος έμφυλης βίας, αλλά ότι ορισμένες ομάδες είναι πιο πιθανό να αποτελέσουν στόχο από άλλες.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνώση • Ενσυναίσθηση • Πληροφόρηση • Σεβασμός • Διαφορετικότητα
Οδηγίες	<p>Υλικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μαύρος ή λευκός πίνακας • στυλό/μαρκαδόροι/κιμωλία <p>Οδηγίες:</p> <p>Πρώτον, συνιστάται ο οργανωτής να εξηγήσει λεπτομερώς στους εκπαιδευόμενους ότι υπάρχουν πολλά είδη διακρίσεων και βίας, συμπεριλαμβανομένων των λεκτικών, σωματικών και ψυχολογικών τύπων βίας. Ρωτήστε τους τι σκέφτονται, ποιες είναι μερικές από τις ομάδες και τα άτομα που είναι πιο πιθανό να αντιμετωπίσουν διακρίσεις και βία; Φτιάξτε μια λίστα από απαντήσεις στον πίνακα.</p> <p>Στη συνέχεια, εξηγήστε στους συμμετέχοντες ότι σε όλο τον κόσμο οι γυναίκες τείνουν να αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη έμφυλη διάκριση από τους</p>

άνδρες. Ωστόσο, ορισμένοι άνδρες αντιμετωπίζουν επίσης έμφυλες διακρίσεις, ιδίως ανδρών που δεν συμμορφώνονται με τα πρότυπα των φύλων. Σε αυτή τη δραστηριότητα πρόκειται να μιλήσουμε και να σκεφτούμε την έμφυλη βία.

Ζητήστε από τους εκπαιδευόμενους να θυμηθούν ποια είναι η έννοια του φύλου. (Δείτε Δραστηριότητες "**Εισαγωγή των εννοιών του φύλου**" και "**Γένος και φύλο**"). Εξηγήστε ότι όταν οι όροι βία και φύλο ενώνονται, παίρνουμε την έννοια της έμφυλης βίας.

Δώστε τον ακόλουθο ορισμό έμφυλης βίας:

Έμφυλη Βία είναι η βία που στοχεύει άτομα ή ομάδες βάσει του φύλου τους. Έμφυλη βία είναι οποιαδήποτε ενέργεια που έχει ως αποτέλεσμα ή είναι πιθανό να προκαλέσει σωματική, σεξουαλική ή ψυχολογική βλάβη ή πόνο σε κάποιον (άνδρες, γυναίκες ή τρανσέξουαλ) με βάση τις προσδοκίες και τα στερεότυπα των ρόλων των φύλων. Η έμφυλη βία συμβαίνει ως αποτέλεσμα των προσδοκιών, κανονιστικού ρόλου που συνδέονται με το φύλο κάποιου και των άνισων σχέσεων εξουσίας μεταξύ των φύλων. Η έμφυλη βία μπορεί να επηρεάσει οποιονδήποτε (συμπεριλαμβανομένων των ανδρών, των γυναικών, των διαφυλικών και των τρανσέξουαλ).

Ζητήστε από τους εκπαιδευόμενους μερικά παραδείγματα έμφυλης βίας.

Στόχος είναι να λάβετε παραδείγματα για κάθε μία από τις κατηγορίες που είναι σωματική, ψυχολογική, λεκτική και σεξουαλική. Μερικά παραδείγματα παρέχονται παρακάτω:

Παραδείγματα Έμφυλης Βίας:

Σωματική: Ένας σύζυγος που χτυπά τη σύζυγό του επειδή δεν έχει ετοιμάσει το δείπνο την ώρα που το θέλει.

Λεκτική: Νεαροί άντρες οι οποίοι χλευάζουν ένα άλλο αγόρι διότι τους μοιάζει θηλυπρεπής.

Ψυχολογική: Ένα αγόρι που απειλεί να βλάψει τη φήμη της κοπέλας του αν δεν κάνει ό,τι θέλει αυτός.

Σεξουαλική: Ένας άντρας που αναγκάζει μια γυναίκα να έχει κάποια μορφή σεξουαλικής επαφής μαζί του ενάντια στη θέληση της.

Εξηγείστε ότι οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να δουλέψουν σε μικρές ομάδες. Θα τους δοθούν μερικά σενάρια έμφυλης βίας (παρατίθενται στο παράρτημα 5), και θα τους ζητηθεί να δημιουργήσουν ένα δικό τους σενάριο. Αυτά τα σενάρια θα αποτελέσουν παράδειγμα μιας μορφής έμφυλης βίας που μπορεί να συμβεί στους νέους, μέσα ή εκτός σχολείου. Θα πρέπει να ονομάσουν τον τύπο ή τους τύπους έμφυλης βίας που συμβαίνουν στα σενάρια. Θα πρέπει επίσης να σκεφτούν τι μπορεί να γίνει για την πρόληψη ή την αντιμετώπιση αυτού του είδους έμφυλης βίας. Μοιράστε τα σενάρια στις ομάδες.

Ζητήστε τους να συζητήσουν τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ποιος τύπος έμφυλης βίας παρατηρείται σε αυτό το σενάριο? (σωματική, λεκτική, ψυχολογική, σεξουαλική)
- Πώς μπορεί αυτό να επηρεάσει στο στόχο?
- Τι πρέπει να αλλάξει για να αποφευχθεί αυτό?
- Τι πρέπει να αλλάξει, ώστε να δημιουργηθούν αποτελεσματικές απαντήσεις σε περίπτωση που το πρόβλημα όντως συμβεί;

Ζητήστε τις ομάδες να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τα θέματα που συζητήθηκαν και τις προτάσεις που είχαν για την πρόληψη και την ανταπόκριση.

Αξιολόγηση & Προβληματισμός

Έμφυλη Βία είναι η βία που στοχεύει άτομα ή ομάδες βάσει του φύλου τους. Μπορεί να επηρεάσει οποιονδήποτε, αλλά πιο συχνά βιώνεται από ανθρώπους που δεν συμμορφώνονται με τα πρότυπα των φύλων. Μπορεί να περάσει απαρατήρητη, διότι θεωρείται ως μέρος του κανόνα των φύλων να χρησιμοποιείται τη βία κατά εκείνων που δεν συμμορφώνονται με τις προσδοκίες των φύλων. Μπορούμε να εργαστούμε κατά της έμφυλης βίας, μαθαίνοντας να την αναγνωρίσουμε σε όλες τις μορφές της. Ο χαρακτηρισμός της ως λανθασμένης ενέργειας μπορεί να αποτελέσει ένα πρώτο βήμα στις προσπάθειες πρόληψης ή κατάλληλης αντίδρασης στο πρόβλημα. Μπορούμε να εργαστούμε για τη μείωση της ζημιάς που προκαλείται από την έμφυλη βία μέσω ενός συνδυασμού στρατηγικών πρόληψης και μέσω αποτελεσματικών στρατηγικών αντιμετώπισης.

Οι οργανωτές μπορούν να υπενθυμίσουν στους εκπαιδευόμενους την ιδιωτικότητα λέγοντας, "Μπορεί να είναι εύκολο να αρχίσετε να λέτε ιστορίες για το τι έχουν κάνει άλλοι στο παρελθόν. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε διαφωνία και σε πρόσαψη κατηγοριών. Έτσι, θα χρησιμοποιήσουμε τα σενάρια μας για να μας βοηθήσουν να συζητήσουμε τα θέματα. Θα επικεντρωθούμε επίσης σε αυτό που μπορούμε να κάνουμε για να διορθώσουμε τα πράγματα στο μέλλον. Στα καθήκοντα γραφής σας θα είναι σημαντικό να προστατεύσετε την ιδιωτικότητα των ανθρώπων εάν γράφετε μια ιστορία βασισμένη σε προσωπική εμπειρία. Αυτό σημαίνει ότι δεν χρησιμοποιείτε τα ονόματά τους ή άλλες λεπτομέρειες που θα δείχνουν ποιοι είναι. Αυτός είναι ένας τρόπος με τον οποίο μπορούμε να δείξουμε σεβασμό ο ένας στον άλλο και να βοηθήσουμε ο ένας τον άλλον να διδαχθούμε σωστά μαζί ».

Αναφορές:

[CONNECT WITH RESPECT: Preventing gender-based violence in schools - Classroom Programme for Students in Early Secondary School \(ages 11-14\)](#)

Ανατρέξτε στο Παράρτημα για αυτήν τη δραστηριότητα στην επόμενη σελίδα.

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the
Rights, Equality &
Citizenship Programme
of the European Union

Σενάρια

Σενάριο 1

Την Πέμπτη η Laura περπατούσε για το σχολείο. Συνήθως περπατάει με τους φίλους της, αλλά εκείνη την ημέρα δεν ήταν εκεί και δεν ήθελε να καθυστερήσει για το σχολείο. Δύο τετράγωνα από το σχολείο, έπρεπε να περπατήσει μπροστά από μια ομάδα αγοριών από μια μεγαλύτερη τάξη που περίμεναν σε μια μεγάλη ομάδα. Άρχισαν να σφυρίζουν σε αυτήν και ένας από αυτούς την άγγιξε στα πόδια, καθώς περπατούσε.

Συζητήστε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι τύπος έμφυλης βίας παρατηρήθηκε στο σενάριο? (σωματική, λεκτική, ψυχολογική, σεξουαλική);
- Πώς μπορεί αυτό να επηρεάσει το στόχο;
- Τι πρέπει να αλλάξει για να αποφευχθεί ένα τέτοιο γεγονός από το να συμβεί;
- Τι πρέπει να αλλάξει, ώστε να δημιουργηθούν αποτελεσματικές αντιδράσεις σε περίπτωση που ένα τέτοιο περιστατικό παρατηρηθεί;

Σενάριο 2

Ο Γιάννης είναι μαθητής της έκτης τάξης. Οι συμμαθητές του άρχισαν να τον πειράζουν και να του λένε ότι μοιάζει πάρα πολύ με κορίτσι. Όταν πήγε για να παίξει μπάσκετ την Τετάρτη ως συνήθως, οι συμπαίκτες του του είπαν ότι δεν τον ήθελαν πια στην ομάδα. Αργότερα ρώτησε τον φίλο του αν ήξερε τι συνέβη για να κάνει τους φίλους του να στραφούν εναντίον του. Ο φίλος του του είπε ότι κάποιος είχε ανεβάσει ψεύτικες φωτογραφίες σε όλο το Facebook που έδειχνε τον Γιάννη ντυμένο ως κορίτσι.

Συζητήστε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι τύπος έμφυλης βίας παρατηρήθηκε στο σενάριο? (σωματική, λεκτική, ψυχολογική, σεξουαλική);
- Πώς μπορεί αυτό να επηρεάσει το στόχο;
- Τι πρέπει να αλλάξει για να αποφευχθεί ένα τέτοιο γεγονός από το να συμβεί;
- Τι πρέπει να αλλάξει, ώστε να δημιουργηθούν αποτελεσματικές αντιδράσεις σε περίπτωση που ένα τέτοιο περιστατικό παρατηρηθεί;

Σενάριο 3

Η Ιωάννα είναι 12 ετών. Κατά τη διάρκεια των διακοπών το σώμα της άλλαξε πολύ. Την πρώτη ημέρα πίσω στο σχολείο, μερικά αγόρια την έδειχναν και γελούσαν. Μερικοί από αυτούς προσπάθησαν να πέσουν επάνω της στο διάδρομο. Ένας από αυτούς συνέχισε να δείχνει απευθείας στο στήθος της και να κάνει σημάδια για να δείξει ότι τα στήθη της έχουν μεγαλώσει. Τότε οι άλλοι γελούσαν. Άρχισε να εύχεται να μην είχε γυρίσει ποτέ στο σχολείο.

Συζητήστε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι τύπος έμφυλης βίας παρατηρήθηκε στο σενάριο? (σωματική, λεκτική, ψυχολογική, σεξουαλική);
- Πώς μπορεί αυτό να επηρεάσει το στόχο;
- Τι πρέπει να αλλάξει για να αποφευχθεί ένα τέτοιο γεγονός από το να συμβεί;

- Τι πρέπει να αλλάξει, ώστε να δημιουργηθούν αποτελεσματικές αντιδράσεις σε περίπτωση που ένα τέτοιο περιστατικό παρατηρηθεί;

Φτιάξτε το δικό σας σενάριο

Συζητήστε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι τύπος έμφυλης βίας παρατηρήθηκε στο σενάριο? (σωματική, λεκτική, ψυχολογική, σεξουαλική);
- Πώς μπορεί αυτό να επηρεάσει το στόχο;
- Τι πρέπει να αλλάξει για να αποφευχθεί ένα τέτοιο γεγονός από το να συμβεί;
- Τι πρέπει να αλλάξει, ώστε να δημιουργηθούν αποτελεσματικές αντιδράσεις σε περίπτωση που ένα τέτοιο περιστατικό παρατηρηθεί;

Τίτλος:	Οραματιζόμενοι ένα σχολείο έμφυλης ευαισθησίας
Διάρκειας:	40 λεπτά
Κοινό:	Εκπαιδευτικοί και Γονείς
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να οραματιστούν και να μελετήσουν σε βάθος τις ιδιότητες ενός σχολείου έμφυλης ευαισθησίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οραματισμός • Ενημέρωση • Σεβασμός
Οδηγίες	<p><u>Υλικά:</u> N/A</p> <p><u>Οδηγίες:</u> Σκεφτείτε ιδέες σχετικά με τα σχολεία έμφυλης ευαισθησίας (χωρίς να γράψετε τις ιδέες που προκύπτουν). Πείτε στην ομάδα ότι τώρα θα εισαγάγετε τον οραματισμό, έναν νέο τρόπο να χρησιμοποιήσουμε έναν από τους ισχυρότερους πόρους που διαθέτουμε - το μυαλό μας - για να οραματιστούμε συλλογικά ένα σημείο αναφοράς το οποίο πρέπει να επιδιώξουμε. Εξηγήστε τα βασικά βήματα για δημιουργικό οραματισμό ως εξής:</p> <p>Βήματα για δημιουργικό οραματισμό:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χαλαρώστε • Βάλτε ένα στόχο • Δημιουργήστε μια ξεκάθαρη εικόνα • Συγκεντρωθείτε σε αυτή • Συνδέστε τις σκέψεις σας με θετική ενέργεια <p>As γνωρίζουν οι συμμετέχοντες ότι η χαλάρωση είναι απαραίτητη για τη διαδικασία, καθώς μας κάνει πιο δεκτικούς. Ενημερώστε τους εκπαιδευόμενους να κλείσουν τα μάτια τους, να χαλαρώσουν και να φανταστούν τους εαυτούς τους ως δημοφιλείς, ειδικούς στην έμφυλη ευαισθησία εκπαιδευτικούς. Με μια αργή,</p>

χαλαρωτική φωνή, διαβάστε τα βήματα για να τα βοηθήσετε να χαλαρώσουν.

Χαλάρωση για δημιουργικό οραματισμό:

Καθίστε σε μια καρέκλα με τα πόδια σας χαλαρά στο έδαφος, τα μάτια σας κλειστά και η σπονδυλική στήλη σας ευθεία.

Αναπνεύστε.

Αφήστε την αναπνοή να μετακινηθεί στη βάση του στομάχου σας. Κατά την εκπνοή, αισθανθείτε την ένταση να αφήνει το σώμα σας.

Συνεχίστε τις βαθιές αναπνοές, χαλαρώνοντας κάθε μέρος του σώματός σας καθώς αναπνέετε.

Ξεκινήστε από χαμηλά από τα πόδια σας και συνεχίστε προς τα επάνω με τις γάμπες, τα γόνατα, τους μηρούς σας....

Αφήστε την καρέκλα σας να σηκώσει όλο το βάρος του σώματός σας καθώς χαλαρώνετε τους γλουτούς και τη λεκάνη σας. Αφήστε τα πόδια σας να χαλαρώσουν στους γοφούς. Απελευθερώστε την ένταση στο κάτω μέρος της πλάτης και στην κοιλιά σας.

Αναπνεύστε σιγά-σιγά και ήρεμα, χαλαρώστε τη μέση του σώματός σας, μέσα και έξω.

Απελευθερώστε την ένταση στα δάκτυλά σας ... τα χέρια ... τους καρπούς ... τους βραχίονες ... τους αγκώνες

Αφήστε τα χέρια σας να κρεμαστούν χαλαρά από τις πρίζες τους. Απελευθερώστε την ένταση στους ώμους σας. Νιώστε το στήθος σας να μαλακώνει. Χαλαρώστε τον αυχένα και το λαιμό σας.

Χαλαρώστε τα σαγόνια σας. Χαλαρώστε τους μύες γύρω από το στόμα σας.

Χαλαρώστε τα μάγουλα και τους μύες γύρω από τα μάτια σας. Νιώστε να μάτια σας να χαλαρώσουν. Απελευθερώστε την ένταση από το μέτωπο, τα αυτιά και το κεφάλι σας.

Συνεχίστε να αναπνέετε απαλά και ομαλά. Νιώστε το δάπεδο να στηρίζει την αίσθησή σας.

Εστιάστε στην αναπνοή σας.

Κατευθύνετε τους εκπαιδευόμενους στην άσκηση οραματισμού με μια χαμηλή,

αργή, χαλαρωτική φωνή. Τροποποιήστε τις οδηγίες εάν είναι απαραίτητο.

Οδηγίες Οραματισμού

Κλείστε τα μάτια σας και φανταστείτε ότι περπατάτε κατά μήκος μιας παραλίας. Μυρίστε τον αλατισμένο αέρα. Νιώστε την άμμο ανάμεσα στα δάχτυλα των ποδιών σας. Νιώστε τον ήλιο να αγκαλιάζει το πρόσωπό σας.

Είναι κρύα ή δροσερά?

Παρακολουθήστε τα κύματα που έρχονται και φεύγουν. Ακούστε τις κραυγές των γλάρων.

Περπατάτε μέσα από ένα μικρό πάρκο και φτάνετε σε ένα δρόμο.

Ένα λεωφορείο έρχεται. Οι επιβάτες μιλούν ενθουσιασμένοι. Μπαίνετε μέσα.

Ο οδηγός ανακοινώνει ότι ταξιδεύετε στο μέλλον. Νιώθετε τον ενθουσιασμό.

Το λεωφορείο αυξάνει τη ταχύτητα. Κινείστε όλο και πιο γρήγορα.

Περνάτε από το 2019... 2023....

Είστε στο έτος 2030.

Κατεβαίνετε από το λεωφορείο και βρίσκετε σε ένα σχολείο έμφυλης ευαισθησίας.

Αισθάνεστε ενθουσιασμένοι και σίγουροι.

Κοιτάξετε γύρω σας.

Τι βλέπετε?

Σε ποιο περιβάλλον βρίσκεστε, σε μια πόλη ή σε μια αγροτική περιοχή?

Παρατηρείστε τους ανθρώπους με τους οποίους δουλεύετε μαζί

Πως είναι εμφανισιακά? Είναι γυναίκες ή άνδρες; Είναι νέοι ή ηλικιωμένοι; Πώς είναι ντυμένοι;

Περιπλανηθείτε στο σχολείο

Πώς είναι οι τάξεις; Παρατηρείστε τον τρόπο που είναι οργανωμένα τα καθίσματα;

Τι κάνουν οι μαθητές; Ζωγραφίζουν, παίζουν, τραγουδάνε? Ακούτε μουσική; Τι άλλο βλέπετε;

Επιθεωρήστε την υποδομή. Κοιτάξετε τους τοίχους, τις πόρτες, τα παράθυρα, και τον κήπο.

Βλέπετε τους μαθητές; Το προσωπικό του σχολείου; Πώς συμπεριφέρονται μεταξύ

τους και μαζί σας;

Οργανώστε μια δραστηριότητα στην τάξη.

Πώς συμπεριφέρονται τα κορίτσια και τα αγόρια μεταξύ τους στην τάξη;

Ανοίξτε ένα τετράδιο.

Τι βλέπετε; Είστε ευτυχείς να κάνετε το είδος της δουλειάς που κάνετε; Θεωρείτε ότι αποτελεί μια σημαντική συμβολή στην κοινότητά σας;

Στη συνέχεια, θα πρέπει να δώσετε εντολή στο κοινό για να ολοκληρώσετε το ταξίδι οραματισμού.

Ολοκληρώστε τον οραματισμό.

Ρίξτε μια τελευταία ματιά γύρω σας, γνωρίζοντας ότι μπορείτε να επιστρέψετε όποτε θέλετε. Παρατηρήστε πώς αισθάνεστε. Επικεντρωθείτε σιγά-σιγά την αναπνοή σας για άλλη μια φορά. Νιώστε τα πόδια σας στο πάτωμα.

Πάρτε τρεις βαθιές αναπνοές. Όταν μετρήσω ως το πέντε, ανοίξτε τα μάτια σας, αισθανόμενοι χαλαροί και ανανεωμένοι.

Ένα... δύο... τρία... τέσσερα... πέντε.

Ζητήστε από τους εκπαιδευόμενους να περιγράψουν ή να σχεδιάσουν αυτό που οραματίστηκαν. Μπορούν να εργάζονται σε ζεύγη. Δείξτε τα σχέδια, εάν υπάρχουν.

Συνοψίστε τις απαντήσεις.

Σε ένα σχολείο έμφυλης ευαισθησίας, οι καθηγητές, οι μαθητές, οι γονείς και η κοινότητα κατανοούν και ασκούν την ισότητα των φύλων. Τα σχολεία έμφυλης ευαισθησίας καλλιεργούν ένα ακαδημαϊκό, κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον που αναγνωρίζει τις ξεχωριστές ανάγκες των κοριτσιών και των αγοριών. Τα συστήματα διοίκησης των σχολείων, οι πολιτικές και οι πρακτικές διαχείρισης των σχολείων είναι δημοκρατικές και χωρίς αποκλεισμούς. Αναγνωρίζουν και απευθύνονται σε ανάγκες που αφορούν το φύλο και το γένος, και ασκούν την πρακτική της ισότητας στη διοίκηση και τις διοργανώσεις. Η ακαδημαϊκή παράδοση (μεθοδολογίες διδασκαλίας, βοηθήματα μάθησης, αλληλεπίδραση στην τάξη και διαχείριση των ακαδημαϊκών διαδικασιών) διακρίνεται με έμφυλη ευαισθησία.

Αξιολόγηση & Προβληματισμός

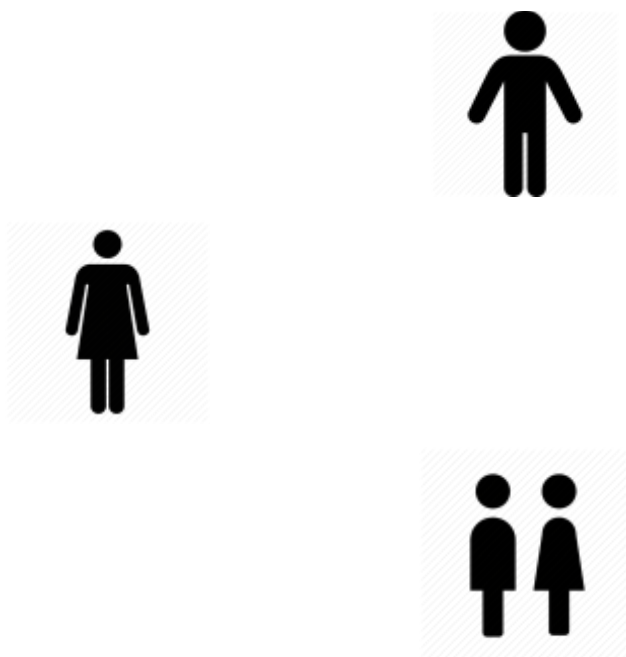
Το φυσικό περιβάλλον (κτίρια, έπιπλα και εξοπλισμός) is gender friendly. Οι διευκολυντές μπορούν να υπενθυμίσουν στους εκπαιδευόμενους τη σημασία της ιδιωτικότητας λέγοντας: "Μπορεί να είναι εύκολο να ξεκινήσετε να λέτε ιστορίες για το τι έχουν κάνει άλλοι στο παρελθόν. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε διαφωνία και σε πρόσβαση κατηγοριών. Έτσι, θα χρησιμοποιήσουμε τα σενάρια μας για να μας βοηθήσουν να συζητήσουμε τα θέματα. Θα επικεντρωθούμε επίσης σε αυτό που μπορούμε να κάνουμε για να διορθώσουμε τα πράγματα στο μέλλον. Στα καθήκοντα γραφής σας θα είναι σημαντικό να προστατεύσετε την ιδιωτικότητα των ανθρώπων εάν γράφετε μια ιστορία βασισμένη σε προσωπική εμπειρία. Αυτό σημαίνει ότι δεν χρησιμοποιείτε τα ονόματά τους ή άλλες λεπτομέρειες που θα δείχνουν ποιοι είναι. Αυτός είναι ένας τρόπος με τον οποίο μπορούμε να δείξουμε σεβασμό ο ένας στον άλλο και να βοηθήσουμε ο ένας τον άλλον να διδαχθούμε σωστά μαζί».

References:

[UNDERSTANDING GENDER - A training module for teachers](#)

Δραστηριότητες για παιδιά 8-9 ετών

Τίτλος:	Ρόλοι των φύλων και χαρακτηριστικά
Διάρκεια:	30 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η δραστηριότητα έχει σχεδιαστεί ειδικά για να αποκαλύψει τη στάση των παιδιών απέναντι στους ρόλους των φύλων και τα χαρακτηριστικά τους προκειμένου να ενθαρρυνθεί η περαιτέρω έρευνα, η κριτική σκέψη και ο αυτο-προβληματισμός.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενημέρωση • Πληροφόρηση • Προβληματισμός
Οδηγίες	<p>Υλικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μαυροπίνακας – Λευκός Πίνακας / πίνακας παρουσιάσεων • στυλό/μαρκαδόροι/κιμωλία <p>Οδηγίες:</p> <p>Σε ένα πίνακα / μεγάλο κομμάτι χαρτί ή εκτυπωμένα φυλλάδια (παρέχονται στις επόμενες σελίδες) δημιουργήστε ξανά he τον Πίνακα Φύλου στο σχήμα (a) όπως είναι παρακάτω.</p>

Ο οργανωτής θα πρέπει να εξηγεί στα παιδιά το παράρτημα και τι σημαίνουν τα σχέδια. Επιλέξτε δύο δηλώσεις από τον πρώτο πίνακα στο σχήμα (β)- Ρόλοι των φύλων (που αφορούν συγκεκριμένα το φύλο) και έξι πρόσθετες δηλώσεις από το δεύτερο πλαίσιο. Παρακαλούμε βάλτε σε τυχαία σειρά τις 8 δηλώσεις για να κάνετε τη δραστηριότητα πιο δύσκολη για τα παιδιά.

Σχήμα (b) - Ρόλοι των φύλων

Οι οργανωτές/ δάσκαλοι πρέπει να επιλέξουν δύο από τις παρακάτω δηλώσεις και να ρωτήσουν ποιος θα το κάνει αυτό - ένα κορίτσι/γυναίκα ή ένα αγόρι/άνδρας ή κανένα ή και τα δύο;

Θα γίνουν θείοι όταν μεγαλώσουν Θα γίνουν πατέρες όταν μεγαλώσουν
 Θα γίνουν θείες όταν μεγαλώσουν Θα γίνουν αδερφές όταν μεγαλώσουν
 Θα γίνουν μητέρες όταν μεγαλώσουν Θα γίνουν παππούδες όταν μεγαλώσουν
 Θα γίνει αδερφός

Οι οργανωτές / εκπαιδευτικοί θα πρέπει να επιλέξουν έξι από τις παρακάτω δηλώσεις

Μαγειρεύει δείπνο Πλένει τα πιάτα Καθαρίζει το σπίτι

Επισκευάζει πράγματα στο διάβασμα Έχει έφεση στα μαθηματικά Είναι καλός
Μένει στο σχολείο μετά τις 14 Πηγαίνει στο πανεπιστήμιο Likes
skipping
Παίζει ποδόσφαιρο Παίζει με ντυσίματα και μεταμφιέσεις Του/της
αρέσουν τα γλυκά
Κλαίει Τους αρέσουν τα κινούμενα σχέδια δράσης και οι ταινίες δράσης
Φοράει ένα μπλε μπλουζάκι
Έχει κοντά μαλλιά Τους ενδιαφέρει η εμφάνιση τους Θέλει να γίνει υπερ-
ήρωας
Θέλει να παντρευτεί Παίζει με φορτηγά Έχει έφεση στο διάβασμα

Διαβάστε τις δηλώσεις ξεχωριστά και ρωτήστε τα παιδιά: 'Ποιόν περιγράφει αυτό – ένα κορίτσι ή μια γυναίκα, ένα αγόρι ή έναν άντρα, ή και τα δύο?' (π.χ.. 'Ποιος πλένει τα πιάτα?' 'Ποιος έχει έφεση στα μαθηματικά'). Ζητήστε από τα παιδιά να τοποθετήσουν ένα αυτοκόλλητο ή να επισημάνουν τη στήλη που πιστεύουν ότι περιγράφει καλύτερα τον τύπο του ατόμου για το οποίο είναι η δήλωση (π.χ. αυτή η πρόταση αφορά περισσότερο ένα κορίτσι/μια γυναίκα, ένα αγόρι/έναν άντρα/ ή και τους δύο).

Αξιολόγηση & Προβληματισμός

Ο οργανωτής θα εξηγήσει ότι το φύλο δημιουργείται από τον κόσμο γύρω μας. Αναφέρεται στους ρόλους, τις συμπεριφορές, τις δραστηριότητες που οι άνθρωποι και η κοινωνία θεωρούν κατάλληλες ή αποδεκτές για τις γυναίκες και τα κορίτσια ή τους άνδρες και τα αγόρια.

Επιπλέον, είναι σημαντικό να επισημάνουμε ότι η ισότητα σημαίνει να δίδονται οι ίδιες ευκαιρίες και επιλογές, αλλά συχνά, αυτές δεν δίδονται στα αγόρια και στα κορίτσια και αυτό το γεγονός δημιουργεί ανισότητα.

Εάν τα παιδιά δεν μπορούν να διαβάσουν με ευκολία, ο οργανωτής / καθηγητής μπορεί να χρησιμοποιήσει έναν πίνακα εικόνων, χρησιμοποιώντας απλά σύμβολα και εικονογραφήσεις για διαφορετικά φύλα και χαρακτηριστικά.

References:

[Voices against violence handbook by World Association of Girl Guides and Girl Scouts and UN Women](#)

Please find Appendix for this activity on the next page

Πίνακας Φύλων

Τίτλος:	Μόνο Για
Διάρκεια:	30-45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει στην ευαισθητοποίηση όσον αφορά την κοινωνικά διαμορφωμένη προσδοκία για το φύλο και τις κοινές πεποιθήσεις, προκειμένου να καλλιεργηθεί μια βαθύτερη κατανόηση των αρνητικών επιπτώσεων που μπορεί να έχει η στερεοτυποποίηση και οι σχετικές συμπεριφορές στα άτομα και στην κοινωνία γενικότερα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενημέρωση • Κριτική Σκέψη • Ενσυναίσθηση
Οδηγίες	<p><u>Υλικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Μαυροπίνακας – Λευκός Πίνακας / πίνακας παρουσιάσεων • Στυλό/Μαρκαδόροι/Κιμωλία <p><u>Οδηγίες:</u></p> <p>Ο οργανωτής θα πρέπει πρώτα να εξηγήσει τον (τους) στόχο (-ους) της άσκησης χρησιμοποιώντας απλές λέξεις, όπως είναι οι ακόλουθες: “Σε αυτή τη δραστηριότητα, θα συζητήσουμε σχετικά με τα πράγματα που πιστεύετε ότι τα αγόρια και τα κορίτσια κάνουν διαφορετικά, γιατί αυτό συμβαίνει, και τι πιστεύετε για αυτό.”</p> <p>Εξηγήστε στα παιδιά ότι κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας, οι ιδέες όλων θα εκτιμώνται, θα γίνονται σεβαστές και θα μοιράζονται χωρίς διακοπή.</p> <p>Χωρίστε τον πίνακα σε δύο στήλες ‘κορίτσι’ και ‘αγόρι’ με μια γραμμή ανάμεσα</p> <ol style="list-style-type: none"> Ζητήστε από τα παιδιά να δώσουν παραδείγματα πραγμάτων που είναι ‘ΜΟΝΟ ΓΙΑ’ αγόρια και κορίτσια. Γράψτε στον πίνακα κάθε πρόταση, ακόμα (και ειδικά!) τις πιο

αντιφατικές (όπως το ότι τα αγόρια ‘παίζουν αθλήματα’ και το ‘συμμάζεμα’ είναι για τα κορίτσια).

Μετά από 8-10 λεπτά, ή όταν οι προτάσεις αρχίζουν να λιγοστεύουν, ρωτήστε ποιος από τα κορίτσια έχει κάνει τουλάχιστον ένα από τα πράγματα που αναφέρονται στη στήλη του αγοριού, και αντίστροφα. Τα παιδιά μπορούν να εντοπίσουν ποια είναι, αλλά δεν πρέπει να αναγκάζονται να μοιράζονται πληροφορίες που μπορεί να τα κάνουν να αισθανθούν άβολα. Μπορείτε επίσης να ρωτήσετε αν υπάρχουν διαφωνίες σχετικά με τα στοιχεία των διαφορετικών στηλών.

Ρωτήστε τα παιδιά “Σε πόσους από εσάς έχουν πει ποτέ ότι δεν μπορείτε να κάνετε κάτι επειδή είστε αγόρι ή κορίτσι;” (να σηκώσουν τα χέρια τους) “Πώς σας έκανε αυτό να αισθανθείτε;” Ρωτήστε τα παιδιά “Τι θα μπορούσατε να πείτε σε κάποιον που σας λέει ή σε κάποιον που γνωρίζετε ότι δεν μπορείτε να κάνετε κάτι μόνο επειδή είστε αγόρι ή κορίτσι;”.

Για να ολοκληρώσει τη δραστηριότητα, ο οργανωτής / δάσκαλος μπορεί να αφαιρέσει τη γραμμή μεταξύ των στηλών. Μπορεί να τονίσει το γεγονός ότι οι προκαταλήψεις για το πώς πρέπει να συμπεριφέρονται τα αγόρια και τα κορίτσια είναι πολύ διαφορετικές σήμερα από ό, τι στο παρελθόν και ότι θα συνεχίσουν να αλλάζουν.

Αξιολόγηση & Προβληματισμός

Προαιρετική δραστηριότητα: ο οργανωτής θα μπορούσε να ενθαρρύνει τα παιδιά να κάνουν να πάρουν συνέντευξη από ένα μέλος της οικογένειάς τους για τη δική τους εμπειρία, όταν κάποιος τους έλεγε ότι δεν μπορούσαν να κάνουν κάτι, επειδή ήταν αγόρι ή κορίτσι. Παρακινείστε τα παιδιά να διαβάσουν βιβλία που είναι ειδικά γραμμένα για κορίτσια ή αγόρια που εξερευνούν δραστηριότητες ή ενδιαφέροντα που συχνά δεν σχετίζονται με το φύλο τους

Αναφορές: [Voices against violence handbook by World Association of Girl Guides and Girl Scouts and UN Women](#)

Τίτλος:	Δυνατά Παιδιά
Διάρκεια:	40 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικιάς 8-9 ετών
Objectives:	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει στην υποστήριξη των παιδιών ώστε να είναι σε θέση να προσδιορίσουν το πώς μας κάνουν να νιώθουμε οι διαφορετικές καταστάσεις της καθημερινής ζωής μας. Επιπλέον, θα γνωρίσουν τη δύναμη που έχουν για να ελέγξουν τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους. Επιπλέον, θα εισαγάγει στα παιδιά στις έννοιες της αυτοπεποίθησης και της ακολούθησης οδηγιών-εντολών. • Ενημέρωση • Αυτό-συνειδητότητα • Αυτορρύθμιση • Ψυχική ανθεκτικότητα • Ενσυνειδητότητα

Οδηγίες

Υλικά:

- Κάρτες με συναισθήματα (Παράρτημα)
- Μια μπάλα
- 1-2 καπέλα

Οδηγίες:

Προετοιμασία:

Φτιάξτε τις κάρτες Συναισθημάτων: Δημιουργήστε κάρτες διαφορετικών συναισθημάτων (μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το Έντυπο Συναισθήματα για έμπνευση και καθώς τα παιδιά μαθαίνουν περισσότερα συναισθήματα μπορείτε να προσθέσετε νέες κάρτες στο πακέτο). Καθίστε κάτω σε ένα τίτλο. Πείτε στα παιδιά ότι σήμερα θα μάθουν για τα αισθήματα και τα συναισθήματα. Κρατώντας τη μπάλα, πείτε στην τάξη πώς αισθάνεστε. Πείτε τους ότι η μπάλα θα περάσει γύρω γύρω, έτσι ώστε καθένας από αυτούς να πει πώς αισθάνονται. Περάστε τη μπάλα γύρω από τον κύκλο έως ότου όλα τα παιδιά να έχουν την ευκαιρία να πουν πώς αισθάνονται. Σημειώστε τα διαφορετικά συναισθήματα που εμφανίζονται. Ζητήστε τους να θυμούνται και να ονομάζουν όλους τους διαφορετικούς τύπους συναισθημάτων που αναφέρθηκαν.

Πείτε τους ότι υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τύποι συναισθημάτων και βγάλτε τις κάρτες Συναισθημάτων και απλώστε τις στο κέντρο του κύκλου. Ρωτήστε τα παιδιά εάν γνωρίσουν τα συναισθήματα στις κάρτες, ρωτώντας για κάθε κάρτα ξεχωριστά. Εξηγείστε οποιαδήποτε νέα συναισθήματα τα οποία τα παιδιά δεν γνωρίζουν, χρησιμοποιώντας παραδείγματα περιπτώσεων στις οποίες μπορεί να αισθανθούν το αντίστοιχο συναίσθημα

(στερεότυπα, κοινωνική πίεση, κλπ.). Μπορείτε να τους δείξετε και καινούργια συναισθήματα όπως ανία, άγχος, βλακεία, ευγνωμοσύνη, ηρεμία, περιέργεια, κλπ.

Πείτε τους τώρα ότι θα παίξετε ένα παιχνίδι που λέγεται “Η εντολή είναι εντολή”. Εξηγείστε τους, ότι ένα από τα παιδιά θα φοράει ένα καπέλο, και όσο το φοράνε θα δίνουν στα άλλα παιδιά οδηγίες και εκείνα θα πρέπει να τις ακούνε. Φορέστε το καπέλο και δώστε ένα παράδειγμα: “Καθίστε κάτω (θα πρέπει όλα τα παιδιά να καθίσουν κάτω). Σηκωθείτε επάνω (θα πρέπει όλα τα σηκωθούν). Αγγίξτε το κεφάλι σας...” Ζητήστε έναν εθελοντή ή απλώς διαλέξτε ένα παιδί. Μπορείτε να το κάνετε αυτό με όλη την ομάδα, ή χωρίστε τα παιδιά σε δύο ομάδες (χρησιμοποιώντας δύο καπέλα). Αφήστε πολλά παιδιά να αλλάζουν ρόλους και να φοράνε το καπέλο.

Καθίστε σε ένα κύκλο και ρωτήστε τα πώς ένιωσαν φορώντας το καπέλο (μπορείτε να απλώσετε τις κάρτες Συναισθημάτων στο πάτωμα για να τα βοηθήσετε να συνδεθούν με τα διαφορετικά συναισθήματα): “Πώς νιώσατε όταν βρεθήκατε σε μια θέση ισχύος/εξουσίας;” Ρωτήστε ανάλογα με την απάντηση γιατί ένιωσαν έτσι: τι τους άρεσε τι δεν τους άρεσε. Ρωτήστε πώς ένιωσαν φορώντας το καπέλο, και πώς ένιωσαν ακολουθώντας τις εντολές. Ποιες διαταγές είχαν πλάκα κλπ.

Αξιολόγηση & Προβληματισμός

Ο οργανωτής μπορεί να καλέσει τα παιδιά να μοιραστούν διαφορετικές στιγμές όταν πρέπει να ακολουθήσουν εντολές που δεν τους αρέσουν: στην παιδική χαρά, στην τάξη, στα σπίτια τους, στο γιατρό.

Ο οργανωτής ενθαρρύνεται να ρωτήσει τα παιδιά πώς αισθάνονται για την τήρηση αυτών των εντολών και να προβληματιστεί μαζί τους εάν είναι σημαντικό να ακολουθήσουν αυτές τις εντολές ή όχι και τι συμβαίνει αν τις ακολουθήσουμε και τι συμβαίνει αν δεν το κάνουμε.

Επιπρόσθετα, ο εκπαιδευτής μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά να προβληματιστούν για το πώς μπορούν να απευθυνθούν ή πώς μπορούν να εκφράσουν τα συναισθήματά τους με ευγενικό τρόπο και σεβασμό. Ο οργανωτής μπορεί να εστιάσει την προσοχή των παιδιών στο ότι μπορούμε να το πούμε σε άλλους όταν νιώθουμε "καλά", αλλά και όταν αισθανόμαστε "άσχημα" (δηλ. Αισθάνομαι χαρούμενος όταν παίζουμε μαζί ... νιώθω άσχημα εάν με χτυπήσεις ... "κλπ.).

References:

Facilitator's Handbook - activities to foster diversity in early childhood education, BODI project.

http://bodi-project.eu/en_resources_io4.html

Please find Appendix for this activity on the next page.

Feelings Flashcards Template		
Worried	Sad	Angry
Embarrassed	Nervous	Ill
Tired	Scared	Surprised
Excited	Happy	Loved

Τίτλος:**Εξετάζοντας τη Στερεοτυποποίηση****Διάρκεια:**

30 λεπτά

Audience:

Children 8-9 Years Old

Στόχοι:

Αυτή η δραστηριότητα βοηθά τα παιδιά να αναγνωρίσουν τις σωματικές και ψυχολογικές επιπτώσεις που έχει η σχολική έμφυλη βία στους μαθητές.

- Ευαισθητοποίηση
- Ενσυναίσθηση
- Σεβασμός
- Ισότητα

Υλικά:

- Πίνακας / πίνακας παρουσιάσεων
- στυλό/μαρκαδόροι/κιμωλία

Οδηγίες**Instructions**

Τοποθετήστε τις καρτέλες σε ένα κύκλο γύρω από το δωμάτιο – προς τα πίσω, ώστε να υπάρχει αρκετός χώρος για να μπορούν όλοι να περπατούν ελεύθερα. Εξηγήστε στα παιδιά ότι αυτή η άσκηση θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι δείχνουν την ταυτότητα των φύλων τους σε άλλους μέσω του τρόπου με τον οποίο κινούνται. Πείτε τους να περπατούν γύρω από το δωμάτιο σε οποιαδήποτε κατεύθυνση τους αρέσει και με κάθε ταχύτητα (έχοντας κατά νου ότι δεν μπορεί να είναι πολύ γρήγορη λόγω προβλημάτων ασφάλειας). Ζητήστε τους να επιταχύνουν / επιβραδύνουν. Τώρα ζητήστε τους να περπατήσουν σαν ένας άντρας. Ζητήστε τους να κάνουν μια σειρά δραστηριοτήτων, όπως ένας άντρας (όταν πανηγυρίζει την αγαπημένη του ομάδα που σκοράρει ένα γκολ, χαιρετώντας έναν φίλο, όταν χορεύει, όταν οδηγεί, όταν είναι θυμωμένος). Ζητήστε τους να επιστρέψουν στην κανονική τους πορεία / ρυθμό. Επαναλάβετε την άσκηση με το αντίθετο φύλο. Ζητήστε τους να καθίσουν και ρωτήστε τα τις ακόλουθες ερωτήσεις μία-μία.

Ξεκινήστε μια συζήτηση υποβάλλοντας τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι παρατηρήσατε όταν τα παιδιά περπατούσαν / χορεύονταν κλπ. Όπως ένας άντρας;
- Υπήρχαν κοινά χαρακτηριστικά για τα παιδιά που συμπεριφέροντας ως άνδρες;
Γράψτε τις απαντήσεις στον πίνακα και στη συνέχεια κάντε το ίδιο για το αντίθετο φύλο.
- Πώς αισθανθήκατε συμπεριφερόμενοι ως άνδρας / γυναίκα (ειδικά για εκείνους που ενεργούν ως το αντίθετο του φύλου τους); Σημειώστε το.
- Γιατί υπήρχε αυτή η αίσθηση? Γιατί πιστεύετε ότι οι άνθρωποι ενεργούν με ένα X τρόπο όταν συμπεριφέρονται ως άντρες/γυναίκες;
- Πιστεύετε ότι αυτό θα αλλάξει τον τρόπο που βλέπετε τη δική σας συμπεριφορά ως αγόρια ή κορίτσια; Ή αυτή των γονέων σας;

Αξιολόγηση & Προβληματισμός

Αυτή η δραστηριότητα ενθαρρύνει τα παιδιά να εξετάζουν στενά τη στερεοτυποποίηση. Τονίζει τη σημασία της εξέτασης των συμπεριφορών των παιδιών ως προς τη δύναμη ή την αδυναμία όπως αυτές προσδιορίζονται από το φύλο. Συνεπώς, τα παιδιά ενθαρρύνονται να αμφισβητούν τα πρότυπα των σωματικών κινήσεων που προάγει το φύλο.

References:

[CONNECT WITH RESPECT: Preventing gender-based violence in schools - Classroom Programme for Students in Early Secondary School \(ages 11-14\)](#)

Τίτλος:	Δωμάτιο με τα χρώματα της ίριδας
Διάρκεια:	40 minutes
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η δραστηριότητα βοηθά τα παιδιά να κατανοήσουν πόσο δυσάρεστες και τραυματικές είναι οι διακρίσεις και η άδικη αντιμετώπιση. Μέσα από αυτή τη Δραστηριότητα τα παιδιά θα ευαισθητοποιηθούν και μέχρι το τέλος της δραστηριότητας θα είναι σε θέση να καταλάβουν ότι όλοι πρέπει να αντιμετωπίζονται ισότιμα ανεξάρτητα από το πόσο διαφορετική ταυτότητα έχουν ή προσωπικά χαρακτηριστικά γενικά.</p> <ul style="list-style-type: none">• Ευαισθητοποίηση• Σεβασμός• Ενσυναίσθηση• Αμεροληψία• Δικαιοσύνη• Διαφορετικότητα• Ισοότητα

Υλικά:

- Μια κενή κόλλα χαρτί ανα παιδί
- Σύνεργα Καλλιτεχνικών (μπογιά, πινέλα, μολύβια, στυλό, κλπ.)

Οδηγίες:

Δείξτε στα παιδιά τα σύνεργα των καλλιτεχνικών και δώστε σε καθένα από τα παιδιά μια κενή κόλλα χαρτί. Ρωτήστε ποιο είναι το αγαπημένο τους χρώμα και στη συνέχεια πείτε τους να ζωγραφίσουν με αυτό στο χαρτί. Πείτε τους να επιλέξουν το δικό τους χρώμα (αυτό που νιώθουν/νομίζουν ότι τους αντιπροσωπεύει περισσότερο) και ότι δεν υπάρχουν σωστά ή λάθος χρώματα, και ότι μπορούν να αλλάξουν γνώμη. Κάποια παιδιά μπορεί να επιλέξουν το ίδιο χρώμα- και δεν πειράζει.

Δημιουργήστε ένα ουράνιο τόξο στο δωμάτιο για να δείξετε όλα τα διαφορετικά χρώματα και να εξηγήσετε ότι όλα τα παιδιά και όλοι οι άνθρωποι γενικά είναι διαφορετικοί.

Οδηγίες

Ζητήστε από όλα τα παιδιά που διάλεξαν ένα συγκεκριμένο χρώμα (επιλέξτε αυτό που διάλεξαν τα περισσότερα) να σταθούν στη μέση του δωματίου. Πείτε στην υπόλοιπη τάξη να φανταστεί ότι αυτά τα παιδιά θα έχουν λιγότερο φαγητό από τα υπόλοιπα. Τώρα ζητήστε τα παιδιά με το ίδιο χρώμα και με ένα ακόμα διαφορετικό χαρακτηριστικό (όπως το ότι φοράνε μαύρα παπούτσια) να παραμείνουν στη μέση.

Πείτε στην υπόλοιπη τάξη να φανταστεί ότι αυτά τα παιδιά θα έχουν λιγότερη τροφή και δεν θα τους δοθεί κανένα φάρμακο όταν αρρωστήσουν. Είναι δίκαιο; Θα πάθουν κακό αυτά τα παιδιά;

Στη συνέχεια, ζητήστε από τα παιδιά που έχουν επιλέξει ένα άλλο χρώμα να πάνε στη μέση και πείτε στην υπόλοιπη τάξη να φανταστεί ότι σε αυτά τα παιδιά δεν θα επιτραπεί να πάνε στο σχολείο. Επιλέξτε ένα άλλο χρώμα και πείτε στην τάξη να φανταστεί ότι αυτά τα παιδιά δεν θα τους επιτρέπεται να μιλήσουν. Αν κάποια παιδιά αισθάνονται άβολα να σταθούν στη μέση της τάξης, μην τα αναγκάσετε να στέκονται στη μέση και απλά ζητήστε τους να φανταστούν ότι είναι.

Για το κομμάτι Αξιολόγησης & Προβληματισμού αυτής της Δραστηριότητας, ο οργανωτής ενθαρρύνεται να εξηγήσει σε όλα τα παιδιά ότι όλοι οι άνθρωποι είναι διαφορετικοί και είναι πολύ σημαντικό να τους σεβόμαστε όλους χωρίς καμία εξαίρεση.

Επιπρόσθετα, τονίστε πως όλα τα παιδιά έχουν το δικαίωμα στην τροφή, να έχουν εκπαίδευση και να ακουστούν. Εξηγήστε ότι ορισμένα παιδιά αντιμετωπίζονται άδικα εξαιτίας του φύλου, της εθνικότητας, της κοινωνικοοικονομικής τους κατάστασης, της κοινωνικής κάστας, των ικανοτήτων τους, της σεξουαλικότητας ή της θρησκείας τους. Εξηγήστε τους όρους αυτούς όσο πιο σωστά αρμόζει στη ηλικία τους.

Σε αυτό το σημείο ο οργανωτής μπορεί να εστιάσει την προσοχή των συμμετεχόντων στο γεγονός ότι τα κορίτσια κάποιες φορές αντιμετωπίζονται άδικα λόγω των ανισοτήτων ανάμεσα σε αγόρια και κορίτσια. Κάποια κορίτσια πληγώνονται, περιθωριοποιούνται, και δεν τους δίνεται ό,τι χρειάζονται λόγω του φύλου τους. Ο οργανωτής θα πρέπει να εξηγήσει ότι ορισμένα κορίτσια που είναι φτωχά ή άτομα με ειδικές ανάγκες ενδέχεται να είναι περισσότερο περιθωριοποιημένα και να διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο να πληγωθούν ή παραμέλησης. Αναπτύξτε περαιτέρω την παραπάνω θεωρία και ενημερώστε τα παιδιά ότι αυτή η αντιμετώπιση θεωρείται καταχρηστική και απορρίπτει τα δικαιώματα του παιδιού. Κλείστε αυτή την ανάλυση με μια θετική νότα και θυμίστε στους συμμετέχοντες ότι όλα τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να αντιμετωπίζονται ισότιμα και να μην πληγώνονται και ότι όλοι πρέπει να συνεισφέρουμε με τον τρόπο μας για να το κάνουμε αυτό να συμβεί.

Αξιολόγηση & Προβληματισμός

Αναφορές:

[Voices against violence handbook by World Association of Girl Guides and Girl Scouts and UN Women](#)

Δραστηριότητες για παιδιά 10-12 ετών

Τίτλος:	Κινούμενη Συζήτηση
Διάρκεια:	20 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών.
Στόχοι:	<p>Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει στο να βοηθήσει τα παιδιά να προβληματιστούν όσον αφορά τη συμπεριφορά τους σε θέματα φύλου και απέναντι στην έμφυλη βία.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ευαισθητοποίηση • Πληροφόρηση • Κριτική Σκέψη
Instructions	<p><u>Υλικά:</u> N/A</p> <p><u>Οδηγίες:</u> Ζητήστε από όλα τα παιδιά να σταθούν στη μέση της τάξης. Ονομάστε το ένα μέρος της τάξης 'συμφωνώ' και το άλλο 'διαφωνώ.' Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις (ή επινοείστε δικές σας) και πείτε στα παιδιά να σταθούν ανάλογα με το πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν με τις προτάσεις. Ζητήστε από τα παιδιά που στέκονται σε όλες τις πλευρές 'συμφωνώ' 'διαφωνώ' και 'δεν έχω αποφασίσει' να εξηγήσουν την οπτική τους σχετικά με κάθε πρόταση. Διευκολύνετε μία υγιή συζήτηση σχετικά με το θέμα.</p> <p><u>Παραδείγματα προτάσεων:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Το να πεις 'στοχεύεις σαν κορίτσι' είναι απλά μια φράση – δεν σημαίνει τίποτα. 2. 'Θα έπαιζα κάθε είδους άθλημα με οποιονδήποτε, ανεξάρτητα από το φύλο τους.' 3. Η σωματική πάλη επιτρέπεται, αρκεί να μη χτυπήσει κανείς.

4. Τα αγόρια δεν θα έπρεπε ποτέ να χτυπάνε τα κορίτσια.
5. Τα κορίτσια είναι λιγότερο βίαια από τα αγόρια.
6. Τα αγόρια και τα κορίτσια ανταποκρίνονται στη βία με διαφορετικούς τρόπους.
7. Τα κορίτσια βιώνουν περισσότερη βία από τα αγόρια.
8. 'Κάποιες φορές φοβάμαι να γυρίσω σπίτι όταν είναι σκοτεινά'

Αξιολόγηση & Προβληματισμός Ο οργανωτής μπορεί να προσαρμόσει τις δηλώσεις με βάση τις ανάγκες, την εμπειρία και το πολιτιστικό πλαίσιο. Θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνει μια υγιή συζήτηση σχετικά με το θέμα.

Αναφορές:

[ShoutOut Training Manual](#)

Τίτλος:	Όρια
Διάρκεια:	20 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών.
Στόχοι:	Αυτή η δραστηριότητα θα βοηθήσει στην κατανόηση της σημασίας των προσωπικών ορίων και στην έννοια της “σφαίρας ασφαλείας”. Ακόμα, θα είναι σε θέση να υποθέσουν πώς η αντίληψη του προσωπικού χώρου σχετικά με το σώμα και τη σεξουαλικότητα ποικίλλει από το ένα άτομο στο άλλο.
Οδηγίες	<p>Υλικά: N/A</p> <p>Οδηγίες: Αρχικά, ζητήστε από τα παιδιά να χωριστούν σε ζευγάρια των 2. Εσείς (ο εκπαιδευτής) τριγυρίστε στο δωμάτιο, δίνοντας τους αριθμούς 1 και 2 σε κάθε ζευγάρι και φτιάχνοντας την απόσταση ανάμεσα στους δύο μαθητές, ώστε να έχουν μεταξύ τους αρχικά απόσταση ενός χεριού.</p> <p>Ενημερώστε τα παιδιά ότι θα διαβάσετε κάποιες οδηγίες τις οποίες θα χρειαστεί να ακολουθήσουν</p> <p><u>Οι πρώτες οδηγίες θα είναι:</u> “Κοιτάξτε ο ένας τον άλλον. Νούμερο 1 ένα βήμα πιο κοντά στο Νούμερο 2”.</p> <p>Τάρα εξηγείστε ότι μπορεί να νιώσουν άβολα όταν ακολουθούν κάποιες από τις οδηγίες που θα δώσετε. Εάν σε οποιαδήποτε στιγμή είτε το παιδί που κάνει ενεργεί είτε το παιδί που λαμβάνει τη δράση αισθανθεί άβολα, μπορούν να σταματήσουν να ακολουθούν τις οδηγίες ή μπορούν να επικοινωνήσουν την ανησυχία τους με το άλλο άτομο στο ζευγάρι μέσω χειρονομιών. Κανένας δεν επιτρέπεται να μιλήσει.</p> <p>Διαβάστε δυνατά τις ακόλουθες οδηγίες, μία μία, επιτρέποντας τους κάποιον χρόνο να τις εκτελέσουν.</p> <p>(a) Νούμερο 1 και Νούμερο 2, κοιταχτείτε στα μάτια και παραμείνετε έτσι κατά τη διάρκεια όλης της άσκησης αν μπορείτε.</p>

(b) Νούμερο 1, βάλε το χέρι σου στον ωμό του νούμερο 2. [Δώστε λίγο χρόνο]. Τώρα άφησε το.

(c) Νούμερο 2, βάλε το χέρι σου στον ώμο του νούμερο 1. [Δώστε λίγο χρόνο]. Τώρα άφησε το.

(d) Νούμερο 1, με το χέρι σου, άγγιξε το πρόσωπο του Νούμερο 2, εξερεύνησε το σχήμα του προσώπου. Σταμάτα.

(e) Αντίστροφη άσκηση για το Νούμερο 2.

(f) Νούμερο 1, έλα ένα βήμα πιο κοντά στο Νούμερο 2. [Δώστε λίγο χρόνο]. Τώρα κάνε ένα βήμα πίσω

(g) Αντίστροφη άσκηση για το Νούμερο 2

(h) Νούμερο 1, χρησιμοποίησε τα χέρια σου για να ακουμπήσεις τη σιλουέτα του νούμερο 2, από το την κορφή έως τα νύχια, αργά.

(i) Αντίστροφη άσκηση για το Νούμερο 2

(j) Νούμερο 1, στάσου πίσω από το νούμερο 2, και τρίψε την πλάτη και τους ώμους του.

(k) Αντίστροφη άσκηση για το Νούμερο 2

(l) Νούμερο ένα χάιδεψε τα μαλλιά του νούμερο 2.

(m) Αντίστροφη άσκηση για το Νούμερο 2

(n) Νούμερο 1, πάρε το χέρι του νούμερο 2 στα χέρια σου. Νιώσε κάθε εκατοστό του χεριού του, από τον καρπό ως τα νύχια, και πίσω.

(o) Αντίστροφη άσκηση για το Νούμερο 2

(p) Νούμερο 1, αγκάλιασε το νούμερο 2.

(q) Χωριστείτε.

Ζητήστε από όλους τους μαθητές να σχηματίσουν κύκλο. Μπορούν να καθίσουν κάτω σε κύκλο επίσης αν θέλουν.

Στόχοι συζήτησης:

- Πώς ένιωσαν τα παιδιά με το νούμερο 1?
- Πώς ένιωσαν τα παιδιά με το νούμερο 2?
- Ποια ήταν η πιο δύσκολη άσκηση για να ακολουθήσουν;
- Δεν ακολούθησαν κάποιες οδηγίες; Γιατί νομίζουν ότι ήταν πιο δύσκολο να

ακολουθήσουν κάποιες οδηγίες από άλλες; Εξηγείστε

- Προσπάθησε κανείς να καταλάβει, κατά τη διάρκεια της άσκησης, αν το άλλο άτομο ήταν άνετο με αυτό που έκαναν; Πώς το επικοινωνήσε αυτό; Αν δεν αντιληφθήκατε κάποια συγκεκριμένη απάντηση, αυτό σημαίνει απαραίτητα πως ό,τι που κάνατε ήταν εντάξει με το ζευγάρι σας;
- Τονίστε πως η προσπάθεια να κατανοήσουμε αν το πρόσωπο με το οποίο αλληλοεπιδρούμε, δέχεται και είναι ευχαριστημένο με αυτό που κάνουμε είναι πολύ σημαντικό και ότι πρόκειται για τη λήψη συγκατάθεσης.

Στο τέλος της δραστηριότητας ο οργανωτής θα πρέπει να εξηγήσει ότι ο σκοπός αυτής της δραστηριότητας ήταν να εξερευνηθούν οι ατομικές σφαίρες ασφάλειας και να γίνουν κατανοητά τα προσωπικά όρια καθώς και τα όρια των άλλων. Αυτό που κάθε άτομο θεωρεί ότι είναι αποδεκτό για τον εαυτό του, μπορεί να μην είναι αποδεκτό από κάποιο άλλο, και μπορεί να τους προκαλέσει δυσφορία.

Αξιολόγηση & Προβληματισμός

Ωστόσο, οι διαφορετικοί άνθρωποι έχουν επίσης διαφορετικούς τρόπους: 1. Να αντιδρούν σε αυτό που δέχονται και στις ενέργειες των άλλων; 2. **Να δίνουν συγκατάθεση**, ή ακόμη και να μην δίνουν τη συγκατάθεσή τους εάν αισθάνονται ότι δεν είναι σε θέση να το κάνουν ή εάν αισθάνονται ότι υπάρχει μια ανισορροπία ισχύος μεταξύ τους και του άλλου προσώπου, γεγονός που μπορεί να προκαλέσει την αδυναμία αντίδρασης και του να πουν / κάνουν κάτι για να επικοινωνήσουν ότι δεν είναι άνετα. Η αντίληψη των ορίων μπορεί επίσης να ποικίλει ανάλογα με τις διαφορετικές κουλτούρες των εμπλεκόμενων ατόμων και γι' αυτό η ανάπτυξη της διαπολιτισμικής ευαισθησίας είναι πολύ σημαντική και μπορεί να βοηθήσει τους νέους να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου και της βίας, αλλά επίσης και στην προώθηση των δικαιωμάτων και της ειρήνης από διαπολιτισμική άποψη.

Αναφορές:

“Boundaries” is an activity adapted from the activity “Touch” provided by sex educator and trainer Dora Djamila Mester in the framework of an international training course organized by CESIE in Prizzi (Palermo), Italy in September 2014. “Boundaries” is included as a part of the students’ training programme of the project “CONVEY – Counteracting sexual violence and harassment: Engaging Youth in schools in digital education on gender stereotyping”, co-funded by the REC Programme of the European Commission.

Τίτλος:

Οι επιπτώσεις της Έμφυλης Βίας

Διάρκεια:

30 λεπτά

Κοινό:

Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών

Objectives:

Αυτή η Δραστηριότητα βοηθά τα παιδιά να αναγνωρίζουν τις σωματικές και ψυχολογικές επιπτώσεις της σχολικής έμφυλης βίας στους μαθητές και να αναλύουν τις συνέπειες που θα μπορούσαν να προκαλέσουν τέτοια φαινόμενα.

- Ευαισθητοποίηση
- Ενσυναίσθηση
- Κριτική Σκέψη
- Σεβασμός

Υλικά:

- Λευκές κόλλες χαρτί
- Στυλό / Μαρκαδόροι

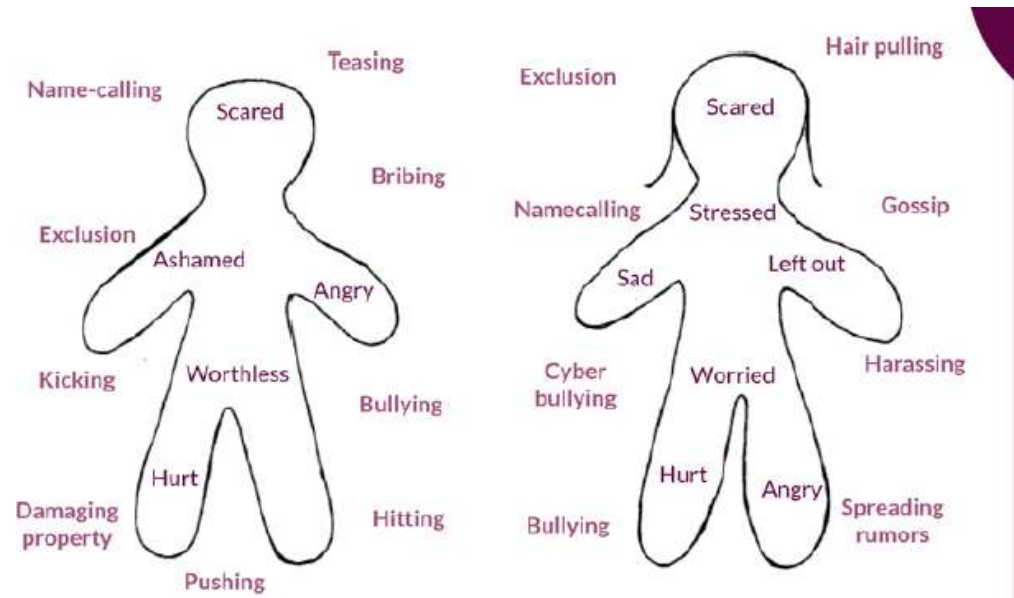
Οδηγίες:

Οργανώστε τα παιδιά σε ομάδες των 3 ή 4 ατόμων. Εξηγήστε σε αυτούς ότι σε αυτή τη δραστηριότητα, πρόκειται να μιλήσουν για τα διάφορα είδη βίας που μπορούν να συναντήσουν τα κορίτσια, τα αγόρια και άλλοι μαθητές γύρω από το σχολείο. Στη συνέχεια, θα εντοπίσουν τα συναισθήματα που νιώθει το πρόσωπο που βιώνει τη βία.

Οδηγίες

Δώστε σε κάθε ομάδα ένα φύλλο χαρτιού (ή ζητήστε τους να χρησιμοποιούν χαρτί από το σημειωματάριό τους). Διπλώστε το χαρτί στο μισό. Από τη μία πλευρά, ζωγραφίστε μια γυναίκα. Από την άλλη πλευρά ζωγραφίστε έναν άντρα. Στο χώρο έξω από το σώμα, απαριθμήστε όλα τα είδη βίας που μπορεί να συμβούν. Δημιουργήστε ξεχωριστές λίστες για άνδρες, γυναίκες και άλλους μαθητές. Ενθαρρύνετε τους μαθητές να συμπεριλάβουν παραδείγματα σωματικής βίας (δηλαδή χτύπημα, κλωτσιές) και λεκτικής και ψυχολογικής βίας (δηλαδή απειλές, φήμες, κατονομασία).

Στο εσωτερικό του σώματος, γράψτε όλα τα συναισθήματα που μπορεί να προκαλέσει αυτό το είδος βίας για το άτομο που το βιώνει (δείτε το παρακάτω παράδειγμα).

Κατά τη διάρκεια των απαντήσεων, συγκρίνετε τα είδη βίας που βιώνουν οι άντρες, οι γυναίκες και οι τρανσέξουαλ νέοι.

Ζητήστε από τα μέλη της ομάδας να απαντήσουν για το τι έχουν παρατηρήσει από αυτή την άσκηση.

- Ποιες είναι οι πιο συνηθισμένες μορφές βίας; Είναι οι ίδιες για άντρες, γυναίκες και τους τρανσέξουαλ νέους;
- Τι τύπους βίας έχουν την τάση οι άντρες να προκαλούν ενάντια σε άλλους άντρες; Ενάντια σε γυναίκες; Ενάντια σε άλλους ανθρώπους;
- Τι τύπους βίας έχουν την τάση οι γυναίκες να προκαλούν ενάντια σε άλλες γυναίκες; Ενάντια σε άντρες; Ενάντια σε άλλους ανθρώπους;
- Παρατηρείτε κάποιο μοτίβο;

Ζητήστε από τα μέλη της ομάδας να απαντήσουν για το τι έχουν παρατηρήσει από αυτή την άσκηση

Αξιολόγηση & Προβληματισμός

Η βία στα σχολεία, είτε είναι ψυχολογική, λεκτική, σωματική ή σεξουαλική, έχει μια σειρά αρνητικών επιπτώσεων σε εκείνους που τη βιώνουν. Μπορεί να προκαλέσει βλάβη στην ψυχική και σωματική υγεία και να επηρεάσει την ικανότητα του ατόμου να διδαχθεί. Η ικανότητά μας να συμπάσχουμε με εκείνους που βιώνουν την έμφυλη βία μπορεί να το κάνει λιγότερο πιθανό, ότι θα τη διαπράξουμε ή ότι θα το ανεχθούμε με κάθε μορφή. Σε πολλά μέρη « οι άντρες, οι γυναίκες και οι τρανσέξουαλ νέοι τείνουν να διαπράττουν και να βιώνουν διαφορετικές μορφές βίας. Σε πολλά μέρη τα αγόρια είναι πιο πιθανό να βιώσουν και να είναι οι δράστες της σωματικής βίας, αλλά τα κορίτσια έχουν περισσότερες πιθανότητες να βιώνουν την έμφυλη βία.

Ο οργανωτής θα πρέπει να τονίσει ότι είναι σημαντικό να κατανοήσουμε ποιες είναι οι συναισθηματικές επιπτώσεις της βίας. Όταν μαθαίνουμε τα αποτελέσματα της βίας, είμαστε σε θέση να συμπάσχουμε με το άτομο που γίνεται στόχος και είναι λιγότερο πιθανό να διαπράξουμε ή να ανεχθούμε τη βία, ή να το δικαιολογήσουμε σαν ένα αστείο ή σαν πειράγματα. Η κατονομασία τέτοιων συμπεριφορών ως μορφών βίας ή εκφοβισμού είναι ένα πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση της κατανόησης ότι αυτή η συμπεριφορά δεν είναι αποδεκτή.

Αναφορές:

[CONNECT WITH RESPECT: Preventing gender-based violence in schools - Classroom Programme for Students in Early Secondary School \(ages 11-14\)](#)

Τίτλος:	Η γέφυρα
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά ηλικίας 10-12 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα επιτρέπει στα παιδιά να προβληματιστούν για το πώς αισθάνονται τα θύματα της έμφυλης βίας. Επιπλέον, επισημαίνει ότι η βία έρχεται σε πολλές μορφές (όπως λεκτική ή ψυχολογική κακοποίηση).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ευαισθητοποίηση • Ενημέρωση • Ενσυναίσθηση
Οδηγίες	<p><u>Υλικά:</u></p> <p>Προτάσεις που περιέχουν στερεοτυποποίηση φύλου και γλώσσας που αποσκοπούν στη μείωση ή την αποθάρρυνση</p> <p><u>Οδηγίες:</u></p> <p>Επιλέξτε πολλά παιδιά και ζητήστε τους να βγουν από το δωμάτιο. Χωρίστε τα υπόλοιπα παιδιά σε δύο ομάδες και σχηματίστε μια γέφυρα με τα χέρια τους.</p> <p>Δώστε ένα ρόλο σε κάθε παιδί από το σχηματισμό γέφυρας, δώστε τους μια φράση και ζητήστε τους να την απομνημονεύσουν λέγοντας τη δυνατά.</p> <p>Παραδείγματα προτάσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μοιάζεις με κορίτσι/αγόρι. • Είσαι ομοφυλόφιλος; • Γιατί δεν χαμογελάς; • Είσαι ντροπαλός-ή; • Έχεις σεξαπίλ • Γιατί κρύβεις τα όμορφα στήθη σου; • Είσαι όμορφος-η • Είσαι έξυπνος-η

- Ξέρεις τι θέλεις
- Έχεις ένα μοναδικό στυλ
- Μου αρέσει ο τρόπος που σκέφτεσαι
- Μου αρέσει ο τρόπος που εκφράζεσαι

Πείτε στα παιδιά που έμειναν έξω να περάσουν κάτω από τη γέφυρα ένα προς ένα και τα άλλα παιδιά θα πρέπει να πουν τις προτάσεις που έχουν απομνημονεύσει.

Μόλις το παιδί περάσει κάτω από τη γέφυρα, θα ακούσει μόνο αρνητικές ή απαξιωτικές προτάσεις και τη δεύτερη φορά μόνο θετικές ή εμπυχωτικές (ή αντίστροφα).

Η άσκηση ακολουθείται από ανασκόπηση που αναλύει το συναίσθημα του μαθητή που πέρασε κάτω από τη γέφυρα και τα συναισθήματα της "γέφυρας".

Ο οργανωτής προσαρμόζει τις δηλώσεις βάσει του πλαισίου και των δυναμικών της τάξης. Ο οργανωτής θα πρέπει να ακολουθήσει τη συζήτηση θέτοντας ερωτήσεις για να συζητήσει το συναίσθημα του μαθητή που πέρασε κάτω από τη γέφυρα και τα συναισθήματα της «γέφυρας». Π.χ. Πώς αισθανθήκατε? Αυτοί που πέρασαν κάτω από τη γέφυρα και αυτοί που ήταν η γέφυρα.

Για τα παιδιά που πέρασαν κάτω από τη γέφυρα:

Αξιολόγηση & Προβληματισμός

- Πώς αισθανθήκατε όταν περάσατε κάτω από τη γέφυρα και ακούσατε όλα τα ωραία και ενθαρρυντικά λόγια; Σας θύμισε κάποιον ή μια κατάσταση;
- Πώς αισθανθήκατε όταν περάσατε κάτω από τη γέφυρα και ακούσατε μόνο τα αρνητικά και μειονεκτικά λόγια;
- Θα θέλατε να περάσετε ξανά τη γέφυρα; αν ναι ποια;
- Ποια λέξη έμεινε στο μυαλό σας; (εάν είναι αρνητική τότε χρειάζεται βαθύτερη ανάλυση)

Για τα παιδιά που δημιουργούν τη γέφυρα και είναι η φωνή της

γέφυρας:

- Πώς αισθανθήκατε λέγοντας μόνο θετικά και ενθαρρυντικά λόγια σε κάποιον;
- Πώς αισθανθήκατε λέγοντας μόνο αρνητικά και μειωτικά λόγια σε κάποιον;
- Ήταν εύκολο να σκεφτείτε τι να πείτε;

Αναφορές:

Piloting programme – activities for students to counteract sexual violence and harassment, CONVEY project. <http://conveyproject.eu/activities>

Τίτλος:	Ball – Toss (σε συνέχεια με τη δραστηριότητα “Επιπτώσεις της Έμφυλης Βίας”)
Διάρκεια:	20 λεπτά
Κοινό:	Children 10-12 Years Old
Στόχοι:	<p>Αυτή η δραστηριότητα έχει σχεδιαστεί ειδικά για να διερευνήσει τις συναισθηματικές απαντήσεις των παιδιών στα θέματα που συζητήθηκαν στις προηγούμενες ασκήσεις.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ευαισθητοποίηση • Κριτική Σκέψη
Οδηγίες	<p><u>Υλικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Μία μικρή μπάλα <p><u>Οδηγίες:</u></p> <p>Κάντε έναν κύκλο και όταν στέκεστε όλοι σε κύκλο υπενθυμίστε στα παιδιά τα βασικά ευρήματα της προηγούμενης συνεδρίασης. Εξηγήστε ότι θα ανακεφαλαιώσετε τώρα μερικές από τις ιδέες ή τα συναισθήματα που βιώσατε κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίασης χρησιμοποιώντας απαντήσεις μιας λέξης καθώς ρίχνετε τη μπάλα. Πετάξτε την μπάλα και πείτε ένα συναισθημα ή ιδέα που ήρθε σε εσάς κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίασης. Το άτομο που πιάνει τη μπάλα θα πρέπει να κάνει το ίδιο καθώς πετάει τη μπάλα σε κάποιον άλλον. Συνεχίστε έως ότου όλοι να έχουν την ευκαιρία να μιλήσουν ή μέχρι να μην έχουν να πουν κάτι άλλο.</p>
Αξιολόγηση & Προβληματισμός	<p>Στο τέλος, ο οργανωτής θα ρωτήσει τα παιδιά εάν τους άρεσε η δραστηριότητα και γιατί; Και κυρίως εάν η δραστηριότητα τους βοήθησε να κατανοήσουν τα συναισθήματά τους όταν συζητούσαν για την έμφυλη βία.</p>

Αναφορές:

[YPEER manual - Theatre-Based Techniques for Youth Peer Education: A Training Manual](#)

Τίτλος:	Εκφράσου!
Διάρκεια:	20 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά ηλικία 10-12 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα επιτρέπει στα παιδιά να σκεφτούν θετικές έννοιες που συνδέονται με την ισότητα των φύλων και να προβληματιστούν για την έννοια της ισότητας των φύλων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ευαισθητοποίηση • Αυτό-συνειδητότητα
Οδηγίες	<p><u>Υλικά:</u> N/A</p> <p><u>Οδηγίες:</u> Ζητήστε από τα παιδιά να σταθούν σε ένα κύκλο με τις πλάτες τους να κοιτούν το κέντρο. Εξηγήστε ότι μόλις μετρήσετε μέχρι το 5, θα πείτε μια λέξη και θα πρέπει να πηδήξουν με τα πρόσωπα να κοιτούν το κέντρο του κύκλου και χρησιμοποιώντας τη γλώσσα του σώματος τους να ερμηνεύσουν αυτή τη λέξη. ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι λέξεις που θα επιλεγούν θα πρέπει να είναι το θετικό αντίθετο ορισμένων θεμάτων που συζητήθηκαν όταν προβληματιζόμασταν για την έμφυλη βία. Μπορούν επίσης να είναι διφορούμενοι όροι που σχετίζονται με την έμφυλη βία. Για παράδειγμα: δύναμη, ειρήνη, ισχύς, ελευθερία, ασφάλεια, ισότητα, ισότητα των φύλων</p> <p>Όταν όλοι κοιτούν στο κέντρο του κύκλου, ρωτήστε αν κάποιος θα ήθελε να μοιραστεί γιατί επέλεξε αυτή τη συγκεκριμένη έκφραση / επιλέξτε παιδιά ανάλογα με την άνεση της τάξης. Κλείστε ευχαριστώντας όλα τα παιδιά για τη συμβολή τους.</p>
Αξιολόγηση & Προβληματισμός	N/A

Αναφορές:

Friends of the Earth training toolkit

Δεξιότητες Ζωής

Ανασκόπηση βιβλιογραφίας

Σύμφωνα με Wilson (2003), το φύλο αναφέρεται σε ένα κοινωνικό κατασκεύασμα στο οποίο θεωρείται δύσκολο να αποκτηθεί πρόσβαση και να οριστεί, καθώς διαφοροποιείται από τη βιολογική έννοια του γένους το οποίο μπορεί να υπολογιστεί στατιστικά. Από την άλλη, το φύλο έχει πιο λεπτές διακρίσεις σχετικά με τους ρόλους των ανδρών και των γυναικών.

Ως δεξιότητες ζωής ορίζονται ως οι ψυχολογικές ικανότητες για προσαρμοστική και θετική συμπεριφορά που επιτρέπουν στα άτομα να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις απαιτήσεις και τις προκλήσεις της καθημερινής ζωής (ορισμός ΠΟΥ). Το θέμα ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό ανάλογα με τους κοινωνικούς κανόνες και τις απαιτήσεις της κοινότητας, αλλά οι δεξιότητες, που λειτουργούν για την ευημερία και βοηθούν τα άτομα να εξελιχθούν σε ενεργά και παραγωγικά μέλη της κοινότητάς τους θεωρούνται ως δεξιότητες ζωής. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας το 1999 εντόπισε τα ακόλουθα βασικά διαπολιτισμικά πεδία των δεξιοτήτων ζωής (WHO, 1999):

- **Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων;**
- **Δημιουργική και Κριτική Σκέψη;**
- **επικοινωνιακές και διαπροσωπικές δεξιότητες;**
- **Αυτό-συνειδητότητα και Ενσυναίσθηση;**
- **σιγουριά και αυτοκυριαρχία;**
- **Ψυχική ανθεκτικότητα, η διαχείριση των συναισθημάτων και η διαχείριση του άγχους.**

Η UNICEF απαρίθμησε παρόμοιες δεξιότητες και σχετικές κατηγορίες στην έκθεσή της για το 2012 (Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για τα παιδιά για το 2012).

Η εκπαίδευση των Δεξιοτήτων Ζωής είναι ένα δομημένο πρόγραμμα συμμετοχικής μάθησης που βασίζεται σε ανάγκες και αποτελέσματα και στοχεύει στην αύξηση της θετικής και προσαρμοστικής συμπεριφοράς βοηθώντας τα άτομα να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν

ψυχοκοινωνικές δεξιότητες που ελαχιστοποιούν τους παράγοντες κινδύνου και μεγιστοποιούν τους προστατευτικούς παράγοντες. Τα προγράμματα εκπαίδευσης των Δεξιοτήτων Ζωής είναι βασισμένα σε θεωρία και σε αποδεικτικά στοιχεία, επικεντρωμένα στον μαθητή, παρεχόμενα από αρμόδιους διαμεσολαβητές και αξιολογούμενα καταλλήλως για να εξασφαλίσουν τη συνεχή βελτίωση των τεκμηριωμένων αποτελεσμάτων.

Παρακάτω, θα συζητηθούν οι έννοιες της “αυτορρύθμισης”, “αυτό-συνειδητότητας”, “κοινωνικών δεξιοτήτων” και “υγείων σχέσεων”. Θα συζητηθούν επίσης ερευνητικά ευρήματα σχετικά με την εκπαίδευση δεξιοτήτων ζωής στην ψυχική υγεία παιδιών (μαθητών) και στην ανάπτυξη γενικά (π.χ. διαχείριση στρες, επίλυση διαφορών, διαχείριση θυμού, υγιείς σχέσεις) καθώς και τα ευρήματα της έρευνας σχετικά με τις δεξιότητες ζωής που συνδέονται με την έμφυλη βία και την ισότητα των φύλων (ως μέτρο πρόληψης και παρέμβασης).

Η Morin (2011) επίσης συνοψίζει τη βιβλιογραφία σχετικά με τις δομές της «αυτό-συνειδητότητας» και της «συνειδητότητας» (δύο όροι που συχνά συγχέονται). Τα τέσσερα επίπεδα συνειδητότητας μπορούν να βρεθούν στον παραπάνω πίνακα :

Πίνακας 1: Τέσσερα επίπεδα συνειδητότητας

1-Ασυνειδητότητα

Η μη ανταπόκριση στον εαυτό και το περιβάλλον

2-Συνειδητότητα

Εστιάζοντας την προσοχή στο περιβάλλον.
Επεξεργασία εισερχόμενων εξωτερικών ερεθισμάτων

3-Αυτό-συνειδητότητα

Εστιάζοντας την προσοχή στον εαυτό.
Επεξεργασία προσωπικών και δημόσιων πληροφοριών σχετικά με τον εαυτό μας

4-Μετά- Αυτό-συνειδητότητα

Γνωρίζοντας ότι κάποιος έχει αυτογνωσία.

Ξεκινώντας από την έννοια της αυτορρύθμισης, μπορούμε γενικά να την ορίσουμε ως την ικανότητα να ελέγξουμε τις παρορμήσεις, τα συναισθήματα ή τις συμπεριφορές μας για την επίτευξη στόχων και περιλαμβάνει πολύπλοκα ερωτήματα σχετικά με τη φύση της βούλησης και τη σχέση της με τη γενετική μας κληρονομιά, την ψυχολογική ανάπτυξη, και την κοινωνική εμπειρία. Η ψυχολογική βιβλιογραφία έχει εξετάσει τις διάφορες πτυχές της και η έρευνα έχει βρει ότι η μεγαλύτερη αυτορρύθμιση συνδέεται θετικά με την ευημερία (π.χ. Skowron, Holmes, & Sabatelli, 2003). Επιπλέον, φάνηκε ότι οι δραστηριότητες αυτορρύθμισης μπορούν να βοηθήσουν πολλούς ευάλωτους ανθρώπους να ανακάμψουν (που επέζησαν τις έμφυλης βίας) (Cohen, 2013).

Η Αυτορρύθμιση αναπτύσσεται αρχικά από κοινωνικές πηγές (π.χ. κατά την βρεφική-νηπιακή ηλικία) και σταδιακά μετατοπίζεται σε προσωπικές πηγές, ωστόσο, οι κοινωνικές πηγές δεν εξαφανίζονται με τον αναπτυσσόμενο αυτοέλεγχο. Η αναπτυξιακή ψυχολογία συλλαμβάνει την αυτορρύθμιση από την άποψη των προοδευτικών γνωστικών αλλαγών που επιτρέπουν στα παιδιά να ασκούν μεγαλύτερο έλεγχο στις σκέψεις, τα συναισθήματα και τις πράξεις τους. Επιπρόσθετα, η γνωσιακή αναπτυξιακή θεωρία τονίζει το ρόλο που διαδραματίζει η γλώσσα στην αυτορρύθμιση και καθιερώνει μια ισχυρή σχέση μεταξύ του εσωτερικού διαλόγου και της αυτορρύθμισης. Από την άποψη της επεξεργασίας πληροφοριών, η αυτορρύθμιση είναι σχεδόν ισοδύναμη με τη μεταγνωστική γνώση, δηλαδή τη γνώση σχετικά με τις απαιτήσεις εργασίας, τις προσωπικές ιδιότητες και τις τακτικές για την ολοκλήρωση της εργασίας. Οι κοινωνικοί κονστрукτιβιστές θεωρούν την αυτορρύθμιση ως τη διαδικασία απόκτησης πεποιθήσεων σχετικά με τις ικανότητες και τις αποδόσεις, τη δομή και τη δυσκολία των καθηκόντων και τον τρόπο ρύθμισης της προσπάθειας και της χρήσης τακτικών για την επίτευξη των στόχων. Σύμφωνα με τη συντελεστική θεωρία, η αυτορρυθμιζόμενη συμπεριφορά συνεπάγεται την επιλογή μεταξύ των εναλλακτικών τρόπων δράσης.

Οι ψυχολόγοι γενικά αναφέρονται σε δύο συγκεκριμένους τύπους όταν χρησιμοποιούν τον όρο “αυτορρύθμιση”: α) Συμπεριφορική αυτορρύθμιση, π.χ.. “την ικανότητα να ενεργεί κανείς για το μακροπρόθεσμο συμφέρον του, σε συμφωνία με τις βαθύτερες αξίες του” (Stosny, 2011) and β) Συναισθηματική αυτορρύθμιση, π.χ. ο έλεγχος ή τουλάχιστον η επιρροή που έχει κάποιος πάνω στα συναισθήματα του, ιδιαίτερα αρνητικά όπως ο θυμός και το άγχος. Οι τεχνικές

συναισθηματικής ευαισθητοποίησης και χαλάρωσης επισημαίνονται ως κρίσιμες για την επίτευξη αυτορρύθμισης.

Μια έννοια-κλειδί μέσα στη βιβλιογραφία της αυτορρύθμισης είναι οι **Εκτελεστικές Λειτουργικές Δεξιότητες (EFs)**, ένας όρος ομπρέλα για γνωσιακές διεργασίες υψηλότερης τάξης στον προμετωπιαίο φλοιό, όπως μνήμη εργασίας, ανασταλτικός έλεγχος και ευελιξία προσοχής. Από τα στοιχεία που υποστηρίζουν προκύπτει ότι οι EFs προβλέπουν ακαδημαϊκά επιτεύγματα (Moffitt et al., 2011), κοινωνική συναισθηματική ικανότητα (Diamond, 2012) και μακροπρόθεσμη επιτυχία στη ζωή. Οι EFs ενισχύονται σημαντικά καθ' όλη την παιδική ηλικία και την εφηβεία και μπορεί να επηρεαστούν από τον περιβαλλοντικό εμπλουτισμό. Το τέλος της παιδικής ηλικίας, λίγο πριν από τη μεταβατική περίοδο της εφηβείας, είναι περίοδος σημαντικής συναπτικής υπερπαραγωγής στον προμετωπιαίο φλοιό και αυτό φαίνεται να θέτει το στάδιο για την πρόοδο των Εκτελεστικών Λειτουργικών Δεξιοτήτων.

Έτσι, η έρευνα προτείνει πως τα σχολικά χρόνια του γυμνασίου είναι μια σημαντική περίοδος για την ανάπτυξη της αυτορρύθμισης, καθώς ο εγκέφαλος των παιδιών και οι γνωστικές ικανότητες αναπτύσσονται και τα συνολικά επίπεδα αυτο-και κοινωνικής κατανόησης τους αυξάνονται σημαντικά: γίνονται λιγότερο εγωκεντρικά και είναι ικανά να λάβουν υπόψιν τα συναισθήματα και τις αντιλήψεις των άλλων. Αναπτύσσουν μια έννοια του καλού και του κακού και έχουν την ικανότητα να συμπεριφερθούν φιλοκοινωνικά. Τα παιδιά σε αυτή την ηλικία μπορούν να αυτορρυθμιστούν γιατί διαθέτουν αυτό-συνειδητότητα και αυτοπαρατήρηση, π.χ. η συνειδητή προσοχή στη συμπεριφορά και τα συναισθήματα κάποιου. Η αυτό-συνειδητότητα και η αυτοπαρατήρηση θεωρούνται προηγούμενα της αυτορρύθμισης. Όσον αφορά τη μεταβλητή του φύλου η πλειοψηφία των μελετών βρίσκει σημαντικές στατιστικές διαφορές στην αυτορρύθμιση (Matthews, Ponitz, & Morrison, 2009).

Ακόμα, η **Αυτοσυμπόνοια**, π.χ. το να αντιμετωπίζουμε τον εαυτό μας με καλοσύνη, φροντίδα και με προσοχή ενάντια στα αρνητικά γεγονότα της ζωής, είναι μια ακόμα σημαντική έννοια μέσα στην βιβλιογραφία της αυτορρύθμισης, προάγει την αυτορρύθμιση μειώνοντας την άμυνα και την αρνητική αυτοκριτική που μπορεί να περιορίσει τη συμπεριφορική και τη συναισθηματική ρύθμιση. Ωστόσο, οι άνθρωποι με υψηλή αυτοσυμπόνοια έχουν μεγαλύτερες πηγές αυτορρύθμισης επειδή αντιμετωπίζουν καλύτερα τα αγχωτικά γεγονότα.

Ο τρόπος για υποστήριξη της ανάπτυξης της αυτορρύθμισης (συμπεριλαμβανομένων των EFs) στα παιδιά είναι μέσω της ενδυνάμωσης της αυτό-συνειδητότητας και της εξάσκησης ενσυνειδητότητας. (Zelazo & Lyons, 2012). Η Ενσυνειδητότητα, συγκεκριμένα, ορίζεται ως ψυχική κατάσταση ή χαρακτηριστικό (Roeser, 2014) και αναφέρεται στην ικανότητα να επικεντρωθεί κανείς σε σκέψεις, συναισθήματα ή αντιλήψεις που προκύπτουν από στιγμή σε στιγμή σε έναν γνωστικώς μη επεξεργαστικό και συναισθηματικά μη αντιδραστικό τρόπο.

Πολλές έρευνες έχουν ήδη εκπονηθεί όσον αφορά τον αντίκτυπο της αυτοσυμπόνοιας στα θύματα έμφυλης βίας, που υπογραμμίζει το ζωτικής σημασίας ρόλο του να φερόμαστε στον εαυτό μας με καλοσύνη όταν υποφέρουμε (Karakasidou & Stalikas, 2017). Η Αυτοσυμπόνοια μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν ένας διαφορετικός τρόπος θετικότητας με την ενίσχυση της ευημερίας και τη μείωση των αρνητικών πτυχών της ψυχικής υγείας. Φαίνεται να έχει προστατευτικό ρόλο σε εξαιρετικά δύσκολες και αγχωτικές καταστάσεις. Τέλος, η ικανότητα απόσπασης νοήματος από τις δυσμενείς καταστάσεις και από τη ζωή γενικά είναι μία από τις σημαντικότερες δεξιότητες (Southwick, Vythilingam, & Charney, 2005) και η καλλιέργεια αυτοσυμπόνοιας μπορεί να βοηθήσει τους ανθρώπους να αφιερωθούν σε ένα σκοπό με περισσότερη αξία.

Με βάση το Cambridge English Dictionary, ο όρος “**Αυτό-συνειδητότητα**” είναι: “η καλή επίγνωση & κρίση για τον εαυτό”. Στη βιβλιογραφία ψυχολογίας, ο όρος αντιπροσωπεύει: “την ικανότητα κάποιου να εστιάζει τη προσοχή του στις σκέψεις, τα συναισθήματα, τα χαρακτηριστικά, τα κίνητρα, τους στόχους, τις ανάγκες κλπ. και την αυτο-αξιολογήση”. Σύμφωνα με τη Morin (2011), όταν βρισκόμαστε σε κατάσταση αυτό-συνειδητότητας, κάποιος ενεργά εντοπίζει, επεξεργάζεται και αποθηκεύει πληροφορίες για τον εαυτό του και έχει έτσι την ικανότητα να γίνει το αντικείμενο της δικής του προσοχής. Η αυτό-συνειδητότητα ακόμα συνεπάγεται μια αίσθηση συνέχειας ως άτομο και ως προσωπικότητα κατά τη διάρκεια του χρόνου και περιλαμβάνει της αίσθηση του εαυτού ως κάτι το διακριτό από το υπόλοιπο περιβάλλον.

Η έρευνα της αυτό-συνειδητότητας εμφανίστηκε ως πεδίο ψυχολογίας στη δεκαετία του 1960, παρά το γεγονός ότι συζητείται στη φιλοσοφία από την αρχαιότητα. Η ευεργετική συμβολή της στην ψυχολογική λειτουργία έχει επισημανθεί; χωρίς την αυτό-συνειδητότητα, οι άνθρωποι δεν

θα ήταν ικανοί να αυτορρυθμιστούν, να ασκήσουν την ενσυναίσθηση / να λάβουν υπόψη τις οπτικές των άλλων ή να βιώσουν την περηφάνια και την αυτοπεποίθηση. Ωστόσο, η αυτό-συνειδητότητα μπορεί να έχει και αρνητικές πτυχές, π.χ. να οδηγήσει σε αυτό-κριτική. Οι έρευνες δείχνουν ότι οι θετικές και οι αρνητικές πτυχές της αυτό-συνειδητότητας ισορροπούν όταν οι άνθρωποι έχουν λογικά πρότυπα για τον εαυτό τους και όταν είναι αισιόδοξοι για την εκπλήρωση των προτύπων αυτών.

Οι δεξιότητες αυτό-συνειδητότητας και αυτοδιαχείρισης περιγράφονται ως προαπαιτούμενα στην πρόληψη προβλημάτων συμπεριφοράς και στην επίτευξη επιτυχίας στο σχολείο και τη ζωή. Η Morin (2011) ισχυρίζεται πως αναπτύσσουμε και διατηρούμε την αυτο-συνειδητότητα μέσω: κοινωνικών αλληλεπιδράσεων από τη βρεφική ηλικία έως την ενηλικίωση, της γνωστικής διαδικασίας (e.g. μνήμη, εσωτερικός διάλογος, εικόνες, κλπ.), της έκθεσης σε φυσικά ερεθίσματα (π.χ., καθρέφτες, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, κλπ.) και της ενεργοποίησης συγκεκριμένων νευρωνικών δικτύων (π.χ. μεσαίος προμετωπιαίος φλοιός και οι περιφερικές δομές του εγκεφάλου).

Κατά τη διάρκεια της μέσης παιδικής ηλικίας και της πρώιμης εφηβείας (π.χ. Ηλικίες 6 έως 14 ετών), σημαντικές αναπτυξιακές πρόοδοι (βιολογικές, γνωστικές και κοινωνικές) υποστηρίζουν την ικανότητα των παιδιών να δημιουργήσουν μια αίσθηση ταυτότητας. Η ανάπτυξη του εγκεφάλου και οι γνωσιακές πρόοδοι αυξάνουν την ικανότητα των παιδιών να προβληματίζονται για τον εαυτό τους, τη μάθηση, τις επιτυχίες ή τις αποτυχίες τους και να σχεδιάζουν συνειδητά. Σχεδόν όλες οι θεωρίες της ανάπτυξης υποδηλώνουν την ηλικία των έξι ως την ηλικία που τα παιδιά αρχίζουν πραγματικά να «αιτιολογούν» και να αναπτύξουν βασικές σκέψεις ή εννοιολογικές δεξιότητες. Ακόμα, οι νέες κοινωνικές σχέσεις βοηθούν τα παιδιά να μάθουν τον κόσμο έξω από το οικογενειακό περιβάλλον, να συγκριθούν με άλλους και να αναπτύξουν την ικανότητα να αποκτούν αντίληψη για τους άλλους. Η μέση παιδική ηλικία και η πρώιμη εφηβεία θεωρούνται από τους αναπτυξιακούς ψυχολόγους ως μια εποχή αλλαγής στον τρόπο με τον οποίο τα παιδιά βλέπουν τον εαυτό τους, καθώς εξετάζουν ποιες δυνατότητες είναι διαθέσιμες σε αυτούς και προσπαθούν να κατανοήσουν βαθύτερα τον εαυτό τους και τους άλλους γύρω τους. Ιδιαίτερα η ανάπτυξη στην πρώιμη εφηβεία (ηλικίες 10-14) χαρακτηρίζεται από μια αυξανόμενη ικανότητα για αφηρημένη σκέψη, επιθυμία για αυτονομία,

προσανατολισμό προς τους συνομηλικούς και αυτοσυνειδησία. Είναι μια εποχή που η ανησυχία σχετικά με τις σεξουαλικές σχέσεις και τα θέματα ταυτότητας είναι εξέχουσα.

Η αυτό-συνειδητότητα είναι μια από τις βασικές ψυχολογικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα παιδιά κατά τη διάρκεια της μέσης παιδικής ηλικίας και της πρώιμης εφηβείας. Η αποτελεσματική εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των πρακτικών που ενισχύουν τις κοινωνικές συναισθηματικές ικανότητες των παιδιών, θα ήταν επωφελής για την υποστήριξη της ψυχολογικής τους ευημερίας.

Η δεύτερη σημαντική έννοια που θα συζητηθεί είναι οι **Κοινωνικές Δεξιότητες**. Οι κοινωνικές δεξιότητες ορίζονται ως η ικανότητα των ανθρώπων να συναναστρέφονται μεταξύ τους. Η αποτελεσματικότητα της αλληλεπίδρασης μεταξύ δύο ή περισσότερων ατόμων εξηγείται με βάση τις ληφθείσες πληροφορίες. Η ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων είναι μια διαδικασία με την οποία τα άτομα αναπτύσσουν και διατηρούν κοινωνικές σχέσεις, επιλύουν συγκρούσεις με άλλους ανθρώπους, κατανοούν τα συναισθήματα των άλλων και υποστηρίζουν τις αξίες και τις πεποιθήσεις των άλλων (Humphrey, et al. 2010). Οι ερευνητές αξιολόγησαν την αποτελεσματικότητα ορισμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων (e.g., PATHS, Chicago Child-Parent Center- CPC, CASASTART, Quantum Opportunities Program-QOP) και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αυτά τα προγράμματα, που προωθούν τις κοινωνικές δεξιότητες στα παιδιά και τους νέους, είναι αποτελεσματικά στη μείωση των πράξεων βίας καθώς και στην καλλιέργεια θετικών επικοινωνιακών ικανοτήτων και θετικών κοινωνικών σχέσεων (World Health Organization, 2009).

Από τα αρχικά αναπτυξιακά στάδια, τα παιδιά μαθαίνουν να αλληλοεπιδρούν και να επικοινωνούν με άλλους ανθρώπους χρησιμοποιώντας μη λεκτικά σήματα (όπως το παιχνίδι, η παρατηρητικότητα, η συναναστροφή με συνομηλικούς, κλπ) (Oswalt, 2018). Η πολυπλοκότητα των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων των παιδιών γίνεται εμφανής μετά την ανάπτυξη των γλωσσολογικών και γνωστικών ικανοτήτων καθώς και την επικράτηση των πιο περίπλοκων λεκτικών και μη λεκτικών σημάτων στις ικανότητες επικοινωνίας των παιδιών (Cherry, 2018). Οι μέθοδοι των εκπαιδευτικών που χρησιμοποιούνται στην τάξη θεωρούνται ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων του μαθητή (Selimović, et al. 2018).

Για το σκοπό αυτό, τέσσερα βασικά στοιχεία που συνιστούν κοινωνικές δεξιότητες παιδιών ηλικίας 8-12 ετών θα συμπεριληφθούν στη διδακτέα ύλη SAFER. Πιο συγκεκριμένα, αυτά είναι:

1) Λεκτικές και μη λεκτικές αλληλεπιδράσεις:

Οι λεκτικές και μη λεκτικές αλληλεπιδράσεις είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων. Τα παιδιά επικοινωνούν μεταξύ τους μέσω μιας διαδικασίας ανταλλαγής λέξεων με λεκτικά ή / και γραπτά σήματα (όπως συζητήσεις, γραπτά κείμενα, email κ.λπ.). Οι πληροφορίες μπορούν επίσης να ανταλλάσσονται με τη χρήση μη λεκτικών σημάτων (όπως τόνος φωνής, έκφραση προσώπου, γλώσσα του σώματος και χειρονομίες, ταχύτητα της φωνής κ.λπ.). Τα επεμβατικά προγράμματα επικεντρώθηκαν στη σημασία των δεξιοτήτων επικοινωνίας μεταξύ των συμμετεχόντων και έδειξαν την αποτελεσματικότητά τους στην αύξηση των υγιών σχέσεων. Συγκεκριμένα, Οι προσεγγίσεις "ενσωμάτωσης του φύλου" "Gender Integration" αξιοποιούνται με επιτυχία για την αύξηση των δεξιοτήτων επικοινωνίας και της ισότητας μεταξύ των φύλων σε ομάδες χαμηλού εισοδήματος (Public Health Foundation of India, et al, 2014).

2) Ενσυναίσθηση και ενεργητική ακρόαση (active listening):

Οι άνθρωποι που έχουν μια ανεπτυγμένη ικανότητα για ενσυναίσθηση, τείνουν να κατανοούν τα συναισθήματα και τις καταστάσεις που εκφράζονται και μοιράζονται από άλλους ανθρώπους. Οι ενήλικες πρέπει να βοηθήσουν τα παιδιά να εντοπίσουν αποτελεσματικά και να συνειδητοποιήσουν τα συναισθήματά τους απλώς ακούγοντάς τους. Αποφεύγοντας να παρέχουμε άμεσες λύσεις και προτάσεις σε ένα πρόβλημα και εστιάζοντας περισσότερο στην κατανόηση των συναισθημάτων των άλλων και των συνθηκών που θα μπορούσαν να βιώσουν είναι μερικοί από τους τρόπους που οι άνθρωποι δείχνουν ενσυναίσθηση σε άλλους, που θα οδηγήσουν στην ανάπτυξη πιο υγιών σχέσεων μεταξύ των ατόμων (Ioannidou & Konstantikaki, 2008).

3) Επίλυση συγκρούσεων και αντίσταση στην καταπίεση συνομηλίκων:

Η οικοδόμηση ισχυρών σχέσεων βασισμένων στην αμοιβαία κατανόηση, τις πνευματικές αξίες του σεβασμού και των συναισθημάτων της ενσυναίσθησης είναι μερικοί από τους παράγοντες που θα επιτρέψουν στα άτομα να επιλύσουν διαφωνίες. Η ενεργή συμμετοχή σε μια ομάδα που

αγκαλιάζει την έκφραση διαφορετικών απόψεων οδηγεί σε αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των μελών. Αυτή η ομάδα θεωρείται επίσης ένα υγιές περιβάλλον για την αποδοχή συγκρουόμενων απόψεων και ιδεών με σκοπό την εξεύρεση εποικοδομητικών λύσεων για την επιτυχή επίτευξη των στόχων της ομάδας (Cohen, 2010).

4) Ομαδικότητα (εμπιστοσύνη, κριτική σκέψη και λήψη αποφάσεων):

Προκειμένου να ενισχυθεί η δυναμική μιας ομάδας, ορισμένα στοιχεία πρέπει να εκπληρωθούν με επιτυχία. Συγκεκριμένα, η ικανότητα ενός ατόμου να παρατηρεί σχέσεις αιτίας-αποτελέσματος, να αξιολογεί την εγκυρότητα των πληροφοριών που λαμβάνει από άλλους, να εμπιστεύεται τους άλλους, να θέτει στόχους με άλλους και να διακρίνει θετικά και αρνητικά αποτελέσματα, βοηθά στην ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης. Όταν τα μέλη της ομάδας αισθάνονται ελεύθερα να προσφέρουν τις δικές τους ιδέες και να σέβονται τις ιδέες των άλλων, όταν η ευελιξία και η υποστήριξη αγκαλιάζονται σε μια ομάδα, αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την ανατροφή ενός μαθησιακού περιβάλλοντος κοινωνικής ανάπτυξης (Florea, Hurjui, 2015).

Ο τρίτος σημαντικός παράγοντας που θα συζητηθεί είναι οι **υγιείς σχέσεις**. Οι **Υγιείς Σχέσεις**, σύμφωνα με τους Antle, Sullivan, Dryden, Karam & Barbee (2011), θεωρήθηκαν ως ένα πιθανό εκπαιδευτικό θέμα που θα μπορούσε να αποτρέψει τη βία στις σχέσεις των εφήβων. Υποστηρίζουν το γεγονός ότι οι υγιείς σχέσεις είναι ένας ευρύτερος όρος που αποτελείται από υγιή και τοξικά πρότυπα σχέσεων, δεξιότητες επικοινωνίας και επίλυσης συγκρούσεων, γενική επίλυση προβλημάτων και βίας σε σχέση εκτός γάμου.

Σύμφωνα με Adler – Baeder (2007) ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα σχετικά με τις υγιείς σχέσεις, πρέπει να αρχίσει με τη διερεύνηση βασικών εννοιών, τον εντοπισμό συμπεριφορών και στη συνέχεια τη σύνδεση των πρακτικών με τις προηγούμενες γνώσεις. Μερικές βασικές έννοιες είναι η ωριμότητα (κοινωνική, συναισθηματική, πνευματική, ώριμη αγάπη), τα όρια σχέσεων και πως είναι μια τοξική και μια υγιής σχέση. Ειδικότερα, όσον αφορά τις υγιείς και τοξικές σχέσεις, προτείνουν την εστίαση σε σημεία κακοποίησης και την αναγνώριση των προειδοποιητικών σημείων, ενώ στις υγιείς σχέσεις πρέπει να τονιστούν οι πρακτικές σταθερών σχέσεων όπως η αφοσίωση, οι θετικές επικοινωνιακές δεξιότητες και η διαχείριση

των διαφωνιών (συμπεριλαμβανομένου του ρόλου της συγχώρεσης και την επισκευή της σχέσης).

Έχουν καταβληθεί μεγάλες προσπάθειες τα τελευταία 30 χρόνια για τη σύνδεση της ισότητας των φύλων με την εκπαίδευση (Fenell and Arnot, 2008). Παρ' όλα αυτά, υπάρχει μια έλλειψη σε επίπεδο έρευνας, που να συνδέει την ισότητα των φύλων (δίνοντας έμφαση στις διακρίσεις και την έμφυλη βία) και τις υγιείς σχέσεις για τα παιδιά μεταξύ των ηλικιών 8 έως 12, ενώ οι αριθμημένες έρευνες πάνω στο θέμα εστιάζουν στους εφήβους (Adler – Baeder, Kerpelman, Schramm, Higginbotham & Paulk, 2007).

Με βάση τις δραστηριότητες της ενότητας των Δεξιοτήτων Ζωής, η οποία περιλαμβάνει την αυτορρύθμιση, την αυτό-συνειδητότητα και τις υγιείς σχέσεις, οι εκπαιδευτικοί θα μεταφέρουν τις κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες στα παιδιά για να διαχειριστούν τις συμπεριφορές τους, να αποφύγουν, να προλάβουν και να αναφέρουν βίαιες συμπεριφορές. Κατά συνέπεια, θα είναι σε θέση να οικοδομήσουν υγιείς σχέσεις με άλλους. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί θα είναι ικανοί να εντοπίζουν, να αναγνωρίζουν, να προλαμβάνουν και να γνωρίζουν πώς να ανταποκρίνονται σε περιστατικά έμφυλης βίας (GBV).

References

- Adler – Baeder, F., Kerpelman, L., J., Schramm, G., D., Higginbotham, B. & Paulk, A. (2007). The impact of Relationship Education on Adolescents of Diverse Backgrounds, *Family Relations*, 56, p. 291 – 303.
- Antle, F., B., Sullivan J., D., Dryden, A., Karam, A., E. & Barbee, P., A. (2011). Healthy relationship education for dating violence prevention among high – risk youth. *Children and Youth Services Review* (33), p. 173 – 179.
- Cherry, K. (2018). Developmental Milestones in Children. Retrieved from:
<https://www.verywellmind.com/what-is-a-developmental-milestone-2795123>
- Cohen, T. R. (2010). Conflict resolution. In I. B. Weiner & W. E. Craighead (Eds.), *The Corsini Encyclopedia of Psychology*, 4th ed., 1, 390-391. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, Inc.
- Cohen, R. A. (2013). Common Threads: a recovery programme for survivors of gender based violence. *Intervention*, 11(2), 157-168
- Diamond, A. (2012). Activities and programs that improve children’s executive functions. *Current directions in psychological science*, 21(5), 335-341.
- Fennell, S., & Arnot, M. (Eds.). (2008). *Gender education and equality in a global Context: Conceptual frameworks and policy perspectives*. London: Routledge.
- Florea, M. N., & Hurjui, E. (2015). Critical thinking in elementary school children. *Procedia – Social and Behavioral Sciences* 180, 565 – 572.
- "Global evaluation of life skills education programmes". *New York: United Nations Children's Fund. August 2012. p. 8-9. Retrieved 2014-09-02.*

Health Policy Project, Public Health Foundation of India, MEASURE Evaluation, and International Center for Research on Women. (2014). Applying Gender-integrated Strategies and Approaches to Addressing Gender-based Violence in India. Washington, DC: Futures Group, Health Policy Project. Retrieved on 15 February, 2019 from https://www.healthpolicyproject.com/pubs/382_GenderBasedViolence.pdf

Humphrey, N., Lendrum, A., & Wigelsworth, M. (2010) "Social and emotional aspects of learning (SEAL) programme in secondary schools: national evaluation"

Ioannidou, F., & Konstantikaki, V. (2008). Empathy and emotional intelligence: What is it really about? *International Journal of Caring Sciences*, 1(3), 118–123.

Karakasidou, E., & Stalikas, A. (2017). Empowering the Battered Women: The Effectiveness of a Self-Compassion Program. *Psychology*, 8(13), 2200-2214.

Kircher, T., & David, A. (Eds.). (2003). *The self in neuroscience and psychiatry*. Cambridge University Press.

"Life Skills Education for Children and Adolescents in Schools" World Health Organization.

Matthews, J. S., Ponitz, C. C., & Morrison, F. J. (2009). Early gender differences in self-regulation and academic achievement. *Journal of educational psychology*, 101(3), 689-704.

Moffitt, T. E., Arseneault, L., Belsky, D., Dickson, N., Hancox, R. J., Harrington, H., ... & Sears, M. R. (2011). A gradient of childhood self-control predicts health, wealth, and public safety. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 108(7), 2693-2698.

Morin, A. (2011). Self-awareness part 1: Definition, measures, effects, functions, and antecedents. *Social and Personality Psychology Compass*, 5(10), 807-823.

- Oswalt, A. (2018). Early Childhood Emotional and Social Development: Social Connections. Retrieved from: <https://www.mentalhelp.net/articles/early-childhood-emotional-and-social-development-social-connections/>
- "Partners in Life Skills Education: Conclusions from a United Nations Inter-Agency Meeting". *World Health Organization*. 1999. Retrieved 2018-07-15.
- Roeser, R. W. (2014). The emergence of mindfulness-based interventions in educational settings. In *Motivational interventions* (pp. 379-419). Emerald Group Publishing Limited.
- Selimović, Z., Selimović, H., Opić, S. (2018). Development of social skills among elementary school children. *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education*, 6(1).
- Skowron, E. A., Holmes, S. E., & Sabatelli, R. M. (2003). Deconstructing differentiation: Self regulation, interdependent relating, and well-being in adulthood. *Contemporary Family Therapy*, 25(1), 111-129.
- Southwick, S. M., Vythilingam, M., & Charney, D. S. (2005). The Psychobiology of Depression and Resilience to Stress: Implications for Prevention and Treatment. *Annual Review of Clinical Psychology*, 1, 255-291
- Stosny, S. (2011). Anger in the age of entitlement: self-regulation. *Psychology today*.
- Wilson, D. (2003). *Paper commissioned for the EFA Global Monitoring Report 2003/4. The Leap to Equality*. United Nations, Educational, Scientific and Cultural Organization.
- World Health Organization (2009). *Preventing violence by developing life skills in children and adolescents. Library Cataloguing-in-Publication Data. Retrieved on 15 February, 2019, from https://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/life_skills.pdf*

Zelazo, P. D., & Lyons, K. E. (2012). The potential benefits of mindfulness training in early childhood: A developmental social cognitive neuroscience perspective. *Child Development Perspectives*, 6(2), 154-160.

Συνοπτικός Πίνακας

Title	Κοινό	Overview	Evaluation & Reflection
Τα Κουμπιά Μου	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει να βοηθήσει τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν ότι όλοι έχουμε τα "κουμπιά" μας, δηλ. Ότι συγκεκριμένα γεγονότα δρουν ως αιτίες για αρνητικά συναισθήματα.</p> <p>Βασικά Δεξιότητα : Αυτορρύθμιση</p>	<p>Μέσα από τη συζήτηση, ο οργανωτής θα πρέπει να προσπαθήσει να προσδιορίσει στα παιδιά τα γεγονότα που δρουν ως εναύσματα για αρνητικά συναισθήματα. Θα πρέπει να επισημάνει τα "αλυσιδωτά αποτελέσματα" των αρνητικών περιπτώσεων, δηλαδή τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τις συμπεριφορές που ακολουθούν και να ξεκινήσουν μια συζήτηση για ομοιότητες και διαφορές στις προσωπικές αντιδράσεις και να κατανοήσουν τρόπους αντιμετώπισης παρόμοιων καταστάσεων στο μέλλον.</p>
Θετικό Κουσομπολιό	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Ο στόχος αυτής της Δραστηριότητας είναι να κάνει τα παιδιά να εξοικειωθούν με την ιδέα του "δημόσιου εαυτού", δηλαδή πώς τα βλέπουν οι άλλοι, και το κάνει με θετικό τρόπο.Βασική Δεξιότητα: Αυτό-Συνειδητότητα</p>	<p>Στο τέλος αυτής της Δραστηριότητας, ο διευκολυντής συνιστάται να ξεκινήσει μια συζήτηση σχετικά με την έννοια του εαυτού και ιδιαίτερα για του δημόσιου εαυτού και πώς αισθανόμαστε όταν ακούγαμε τους άλλους που μας περιγράφουν με θετικό τρόπο,</p>
Brainstorming	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει να βοηθήσει τα παιδιά να κατανοήσουν τα διάφορα είδη σχέσεων που υπάρχουν και που δημιουργούμε σε όλη τη ζωή μας. Επιπλέον, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να προσδιορίσουν τα στοιχεία των υγιεινών και τοξικών σχέσεων. Επιπλέον, η δραστηριότητα θα επικεντρωθεί στους κοινωνικούς παράγοντες και τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζουν τις σχέσεις γενικά.Βασική Δεξιότητα: Υγιείς Σχέσεις</p>	<p>Ξεκινήστε μια συζήτηση με τα παιδιά για τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους. Προσδιορίστε εάν κατάλαβαν το νόημα της έμφυλης βίας και της ισότητας των φύλων και τι έμαθαν σχετικά με τις υγιείς και τοξικές σχέσεις.</p>

Βρες μια Λύση	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει στον εντοπισμό τρόπων αντιμετώπισης της βίας μέσα στις σχέσεις και στη διερεύνηση πιθανών λύσεων σχετικά με αυτό. Επίσης, να εντοπίσει πιθανά εμπόδια και πώς μπορούν να προστατεύσουν τους εαυτούς τους καθώς και άλλους από τη βία μέσα στις σχέσεις.</p> <p>Βασική Δεξιότητα: Υγιείς Σχέσεις</p>	<p>Μέσα από τη συζήτηση προσπαθούμε να βοηθήσουμε τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν τις επιλογές και τη βοήθεια που έχουν.</p>
Λεκτικές και Μη Λεκτικές Αλληλεπιδράσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Αυτή η δραστηριότητα ενισχύει τις λεκτικές και μη λεκτικές επικοινωνιακές δεξιότητες των παιδιών. Επιπλέον, θα τους δώσει τη δυνατότητα να κατανοήσουν ότι τα λεκτικά και μη λεκτικά σήματα είναι διασυνδεδεμένα και κρίσιμα για την επίτευξη αποτελεσματικής αλληλεπίδρασης.</p> <p>Βασική Δεξιότητα: Κοινωνικές Δεξιότητες</p>	<p>Μέχρι το τέλος αυτής της Δραστηριότητας, οι συμμετέχοντες θα έχουν μεγαλύτερη επίγνωση των λεκτικών και μη λεκτικών σημάτων και θα μπορούν να τα παρατηρούν σε άλλους και να βελτιώνουν τις κοινωνικές τους αλληλεπιδράσεις εν γένει.</p>
Ομαδικότητα	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Χρησιμοποιώντας εντολές, η ομάδα θα προσπαθήσει να οδηγήσει το μέλος με τα δεμένα μάτια στον κρυμμένο θησαυρό.</p> <p>Βασική Δεξιότητα: Κοινωνικές Δεξιότητες</p>	<p>Σκοπός αυτής της Δραστηριότητας είναι να αποδείξει στους συμμετέχοντες τη σημασία της «εμπιστοσύνης» στις κοινωνικές επικοινωνίες, τις αλληλεπιδράσεις και στις σχέσεις.</p>
Συναισθηματικές κλιμακώσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Ο στόχος αυτού του παιχνιδιού είναι να βοηθήσει τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν ότι υπάρχει μια κλιμάκωση στη συναισθηματική εμπειρία. Τα συναισθήματα έχουν ομοιότητες και διαφορές όσον αφορά την ποιότητα και / ή την ένταση. Αυτό θα τους βοηθήσει να προσδιορίσουν τις δικές τους συναισθηματικές καταστάσεις και να τις ρυθμίσουν ανάλογα για να αποφύγουν συναισθηματικές κλιμακώσεις.</p> <p>Βασική Δεξιότητα: Αυτορρύθμιση</p>	<p>Συζητάμε για τα συναισθήματα και πώς μπορούν να είναι ισχυρότερα ή πιο αδύνατα κατά περιόδους. Επίσης, υπογραμμίζουμε ότι τα συναισθήματα έρχονται και φεύγουν και αυτό είναι φυσιολογικό και μιλάμε για το πώς τα πράγματα ξεκινούν και στη συνέχεια σταματούν, το πώς τα συναισθήματα έρχονται, κλιμακώνονται και φεύγουν.</p>

<p>Το Δικό μου Εξώφυλλο Εφημερίδας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών 	<p>Ο στόχος αυτής της Δραστηριότητας είναι τα παιδιά να στρέψουν την προσοχή τους στον εαυτό τους και να χρησιμοποιούν το υλικό που παρέχεται για να παρουσιάσουν τον εαυτό τους μέσα από ένα εξώφυλλο εφημερίδας</p> <p>.Βασική Δεξιότητα: Αυτό-Συνειδητότητα</p>	<p>Στο τέλος της δραστηριότητας δημιουργείται μια "συλλογή" από εξώφυλλα εφημερίδων. Τα παιδιά περπατούν γύρω από το δωμάτιο όλοι μαζί. Ο καθένας παρουσιάζει το έργο του στους υπόλοιπους και όλοι μαθαίνουν περισσότερο για τον άλλον. Είναι μια πολύ καλή άσκηση οικοδόμησης ομαδικότητας, καθώς και μια πολύ καλή ευκαιρία να συστηθεί κάθε μέλος σε μια ομάδα.</p>
<p>Brainstorming</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών 	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει να βοηθήσει τα παιδιά να κατανοήσουν τα είδη των σχέσεων που υπάρχουν και που δημιουργούμε καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής μας ώστε να είμαστε σε θέση να προσδιορίσουμε τα συστατικά των καλών και κακών σχέσεων. Μια σημαντική πτυχή είναι η ικανότητα αναγνώρισης και κατανόησης των κοινωνικών παραγόντων που επηρεάζουν τις σχέσεις.</p> <p>Βασική Δεξιότητα: Υγιείς Σχέσεις</p>	<p>Κάνετε μια συζήτηση με τα παιδιά για τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους. Προσδιορίστε εάν κατάλαβαν το νόημα της έμφυλης βίας και της ισότητας των φύλων και τι έμαθαν σχετικά με μια καλή και μια κακή σχέση.</p>
<p>Ψήφισε με τα πόδια σου</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών 	<p>Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει στον εντοπισμό τρόπων αντιμετώπισης της βίας μέσα στις σχέσεις και στη διερεύνηση πιθανών λύσεων σχετικά με αυτό. Επίσης, να εντοπίσει πιθανά εμπόδια και πώς μπορούν να προστατεύσουν τους εαυτούς τους καθώς και άλλους από τη βία μέσα στις σχέσεις.</p> <p>Βασική Δεξιότητα: Υγιείς Σχέσεις</p>	<p>Μέσα από τη συζήτηση προσπαθούμε να βοηθήσουμε τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν τις επιλογές και τη βοήθεια που έχουν.</p>

<p>Ενσυναίσθηση και</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών 	<p>Ζητήστε από τους μαθητές να γράψουν τι τους κάνει να ανησυχούν και να προβληματιστούν για αυτό το συναίσθημα ως μέθοδο για να παρακολουθούν ενεργά τα συναισθήματά τους και τα συναισθήματα ή / και τα κοινωνικά σήματα των άλλων.</p> <p>Βασική Δεξιότητα: Κοινωνικές Δεξιότητες</p>	<p>Αυτή η Δραστηριότητα θα βοηθήσει τα παιδιά να κατανοήσουν τα συναισθήματα των άλλων και να μπορούν να μπουν στη θέση ενός άλλου προσώπου, βοηθώντας τα παιδιά να αναγνωρίσουν αποτελεσματικά τα συναισθήματά τους.</p>
<p>Επίλυση διαφωνιών και αντίσταση στην πίεση συνομιλήκων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών 	<p>Χρησιμοποιώντας σενάρια σχετικά με τον εκφοβισμό, οι συμμετέχοντες μπορούν να συνειδητοποιήσουν και να υποθέσουν πώς ένα τέτοιο περιστατικό μπορεί να κάνει κάποιον να νιώσει και να αντιδράσει</p> <p>Βασική Δεξιότητα: Κοινωνικές Δεξιότητες</p>	<p>Μέχρι το τέλος αυτής της Δραστηριότητας οι συμμετέχοντες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι με την αποτελεσματική επίλυση συγκρούσεων σε μια ομάδα, οδηγούμαστε στην ανάπτυξη ισχυρών σχέσεων που βασίζονται στην αμοιβαία κατανόηση και σεβασμό.</p>

Δραστηριότητες για την ενότητα Δεξιότητες Ζωής

Δραστηριότητες για Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών

Τίτλος: Τα Κουμπιά Μου	
Διάρκεια:	45-50 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 Ετών
Στόχοι:	<p>Ο στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι να βοηθήσουμε τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν ότι όλοι έχουμε τα "κουμπιά" μας, δηλαδή ότι συγκεκριμένα γεγονότα δρουν ως έναυσμα για αρνητικά συναισθήματα. Με αυτόν τον τρόπο θα είναι σε θέση να ρυθμίζουν καλύτερα τα συναισθήματα και τις συμπεριφορές τους, να γνωρίζουν και να σέβονται τα συναισθήματα και τα τρωτά σημεία των άλλων ανθρώπων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βασική Δεξιότητα: Αυτορρύθμιση • Αυτό-συνειδητότητα • Ενσυναίσθηση • Σεβασμός

Υλικά:

- Χρωματιστά Post-Its
- Στυλό / Μολύβια
- Κάρτες "Κουμπιά" / post-its

Οδηγίες:

Ο διαμεσολαβητής πρέπει να δημιουργήσει "κουμπιά" αναστατωτικών συμβάντων γράφοντας τις ακόλουθες φράσεις σε έγχρωμα χαρτάκια:

- **Δεν γίνεται το δικό μου**
- **Το σώμα μου πληγώνεται**
- **Με πειράζουν και με χαρακτηρίζουν**
- **Πρέπει να κάνω κάτι που δεν θέλω**
- **Τα συναισθήματά μου υποτιμώνται**
- **Μου στερούν κάτι Δεν καταφέρνω κάτι που θέλω**
- **Παραβίαση προσωπικού χώρου**
- **Με κρίνουν**
- **Έρχομαι αντιμέτωπος με κάτι που έκανα λάθος**
- **Κάποιος αθετεί την υπόσχεση που μου έδωσε**
- **Σαρκαστικά σχόλια**

Οδηγίες:

Δώστε διαθέσιμα χρωματιστά χαρτάκια και στυλό για τα παιδιά για να δημιουργήσουν τα δικά τους "κουμπιά" αν χρειαστεί.

Περιπλανηθείτε γύρω από το δωμάτιο και επιλέξτε ένα "κουμπί" σας, δηλαδή μια κατάσταση που όταν σας συμβεί σας κάνει να αισθανθείτε άσχημα. Όταν βρείτε ένα, σηκώστε το χέρι σας και περιμένετε τη σειρά σας για να το μοιραστείτε με την υπόλοιπη τάξη. Αφού το μοιραστείτε δυνατά, παρακαλώ πηγαίνετε να το κολλήσετε στον τοίχο και ζητήστε από τα άλλα παιδιά να σηκώσουν το χέρι τους, εάν το κουμπί είναι δικό τους. Γράψτε στο χαρτί τον αριθμό των παιδιών που σήκωσαν το χέρι τους. Αν έχετε ένα κουμπί που δεν υπάρχει ήδη, μπορείτε να το δημιουργήσετε και να το μοιραστείτε με την υπόλοιπη τάξη.

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Καθώς τα παιδιά μοιράζονται τα “κουμπιά τους”, ρωτήστε για τα συναισθήματα που ακολούθησαν του γεγονότος, όλα τα παιδιά που μοιράζονται το ίδιο κουμπί συμφωνούν στο αρνητικό συναίσθημα; Επισημάνετε τα "φαινόμενα αλυσιδωτής αντίδρασης" των αρνητικών γεγονότων, δηλαδή τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τις συμπεριφορές που ακολουθούν. Θα μπορούσαν να έχουν αντιδράσει διαφορετικά; Μιλήστε για ομοιότητες και διαφορές στις προσωπικές αντιδράσεις και τον σκεφτείτε τρόπους αντιμετώπισης παρόμοιων καταστάσεων στο μέλλον.

Ενδεικτικές αιτίες αρνητικών συναισθημάτων: 1) Σώμα: κάποιος σας χτυπά ή σας προκαλεί σωματική βλάβη, 2) Ιδιοκτησία: κάποιος παίρνει ή σπάει τα πράγματά σας, 3) Αξίες: κάποιος ενεργεί με τρόπους που είναι ασυμβίβαστοι με αυτό που πιστεύετε (π.χ. δικαιοσύνη, ειλικρίνεια, σεβασμό), 4) Αυτοεκτίμηση: κάποιος σας μειώνει, σας πειράζει ή λέει κάτι αναληθές για εσάς ή σας κάνει να αισθάνεστε ντροπιασμένοι, 5) Ενοχή: κάνατε κάτι λάθος και θυμώσατε όταν σας ζήτησαν το λόγο, 6) Ανικανοποίητες προσδοκίες : δεν πήρατε αυτό που θέλατε.

Τίτλος: Θετικό Κουτσομπολιό	
Διάρκεια:	45-50 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 Ετών
Στόχοι:	<p>Σκοπός αυτής της δραστηριότητας είναι να εισαγάγει στα παιδιά την έννοια του "δημόσιου εαυτού", δηλ. Τον τρόπο που τα βλέπουν οι άλλοι και αυτό γίνεται με θετικό τρόπο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βασική Δεξιότητα: Αυτό-Συνειδητότητα • Αυτορρύθμιση • Επικοινωνία
Οδηγίες:	<p><u>Υλικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Καρέκλα • Λευκές κόλλες χαρτί • Μολύβια <p><u>Οδηγίες:</u></p> <p>Προετοιμάστε μια καρέκλα που κοιτάζει τον τοίχο, καθώς και χαρτιά και μολύβια κοντά. η υπόλοιπη ομάδα κάθεται πίσω από αυτή την καρέκλα.</p> <p>"Θα βρεθούμε όλοι, με τη σειρά μας, σε αυτή την καρέκλα εκεί. Καθώς κάθε ένας από εμάς κάθεται, οι υπόλοιποι θα προσποιηθούν ότι δεν είναι στην αίθουσα και θα συζητήσουμε για αυτήν / αυτόν. Αλλά ό, τι λέμε πρέπει να είναι καλό και θετικό. Για παράδειγμα, κάτι που θαυμάζουμε σε αυτήν / αυτόν. Κάτι πολύ καλό που έχει κάνει πρόσφατα. Το μεγαλύτερο του ταλέντο. Κάτι που έκανε και που μας ενέπνευσε ή μας εξέπληξε, μια καλή ιδέα που του μοιράστηκε. Τις ικανότητές του κ.λπ. Ο καθένας που κάθεται στην καρέκλα γράφει τα σχόλια της ομάδας. "</p>

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Για το κομμάτι αξιολόγησης και προβληματισμού ο οργανωτής ενθαρρύνεται να ξεκινήσει μια συζήτηση σχετικά με την εμπειρία. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις προτεινόμενες ερωτήσεις που παρέχονται παρακάτω:

- Πώς αισθανθήκατε όταν ακούγατε τους άλλους να σας περιγράφουν;
- Περιμένατε αυτά που ακούσατε;
- Υπήρχαν εκπλήξεις;

Αναφορές:

Save the Children & Abaad – Resource Center for Gender Equality (2013). Playing for Gender Equality.

SPAVO (2014). Project B Here: Building Healthy Relationships.

Τίτλος:	Brainstorming
Διάρκεια:	45-50 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει να δώσει τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να κατανοήσουν την έννοια του όρου "σχέσεις", τα διάφορα είδη σχέσεων που υπάρχουν και τα οποία δημιουργούμε καθ 'όλη τη ζωή μας. Μέχρι το τέλος αυτής της δραστηριότητας θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τους κοινωνικούς παράγοντες που επηρεάζουν τις σχέσεις, να προσδιορίσουν τα συστατικά των καλών και κακών σχέσεων και να κατανοήσουν τη σημασία της επιτυχημένης επικοινωνίας και ασφάλειας στην δημιουργία μιας υγιούς σχέσης. Επιπλέον, όλες οι προαναφερθείσες έννοιες θα συνδέονται με την ισότητα των φύλων και τα πρότυπα των φύλων καθώς και τα δικαιώματα (ανθρώπινα και σεξουαλικά).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βασική Δεξιότητα: Υγιείς Σχέσεις • Επικοινωνία • Ευαισθητοποίηση • Αυτό-συνειδητότητα • Σεβασμός
	<p>Υλικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανθρώπινο Σχέδιο • Φωτογραφίες ως Παραδείγματα Σχέσεων (Παράρτημα) • Μαρκαδόροι • Καρτέλες Βίας και Ισότητας • Αστεράκια

- Αφίσες

Οδηγίες:

Οι οργανωτές τοποθετούν ένα μεγάλο χαρτόνι που αντιπροσωπεύει μια ανθρώπινη μορφή στον πίνακα. Γύρω από το σχήμα, κολλάμε εικόνες που αντιπροσωπεύουν τα είδη των σχέσεων, αφού τα παιδιά τις αναγνωρίζουν. Λέμε στα παιδιά ότι κάθε άτομο δημιουργεί και αναπτύσσει διάφορα είδη σχέσεων καθ' όλη τη ζωή του. Ταυτόχρονα, ζητάμε από τα παιδιά να εντοπίσουν τα συναισθήματα που κάθε άτομο συναντά σε κάθε σχέση και πώς συμπεριφέρεται σε αυτή; Όλοι συμπεριφέρονται με τον ίδιο τρόπο;

Μετά τη συζήτηση λέμε στα παιδιά ότι θα παίξουμε ένα παιχνίδι. Διαχωρίζουμε τα παιδιά σε 4 ομάδες (4-5 παιδιά σε κάθε ομάδα). Ζητάμε από τα παιδιά να δώσουν ένα όνομα στην ομάδα τους. Οι οργανωτές αναλαμβάνουν το ρόλο των παρουσιαστών της τηλεόρασης και διαβάζουν κάποιες δηλώσεις. Τα παιδιά πρέπει να αναγνωρίσουν εάν η δήλωση αντιπροσωπεύει την "ισότητα" ή τη "βία". Κάθε ομάδα έχει δύο καρτέλες (η μία γράφει «ισότητα» και η άλλη «βία»).

Αφού ο παρουσιαστής διαβάσει τη δήλωση, κάθε ομάδα συζητάει για μερικά δευτερόλεπτα και ο γρηγορότερος δίνει την απάντηση παίρνοντας τη σωστή καρτέλα. Εάν η ομάδα βρει τη σωστή απάντηση τότε κερδίζει ένα αστέρι. Η ομάδα που κερδίζει τα περισσότερα αστέρια είναι ο νικητής.

Μόλις ολοκληρωθεί το παιχνίδι, διευκρινίζουμε κάποιες έννοιες όπως η έμφυλη βία (βία που στρέφεται κατά ενός ατόμου εξαιτίας του φύλου αυτού του ατόμου (συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας / έκφρασης φύλου) ή ως βίας που επηρεάζει δυσανάλογα άτομα συγκεκριμένου φύλου), η ισότητα φύλου (γυναίκες και άνδρες, κορίτσια και αγόρια απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα, πόρους, ευκαιρίες και προστασία). Αναφέρουμε ότι υπάρχουν στοιχεία που κάνουν τις σχέσεις καλές ή κακές. Μέσα από τις δηλώσεις και τις απαντήσεις των παιδιών ορίζουμε τα συστατικά μιας καλής σχέσης και μιας κακής σχέσης. Παρουσιάζουμε στον πίνακα δύο συνταγές (καλές και κακές σχέσεις - τις οποίες έχουμε προετοιμάσει προηγουμένως) και οι ομάδες καλούνται να προσδιορίσουν τα

Οδηγίες:

συστατικά των καλών και κακών σχέσεων.

Οι προτάσεις για το παιχνίδι είναι:

- Τα αγόρια όπως και τα κορίτσια μπορούν να γίνουν γιατροί: Ισότητα.
- Τα κορίτσια μπορούν να καταταγούν στο στρατό όπως τα αγόρια: Ισότητα
- Κορίτσια και αγόρια έχουν δικαίωμα στην εκπαίδευση: Ισότητα.
- Τα κορίτσια και τα αγόρια έχουν ίσα δικαιώματα στις δραστηριότητες αναψυχής: Ισότητα.
- Τα κορίτσια και τα αγόρια έχουν ίσα δικαιώματα για χαρτζιλίκι : Ισότητα.
- Τα κορίτσια και τα αγόρια έχουν ίσο δικαίωμα να εκφράσουν τη θλίψη τους κλαίγοντας: Ισότητα.
- Όταν ένα αγόρι εμποδίζει την μικρή αδερφή του να πάει στον κινηματογράφο: Έμφυλη Βία (GBV)
- Όταν ένα αγόρι υποχρεώνει την αδερφή του για να του φέρει νερό: GBV.
- Αν ένα αγόρι θέλει να φιλήσει ένα κορίτσι με το ζόρι: GBV.
- Αν ένα αγόρι παίρνει χρήματα από άλλα παιδιά: βία
- Εάν ένα παιδί εκφοβηθεί από τους φίλους του και δεν του επιτρέπεται να είναι μέρος της ομάδας τους: βία.
- Αν ένα κορίτσι χλευάστηκε επειδή είναι παχουλή: έμφυλη βία.
- Αν ένα αγόρι βρίσει ένα άλλο αγόρι: βία.
- Αν ένα κορίτσι πάει για ψώνια, και κάποιος την ακολουθεί και λέει άσχημα λόγια: έμφυλη βία.

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Ξεκινήστε μια συζήτηση με τα παιδιά για τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους. Για παράδειγμα, μπορείτε να ρωτήσετε:

- Πώς νιώθουν;
- Τι έμαθαν σχετικά με τις διαφορετικές σχέσεις;
- Να προσδιορίσουν εάν κατανόησαν την έννοια της έμφυλης βίας και της ισότητας των φύλων. Τέλος, να προσδιορίσουν τι έμαθαν σχετικά με μια καλή και μια κακή σχέση.

Φωτογραφίες Σχέσεων

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the
Rights, Equality &
Citizenship Programme
of the European Union

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the Rights, Equality & Citizenship Programme of the European Union

Βρες Μια Λύση	
Τίτλος:	
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει να δώσει τη δυνατότητα στα παιδιά να εντοπίσουν τρόπους αντιμετώπισης της βίας στις σχέσεις και να διερευνήσουν πιθανές λύσεις. Να είναι σε θέση να αναγνωρίσουν τα εμπόδια που συχνά δυσκολεύουν τους ανθρώπους να αντιτίθενται στη βία στις σχέσεις (μη αναγνώριση της βίας, του φόβου, της απομόνωσης, της απουσίας συστήματος υποστήριξης, να μην ξέρουν τι να κάνουν ή τι πρέπει να κάνουν κλπ.). Επιπλέον, μέχρι το τέλος αυτής της δραστηριότητας, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να κατανοήσουν πώς μπορούν να προστατεύσουν τον εαυτό τους και τους άλλους από τη βία στις σχέσεις.</p> <p>Βασική Δεξιότητα: Υγιείς Σχέσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επικοινωνία • Ευαισθητοποίηση • Αυτό-Συνειδητότητα • Σεβασμός • Ενσυναίσθηση
Οδηγίες:	<p><u>Υλικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Σενάρια • Κενά Φύλλα Χαρτί • Στυλό <p><u>Οδηγίες:</u></p>

Διαχωρίζουμε τα παιδιά σε 4-5 ομάδες (5-6 άτομα σε κάθε ομάδα). Τους δίνουμε ένα κομμάτι χαρτί. Διαβάζουμε κάθε σενάριο και στη συνέχεια τους ζητάμε να καταγράψουν τι μπορεί να κάνει ο κάθε πρωταγωνιστής σε κάθε ιστορία. Δίνουμε μερικά λεπτά κάθε φορά και στη συνέχεια ζητάμε από κάθε ομάδα να παρουσιάσει αυτό που έγραψαν. Κάνουμε μια συζήτηση σχετικά με διαφορετικούς τρόπους αντίδρασης που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι άνθρωποι που αντιμετωπίζουν βία στις σχέσεις τους.

Ερωτήσεις για Συζήτηση:

- Τι είδους βία αναγνωρίζουν σε κάθε σενάριο;
- Γιατί πιστεύουν ότι συμπεριφέρθηκαν όπως οι πρωταγωνιστές;
- Τι θέλουν να επιτύχουν με τη συμπεριφορά τους;
- Πώς αισθάνονται οι ηθοποιοί
- Είναι πραγματικά εύκολο να πείσετε ένα νέο άτομο να μιλήσει με τους γονείς του, για το τι συμβαίνει; Τι μπορεί να τους εμποδίσει να το κάνουν;
- Είναι πραγματικά εύκολο να πείσετε έναν νέο άνθρωπο να μιλήσει με έναν σύμβουλο ή έναν δάσκαλο για το τι συμβαίνει; Τι μπορεί να τους εμποδίσει να το κάνουν;
- Είναι εύκολο απλά να χωρίσετε κάποιον για να απαλλαγείτε από τα προβλήματα της σχέσης σας; Γιατί; Γιατί όχι?
- Μπορούν οι φίλοι να βοηθήσουν σε τέτοιες περιπτώσεις; Με ποιους τρόπους;
- Θα εμπιστευόσασταν τις συμβουλές των φίλων σας; Γιατί; Γιατί όχι;
- Είναι εύκολο να μιλήσετε με τον φίλο σας για τα προβλήματα της σχέσης σας; Μπορεί η επικοινωνία να βοηθήσει ή να αλλάξει τίποτα;
- Ένα παράπονο θα μπορούσε να γίνει κάπου για να βοηθήσει το άτομο να διαχειριστεί αυτό που συμβαίνει

Σενάρια:

1. Η Ναταλία και η Μάρθα είναι πολύ καλές φίλες. Η Μάρθα και η οικογένειά της μετακόμισαν σε άλλη περιοχή, οπότε η Μάρθα άλλαξε το σχολείο. Στο νέο σχολείο, η Ναταλία αμέσως την πλησίασε και έγιναν φίλες. Η Μάρθα συνεχίζει να κάνει παρέα με τη Ναταλία και της μιλάει για τους νέους της φίλους. Πράγματι, την έχει καλέσει μερικές φορές στον κινηματογράφο ή σε μια βόλτα. Η Ναταλία λέει στη Μάρθα ότι είναι η μόνη φίλη της επειδή ξέρει η μια την άλλη εδώ και χρόνια και διαμαρτύρεται διαρκώς όταν η Μάρθα μιλάει με τους νέους της φίλους έξω από το σχολείο. Η Μάρθα αισθάνεται άσχημα, αλλά λέει ότι η Ναταλία συμπεριφέρεται έτσι επειδή την αγαπά.

2. Η Άννα και ο Κώστας έχουν μια σχέση, αλλά μετά από μερικές εβδομάδες ο Κώστας δεν έχει συχνή επαφή μαζί της. Μερικές φορές δεν απαντά στα μηνύματα της Άννας μέχρι την επόμενη μέρα. Η Άννα στέλνει συνεχώς μηνύματα σε αυτόν και τον καλεί μέχρι να απαντήσει. Η Άννα θέλει να ξέρει τι συμβαίνει. Έτσι, ζήτησε από τον Κώστα να της δώσει τον κωδικό πρόσβασης για το λογαριασμό του Facebook, λέγοντάς του ότι τα ζευγάρια πρέπει να μοιράζονται τα πάντα και να μην έχουν μυστικά. Ο Κώστας αρνήθηκε και έτσι η Άννα ήταν θύμωσε πολύ λέγοντάς του ότι δεν της αγαπάει πραγματικά και ότι αν την αγαπούσε, θα της έδινε τον κωδικό του.

3. Η Μαρία είναι η νέα μαθήτριά στο σχολείο επειδή ήρθε από άλλη πόλη. Στο σχολείο ακούγονται πολλά αρνητικά σχόλια για τη Μαρία. Πολλά αγόρια και κορίτσια δεν της μιλούν γιατί είναι νέα και δεν την εμπιστεύονται. Τα περισσότερα κορίτσια την αποφεύγουν και δεν μοιράζονται πράγματα μαζί της. Η Ελένη, συμμαθήτριά, προσεγγίζει τη Μαρία και προσπαθεί να την γνωρίσει καλύτερα. Τα υπόλοιπα κορίτσια και αγόρια κατηγορούν την Ελένη για αυτό.

4. Η Κατερίνα είναι το μεγαλύτερο παιδί της οικογένειας και η μοναδική κόρη. Οι γονείς της εργάζονται πολλές ώρες την ημέρα και επιστρέφουν νύχτα στο σπίτι τους. Ζητούν από την Κατερίνα να συμμαζέψει το σπίτι όταν επιστρέφει από το σχολείο έτσι δεν έχει χρόνο για τα μαθήματά της. Όταν δεν συμμαζεύει της φωνάζουν και της ζητούν να μην το επαναλάβει. Η Κατερίνα αισθάνεται πίεση και

	πιστεύει ότι τα μαθήματά της είναι πιο σημαντικά.
Αξιολόγηση & Προβληματισμός:	<p>Μέσα από τη συζήτηση προσπαθούμε να βοηθήσουμε τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν ότι οι καλύτερες επιλογές για την απάντησή τους πρέπει να περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Θετική αξίωση και ισχυρή συμπεριφορά. Πρέπει να κάνουν κάτι και να μην αφήσουν απαρατήρητο ή να αγνοήσουν το γεγονός. Ο κύκλος της βίας σταματά μόνο με παρέμβαση. - Όσο δύσκολο κι αν είναι, μιλήστε με έναν ενήλικα εάν το ζήτημα είναι σοβαρό. - Χρησιμοποιήστε τη θετική επικοινωνία (εξηγήστε πώς και τι) για να λύσετε τις συγκρούσεις και να λύσετε προβλήματα στη σχέση τους. - Οι φίλοι είναι μια καλή υποστήριξη και είναι σημαντικό να ζητήσουμε τη βοήθειά τους. Αλλά οι φίλοι δεν μπορούν πάντα να μας συμβουλευθούν σωστά για το πώς θα αντιδράσουμε. Ειδικά σε σοβαρές περιπτώσεις είναι σημαντικό να εμπλακεί ένας ενήλικας.

Αναφορές: Save the Children & Abaad – Resource Center for Gender Equality (2013). Playing for Gender Equality.

SPAVO (2014). Project B Here: Building Healthy Relationships

Τίτλος: Λεκτικές και Μη-Λεκτικές Αλληλεπιδράσεις	
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών
Στόχοι:	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτή η δραστηριότητα ενισχύει τις λεκτικές και μη λεκτικές επικοινωνιακές δεξιότητες των παιδιών. Θα τους δώσει τη δυνατότητα να αποκτήσουν μια βαθύτερη κατανόηση του τρόπου διασύνδεσης των λεκτικών και μη λεκτικών σημάτων για μια αποτελεσματική επικοινωνία. • Βασική Δεξιότητα: Κοινωνικές Δεξιότητες • Επικοινωνία • Ευαισθητοποίηση • Αυτό-συνειδητότητα • Ενσυναίσθηση
Οδηγίες:	<p><u>Υλικά:</u> N/A</p> <p><u>Οδηγίες:</u> Τοποθετήστε όλα τα παιδιά σε ζεύγη και ορίστε τους τίτλους των "Α" και "Β" (π.χ., ένας θα είναι Α και ο άλλος θα είναι Β). Ζητήστε από τον Α να σκεφτεί ένα αστέιο γεγονός που το θυμάται και να το περιγράψει στο Β σε 2 λεπτά. (Βοηθήστε τα παιδιά να χρησιμοποιούν οποιεσδήποτε εκφράσεις του προσώπου, χειρονομίες και λεξιλόγιο). Τώρα, ο Β πρέπει να ακούσει πολύ προσεκτικά τι περιγράφει ο Α. Στη συνέχεια, ζητήστε από τον Β να περιγράψει την ιστορία του Α, σαν να είναι το δικό του γεγονός σε ένα άτομο Α από άλλο ζευγάρι (που ονομάζεται "Γ") (που έχει ανατεθεί από τον εκπαιδευτή). Ο Γ πρέπει να ακούσει πολύ προσεκτικά τι</p>

	<p>περιγράφει το Β. Ο Γ πρέπει να περιγράψει την ιστορία σε ολόκληρη την τάξη σαν να ήταν το δικό του γεγονός. Ο Α αξιολογεί πόσο ακριβής είναι η αρχική περιγραφή.</p>
<p>Αξιολόγηση & Προβληματισμός:</p>	<p>Για το κομμάτι αξιολόγησης και προβληματισμού ο συντονιστής πρέπει να ξεκινήσει μια συζήτηση σχετικά με τη δραστηριότητα. Παρακάτω θα βρείτε μια λίστα με προτεινόμενες ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ήταν εύκολο ή δύσκολο να θυμούνται την άσκηση; - Παρατηρούμε τη μη λεκτική συμπεριφορά των άλλων ανθρώπων; (στάση του σώματος, εκφράσεις του προσώπου, κινήσεις κ.λπ.); - Πού δώσατε περισσότερη προσοχή; (σε λεκτικά ή μη λεκτικά σήματα;) - Πόσο διαφορετικές είναι οι πληροφορίες που περιγράφονται από κάθε άτομο;

Ομαδικότητα	
Τίτλος:	
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικία 8-9 ετών (Μπορεί να προσαρμοστεί αναλόγως για παιδιά ηλικίας 10-12 ετών)
Στόχοι:	<p>Σκοπός αυτής της άσκησης είναι να διευκολύνει την κατανόηση της σημασίας της εμπιστοσύνης στους άλλους. Όταν τα μέλη της ομάδας εμπιστεύονται άλλους ανθρώπους, η υποστήριξη και η κατανόηση αυξάνουν καθώς και καλλιεργείται ένα μαθησιακό περιβάλλον κοινωνικής ανάπτυξης και αλλαγής.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βασική Δεξιότητα: Κοινωνικές Δεξιότητες • Επικοινωνία • Ομαδικότητα • Ενσυναίσθηση
Οδηγίες:	<p>Υλικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κασκόλ ή οτιδήποτε μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη των ματιών • Οποιοδήποτε αντικείμενο "θησαυρός" το οποίο θα οριστεί από τον οργανωτή <p>Οδηγίες:</p> <p>Χωρίστε την τάξη σε 3 ομάδες. Ρωτήστε έναν εθελοντή σε κάθε ομάδα που θα έχει καλυμμένα τα μάτια. Κρύψτε το αντικείμενο "θησαυρό" σε ένα μέρος όπου τα παιδιά με καλυμμένα μάτια δεν θα ξέρουν και δείξτε το σημείο μόνο στα άλλα μέλη της ομάδας. Όλα τα υπόλοιπα μέλη κάθε ομάδας θα καθοδηγήσουν το παιδί με καλυμμένα μάτια με μόνο 2 λέξεις / εντολές για να βρουν τον κρυμμένο "θησαυρό" χωρίς να τα αγγίζουν (π.χ., στρίψε αριστερά, προχώρα ένα βήμα μπροστά κλπ.). Κάθε εντολή πρέπει να ακολουθείται με ένα θετικό σχόλιο από τα μέλη της ομάδας (π.χ., θαυμάσιο φίλε, εξαιρετική προσπάθεια κ.λπ.).</p>

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Αφήστε λίγο χρόνο για τα παιδιά να συζητήσουν μεταξύ τους και στη συνέχεια ως σύνολο:

- Πόσο δύσκολη / εύκολη ήταν η άσκηση;
- Ήταν εύκολο να εμπιστευτείτε τις οδηγίες κάποιου άλλου;
- Πότε εμπιστευόμαστε άλλους ανθρώπους;
- Άλλα παραδείγματα ασκήσεων με καλυμμένα μάτια υπάρχουν στο διαδίκτυο στο :<http://www.ventureteambuilding.co.uk/blindfold-challenges/>

Τίτλος: Συναισθηματικές κλιμακώσεις	
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών
Στόχοι:	<p>Ο στόχος αυτής της Δραστηριότητας είναι να βοηθήσει τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν ότι υπάρχει κλιμάκωση στην συναισθηματική εμπειρία. Τα συναισθήματα έχουν ομοιότητες και διαφορές όσον αφορά την ποιότητα και / ή την ένταση. Αυτό θα τους βοηθήσει να προσδιορίσουν τις δικές τους συναισθηματικές καταστάσεις και να τις ρυθμίσουν ανάλογα για να αποφύγουν συναισθηματικές εντάσεις.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βασική Δεξιότητα: Αυτορρύθμιση • Αυτό-Συνειδητότητα • Ενσυναίσθηση
Οδηγίες:	<p><u>Υλικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Πίνακας • Μαρκαδόροι • Post-Its <p><u>Οδηγίες:</u></p> <p>Κρεμάστε στους τοίχους 6 πίνακες με απεικονιζόμενες σκάλες. Κάθε πίνακας χαρακτηρίζεται από ένα συναίσθημα: ο θυμός, η αγδία, ο φόβος, η ευτυχία, η θλίψη και η έκπληξη. Χωρίστε τα παιδιά σε 6 ομάδες και αναθέστε ένα συναίσθημα ανά ομάδα. Να έχετε post-its.</p> <p>Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να δουλέψουν σε ομάδες, προκειμένου να κατανοήσουν και να γράψουν στα post-its λέξεις που περιγράφουν διάφορα είδη του συναισθήματος που έχουν. Κολλήστε τα post-it notes στον πίνακα ανάλογα</p>

	<p>με το βήμα της απεικονιζόμενης σκάλας (π.χ. η "οργή" και η "ενόχληση" όσον αφορά το θυμό δεν θα ήταν στο ίδιο βήμα, έτσι). "</p>
<p>Αξιολόγηση & Προβληματισμός:</p>	<p>Ξεκινήστε μια συζήτηση λέγοντας ότι τα συναισθήματα μπορούν να αισθάνονται ισχυρότερα ή πιο αδύναμα μερικές φορές "έχετε ποτέ συνειδητοποιήσει ότι τα συναισθήματά σας κλιμακώνονται; Επίσης, τα συναισθήματα έρχονται και φεύγουν και αυτό είναι φυσιολογικό. Μιλάμε για το πώς τα πράγματα ξεκινούν και στη συνέχεια σταματούν, το πώς τα συναισθήματα έρχονται, κλιμακώνονται και φεύγουν. Πώς μπορούμε να αναγνωρίσουμε τα σημάδια στον εαυτό μας όταν ένα συναίσθημα γίνεται ανησυχητικά ισχυρό; Τι μπορούμε να κάνουμε με αυτό;</p>

Δραστηριότητες για Παιδιά 10-12 ετών

Το δικό μου εξώφυλλο εφημερίδας

Τίτλος:

Διάρκεια:

45 λεπτά

Κοινό:

Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών

Στόχοι:

Σκοπός αυτής της δραστηριότητας είναι να στρέψουν τα παιδιά την προσοχή τους στον εαυτό τους και να χρησιμοποιήσουν το υλικό που παρέχεται για να παρουσιάσουν τους εαυτούς τους μέσα από ένα εξώφυλλο εφημερίδων.

Βασική Δεξιότητα: Αυτό-Συνειδητότητα

- Επικοινωνία
- Αυτό-Παρουσίαση

Οδηγίες:

Υλικά:

- Περιοδικά
- Ψαλίδια
- Κόλλα
- Χρωματιστά Στυλό (μολύβια ή μαρκαδόροι κλπ.)
- Ένα άδειο κομμάτι χαρτί για κάθε παιδί

Οδηγίες:

Πείτε στα παιδιά να φανταστούν ότι αύριο μια εφημερίδα θα τους επιλέξει για το κεντρικό της θέμα, τι θα πρέπει να περιλαμβάνουν στο εξώφυλλο τους; Υποθέστε τον ρόλο του συντάκτη και χρησιμοποιήστε αυτό το μεγάλο χαρτί μπροστά σας για να δημιουργήσετε το κάλυμμα που σας περιγράφει καλύτερα. Μπορείτε να συμπεριλάβετε οτιδήποτε επιθυμείτε, για παράδειγμα: προσωπικά επιτεύγματα, τελευταία νέα / γεγονότα στη ζωή σας, σημαντικοί άνθρωποι,

	χόμπι & ενδιαφέροντα, ισχυρά σημεία και ταλέντα κλπ. Μια παρουσίαση του εξώφυλλου εφημερίδας του δασκάλου θα ήταν πολύ βοηθητική.
Αξιολόγηση & Προβληματισμός:	Στο τέλος της δραστηριότητας δημιουργείται μια "συλλογή" εξώφυλλων εφημερίδων. Τα παιδιά περπατούν γύρω από το δωμάτιο όλοι μαζί. Ο καθένας παρουσιάζει το έργο του στους υπόλοιπους και όλοι μαθαίνουν περισσότερα ο ένας για τον άλλον.

Τίτλος: Brainstorming	
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών
Objectives:	<p>Ο κύριος στόχος αυτής της Δραστηριότητας είναι να επιτρέψει στους συμμετέχοντες να κατανοήσουν τι εννοούμε με τις "σχέσεις", τα είδη σχέσεων που υπάρχουν και δημιουργούμε καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής μας. Μέσω αυτής της δραστηριότητας θα είναι σε θέση να αναγνωρίσουν και να κατανοήσουν τους κοινωνικούς παράγοντες που επηρεάζουν τις σχέσεις. Επιπλέον, θα είναι σε θέση να συσχετίζουν την ισότητα των φύλων και τα πρότυπα των φύλων καθώς και τα δικαιώματα (ανθρώπινα και σεξουαλικά). Αυτή η δραστηριότητα θα τους δώσει όλα τα απαραίτητα εργαλεία για να μπορέσουν να προσδιορίσουν τα συστατικά των καλών και κακών σχέσεων και να γνωρίζουν τη σημασία της επικοινωνίας και της ασφάλειας στις σχέσεις μας.</p> <p>Βασική Δεξιότητα: Υγιείς Σχέσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αυτό-Συνειδητότητα • Επικοινωνία • Ενσυναίσθηση
Οδηγίες:	<p>Υλικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανθρώπινο Σχέδιο • Φωτογραφίες ως Παραδείγματα Σχέσεων (Παράρτημα) • Μαρκαδόροι • Καρτέλες Βίας και Ισότητας • Αστεράκια • Αφίσες

Οδηγίες:

Οι οργανωτές τοποθετούν ένα μεγάλο χαρτόνι που αντιπροσωπεύει μια ανθρώπινη μορφή στον πίνακα. Γύρω από το σχήμα, κολλάμε εικόνες που αντιπροσωπεύουν τα είδη των σχέσεων, αφού τα παιδιά τις αναγνωρίζουν. Λέμε στα παιδιά ότι κάθε άτομο δημιουργεί και αναπτύσσει διάφορα είδη σχέσεων καθ' όλη τη ζωή του. Ταυτόχρονα, ζητάμε από τα παιδιά να εντοπίσουν τα συναισθήματα που κάθε άτομο συναντά σε κάθε σχέση και πώς συμπεριφέρεται σε αυτή; Όλοι συμπεριφέρονται με τον ίδιο τρόπο;

Μετά τη συζήτηση λέμε στα παιδιά ότι θα παίξουμε ένα παιχνίδι. Διαχωρίζουμε τα παιδιά σε 4 ομάδες (4-5 παιδιά σε κάθε ομάδα). Ζητάμε από τα παιδιά να δώσουν ένα όνομα στην ομάδα τους. Οι οργανωτές αναλαμβάνουν το ρόλο των παρουσιαστών της τηλεόρασης και διαβάζουν κάποιες δηλώσεις. Τα παιδιά πρέπει να αναγνωρίσουν εάν η δήλωση αντιπροσωπεύει την "ισότητα" ή τη "βία". Κάθε ομάδα έχει δύο καρτέλες (η μία γράφει «ισότητα» και η άλλη «βία»).

Αφού ο παρουσιαστής διαβάσει τη δήλωση, κάθε ομάδα συζητάει για μερικά δευτερόλεπτα και ο γρηγορότερος δίνει την απάντηση παίρνοντας τη σωστή καρτέλα. Εάν η ομάδα βρει τη σωστή απάντηση τότε κερδίζει ένα αστέρι. Η ομάδα που κερδίζει τα περισσότερα αστέρια είναι ο νικητής.

Μόλις ολοκληρωθεί το παιχνίδι, διευκρινίζουμε κάποιες έννοιες όπως η έμφυλη βία (βία που στρέφεται κατά ενός ατόμου εξαιτίας του φύλου αυτού του ατόμου (συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας / έκφρασης φύλου) ή ως βίας που επηρεάζει δυσανάλογα άτομα συγκεκριμένου φύλου), η ισότητα φύλου (γυναίκες και άνδρες, κορίτσια και αγόρια απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα, πόρους, ευκαιρίες και προστασία). Αναφέρουμε ότι υπάρχουν στοιχεία που κάνουν τις σχέσεις καλές ή κακές. Μέσα από τις δηλώσεις και τις απαντήσεις των παιδιών ορίζουμε τα συστατικά μιας καλής σχέσης και μιας κακής σχέσης. Παρουσιάζουμε στον πίνακα δύο συνταγές (καλές και κακές σχέσεις - τις οποίες έχουμε προετοιμάσει προηγουμένως) και οι ομάδες καλούνται να προσδιορίσουν τα συστατικά των καλών και κακών σχέσεων.

Προτάσεις για το παιχνίδι:

Τα αγόρια όπως και τα κορίτσια μπορούν να γίνουν γιατροί: Ισότητα.

- Τα κορίτσια μπορούν να καταταγούν στο στρατό όπως τα αγόρια: Ισότητα
- Κορίτσια και αγόρια έχουν δικαίωμα στην εκπαίδευση: Ισότητα.
- Τα κορίτσια και τα αγόρια έχουν ίσα δικαιώματα στις δραστηριότητες αναψυχής: Ισότητα.
- Τα κορίτσια και τα αγόρια έχουν ίσα δικαιώματα για χαρτζιλίκι : Ισότητα.
- Τα κορίτσια και τα αγόρια έχουν ίσο δικαίωμα να εκφράσουν τη θλίψη τους κλαίγοντας: Ισότητα.
- Όταν ένα αγόρι εμποδίζει την μικρή αδερφή του να πάει στον κινηματογράφο: Έμφυλη Βία (GBV)
- Όταν ένα αγόρι υποχρεώνει την αδερφή του για να του φέρει νερό: GBV.
- Αν ένα αγόρι θέλει να φιλήσει ένα κορίτσι με το ζόρι: GBV.
- Αν ένα αγόρι παίρνει χρήματα από άλλα παιδιά: βία
- Εάν ένα παιδί εκφοβηθεί από τους φίλους του και δεν του επιτρέπεται να είναι μέρος της ομάδας τους: βία.
- Αν ένα κορίτσι χλευάστηκε επειδή είναι παχουλή: έμφυλη βία.
- Αν ένα αγόρι βρίσει ένα άλλο αγόρι: βία.
- Αν ένα κορίτσι πάει για ψώνια, και κάποιος την ακολουθεί και λέει άσχημα λόγια: έμφυλη βία.

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Ξεκινήστε μια συζήτηση με τα παιδιά για τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους. Για παράδειγμα, μπορείτε να ρωτήσετε:

- Πώς νιώθουν;
- Τι έμαθαν σχετικά με τις διαφορετικές σχέσεις;

Να προσδιορίσουν εάν κατανόησαν την έννοια της έμφυλης βίας και της ισότητας των φύλων. Τέλος, να προσδιορίσουν τι έμαθαν σχετικά με μια καλή και μια κακή σχέση.

References:

Save the Children & Abaad – Resource Center for Gender Equality (2013). Playing for Gender Equality.

SPAVO (2014). Project B Here: Building Healthy Relationships.

Εικόνες Σχέσεων

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the Rights, Equality & Citizenship Programme of the European Union

Τίτλος:	
Ψήφισε με τα πόδια σου	
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά ηλικίας 10-12 ετών
Objectives:	<p>Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει να δώσει τη δυνατότητα στα παιδιά να εντοπίσουν τρόπους αντιμετώπισης της βίας στις σχέσεις και να διερευνήσουν πιθανές λύσεις. Να είναι σε θέση να αγνωρίσουν τα εμπόδια που συχνά δυσκολεύουν τους ανθρώπους να αντιτίθενται στη βία στις σχέσεις (μη αναγνώριση της βίας, του φόβου, της απομόνωσης, της απουσίας συστήματος υποστήριξης, να μην ξέρουν τι να κάνουν ή τι πρέπει να κάνουν κλπ.). Επιπλέον, μέχρι το τέλος αυτής της δραστηριότητας, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να κατανοήσουν πώς μπορούν να προστατεύσουν τον εαυτό τους και τους άλλους από τη βία στις σχέσεις.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βασική Δεξιότητα: Υγιείς Σχέσεις • Επικοινωνία • Αυτό-Συνειδητότητα • Ψυχική Ανθεκτικότητα

Υλικά:

- Καρτέλες με τις επιλογές Α, Β, Γ, Δ για να αναρτηθούν στις τέσσερις γωνίες της τάξης
- Σενάρια

Οδηγίες:

Δίνουμε ορισμένα σενάρια και ζητάμε από τους εθελοντές να τα παρουσιάσουν. Στη συνέχεια, διαβάζουμε στους συμμετέχοντες κάποιες προτάσεις σχετικά με τους διαφορετικούς τρόπους αντίδρασης που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι άνθρωποι που αντιμετωπίζουν βία στις σχέσεις τους. Έχουμε ήδη δημοσιεύσει τις επιλογές Α, Β, Γ και Δ στις τέσσερις γωνίες της τάξης. Σε κάθε περίπτωση, θα δοθούν τέσσερις πιθανές "λύσεις" ή τρόποι αντίδρασης. Κάθε πιθανή λύση αντιστοιχεί σε μία από τις γωνίες της τάξης. Η επιλογή (α) αντιστοιχεί στη γωνία που υποδεικνύεται από το στοιχείο (α), η επιλογή (β) αντιστοιχεί στη γωνία που υποδεικνύεται στο στοιχείο (β) και ούτω καθεξής. Οι συμμετέχοντες καλούνται να λάβουν θέση και να προχωρήσουν στη γωνία της επιλογής τους. Μόλις διαβάσετε τις πιθανές «λύσεις» για μια περίπτωση, κάθε συμμετέχων πρέπει να «λάβει θέση» στη σχετική γωνία του δωματίου. Όλοι οι συμμετέχοντες πρέπει να πάρουν τις θέσεις τους. Αν ορισμένοι δεν είναι σίγουροι, μπορούν να σταθούν στην επιλογή 'Κάτι άλλο'. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες να εξηγήσουν γιατί επέλεξαν να παραμείνουν εκεί. Προσπαθήστε να δημιουργήσετε μια συζήτηση μεταξύ τους αμφισβητώντας τα επιχειρήματά τους. Ο στόχος είναι να παρουσιάσουμε συγκεκριμένα επιχειρήματα για να πείσουμε τους «αντιπάλους» ότι αυτή η πιθανή λύση είναι «σωστή».

Οδηγίες:**Ερωτήσεις για συζήτηση:**

- Τι είδους βία αναγνωρίζουν σε κάθε σενάριο?
- Γιατί πιστεύουν ότι συμπεριφέρθηκαν όπως οι πρωταγωνιστές;
- Τι θέλουν να επιτύχουν με τη συμπεριφορά τους;
- Τι θέλουν να επιτύχουν με τη συμπεριφορά τους;

- Πώς αισθάνονται οι ηθοποιοί
- Είναι πραγματικά εύκολο να πείσετε ένα νέο άτομο να μιλήσει με τους γονείς του, για το τι συμβαίνει; Τι μπορεί να τους εμποδίσει να το κάνουν;
- Είναι πραγματικά εύκολο να πείσετε έναν νέο άνθρωπο να μιλήσει με έναν σύμβουλο ή έναν δάσκαλο για το τι συμβαίνει; Τι μπορεί να τους εμποδίσει να το κάνουν;
- Είναι εύκολο απλά να χωρίσετε κάποιον για να απαλλαγείτε από τα προβλήματα της σχέσης σας; Γιατί; Γιατί όχι?
- Μπορούν οι φίλοι να βοηθήσουν σε τέτοιες περιπτώσεις; Με ποιους τρόπους;
- Θα εμπιστευόσασταν τις συμβουλές των φίλων σας; Γιατί; Γιατί όχι;
- Είναι εύκολο να μιλήσετε με τον φίλο σας για τα προβλήματα της σχέσης σας; Μπορεί η επικοινωνία να βοηθήσει ή να αλλάξει τίποτα;
- Ένα παράπονο θα μπορούσε να γίνει κάπου για να βοηθήσει το άτομο να διαχειριστεί αυτό που συμβαίνει

Σενάρια:

1. Η Ναταλία και η Μάρθα είναι πολύ καλές φίλες. Η Μάρθα και η οικογένειά της μετακόμισαν σε άλλη περιοχή, οπότε η Μάρθα άλλαξε το σχολείο. Στο νέο σχολείο, η Ναταλία αμέσως την πλησίασε και έγιναν φίλες. Η Μάρθα συνεχίζει να κάνει παρέα με τη Ναταλία και της μιλάει για τους νέους της φίλους. Πράγματι, την έχει καλέσει μερικές φορές στον κινηματογράφο ή σε μια βόλτα. Η Ναταλία λέει στη Μάρθα ότι είναι η μόνη φίλη της επειδή ξέρει η μια την άλλη εδώ και χρόνια και διαμαρτύρεται διαρκώς όταν η Μάρθα μιλάει με τους νέους της φίλους έξω από το σχολείο. Η Μάρθα αισθάνεται άσχημα, αλλά λέει ότι η Ναταλία συμπεριφέρεται έτσι επειδή την αγαπά.. Πώς πιστεύετε ότι πρέπει να αντιδράσει η Μάρθα;

α. Να μιλήσει με τη Ναταλία για τη συμπεριφορά της και πώς την κάνει να αισθάνεται

β. Να αγνοήσει τη Ναταλία. Με τον καιρό θα το αποδεχτεί

γ. Να μιλήσει με τις φίλες της για να τη συμβουλέψουν

δ. Κάτι άλλο.

2. Η Άννα και ο Κώστας έχουν μια σχέση, αλλά μετά από μερικές εβδομάδες ο Κώστας δεν έχει συχνή επαφή μαζί της. Μερικές φορές δεν απαντά στα μηνύματα της Άννας μέχρι την επόμενη μέρα. Η Άννα στέλνει συνεχώς μηνύματα σε αυτόν και τον καλεί μέχρι να απαντήσει. Η Άννα θέλει να ξέρει τι συμβαίνει. Έτσι, ζήτησε από τον Κώστα να της δώσει τον κωδικό πρόσβασης για το λογαριασμό του Facebook, λέγοντάς του ότι τα ζευγάρια πρέπει να μοιράζονται τα πάντα και να μην έχουν μυστικά. Ο Κώστας αρνήθηκε και έτσι η Άννα ήταν θύμωσε πολύ λέγοντάς του ότι δεν της αγαπάει πραγματικά και ότι αν την αγαπούσε, θα της έδινε τον κωδικό του.

Πώς πιστεύετε ότι πρέπει να αντιδράσει ο Κώστας;

A. Να μιλήσει με την Άννα εξηγώντας πως αισθάνεται με την πίεση που ασκεί και να βάλει τα όρια του.

B. Να δώσει τον κωδικό του στην Άννα.

Γ. Να αλλάξει τον κωδικό του από την στιγμή που δεν τον εμπιστεύεται

Δ. Κάτι άλλο

3. Η Μαρία είναι η νέα μαθήτριά στο σχολείο επειδή ήρθε από άλλη πόλη. Στο σχολείο ακούγονται πολλά αρνητικά σχόλια για τη Μαρία. Πολλά αγόρια και κορίτσια δεν της μιλούν γιατί είναι νέα και δεν την εμπιστεύονται. Τα περισσότερα κορίτσια την αποφεύγουν και δεν μοιράζονται πράγματα μαζί της. Η Ελένη, συμμαθήτριά, προσεγγίζει τη Μαρία και προσπαθεί να την γνωρίσει καλύτερα. Τα υπόλοιπα κορίτσια και αγόρια κατηγορούν την Ελένη για αυτό.

Πώς πιστεύετε ότι πρέπει να αντιδράσει η Ελένη;

A. Να σταματήσει να μιλάει στην Μαρία

B. Να εξηγήσει στα παιδιά ότι το να περιθωριοποιούν τη Μαρία δεν είναι σωστό.

Γ. Να μιλήσει στο δάσκαλο

Δ. Κάτι άλλο

4. Η Κατερίνα είναι το μεγαλύτερο παιδί της οικογένειας και η μοναδική κόρη. Οι γονείς της εργάζονται πολλές ώρες την ημέρα και επιστρέφουν νύχτα στο σπίτι τους. Ζητούν από την Κατερίνα να συμμαζέψει το σπίτι όταν επιστρέφει από το σχολείο έτσι δεν έχει χρόνο για τα μαθήματά της. Όταν δεν συμμαζεύει της φωνάζουν και της ζητούν να μην το επαναλάβει. Η Κατερίνα αισθάνεται πίεση και πιστεύει ότι τα μαθήματά της είναι πιο σημαντικά.

Πώς πιστεύετε ότι πρέπει να αντιδράσει η Κατερίνα;

A. Να εξηγήσει στους γονείς της πώς νιώθει

B. Να τους αγνοήσει

Γ. Να το πει στο δάσκαλο της

Δ. Κάτι άλλο

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμ
ός:**

Μέσα από τη συζήτηση προσπαθούμε να βοηθήσουμε τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν ότι οι καλύτερες επιλογές για την απάντησή τους πρέπει να περιλαμβάνουν:

- Θετική αξίωση και ισχυρή συμπεριφορά. Πρέπει να κάνουν κάτι και να μην αφήσουν απαρατήρητο ή να αγνοήσουν το γεγονός. Ο κύκλος της βίας σταματά μόνο με παρέμβαση.

- Όσο δύσκολο κι αν είναι, μιλήστε με έναν ενήλικα εάν το ζήτημα είναι σοβαρό.

- Χρησιμοποιήστε τη θετική επικοινωνία (εξηγήστε πώς και τι) για να λύσετε τις συγκρούσεις και να λύσετε προβλήματα στη σχέση τους.

- Οι φίλοι είναι μια καλή υποστήριξη και είναι σημαντικό να ζητήσουμε τη βοήθειά τους. Αλλά οι φίλοι δεν μπορούν πάντα να μας συμβουλευθούν σωστά για το πώς θα αντιδράσουμε. Ειδικά σε σοβαρές περιπτώσεις είναι σημαντικό να εμπλακεί ένας ενήλικας.

Ενσυναίσθηση και Ενεργή Ακρόαση	
Τίτλος:	
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα έχει σχεδιαστεί ειδικά για να βοηθήσει τα παιδιά να κατανοήσουν τα συναισθήματα των άλλων και να μπορούν να είναι στη θέση κάποιου άλλου, βοηθώντας τα παιδιά να αναγνωρίσουν αποτελεσματικά τα δικά τους συναισθήματα και των άλλων. Με την εστίαση περισσότερο στην κατανόηση των συναισθημάτων των άλλων και των συνθηκών που μπορεί να βιώσουν, είναι μερικοί από τους τρόπους με τους οποίους τα παιδιά μπορούν να αυξήσουν την ενσυναίσθηση στις καταστάσεις που βιώνουν οι άλλοι που θα οδηγήσουν στην ανάπτυξη πιο υγιών σχέσεων μεταξύ των ατόμων (Ioannidou & Konstantikaki, 2008).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βασική Δεξιότητα: Κοινωνικές Δεξιότητες • Επικοινωνία • Ενσυναίσθηση • Αυτό-Συνειδητότητα

Οδηγίες:**Υλικά:**

- 1) Χαρτάκια Post-It
- 2) Ένα Καπέλο (ή ένα κουτί)

Οδηγίες:

Ζητήστε από τα παιδιά να γράψουν σε μια λέξη για να δώσουν έναν τίτλο για το τι τους κάνει να ανησυχούν. Ζητήστε τους τότε να γράψουν 2 γραμμές κάτω από τον τίτλο τους για να περιγράψουν την ανησυχία τους και να βάλουν το post-it στο καπέλο. Ο οργανωτής ζητά από κάθε συμμετέχοντα να τραβήξει ένα post-it από το καπέλο και να το διαβάσει δυνατά. Μην αποσπάτε σχόλια από την ομάδα. Υπενθυμίστε τους να "Απλά να ακούν".

Όταν διαβαστούν όλα τα post-its, ο οργανωτής ζητά από την τάξη να συζητήσει:

- 1) Τι είχατε κοινό;
- 2) Πώς νιώθετε;
- 3) Ήταν εύκολο να ακούσετε και να καταλάβετε πώς αισθάνθηκε το άλλο άτομο;
- 4) Πώς αισθανθήκατε όταν άλλοι απλά ακούν την ανησυχία σας;

Προαιρετικά:

Ζητήστε από τα παιδιά να γράψουν μία λέξη για να δώσουν έναν τίτλο για το τι τα ενθουσιάζει. Ζητήστε τους να γράψουν 2 γραμμές κάτω από τον τίτλο τους για να περιγράψουν τον ενθουσιασμό τους και να βάλουν τις σημειώσεις τους μετά το στο καπέλο. Ο οργανωτής ζητά από κάθε συμμετέχοντα να τραβήξει ένα post-it από το καπέλο και να το διαβάσει δυνατά. Μην αποσπάτε σχόλια από την ομάδα. Υπενθυμίστε τους "Απλά να Ακούν"

Όταν διαβαστούν όλα τα post-its, ο οργανωτής ζητά από την τάξη να συζητήσει:

- 1) Τι είχατε κοινό;
- 2) Πώς νιώθετε;
- 3) Ήταν εύκολο να ακούσετε και να καταλάβετε πώς αισθάνθηκε το άλλο άτομο;
- 4) Πώς αισθανθήκατε όταν άλλοι απλά ακούν την ανησυχία σας;

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Ενθαρρύνετε τους μαθητές να κατανοούν τα αισθήματα και τα συναισθήματα των άλλων. Ζητήστε από τους μαθητές να ακούν προσεκτικά όταν μιλάνε άλλοι μαζί τους για να καταλάβουν πώς αισθάνεται το άλλο άτομο. Ξεκινήστε μια συζήτηση γύρω από την έννοια της "Ενσυναίσθησης".

Αναφορές:

<https://www.icebreakers.ws/medium-group/fear-in-a-hat.html>

<http://www.holliseaster.com/p/fears-in-a-hat/>

Τίτλος: Επίλυση διαφορών και αντίσταση στην πίεση συνομηλίκων	
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών.
Στόχοι:	<p>Η αποτελεσματική επίλυση των συγκρούσεων σε μια ομάδα οδηγεί στην ανάπτυξη ισχυρών σχέσεων που βασίζονται στην αμοιβαία κατανόηση. Η άσκηση αυτή περιλαμβάνει την έκφραση διαφορετικών απόψεων που θα οδηγήσουν σε μια αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των μελών.</p> <p style="text-align: center;">Βασική Δεξιότητα: Κοινωνικές Δεξιότητες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επικοινωνία • Ενσυναίσθηση • Αυτό-Συνειδητότητα
Οδηγίες:	<p><u>Υλικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Μεγάλος Πίνακας ή ένα μεγάλο κομμάτι χαρτί • Χρωματιστοί Μαρκαδόροι • Χαρτάκια Post-It • Σενάρια (Παράρτημα & Αναφορές) <p><u>Οδηγίες:</u></p> <p>Παρέχετε σενάριο (α) μια περίπτωση εκφοβισμού και ζητήστε από όλους να το διαβάσουν σιωπηλά για 2 λεπτά. Διαχωρίστε την τάξη σε μικρότερες ομάδες 3-4 μελών. Ζητήστε από κάθε ομάδα να πάρει έγχρωμους μαρκαδόρους και να χωρίσει το χαρτί τους σε τρία μέρη και να τα ονομάσει ως "ΕΓΩ" "ΜΑΖΙ" και "ΕΣΥ"). Ζητήστε από κάθε μέλος της ομάδας να γράψει σε ένα post-it "πώς σε κάνει να αισθάνεσαι" και "τι θα κάνεις" και στη συνέχεια να το τοποθετήσουν στο κομμάτι "ΕΓΩ". Ζητήστε από αυτούς να συνεργαστούν με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας για</p>

	<p>να γράψουν μετά το κομμάτι "τι θα κάνετε ως ομάδα" και να βάλουν τις απαντήσεις τους στην ενότητα "ΜΑΖΙ". Τέλος, ζητήστε από όλα τα μέλη κάθε ομάδας να σας δώσουν απαντήσεις σχετικά με το θέμα "Τι θα συμβουλευόσαστε το άτομο / θύμα να κάνει;" και να απαντήσουν στο κομμάτι "ΕΣΥ".</p>
<p>Αξιολόγηση & Προβληματισμός:</p>	<p>Ενθαρρύνετε τους μαθητές να συζητήσουν για τη δραστηριότητα και τι έμαθαν μέσω αυτής. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις προτεινόμενες ερωτήσεις που παρέχονται παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πώς νιώσατε με τη δραστηριότητα; - Βρήκατε δυσκολίες στο να απαντήσετε; - Ήταν ευκολότερο να βρείτε λύσεις με την ομάδα παρά με μόνοι σας;

Αναφορές:

http://www.eycb.coe.int/composito/chapter_4/pdf/4_8.pdf

Examples of Bullying Scenarios can be found in the work of: Flowers, N., Brederode Santos, M. E., Claeys, J., Fazah, R., Schneider, A., Szelényi, Z. (2007). *Composito: Manual on human rights education for children* (2nd ed.). N. Flowers (Ed), Budapest: council of Europe, Directorate of Youth and Sport.

Σενάριο 1

Τρεις συμμαθητές σας (αγόρια ή κορίτσια) σας μιλάνε άσχημα και πείθουν άλλα παιδιά στην τάξη να σταματήσουν να παίζουν μαζί σας στην αυλή του σχολείου. Τι πρέπει να κάνεις?

Εκπαίδευση Χαρακτήρα

Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας

Προώθηση και ενίσχυση των Αξιών ως μέτρο για την εξάλειψη της Έμφυλης Βίας.

Η αγγλική λέξη "character" προέρχεται από το ελληνικό charaktêr, το οποίο αρχικά ήταν αναφορά σε σημάνσεις που χαραχτήκαν στα νομίσματα. Με τα χρόνια που περνούσαν τη λέξη «χαρακτήρας» ήρθε να σημαίνει ένα ξεχωριστό σύνολο χαρακτηριστικών, με τα οποία ένα πράγμα διακρίνεται από τα υπόλοιπα. Στη συνέχεια όταν αναφέρεται σε άτομα, σημαίνει τον συνδυασμό των ιδιοτήτων και των χαρακτηριστικών που διακρίνουν ένα άτομο από το άλλο (Homiak, 2007).

Όταν πρόκειται για Κοινωνικές Επιστήμες και παιδιά, η λέξη "χαρακτήρας" συνήθως αναφέρεται στο σύνθετο των ψυχολογικών χαρακτηριστικών που επηρεάζουν την ικανότητα και την τάση του παιδιού να είναι ένας αποτελεσματικός ηθικός υποστηρικτής, δηλαδή: να είναι κοινωνικά και προσωπικά υπεύθυνος, ηθικός και αυτό-διαχείριση (Berkowitz & Bier, 2007). Ο **"Καλός Χαρακτήρας"** δεν είναι η έλλειψη ελαττωμάτων και προβλημάτων, αλλά μια καλά αναπτυγμένη οικογένεια θετικών χαρακτηριστικών (Peterson & Skiba, 2009). Επιπλέον, τα γνωρίσματα του χαρακτήρα είναι επίσης αυτά "που αφορούν την ηθική αξία ενός ατόμου" (Goldie, 2004). Πολλοί θεωρούν ότι ο χαρακτήρας απλώς σημαίνει το να «ακολουθείς τους κανόνες» και να αποφεύγεις τη συμμετοχή σε κοινωνικά ανεπιθύμητες συμπεριφορές και κίνητρα. Ωστόσο, ο χαρακτήρας δεν σημαίνει μόνο το να ακολουθεί κανείς τους κανόνες, αλλά είναι η καλλιέργεια μια εγγενούς επιθυμίας, να κάνει ό, τι είναι καλύτερο για το δικό του καλό και να σέβεται επίσης την ευημερία των άλλων. Με απλά λόγια, ο χαρακτήρας είναι η πραγματοποίηση της θετικής εξέλιξης ως ατόμου - διανοητικά, κοινωνικά, συναισθηματικά και ηθικά. Το να είσαι άνθρωπος με καλό χαρακτήρα σημαίνει να είσαι η καλύτερη εκδοχή του εαυτού σου (Battistich, Schaps, & Wilson, 2004).

Το να έχεις έναν ισχυρό, σπουδαίο ή αξιόλογο χαρακτήρα είναι το να είσαι άνθρωπος αξίας, άξιος θαυμασμού και τιμής. Ο καλός χαρακτήρας δεν δημιουργείται αυτόματα, καθώς αναπτύσσεται με την πάροδο του χρόνου μέσα από μια συνεχή διαδικασία διδασκαλίας,

παραδείγματος, μάθησης και προσπάθειας (Pala, 2011). Όλοι επιθυμούν να έχουν σχέσεις με ανθρώπους που έχουν καλό χαρακτήρα και αυτό γίνεται ιδιαίτερα επιτακτικό όταν πρόκειται για την ανατροφή των παιδιών. Μια ολιστική παιδαγωγική προσέγγιση θα πρέπει να στοχεύει στην ανατροφή των παιδιών με τις χαρακτηριστικά όπως η ειλικρίνεια, ο σεβασμός εν γένει, ο σεβασμός στον εαυτό τους και ο σεβασμός στην διαφορετικότητα, η λήψη αποφάσεων, η ενσυναίσθηση, η συμπόνια και η Αίσθηση του Πολίτη. Αυτά τα πράγματα δεν συμβαίνουν μόνα τους, απαιτείται προσπάθεια τόσο από τους γονείς και το σπίτι όσο και από την υποστήριξη της σχολικής κοινότητας.

Μαζί με την προσφορά στους νέους βασικών ακαδημαϊκών γνώσεων και δεξιοτήτων, τα σχολεία καλούνται ολοένα και περισσότερο να διαδραματίσουν πρωταρχικό ρόλο στην προώθηση της ανάπτυξης του χαρακτήρα των παιδιών. Παρόλο που παραδοσιακά τόσο οι οικογενειακές όσο και οι θρησκευτικές κοινότητες μπορεί να θεωρήθηκαν ως οι κύριοι φορείς αυτής της διαδικασίας, λίγοι αρνούνται ότι τα σχολεία διαδραματίζουν επίσης κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη του χαρακτήρα των παιδιών και στη συνολική λειτουργία της κοινωνικοποίησης (Skiba & Peterson, 2000). Η συγκεκριμένη παιδαγωγική προσέγγιση, η οποία αποκαλείται "Εκπαίδευση Χαρακτήρων", αναπτύχθηκε ως εργαλείο για τους δασκάλους και τη σχολική κοινότητα γενικά, για να ενσταλάξει στα παιδιά από τις πρώτες ηλικίες αξίες και συμπεριφορές που θα διευκολύνουν τη δημιουργία και - όπως τα χρόνια περνούν - την εγκαθίδρυση καλού και έντιμου χαρακτήρα.

Ορισμός Εκπαίδευσης Χαρακτήρα

Κατά καιρούς έχουν προταθεί διάφοροι ορισμοί της εκπαίδευσης χαρακτήρων. Για παράδειγμα, η θεωρία, ότι η εκπαίδευση χαρακτήρων είναι η στρατηγική διδασκαλία που προάγει την κοινωνική και προσωπική ευθύνη και την ανάπτυξη χαρακτηριστικών του καλού χαρακτήρα και των ηθικών αρετών που το καθιστούν αυτό δυνατό (Vessels & Boyd, 1996). Άλλοι (Fertman & van Linden, 1999) έχουν προτείνει ότι είναι η επίσημη καθοδήγηση για ειλικρίνεια, εμπιστοσύνη, συνεργασία, σεβασμό, ευθύνη, ελπίδα, αποφασιστικότητα και πίστη. Οι Tomaselli και Golden (1996) το χαρακτήριζαν, ως όλα όσα κάνει το σχολείο για να βοηθήσουν τους μαθητές να λαμβάνουν καλύτερες, αποτελεσματικότερες επιλογές και αποφάσεις; οι μαθητές

πρέπει να προσδιορίσουν, να κατανοήσουν και να μάθουν πώς να ενεργούν με βάση τις δικές τους αξίες.

Γενικά, η "Εκπαίδευση χαρακτήρων" είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει μια εκπαιδευτική προσέγγιση που στοχεύει να βοηθήσει τα παιδιά να αναπτύξουν ηθική, πολιτική και κοινωνικά αποδεκτή σκέψη και συμπεριφορά. Χρησιμοποιώντας όλες τις διαστάσεις της σχολικής ζωής, η " Εκπαίδευση χαρακτήρων " διδάσκεται στα παιδιά με βέλτιστο στόχο την ανάπτυξη του χαρακτήρα (Battistich, Schaps, & Wilson, 2004). Στη συνέχεια, η " Εκπαίδευση Χαρακτήρων " συνδέεται με διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα που στοχεύουν στην προώθηση και ενίσχυση της υγιούς ανάπτυξης και γενικής ευημερίας των παιδιών, όπως η κοινωνική και συναισθηματική μάθηση, η εκπαίδευση στις δεξιότητες ζωής και η αγωγή υγείας (Tatman, Edmonson, & State, 2012).

Η παραδοσιακή "Εκπαίδευση Χαρακτήρων" διδάσκει στα παιδιά τις "αξίες" που δρουν ως ψυχολογική απάντηση σε τρεις καθολικές απαιτήσεις που αντιμετωπίζουν όλα τα άτομα και οι ομάδες: η ικανοποίηση των βιολογικών αναγκών, η επίτευξη ομαλής κοινωνικής αλληλεπίδρασης και η ικανοποίηση κοινωνικών θεσμικών απαιτήσεων για ομαδική ευημερία και επιβίωση (Feather 1994). Η διδασκαλία του καλού χαρακτήρα μέσω της εκπαίδευσης αξιών, είναι ιδιαίτερα σημαντική στη σημερινή κοινωνία, δεδομένου ότι η βαθμίδα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις προερχόμενες απευθείας από το Internet, τον αντίκτυπο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (Αμερικανική Ακαδημία Παιδιατρικής, 2009) τη περιορισμένη γονική μέριμνα ή ελλείψεις μεθόδους γονικής μέριμνας, πίεση από συνομήλικους (Brown, Clasen, Eicher, 1986) και βίαιες ή επιθετικές συμπεριφορές (Frick & White, 2008).

Επιπλέον, τα παιδιά σήμερα βομβαρδίζονται με πολύ περισσότερες αρνητικές επιρροές μέσω των μέσων ενημέρωσης και άλλων εξωτερικών πηγών που επικρατούν στη σημερινή κουλτούρα και είναι άγνωστες σε προηγούμενες γενιές (Skiba & Peterson, 2000). Έτσι, είναι δύσκολο για τα παιδιά να βρουν αξιόπιστα και συνεπή ηθικά παραδείγματα που θα κατευθύνουν την ανάπτυξή τους και αργότερα τη ζωή τους. Αυτή η πραγματικότητα υπογραμμίζει την ανάγκη για τα σχολεία να δημιουργήσουν ένα είδος κοινωνικού

περιβάλλοντος όπου οι μαθητές θα αισθάνονται αποδεκτοί, υποστηριζόμενοι και ότι εκτιμώνται ως σημαντικά μέλη της σχολικής κοινότητας και επομένως μέλη μιας ευρύτερης κοινωνίας.

Η "Εκπαίδευση χαρακτήρων" που εστιάζεται στα αίτια της βίας και της επιθετικότητας θα προωθήσει και θα εξασφαλίσει ένα ασφαλές περιβάλλον στο σχολείο, όπου αυτές οι συμπεριφορές θα εντοπιστούν νωρίς και θα αποφευχθούν (Schaeffer, 1999). Τα σχολεία έχουν την ευθύνη της ακαδημαϊκής ανάπτυξης του μαθητή, αλλά διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην κοινωνικοποίηση των παιδιών και στη διδασκαλία τους σε δεοντολογικές αξίες και την προετοιμασία τους για να γίνουν συνεισφέροντες πολίτες μια μέρα. Ένας καλός πολίτης είναι αυτός που ξέρει και κατανοεί τα δικαιώματα και τις ευθύνες στην κοινωνία του (Schaeffer, 1998). Ως εκ τούτου, το σχολείο πρέπει να εκπαιδεύσει τα παιδιά σχετικά με τις προαναφερθείσες αξίες και τις σχετικές συμπεριφορές από νωρίς.

Πρώτον, πρέπει να δημιουργηθεί ένα υποστηρικτικό περιβάλλον στην τάξη, όπου οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να εκφράζονται ελεύθερα, να είναι ανεκτικοί και να σέβονται τις απόψεις των άλλων (Brady, 2011). Οι αξίες μπορούν να καλλιεργηθούν υπό κατάλληλες και προσεκτικά σχεδιασμένες εκπαιδευτικές μεθόδους, προκειμένου να αυξηθεί το εγγενές κίνητρο των μαθητών προς αυτές και να ενθαρρύνονται να ασκήσουν και να εφαρμόσουν αυτές τις αξίες στην καθημερινότητά τους. Για παράδειγμα, μια αξία όπως ο σεβασμός μπορεί να μαθευτεί με επιτυχία και να ενστερνιστεί μόνο όταν τα παιδιά ενεργούν με βάση αυτόν, πράγμα που σημαίνει το να δείχνεις και να εκφράζεις σεβασμό κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες (Lickona & Davidson, 2005).

Επιπλέον, η "Εκπαίδευση χαρακτήρων" έχει προταθεί ως μια σημαντική, πολλά υποσχόμενη στρατηγική πρόληψης για τη βία και τις αποκλίνουσες συμπεριφορές. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι οι μαθητές από τα δημοτικά σχολεία, που παρακολούθησαν ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης χαρακτήρων είχαν αυξημένα επίπεδα κοινωνικής ικανότητας (Miller, Kraus, & Veltkamp, 2005) που γενικά ορίζεται ως η ικανότητα να χειρίζονται αποτελεσματικά τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις και είναι μια κατασκευή που συνδέεται στενά με τις κοινωνικές δεξιότητες. Με έμφαση στην ενίσχυση της καλής ηθικής συμπεριφοράς στα παιδιά, αναφέρθηκε η προώθηση της υγιούς ανάπτυξης και της ευημερίας σε διάφορους τομείς (Park & Peterson,

2009). Επίσης, τονίζεται ότι τα παιδιά έχουν επιδείξει σημαντική αύξηση των συμπεριφορών που σχετίζονται με την εκτίμηση της διαφορετικότητας και την προσφορά βοήθειας σε άλλους (Scales, Blyth, Benson, & Leffert, 2000).

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, τα σχολεία είναι εκπαιδευτικά ιδρύματα που έχουν διπλό ρόλο - όχι μόνο για να διευκολύνουν τη γνωστική ανάπτυξη των παιδιών αλλά και για να τους διδάξουν αξίες και σημαντικές κοινωνικές δεξιότητες, τόσο σημαντικές για την ανάπτυξή τους όσο και για τη γενική ευημερία τους. Πολυάριθμα προγράμματα "Εκπαίδευσης Χαρακτήρων" αναπτύχθηκαν για να βοηθήσουν τις σχολικές κοινότητες να επιτύχουν τα προαναφερθέντα οφέλη. Το πρόγραμμα "REACH Beyond Tolerance", για παράδειγμα, έχει σχεδιαστεί ειδικά για να ενισχύσει την ευθύνη και τις σχετικές συμπεριφορές σε μαθητές δημοτικού. Το πρόγραμμα στοχεύει να βοηθήσει τους μαθητές να προσαρμοστούν και να λειτουργήσουν αποτελεσματικά μέσα σε έναν εθνοτικά και πολιτιστικά διαφοροποιημένο κόσμο - ο οποίος περιλαμβάνει μια μεγάλη ποικιλία χαρακτηριστικών και κατηγοριών όπως η φυλή, η εθνικότητα, ο πολιτισμός, η ταυτότητα φύλου και η έκφραση φύλου (Hollingsworth, Didelot, & Smith, 2011).

Διαφορετικές προσεγγίσεις και προγράμματα διδάσκουν και προτείνουν μια τεράστια ποικιλία αξιών, ωστόσο, δεδομένου ότι το Έργο μας επικεντρώνεται στην πρόληψη και την εξάλειψη της έμφυλης βίας, επελέγησαν 5 συγκεκριμένες αξίες (Σεβασμός, Δικαιοσύνη, Δράση, Αίσθημα του Πολίτη, Αγάπη, Ειρήνη), που ανταποκρίνονται με μεγαλύτερη ακρίβεια στη γενική έννοια του έργου SAFER και συνδέονται στενότερα με τους στόχους του.

Επικεντρώνοντας την προσοχή μας μεταξύ της "εκπαίδευσης χαρακτήρων", των αξιών και των σημερινών κοινωνικών ζητημάτων όπως η ισότητα των φύλων και η έμφυλη βία, Η UNESCO (2019), σε συνεργασία με άλλους παγκοσμίως γνωστούς ανθρωπιστικούς οργανισμούς, ανέπτυξε το πρόγραμμα σπουδών "Connecting with Respect", το οποίο αποσκοπεί στην αποτροπή της έμφυλης βίας. Μεταξύ των εννοιών που προτείνονται, η αξία του "σεβασμού" θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική και προωθείται, παράλληλα με τη παιδαγωγική των φύλων και άλλες σημαντικές ψυχοεκπαιδευτικές έννοιες (π.χ. δεξιότητες επικοινωνίας, υποστήριξης από συνομήλικους). Επιπλέον, ο αυτοσεβασμός είναι μια άλλη ουσιαστική πτυχή που αναφέρεται

στην εκτίμηση του εαυτού μας και στη λήψη των σωστών επιλογών προκειμένου να ενισχυθούν τα συναισθήματα όπως η αυτοπεποίθηση, η αυτοεκτίμηση και η παροχή κινήτρου στον εαυτό μας. Όπως και με τον σεβασμό μας για τους άλλους, ο αυτοσεβασμός περιλαμβάνει τη γνώση, την εκτίμηση, την επίδραση, την προσδοκία, το κίνητρο, τη δράση και την αντίδραση, που οδηγεί σε εκτίμηση του εαυτού του ως κάτι που ηθικά σημαντική αξία (Dillon, 2016).

Η Ηθική Αξία “Δικαιοσύνη”

Η αξία της "Δικαιοσύνης" είναι μια άλλη ιδέα που είναι ζωτικής σημασίας στην προσπάθεια αύξησης της συνειδητοποίησης των παιδιών όσον αφορά την έμφυλη βία. Σύμφωνα με τον Feather, 1994, η Δικαιοσύνη συνδέεται στενά με την έννοια του δικαίου και είναι μια κοινωνικά κατασκευασμένη αρχή, που σημαίνει ότι αυτό που θεωρείται δίκαιο σε έναν πολιτισμό ή κοινωνία μπορεί να γίνει αντιληπτό πολύ διαφορετικά από έναν άλλο. Έτσι, έχει ως στόχο να εκπαιδεύσει τα παιδιά σχετικά με τις έννοιες της δικαιοσύνης και του δικαίου από μια παγκόσμια άποψη, η οποία προϋποθέτει την αποδοχή ή τουλάχιστον την ανοχή στην ποικιλομορφία της ταυτότητας φύλου ή / και της έκφρασης του φύλου και στην ανάληψη των απαραίτητων ενεργειών σε περιπτώσεις αδικίας και ενεργειών που προωθούν τις διακρίσεις. Επιπλέον, είναι εξαιρετικά σημαντικό να καλλιεργηθεί η αξία της δικαιοσύνης κάτω από την ομπρέλα της «αποδοχής της διαφορετικότητας», διότι η κριτική σκέψη ενός ατόμου σε ό, τι είναι «δίκαιο ή όχι», επηρεάζεται σημαντικά όχι μόνο από τη σχέση μεταξύ των άμεσα εμπλεκόμενων παραγόντων, αλλά καθοδηγείται από αξίες, κανόνες και συμβάσεις της μεγαλύτερης κοινωνίας στην οποία το άτομο ζει και αλληλεπιδρά (Feather 1994).

Ηθική Αξία “Αίσθημα του Πολίτη”

Η αξία της “Αγωγής του Πολίτη” (που ορίζεται επίσης ως “Ενεργός Πολίτης”), αναφέρεται στην εμπλοκή των τοπικών κοινοτήτων και της δημοκρατίας σε όλα τα επίπεδα, από μεγάλες σε μικρές πόλεις έως εθνικές δραστηριότητες (Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, 2012). Για πολλά χρόνια, ο τομέας της πρόληψης καθορίστηκε στην ιδέα ότι τα άτομα που εμπλέκονται σε προβληματικές συμπεριφορές είχαν κάποια προσωπικά "ελαττώματα" που θα μπορούσαν να τους θέσουν σε κίνδυνο. Ωστόσο, μέσω αυτής της προσέγγισης η σημασία του "ανήκειν" παραβλέφθηκε. Η αίσθηση ότι κάποιος είναι ικανός, συνεισφέροντας ως αξιόλογο μέλος μιας κοινωνικής ομάδας είναι μια κρίσιμη συνιστώσα της καλής ζωής και της λήψης

σωστών επιλογών. Κατά τον ίδιο τρόπο, σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, τα νεαρά άτομα που πηγαίνουν σε σχολεία όπου αισθάνονται αποδεκτά, ικανά και πολύτιμα είναι λιγότερο πιθανό να εμπλακούν σε προβληματικές συμπεριφορές (Battistich, Schaps, & Wilson, 2004).

Επιπλέον, όταν ενηλικιωθούν, οι μαθητές θα κατανοήσουν ότι η γενική έννοια της "Ενεργού Συμμετοχής" υπογραμμίζει την κρίσιμη ανάγκη συμμετοχής των πολιτών σε διάφορα θέματα, δραστηριότητες και περιστάσεις που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη γενική ευημερία και την ποιότητα ζωής.

Όσον αφορά την έμφυλη βία συγκεκριμένα, κατά καιρούς, ξεκίνησαν διάφορες εκστρατείες σε τοπικό και εθνικό επίπεδο σχετικά με τις πολιτικές και τις πρακτικές της. Σύμφωνα με την Παγκόσμια Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα "η ισότητα των φύλων, η ταυτότητα και η έκφραση" εμπίπτουν στην κατηγορία των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οποιεσδήποτε δραστηριότητες και πράξεις που προωθούν με σεβασμό προς τους άλλους αυτές τις έννοιες και τις πεποιθήσεις όχι μόνο υποστηρίζονται αλλά και ενθαρρύνονται (Διεθνής Επιτροπή Νομικών, 2010). Μία από τις σημαντικότερες δυσκολίες που έπρεπε να ξεπεράσουν αυτές οι εκστρατείες ήταν η εσφαλμένη αντίληψη ότι η έμφυλη βία είναι ένα ζήτημα που αφορά και υποστηρίζεται μόνο από γυναίκες.

Στη συνέχεια, πολλοί πίστευαν ότι μόνο οι γυναίκες και τα κορίτσια πρέπει να ενημερώνονται διεξοδικά για την έμφυλη βία και να είναι εξοπλισμένα για το πώς να χειρίζονται τις σχετικές καταστάσεις, που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την σωματική ή ψυχολογική τους ευημερία. Προκειμένου να αμφισβητηθούν και τελικά να αποδομηθούν οι προαναφερθείσες πλάνες, η συμμετοχή των ανδρών ενθαρρύνθηκε επίσης σε σχετικές εκστρατείες, συμπεριλαμβανομένων των ανδρών διαφορετικών ηλικιών και διαφορετικών κοινωνικών υποβάθρων, προκειμένου να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση σχετικά με τη την έμφυλη βία και τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζει το καθένα ανεξάρτητα από το φύλο και / ή την ηλικία. Συγκεκριμένα, η "MenEngage Alliance", είναι μια συμμαχία της οποίας τα μέλη εργάζονται συλλογικά και ατομικά προς την προώθηση της δικαιοσύνης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της κοινωνικής δικαιοσύνης, αγκάλιασε αυτή την έννοια και προωθεί ενεργά τη συμμετοχή, τον σεβασμό και τη συνεργασία ανδρών και νεαρών αγοριών για την καταπολέμηση

διαφορετικών μορφών διακρίσεων εις βάρος των γυναικών και της έμφυλης βίας εν γένει (MenEngage Alliance, 2018).

Ηθική Αξία της “Αγάπης”

Μια άλλη αξία που επιλέχθηκε ως μία από τις σημαντικότερες για την αποτροπή της έμφυλης βίας είναι η έννοια της “Αγάπης”. Η αγάπη είναι ένα συναίσθημα που χαρακτηρίζεται από καλές προθέσεις, ανιδιοτελείς πράξεις και έντονο ενδιαφέρον. Μπορεί να επεκταθεί σε φιλανθρωπία και αλtruισμό που περιλαμβάνει πράξεις αγάπης. Η αγάπη είναι επίσης μια ισχυρή συνιστώσα του συναισθηματικού γραμματισμού, όπως αναφέρεται σαφώς σε διάφορες θεωρίες σχετικές με τα συναισθήματα (Lazarus, 1996). Η αγάπη, ως αξία, μπορεί να διακρίνεται ανάμεσα σε διαφορετικές έννοιες που περιλαμβάνουν τύπους και επίπεδα στοργικής αφοσίωσης και συναισθηματικού δεσμού μεταξύ ανθρώπων και πραγμάτων (Cooper, 1977). Για παράδειγμα, κάποιος μπορεί να αισθανθεί την αγάπη για τον σύντροφο, την οικογένεια, την εργασία και τους συναδέλφους του ή ορισμένες δραστηριότητες που στοχεύουν στο καλό του εαυτού του ή στο όφελος άλλων ανθρώπων. Η αγάπη μπορεί να χαρακτηριστεί ως ισχυρή συνιστώσα στις εκστρατείες ευαισθητοποίησης και μέτρων που λαμβάνονται ενάντια στην περιθωριοποίηση και τη διάκριση συγκεκριμένων ομάδων.

Φυσικά με τη διδασκαλία στα παιδιά της αξίας της αγάπης, τα διδάσκουμε επίσης για το πώς να βλέπουν πέρα από τους εαυτούς τους και να καλλιεργούν ενσυναίσθηση και συμπόνια στους άλλους γύρω τους. Παρόλο που δεν μπορούμε να απαιτήσουμε από αυτά να αισθανθούν ή να εκφράσουν την αγάπη προς όλους, μπορούμε όμως να τα διδάξουμε πώς να καταλαβαίνουν ότι όλοι έχουν την ικανότητα να αγαπούν και να αγαπιούνται, επομένως το λιγότερο που μπορούμε να κάνουμε είναι να δείχνουμε καλοσύνη, καλές προθέσεις και να αποφεύγουμε την περιθωριοποίηση ή την κακομεταχείριση των ατόμων υπό οποιεσδήποτε συνθήκες.

Η Ηθική Αξία της “Ειρήνης”

Τέλος, η αξία της «ειρήνης» υπογραμμίζει την ανάγκη των ατόμων να ζουν σε κοινότητες και περιβάλλοντα όπου υπάρχει απουσία βίας, διακρίσεων και οποιασδήποτε μορφής σύγκρουση (Piechowski, 1991). Η εσωτερική ειρήνη είναι μια άλλη πτυχή της γενικής αξίας της “ειρήνης”, η οποία εκτιμάται και αποτιμάται από όλα τα άτομα. Η Εσωτερική Ειρήνη είναι η ψυχική

κατάσταση όπου ένα άτομο επιτυγχάνει να παραμείνει κάτω από ψυχολογική ή πνευματική ηρεμία, παρά την πιθανή παρουσία στρεσογόνων παραγόντων (Piechowski, 1991). Η εσωτερική ειρήνη ως όρος, είναι επίσης στενά συνδεδεμένη με την ηθική συνειδητή κρίση και τον αντίκτυπο των διαφορετικών ενεργειών που μπορεί να δεχτεί το άτομο. Πιο συγκεκριμένα, όταν οι πράξεις μας ευθυγραμμίζονται με τη συνείδησή μας για το τι είναι σωστό ή λάθος, τότε βρίσκουμε τον εαυτό μας σε μια κατάσταση εσωτερικής ειρήνης. Επομένως, είναι απαραίτητο να διδάσκουμε αυτές τις αξίες σε παιδιά από νεαρή ηλικία, έτσι ώστε να κατανοήσουν τη διπλή επίδραση που έχει το «κάνεις το σωστό»: ως άτομο, μπορείς να απολαύσεις παρατεταμένες περιόδους εσωτερικής ειρήνης και επίσης ως ένα αναπόσπαστο κομμάτι μιας μεγαλύτερης κοινότητας / κοινωνίας μπορείς να συμβάλεις στο μεγαλύτερο καλό.

Η ηθική ανάπτυξη κατά τη διάρκεια της παιδικής ηλικίας και η κατανόηση των επιπτώσεων (θετικών ή αρνητικών) των ενεργειών αυτών είναι μια ισχυρή συνιστώσα της θεωρίας ηθικής ανάπτυξης του Kohlberg, 1958, στην οποία η ηθική κρίση πρέπει να ευθυγραμμιστεί με μια ηθική συμπεριφορά. Μια ένδειξη της θεωρίας είναι το γεγονός ότι ένας ηθικός έφηβος, νέος ή ενήλικας δεν εμπλέκεται σε "λανθασμένη" δράση προς τον εαυτό του ή προς άλλα άτομα. Προωθώντας τη θετική εξέλιξη των παιδιών, όχι μόνο όταν πρόκειται για την ακαδημαϊκή τους επίδοση αλλά και συναισθηματικά, δεοντολογικά και κοινωνικά, θα ενισχύσει τη γενική θετική εξέλιξη των μαθητών ως άτομα και πολίτες αλλά επίσης θα αποτρέψει αποτελεσματικά την εμφάνιση ενός ευρέου φάσματος σημερινών κοινωνικών προβλημάτων όπως η έμφυλη βία.

References

- American Academy of Pediatrics (2009). Policy Statement: Children, Adolescents and the Media. Organizational Principles to Guide and Define the Child Health Care System and/or Improve the Health of all Children, *Pediatrics*, 132, 958-961.
- Battistich V, Schaps E, Wilson N. Effects of an Elementary School Intervention on Students' Connectedness to School and Social Adjustment During Middle School. *Journal of Primary Prevention*, 24, 243–262.
- Berkowitz, M. W., & Bier, M. C. (2007). What Works in Character Education? *Journal of Research in Character Education*, 5, 29-48.
- Brady, L. (2011). Teacher Values and Relationship: Factors in Values Education. *Australian Journal Of Teacher Education*, 36.
- Brown, B. B., Clasen, D. R., & Eicher, S. A. (1986). Perceptions of peer pressure, peer conformity dispositions, and self-reported behavior among adolescents. *Developmental Psychology*, 22, 521-530.
- Cooper, J. M. (1977). Aristotle on the Forms of Friendship. *Review of Metaphysics*, 30, 619–48.
- Dillon, R. S. (2006). "Respect". *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*.
- Goldie, Peter (2004). *On Personality*. Routledge.
- Hollingsworth, L. A., Didelot, M. J., & Smith, J. O. (2003). REACH beyond tolerance: A framework for teaching children empathy and responsibility. *Journal of Humanistic Counseling, Education and Development*, 42, 139-151.

- Homiak, M (2007). Moral Character. *Sandford Encyclopedia of International Journal of Social Sciences and Humanity Studies*, 3, 1309 – 8063.
- Feather, N. T. (1994). Human Values and their Relation to Justice. *Journal of Social Issues*, 50, 129-151.
- Fertman, C. I. & Van Linden, J. A. (1999). Character Education: An Essential Ingredient for Youth Leadership Development. *NASSP Bulletin*, 83, 9–15.
- Frick, J.P. & White S. F. (2008). Research Review: The importance of callous-unemotional traits for developmental models of aggressive and antisocial behavior. *The Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 49, 359 – 375.
- Lickona, T. & Davidson, M. (2005). *Smart & good high schools: Integrating excellence and ethics for Success In school, work, and beyond*. Cortland, NY.
- Pala, A. (2011). The Need for Character Education. *International Journal of Social Sciences and Humanity Studies*, 3, 23-32. SV
- Park, N. & Peterson, C (2009). Achieving and Sustaining a Good Life. *Perspectives on Psychological Science*, 4, 422-428.
- Scales, P.C., Benson, P. L., Leffert, N., & Blyth, D. A. (2000) Contribution of Developmental Assets to the Prediction of Thriving Among Adolescents, *Applied Developmental Science*, 4, 27-46.
- Skiba, R. J. & Peterson, R. L (2000). School Discipline at a Crossroads: From Zero Tolerance to Early Response. *Exceptional Children*, 66, 335.
- Tatman. R., Edmonson, S., & Slate, J (2012). *Character Education: A Critical Analysis*. Book:
Character Education: Review, Analysis, and Relevance to Educational Leadership National

Council of Professors of Educational Administration.

Tomaselli, J. M. & Golden, J. P. (1996). Character Development in Education: The ABCD's of Valuing. *NASSP Bulletin*, 80, 66–73.

Vessels, G., & Huitt, W (2005). Moral and character development. Paper presented at the National Youth at Risk Conference, Savannah, GA, March 8-10.

Συνοπτικός Πίνακας

Τίτλος	Κοινό	Σύνοψη	Αξιολόγηση & Προβληματισμός
Ο Κύκλος	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών • Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα 	<p>Χρησιμοποιώντας το παράδειγμα ενός λουλουδιού, βοηθήστε τους μαθητές να καταλάβουν πώς μπορούν οι λέξεις και ένα υποστηρικτικό περιβάλλον να επηρεάσουν σημαντικά τη ζωή σας και κατά συνέπεια μπορεί να ανθίσετε ή να μαραθείτε</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: Αγάπη</p>	<p>Οι λέξεις είναι ένα ισχυρό εργαλείο και έχουν μεγάλη επιρροή στη ζωή μας. Μέσω του παραδείγματος ενός λουλουδιού, οι συμμετέχοντες θα γνωρίσουν πώς τα ενθαρρυντικά λόγια, τα θετικά σχόλια και η εποικοδομητική κριτική μπορούν να ωφελήσουν τους γύρω τους.</p>
Χαρούμενα Χέρια	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχεδιάσουν ένα περίγραμμα του χεριού τους μέχρι τον αγκώνα και να κόψουν τη φιγούρα, ζητήστε τους στη συνέχεια να γράψουν το όνομά τους και να περάσουν το απόκομμα γύρω από την τάξη έτσι ώστε κάθε μαθητής να γράψει κάτι ωραίο για τον συμμαθητή του.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: Αγάπη</p>	<p>Αυτή η δραστηριότητα θα βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν ότι δεν πρέπει να κρίνουμε άλλους επιφανειακά και πρέπει να διατηρήσουμε μια θετική στάση απέναντι στους άλλους και να επενδύσουμε χρόνο και ενέργεια για να τους γνωρίσουμε.</p>
Η μαγική κανάτα	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Αυτή η δραστηριότητα συνιστάται για τον απολογισμό . Παρουσιάστε τη "Μαγική Κανάτα" στην ομάδα, η οποία είναι γεμάτη με σημειώσεις που δηλώνουν όλες τις ιδιότητες, τις δεξιότητες και την εμπειρία που άφησαν πίσω τους οι προηγούμενοι συμμετέχοντες. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να πάρουν κάτι και να αφήσουν κάτι στη μαγική κανάτα για τους επόμενους.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: η μαγική κανάτα</p>	<p>Αυτή η Δραστηριότητα επικεντρώνεται στη σημασία της συμβολής και στο να μοιραζόμαστε τα χαρίσματα και τις ικανότητες μας για ένα κοινό σκοπό και το μεγαλύτερο καλό.</p>

<p>Κάρτες Ενδιαφέροντος</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών • Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα 	<p>Δημιουργήστε κάρτες εκτίμησης για ανθρώπους που εργάζονται σκληρά για να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν ένα ασφαλές περιβάλλον ώστε όλοι οι άνθρωποι να το απολαύσουν. Θα μπορούσε να είναι ένα άτομο ή μια ομάδα ανθρώπων που εργάζονται στο σχολείο ή σε άλλα μέλη της κοινότητάς σας όπως οι τοπικοί Πυροσβέστες, η Αστυνομία ή οι Ηλικιωμένοι.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: Αγωγή του Πολίτη</p>	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των συμμετεχόντων για τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι γύρω μας επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό την πραγματικότητα στην οποία ζούμε. Στη συνέχεια όλοι έχουμε την ευθύνη να κάνουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε και να δείξουμε την εκτίμησή μας στους άλλους όσο πιο συχνά γίνεται.</p>
<p>Δίκαιη Αντιμετώπιση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών • Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα 	<p>Φέρτε ένα σακουλάκι με καραμέλες (ή άλλο γλυκό) που περιέχει μερικά κομμάτια λιγότερο (3-4 λιγότερα) από το συνολικό αριθμό των συμμετεχόντων. Οι συμμετέχοντες θα ανακαλύψουν ότι δεν υπάρχει αρκετή καραμέλα για όλους και θα αντιδράσουν ανάλογα.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: Αμεροληψία</p>	<p>Αυτή η Δραστηριότητα θα αποκαλύψει τις σκέψεις, τις ικανότητες και τα συναισθήματα που προκύπτουν από την άνιση αντιμετώπιση ή όταν βλέπουμε τους άλλους να αντιμετωπίζονται ως κατώτεροι από τους υπόλοιπους.</p>
<p>The Write Around</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Μοιράστε τα ειδικά σχεδιασμένα για αυτό τη Δραστηριότητα Εγχειρίδια και ζητήστε από τους μαθητές να τα συμπληρώσουν ανάλογα και να γράψουν κάτι ωραίο για τον συμμαθητή τους. Ζητήστε από τους εθελοντές να μοιραστούν ένα ή δυο από τα θετικά σχόλια που έγραψαν άλλοι γι 'αυτούς.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: Αγάπη</p>	<p>Αυτή η Δραστηριότητα ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να προσπαθήσουν να παρατηρήσουν και να εκτιμήσουν κάτι που θα μπορούσαν να βρουν θετικό ή αξιοθαύμαστο σε κάθε άτομο, ακόμα κι αν αυτό το άτομο μπορεί να μην είναι τόσο κοντά μαζί τους.</p>
<p>Ανθρώπινο Bingo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών • Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα 	<p>Με τη χρήση φυλλαδίων Ανθρώπινο Bingo, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να ανακατευτούν και να γεμίσουν ολόκληρο το φύλλο τους με υπογραφές ατόμων που ταιριάζουν με τις διάφορες περιγραφές.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: Αγάπη</p>	<p>Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει να ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να γνωρίσουν ο ένας τον άλλον. Επιπλέον, θα τους επιτρέψει να βρουν ομοιότητες με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας και να εκτιμήσουν την διαφορετικότητα και τον τρόπο με τον οποίο ο καθένας φέρνει διαφορετικά χαρακτηριστικά στην ομάδα.</p>

<p>Είμαι ο δικός μου ήρωας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών • Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα 	<p>Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να γράψουν για τους δικούς τους ήρωες και τις αξιοθαύμαστες αξίες και / ή τα χαρακτηριστικά τους.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: Αίσθημα του Πολίτη</p>	<p>Αυτή η Δραστηριότητα, θα επιπρέπει στους συμμετέχοντες, να καταλάβουν ότι ο καθένας μας, ανεξάρτητα από το φύλο, φέρνει αξιοθαύμαστα χαρακτηριστικά και θα μπορούσε να αποτελέσει καλό παράδειγμα και να εμπνεύσει άλλους να καλλιεργήσουν αξίες και σεβασμό.</p>
<p>Η αγάπη ενώνει</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών • Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα 	<p>Χρησιμοποιώντας το Παράρτημα ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν και να γράψουν διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους οι άνθρωποι εκφράζουν την αγάπη ο ένας στον άλλο.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: Αγάπη</p>	<p>Μέχρι τη λήξη αυτής της Δραστηριότητας, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να κατανοήσουν ότι υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι εκδήλωσης της αγάπης και ότι κάθε άνθρωπος, ανεξαρτήτως φύλου, αξίζει να αγαπά και να αντιμετωπίζεται ανάλογα.</p>
<p>Η συνταγή του Σεβασμού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών • Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα 	<p>Με τη χρήση μιας χύτρας ετοιμάστε τη συνταγή του σεβασμού. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες να γράψουν διάφορα παραδείγματα ή / και συμπεριφορές που σχετίζονται με σεβασμό που θα χρησιμοποιήσετε ως συστατικά.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: Σεβασμός</p>	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει να δώσει διάφορα παραδείγματα για το πώς μπορούμε να δείξουμε σεβασμό ο ένας στον άλλον.</p>
<p>Η Τίνα και οι άλλοι</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών 	<p>Δώστε στους συμμετέχοντες ένα δελτίο με μια μελέτη περίπτωσης σχετικά με την ιστορία ενός κοριτσιού που είναι διαφορετικό από την κοινωνική νόρμα και πώς το δέχονται οι άλλοι και αντιδρούν σε αυτό.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: Ειρήνη</p>	<p>Ο κύριος στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι οι συμμετέχοντες να κατανοήσουν και να μελετήσουν την έννοια της "διαφορετικότητας". Η Δραστηριότητα συνδέει τις αξίες του σεβασμού και της συνεργασίας στη δημιουργία ενός φιλικού και ειρηνικού περιβάλλοντος στο οποίο οι άνθρωποι μπορούν να ανθίσουν.</p>
<p>Μόνο εγώ έξω από το κουτί</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών 	<p>Διαβάστε με όλη την ομάδα τις καταχωρήσεις ημερολογίων δύο διαφορετικών μαθητών και συζητήστε για τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τα προβλήματα τους.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: Δικαιοσύνη</p>	<p>Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει να βοηθήσει τους μαθητές να οικειοποιηθούν με την έννοια της "αυθεντικότητας", και πως το να γίνεσαι αποδεκτός για αυτό που είσαι μπορεί να επηρεάσει δραστικά την ευημερία σου.</p>

Δραστηριότητες για Εκπαίδευση Χαρακτήρα

Δραστηριότητες για Παιδιά 8-9 ετών

Τίτλος:	0 κύκλος
Διάρκεια:	30 – 45 Λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών (μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα)
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα θα βοηθήσει τον συμμετέχοντα να καταλάβει πώς μπορούμε να δείξουμε την αξία της αγάπης και την υποστήριξη σε άλλους. Επιπλέον, η δραστηριότητα αυτή στοχεύει να δώσει τη δυνατότητα στους μαθητές να εκφράζονται και να εκφράζουν τα συναισθήματά τους. Μέχρι το τέλος αυτής της άσκησης, οι συμμετέχοντες θα έχουν μεγαλύτερη επίγνωση του τρόπου με τον οποίο η συμπεριφορά τους μπορεί να επηρεάσει τους άλλους γύρω τους.</p> <p>Κεντρική ηθική αξία: “αγάπη”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σεβασμός • Ενσυναίσθηση • Αυτό-Συνειδητότητα

Οδηγίες:**Υλικά:**

- Καρέκλα
- Ένας Ανοιχτός Χώρος
- Ένα λουλούδι το οποίο θα τοποθετηθεί στην καρέκλα
- Δύο ανθρώπινες φιγούρες σε χαρτί / πίνακα

Οδηγίες:

Τοποθετήστε την καρέκλα με το λουλούδι να βρίσκεται στη μέση της τάξης. Ενημερώστε τους μαθητές ότι θα τους πείτε την ιστορία ενός κοριτσιού που ονομάζεται Lucky (τυχερή). Εισάγετε το λουλούδι και πείτε στους μαθητές ότι αυτή είναι η Lucky... ».

Δείξτε τους τις δύο ανθρώπινες μορφές και ενημερώστε τους μαθητές ότι ένας από αυτούς λαμβάνει τακτικά θετικά σχόλια/ αξιολόγηση και ότι ο άλλος λαμβάνει συνεχώς αρνητικά σχόλια και αρνητικές κριτικές. Στη συνέχεια, ζητήστε από τους μαθητές να εξετάσουν πώς μπορεί να αισθανθεί ο καθένας από τους δύο προαναφερθέντες ανθρώπους και τι σκέψεις θα περάσουν από το μυαλό τους. Ο οργανωτής μπορεί να γράψει τις απαντήσεις του μαθητή μέσα ή γύρω από τις δύο ανθρώπινες μορφές.

Μετά από αυτό ο δάσκαλος προτρέπει τους μαθητές να σηκωθούν σχηματίζοντας ένα κύκλο γύρω από το λουλούδι. Κάθε μαθητής πρέπει να πει κάτι θετικό και ενθαρρυντικό για το λουλούδι.

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Συζητήστε με τους μαθητές πώς τα λόγια είναι ένα ισχυρό εργαλείο και έχουν μεγάλη επιρροή στη ζωή όλων των ανθρώπων και τη γενική ευημερία τους. Επιπλέον, ενημερώστε ότι αυτά τα λόγια δεν λένε πάντα την αλήθεια και δεν πρέπει να λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη μας κάποιες σκληρές παρατηρήσεις ή κριτικές, που θα μπορούσαν να μας κάνουν να αισθανόμαστε αρνητικά για τον εαυτό μας, τους άλλους ή τη ζωή γενικότερα. Επιπλέον, επισημαίνουμε ότι έχουμε τη δύναμη να επηρεάσουμε θετικά τη ζωή των άλλων ανθρώπων, λέγοντας τους ενθαρρυντικά λόγια, θετικά σχόλια και εποικοδομητική κριτική.

Συνδέστε το λουλούδι με έναν άνθρωπο και πώς όταν ένα άτομο λαμβάνει ενθάρρυνση και θετικά σχόλια ανθίζει, ακριβώς όπως ένα λουλούδι. Εστιάστε στη σημασία του να είστε ευγενικοί και υποστηρικτικοί ο ένας στον άλλο και στο πόσο σημαντικό είναι να προσέχετε τις λέξεις που χρησιμοποιείτε για να επικοινωνήσετε με τους γύρω σας.

Τίτλος: Χαρούμενα Χέρια	
Διάρκεια:	30 – 45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά ηλικίας 8-9 ετών
Objectives:	<p>Αυτή η δραστηριότητα έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να καταλάβουν ότι καθένας έχει θετικά χαρακτηριστικά, ανεξάρτητα από το πόσο διαφορετικοί μπορούν να είναι σε σχέση με τους ίδιους. Κατά τη διάρκεια αυτής της δραστηριότητας οι μαθητές θα κληθούν να ανακαλύψουν τα θετικά τους γνωρίσματα καθώς επίσης και να συνειδητοποιήσουν ότι μπορεί να έχουν κοινά χαρακτηριστικά με τους ανθρώπους που ίσως να μην έχουν στενή σχέση ακόμα. Επιπλέον, θα βοηθήσει τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν ποιον / τι αγαπούν και ποιες δεξιότητες κατέχουν προσωπικά, που θα μπορούσαν ενδεχομένως να χρησιμοποιήσουν για να συνεισφέρουν για το μεγαλύτερο καλό. Η Δραστηριότητα "Χαρούμενα Χέρια" δημιουργεί μια θετική και υποστηρικτική ατμόσφαιρα, καθώς οι μαθητές καλούνται να βρουν θετικά στους συμμαθητές τους.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: “Αγάπη”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σεβασμός • Αγάπη • Ενσυναίσθηση • Αυτό-Συνειδητότητα

Οδηγίες:**Υλικά:**

- Μολύβια
- Μακριά Κόλλα Χαρτί
- Μολύβια

Οδηγίες:

Ο οργανωτής / δάσκαλος πρέπει να συμμετέχει σε αυτό το παιχνίδι, επειδή πρέπει να βεβαιωθεί ότι ΟΛΑ τα σχόλια είναι ΘΕΤΙΚΑ. Ως εκ τούτου ο διευκολυντής θα είναι ο τελευταίος που γράφει ένα σχόλιο για το "χέρι"

Βήμα 1: Δώστε ένα μακρύ κομμάτι χαρτί σε κάθε συμμετέχοντα μαζί με τα υπόλοιπα υλικά και ζητήστε τους να κόψουν το χαρτί στο σχήμα του χεριού τους χεριού τους μέχρι τον αγκώνα. Όταν τελειώσουν, ζητήστε τους να γράψουν το δικό τους όνομα στο χέρι και να το δώσουν στο παιδί που κάθεται δίπλα τους. Το άτομο που παίρνει το χέρι πρέπει να γράψει ένα θετικό σχόλιο στο βραχίονα. Μπορεί να είναι κάτι που τους αρέσει στο συμμαθητή τους, κάτι που θαυμάζουν ή κάτι που έκανε ή είπε, και το βρήκαν θετικό. Τότε μπορούν να το διπλώσουν και να το δώσουν στο επόμενο παιδί. Όλα τα χέρια πρέπει να περάσουν από κάθε συμμετέχοντα. Ο οργανωτής θα είναι ο τελευταίος που θα σχολιάσει και θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι όλα τα άλλα σχόλια είναι θετικά. Το αποτέλεσμα είναι ότι κάθε παιδί έχει "το χέρι του" γεμάτο με θετικά σχόλια από συμμαθητές.

Βήμα 2: Συζητήστε με ποιους τρόπους μπορούν να συμβάλουν για έναν καλύτερο κόσμο χρησιμοποιώντας τις ιδιότητες που ανακάλυψαν για τον εαυτό τους κατά τη διάρκεια αυτής της δραστηριότητας.

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Ρωτήστε - τους συμμετέχοντες πώς αισθάνθηκαν και ζητήστε τους να προβληματιστούν για όλη την εμπειρία. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Τι μάθατε για τον εαυτό σας κατά τη διάρκεια αυτής της δραστηριότητας;
- Πώς νιώσατε όταν διαβάσατε όλα αυτά που είχαν να πουν για εσάς οι συμμαθητές σας;
- Πώς νιώσατε που είπατε κάτι θετικό για τους συμμαθητές σας;
- Πιστεύετε ότι μπορείτε να εφαρμόσετε κάποια από αυτά στην καθημερινή σας ζωή;

Μιλήστε για το πώς σχετίζεται αυτή η Δραστηριότητα με το να κρίνετε κάποιον επιφανειακά χωρίς να τον γνωρίσετε πρώτα ή / και να ταυτίζετε με την την κατάσταση και / ή την ταυτότητά του. Τονίστε ότι ακόμα κι αν οι άνθρωποι μπορεί να φαίνονται ή να διαφέρουν από εμάς, όλοι έχουμε ακόμα θετικά χαρακτηριστικά και την ικανότητα να αγαπάμε, να σεβόμαστε και να συνεισφέρουμε για το μεγαλύτερο καλό.

Τίτλος: Η μαγική Κανάτα	
Διάρκεια:	30 – 45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα συνιστάται για απολογισμό ή προβληματισμό σχετικά με μια εμπειρία στην οποία – μόλις πήραν μέρος οι συμμετέχοντες, η οποία είναι καλή για την καθιέρωση πνεύματος συνεργασίας και για να καταστήσει δυνατή και να τονίσει τα οφέλη της ενεργού συμμετοχής. Αυτή είναι μια ευκαιρία για τον οργανωτή να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να συνδεθούν μέσω της ανταλλαγής προσωπικών εμπειριών, ενεργειών και πεποιθήσεων. Επιπλέον, αυτή η Δραστηριότητα θα βοηθήσει τον Εκπαιδευτή να ενισχύσει τις δεξιότητες ή τις πεποιθήσεις που ελπίζει πως οι συμμετέχοντες θα αποκτήσουν και θα κατέχουν πέρα από τη δραστηριότητα και την εκπαίδευση συνολικά.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: “Αίσθημα του Πολίτη”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επικοινωνία • Σεβασμός • Διαφορετικότητα • Δημιουργικότητα • Ειλικρίνεια • Αυτό-Συνειδητότητα

Υλικά:

- Μια κανάτα
- Βεβαιωθείτε ότι τοποθετείτε μικρές κάρτες ή Post-It σημειώσεις με διαφορετικές ιδιότητες (αξίες, θετικά χαρακτηριστικά, δεξιότητες, ταλέντα κλπ.).

Οδηγίες:

Πρώτον, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να καθίσουν σε στενό κύκλο. Πείτε στους συμμετέχοντες ότι κρατάτε μια "μαγική κανάτα" γεμάτη με όλες τις ικανότητες ανθρώπων που έχουν έρθει εδώ στο χώρο σας και πέρασαν από αυτή την εκπαίδευση. Προσποιηθείτε ότι παίρνετε μια κανάτα ή ένα καζάνι από ένα ψηλό ράφι, με τρόπο που δείχνει ευλάβεια για αυτούς που έχουν προηγηθεί. Εξηγήστε ότι η μαγική κανάτα θα περάσει γύρω από τον κύκλο και κάθε συμμετέχων πρέπει να "πάρει κάτι" (μια δεξιότητα ή ιδέα που είναι καινούργια) και να "αφήσει κάτι" (μια προσωπική δύναμη ή άποψη που μπορεί να βοηθήσει τους μελλοντικούς συμμετέχοντες).

Ξεκινήστε εσείς με την αναπαράσταση της δραστηριότητας και στη συνέχεια περάστε τη μαγική κανάτα στον συμμετέχοντα δίπλα σας. Για παράδειγμα, θα μπορούσατε να πείτε: «Θα πάρω την επιδεξιότητα της υπομονής από το καζάνι και θα αφήσω την ικανότητα της ομαδικής εργασίας».

Η φαντασία είναι πολύ σημαντική για να κάνει αυτή τη Δραστηριότητα διασκεδαστική όσο σημαντική είναι και η εκπαίδευση, οπότε μην φοβάστε να αυτοσχεδιάσετε. Μπορείτε να πείτε κάποια παραδείγματα ή ιστορίες προηγούμενων επισκεπτών και τι άφησαν στην κανάτα. Αντιμετωπίστε τη κανάτα με τρυφερότητα και ευλάβεια, παρακινώντας τους άλλους να κάνουν το ίδιο, σαν να είναι κάτι πολύτιμο και πολύ σημαντικό.

Οδηγίες:

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Ρωτήστε - τους συμμετέχοντες πώς αισθάνθηκαν και ζητήστε τους να προβληματιστούν για όλη την εμπειρία. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Τι μάθατε για τον εαυτό σας κατά τη διάρκεια αυτής της δραστηριότητας;
- Πώς νιώσατε όταν διαβάσατε όλα αυτά που είχαν να πουν για εσάς οι συμμαθητές σας;
- Πώς νιώσατε που είπατε κάτι θετικό για τους συμμαθητές σας;
- Πιστεύετε ότι μπορείτε να εφαρμόσετε κάποια από αυτά στην καθημερινή σας ζωή;

Μιλήστε για το πώς αυτή η Δραστηριότητα σχετίζεται με τη συμβολή για το μεγαλύτερο καλό και πώς ο καθένας από εμάς ανεξάρτητα από το φύλο του διατηρεί επιθυμητές και θαυμάσιες ιδιότητες και χαρακτηριστικά. Επιπλέον, επισημάνετε τη σημασία του να μοιράζεσαι δώρα και ικανότητες με την ομάδα και τη σημασία της συμβολής και της συνεργασίας.

References:

Peace First – Youth Led Peace-making Projects

Retrieved from: <https://www.peacefirst.org/>

Τίτλος: Κάρτες Ενδιαφέροντος	
Διάρκεια:	30 – 45 Λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών (Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικία)
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα έχει σχεδιαστεί για να ευαισθητοποιήσει τους συμμετέχοντες στο γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι εργάζονται για να δημιουργήσουν μια κοινότητα (σχολείο, εκκλησία, περιοχή, πόλη) ένα ωραίο και ασφαλές μέρος για να μείνουν. Άνθρωποι με τους οποίους συνηθίζουμε να είμαστε τόσο κοντά, ώστε να παρατηρούμε πόσο πολύ συμβάλλουν και πόση προσπάθεια καταβάλουν για να λειτουργήσουν σωστά τα πάντα. Επιπλέον, συζητήστε με τους συμμετέχοντες πόσο σημαντικό είναι για κάποιον να αισθάνεται ευχαριστημένος για τη σκληρή δουλειά του και για τη συμβολή του και πώς η εκτίμηση είναι μια πράξη αγάπης και καλοσύνης.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: “Αίσθημα του Πολίτη”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αγάπη • Ενσυναίσθηση • Αίσθημα του Πολίτη • Υπευθυνότητα

Οδηγίες:**Υλικά:**

- Στυλό / Μολύβια
- Χαρτί
- Μαρκαδόροι ή/Ξυλομπογιές/

Οδηγίες:

Η σχολική κοινότητα: Προτρέψτε - τους συμμετέχοντες να φτιάξουν κάρτες / γραπτές σημειώσεις εκτίμησης και ενθάρρυνσης για κάποιον στο σχολείο, π.χ. καθηγητές, διευθυντή, προσωπικό καφετέριας, προσωπικό γραφείων και οδηγούς λεωφορείων. Οργανωθείτε με τον δάσκαλο της τάξης ώστε οι μαθητές να παραδώσουν προσωπικά τις κάρτες φροντίδας τους.

Ενδιαφέρον μέσα στην Κοινότητα: Ζητήστε από τους μαθητές να φτιάξουν κάρτες για τους ανθρώπους στην κοινότητά σας. Αυτοί μπορούν να είναι τοπικοί πυροσβέστες ή αστυνομικοί, στρατιώτες, ηλικιωμένοι που ζουν σε οίκο ευγηρίας, παιδιά στο νοσοκομείο των παιδιών, οικογένειες σε καταφύγιο αστέγων, οικογένειες προσφύγων κλπ. Παρακαλούμε να λάβετε τα απαραίτητα μέτρα για να παραδώσετε αυτές τις κάρτες στους αρμόδιους.

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να επιλέξουν μόνοι τους σε ποιον -το πρόσωπο ή την ομάδα που θέλουν να στείλουν την κάρτα τους και γιατί. Ζητήστε τους να αναλογιστούν τα συναισθήματά τους εκτίμησης που έχουν για αυτούς.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Γιατί νομίζετε ότι είναι σημαντικό να στείλετε μια κάρτα σε αυτό το άτομο / ομάδα ανθρώπων;
- Πώς θα αισθανόσασταν αν λαμβάνατε μια τέτοια χειρονομία;

Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει να ενισχύσει την ευαισθητοποίηση των συμμετεχόντων σχετικά με τον τρόπο, που οι άνθρωποι γύρω μας, επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό την πραγματικότητα στην οποία ζούμε. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι κάθε άτομο προσπαθεί να κάνει το καλύτερο που μπορεί, σε αυτό που κάνει και αυτό έχει άμεση επίδραση στους υπόλοιπους γύρω τους. Στη συνέχεια, έχουμε την ευθύνη να κάνουμε ό, τι καλύτερο μπορούμε και να δείχνουμε εκτίμηση όσο το δυνατόν συχνότερα, επειδή όλοι αγωνίζονται μια καθημερινή μάχη για είναι η καλύτερη εκδοχή του εαυτού τους.

Αναφορές:

Retrieved from:

<http://schools.cms.k12.nc.us/beverlywoodsES/PublishingImages/CaringDecember.pdf>

Τίτλος: Δίκαιη Αντιμετώπιση	
Διάρκεια:	30 – 45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών (Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την Ηλικιακή Ομάδα)
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα έχει σχεδιαστεί για να ευαισθητοποιήσει τους συμμετέχοντες σχετικά με την έννοια της "δικαιοσύνης" και του τρόπου με τον οποίο μπορούμε να συνεισφέρουμε στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που προάγει τη δικαιοσύνη και την ισότητα.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: "Αίσθημα του Πολίτη"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δικαιοσύνη • Αμεροληψία • Σεβασμός • Υπευθυνότητα
Οδηγίες:	<p><u>Υλικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Σακουλάκι με Γλυκά, Μαστίχα, Μήλο ή Αμύγδαλα (υπάρχουν μερικές εναλλακτικές λύσεις σε περίπτωση που κάποιος έχει κάποια δυσανεξία) <p><u>Οδηγίες:</u></p> <p>Φέρτε ένα σακουλάκι με γλυκά που περιέχει μερικές καραμέλες λιγότερο (ίσως 3-4) από το συνολικό αριθμό των συμμετεχόντων στην ομάδα. Περάστε το σακουλάκι γύρω και πείτε σε όλους ότι μπορούν να πάρουν μόνο ένα. Όταν - οι συμμετέχοντες θα ανακαλύψουν την άδικη κατάσταση και ότι δεν υπάρχουν αρκετά γλυκά για όλους, συζητήστε τις παρακάτω ερωτήσεις:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Πώς αισθάνονταν εκείνοι οι συμμετέχοντες που δεν πήραν την καραμέλα; 2. Αυτοί που πήραν; 3. Ποια θα ήταν η δίκαιη λύση στο πρόβλημα; 4. Μπορείτε να σκεφτείτε μια άλλη κατάσταση, όπου οι άνθρωποι μπορεί να αισθάνθηκαν ότι έχουν μείνει εκτός ή απορριφθεί;

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αναλογιστούν τα συναισθήματά τους μετά από αυτή τη δραστηριότητα.

- Πώς νιώσατε;
- Πώς θα χρησιμοποιήσετε αυτό το παράδειγμα σε καταστάσεις της πραγματικής ζωής;
- Αισθάνεστε / νομίζετε ότι έχουμε ένα μερίδιο ευθύνης όταν συμβαίνει κάτι άδικο σε κάποιον άλλο;

Χρησιμοποιώντας ένα απλό παράδειγμα, αποκλείοντας μερικά άτομα να απολαύσουν ένα κομμάτι καραμέλας με την υπόλοιπη ομάδα, θα αποκαλυφθούν τα συναισθήματα και οι απόψεις και από τα δύο μέρη - την ομάδα των παιδιών που πήραν την καραμέλα και τα παιδιά που δεν πήραν. Και οι δύο καταστάσεις και τα συναισθήματα που μπορεί να προκύψουν μπορεί να είναι ανησυχητικά και είναι σημαντικό να διευκολύνουμε μια συνομιλία, με έναν τρόπο, που θα ρίξει φως στο πώς μπορεί κάποιος να νιώσει όταν παραμεληθεί ή / και περιθωριοποιηθεί. Επιπλέον, θα είναι καλό για τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν ότι όλοι έχουμε κοινή ευθύνη όσον αφορά την αποδοχή ή την αποδοκιμασία συμπεριφορών που μπορεί να είναι άδικες για τους άλλους ή ακόμη και για εμάς.

Αναφορά:

Retrieved from: <http://schools.cms.k12.nc.us/beverlywoodsES/Documents/Janjustice.pdf>

Τίτλος:		The Write Around
Τίτλος:	30 – 45 Λεπτά	
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών	
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει να κάνει κάθε συμμετέχοντα να αισθάνεται μέρος της Ομάδας, να ενισχύσει το θετικό πνεύμα της ομάδας και να δώσει ακόμη και στους συμμετέχοντες που είναι συνεσταλμένοι ή εκείνους που δεν μιλούν συχνά μια ευκαιρία να εκφράσουν την ευγνωμοσύνη τους και την εκτίμησή τους προς τους άλλους.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξια: “Αγάπη”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Καλοσύνη • Σεβασμός • Μετριοφροσύνη • Ένταξη 	
Οδηγίες:	<p>Υλικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Φυλλάδιο με επτά προτάσεις <p>Οδηγίες:</p> <p>Ο οργανωτής / δάσκαλος πρέπει να συμμετέχει σε αυτό το παιχνίδι, επειδή πρέπει να βεβαιωθεί ότι ΟΛΑ ΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΝΑΙ ΘΕΤΙΚΑ. Ως εκ τούτου, όλα τα συμπληρωμένα φυλλάδια πρέπει να περάσουν από τον οργανωτή.</p> <p>Βήμα 1: Μοιράστε τα φυλλάδια ζητήστε από κάθε συμμετέχοντα να γράψει μόνο το όνομά του στην κορυφή του χαρτιού. Μαζέψτε τα φυλλάδια και μοιράστε τα ξανά, τυχαία αυτή τη φορά. Βεβαιωθείτε ότι κάθε μαθητής έλαβε ένα φυλλάδιο διαφορετικού μαθητή. Μπορούν να απαντήσουν σε μια μόνο πρόταση ή περισσότερες, εάν έχουν περισσότερα καλά πράγματα να πουν για το συγκεκριμένο άτομο.</p>	

Βήμα 2: Μετά από λίγα λεπτά, ο κάθε μαθητής πρέπει να δώσει το φυλλάδιο σε έναν άλλο μαθητή (όχι σε αυτόν που το έχει γράψει). Ενθαρρύνετε τους μαθητές να ολοκληρώσουν όποια από τις προτάσεις τους αρέσει, ανεξάρτητα από το αν ένας άλλος μαθητής την έχει απαντήσει ή όχι. Μετά από λίγους γύρους, δώστε όλα τα χαρτιά πίσω στα παιδιά που τα έγραψαν και δώστε τους την ευκαιρία να διαβάσουν όλα τα ωραία πράγματα που οι συμμαθητές τους έχουν γράψει για αυτούς.

Αξιολόγηση & Προβληματισμός:

Ζητήστε από τους μαθητές να μοιραστούν ένα ή δύο από τα θετικά πράγματα στο φυλλάδιο τους. Θα κάνει τον αναγνώστη να αισθάνεται καλά, τα παιδιά που τα έγραψαν να νιώσουν καλά και θα ενθαρρυνθούν όλοι να είναι λίγο πιο θετικοί και να εκφράζουν την ευγνωμοσύνη τους πιο συχνά. Αυτή η δραστηριότητα ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να προσπαθήσουν να παρατηρήσουν και να εκτιμήσουν κάτι που θα μπορούσαν να βρουν θετικό ή αξιοθαύμαστο σε κάθε άτομο, ακόμα κι αν δεν είναι τόσο κοντά μαζί του ή δεν έχουν κοινά ενδιαφέροντα

Αναφορά:

Retrieved from: <https://www.edutopia.org/blog/kindness-lesson-plan-rebecca-alber>

Ανατρέξτε στο Παράρτημα που περιλαμβάνεται στις επόμενες σελίδες

The Write Around

Μπορούμε να συνεργαστούμε όταν κάνουμε αυτή την εργασία _____ γιατί...

Νομίζω πως αυτό _____ το χαρακτηριστικό βοηθάει πολύ την ομάδα/την τάξη μας γιατί..

Ένα χαρακτηριστικό το οποίο έχουμε κοινό είναι...

Οι ικανότητες σου στο _____ μπορεί να είναι χρήσιμη για τους άλλους στο...

Αν παίζουμε το παιχνίδι(όνομα παιχνιδιού) _____ θα είσαι χρήσιμος-η
_____ σε αυτή τη θέση, γιατί...

Δραστηριότητες για παιδιά 10-12 ετών

Τίτλος: Ανθρώπινο Bingo	
Διάρκεια:	30 – 45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών (μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα)
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα συνιστάται να υλοποιηθεί ως μια από τις 2-3 πρώτες δραστηριότητες, για να ενθαρρυνθούν οι συμμετέχοντες να γνωρίσουν ο ένας τον άλλον ή να μείνει ως δραστηριότητα κλεισίματος ή κοντά στο τέλος της εκπαίδευσης, έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να τελειώσουν την εκπαίδευση νιώθοντας ενέργεια και αισιοδοξία. Αυτή η δραστηριότητα θα βοηθήσει τους συμμετέχοντες να μάθουν και να θυμούνται τα ονόματα των συνομηλίκων τους, να ανακαλύψουν χαρακτηριστικά που μοιράζονται ή νέες ιδιότητες που κάθε μέλος φέρνει στην ομάδα και να συνειδητοποιήσουν πόσο σημαντικό είναι να αισθάνονται αποδεκτοί, αγαπημένοι και αναγνωρισμένοι.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: “Αγάπη”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επικοινωνία • Ομαδικότητα • Ειρήνη • Εκτίμηση της Διαφορετικότητας • Αναγνώριση ομοιοτήτων και διαφορών

Οδηγίες:**Υλικά:**

- Μολύβια / Στυλό
- Φύλλα Bingo (Παράρτημα)

Οδηγίες:

Δώστε σε όλους ένα φύλλο “**Ανθρώπινο BINGO**” (δείτε το δείγμα στη σελίδα 13). Σε κάθε κουτάκι θα βρουν ένα χαρακτηριστικό ή μια περιγραφή για κάτι που έχει κάποιος. Παραδείγματα περιλαμβάνουν: "μπορεί να τραγουδήσει", "έχει έναν αδελφό", ή "έχει τον ίδιο μήνα γενέθλια όπως εγώ". Μόλις ο καθένας έχει φύλλο Bingo, ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και να ζητήστε τους να προσπαθήσουν να γεμίσουν ολόκληρο το φύλλο τους με υπογραφές ατόμων που ταιριάζουν με τα διαφορετικά κουτιά.

Υπάρχει μόνο ένας κανόνας: κανείς δεν μπορεί να υπογράψει περισσότερα από ένα κουτάκια στο φύλλο οποιουδήποτε ατόμου.

Μόλις ένας από τους παίκτες συμπληρώσει το φύλλο του, πείτε τους να καθίσουν και να περιμένουν για το υπόλοιπο της ομάδας να τελειώσει ή μέχρι να τελειώσει ο χρόνος.

Όταν όλοι έχουν συμπληρώσει τα φύλλα τους ή τελειώσει ο χρόνος, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μοιραστούν μερικά πράγματα που έχουν μάθει για τους συνομηλίκους τους.

Διαφορετικά: Δημιουργήστε ένα νέο φύλλο Bingo που ανταποκρίνεται στις ανάγκες, τα ενδιαφέροντα ή τους κοινούς στόχους της ομάδας.

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αναλογιστούν τα συναισθήματά τους μετά από αυτή τη δραστηριότητα. Μπορείτε να ακολουθήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια πληροφορία / χαρακτηριστικό περιμένατε λιγότερο ένα συγκεκριμένο άτομο ότι θα έχει;
- Τι μάθατε για τους συμμαθητές σας μετά από αυτή τη δραστηριότητα;

Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει στην προώθηση της ομαδικότητας, στην αποτελεσματική επικοινωνία και να υπενθυμίσει στους συμμετέχοντες πόσο σημαντικό είναι να επενδύουν χρόνο για να γνωρίσουν πραγματικά τους ανθρώπους γύρω τους. Επιπλέον, δείχνει στους συμμετέχοντες πόσο ευχάριστο είναι να αισθάνονται ότι τους εκτιμούν και ότι άλλοι έχουν καταβάλει προσπάθεια να καταγράψουν τις ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά σας. Θα επιτρέψει στους συμμετέχοντες να αναπτύξουν ενσυναίσθηση μεταξύ τους και να βρουν ομοιότητες με τους γύρω τους και ίσως να ξεκινήσουν μια συζήτηση για τα ίδια θέματα. Στο ίδιο πνεύμα, η δραστηριότητα ενσαρκώνει την εκτίμηση για την διαφορετικότητα και την εύρεση κοινού εδάφους με τους ανθρώπους που από μια πρώτη ματιά δεν θα σκεφτόσασταν ότι μπορεί να έχετε ομοιότητες μαζί τους.

Αναφορές:

Retrieved from:

<http://schools.cms.k12.nc.us/beverlywoodsES/PublishingImages/CaringDecember.pdf>

Ανατρέξτε στο Παράρτημα που περιλαμβάνεται στις επόμενες σελίδες

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ BINGO

Οδηγίες: Βρείτε ένα άτομο που αντιστοιχεί σε μια περιγραφή σε ένα από τα παρακάτω πλαίσια. Το πρόσωπο αυτό πρέπει να υπογράψει το φύλλο Bingo στη γραμμή του κατάλληλου κουτιού. Κάθε άτομο μπορεί να υπογράψει μόνο ένα τετράγωνο ανά φύλλο. Προσπαθήστε να βρείτε ένα άτομο που ταιριάζει με την περιγραφή σε κάθε πλαίσιο. Σημειώστε ότι το "Ελεύθερο" πλαίσιο υπογράφεται αυτόματα - κανείς δεν πρέπει να το υπογράψει. Είναι δώρο για να ξεκινήσει το παιχνίδι.

B	I	N	G	O
Can SWIM _____	Likes POTATO CHIPS _____	Eats VEGETABLES _____	Plays SPORTS _____	Has a DOG _____
Has TRAVELED to another COUNTRY _____	Has a SISTER _____	Is a MIDDLE CHILD _____	Has FAMILY member BORN in another COUNTRY _____	Likes CHOCOLATE _____
Can WHISTLE _____	Has a PET other than a CAT or DOG _____	FREE	Can ride a BIKE _____	Has the same BIRTHDAY MONTH as you _____
Likes FLOWERS _____	Likes to DRAW _____	Can READ _____	Runs FAST _____	Likes ICE CREAM _____
Does their HOMEWORK _____	Likes MATH _____	Has the same favorite COLOR as you _____	Has the same EYE COLOR as you _____	Has a BROTHER _____

Τίτλος: Είμαι ο δικός μου ήρωας	
Διάρκεια:	30 – 45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών (μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα)
Στόχοι:	<ul style="list-style-type: none"> • Κύριος στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι για να μπορέσουν οι συμμετέχοντες να καταλάβουν ότι ο καθένας από εμάς, ανεξάρτητα από το φύλο, πρέπει να είναι εξίσου σεβαστός. Κάθε άτομο φέρει χαρακτηριστικά που μπορούν να θαυμάζονται και εκτιμώνται και μπορούμε να μάθουμε πολλά, αποδεχόμενοι ανθρώπους για αυτό που είναι και ακολουθώντας το παράδειγμα τους σχετικά με τις συμπεριφορές και / ή τις στάσεις που θεωρούμε αξιέπαινες. Επιπλέον, θα επιτρέψει στους συμμετέχοντες να σκεφτούν ποια από τα δικά τους χαρακτηριστικά ή δυνατότητες μπορούν να χρησιμοποιηθούν σωστά, ώστε να μπορούν να συμβάλουν στο μεγαλύτερο αγαθό. <p style="text-align: center;">Κεντρική Ηθική Αξία: “Σεβασμός”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αγάπη • Αυτοσεβασμός • Υπευθυνότητα • Αποδοχή της διαφορετικότητας

<p>Οδηγίες:</p>	<p><u>Υλικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Στυλό / Μολύβια • Χαρτάκια Post It (συνιστάται να αποφεύγετε τα χρώματα που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως αναφορά στη στερεοτυποποίηση) <p><u>Οδηγίες:</u></p> <p>Ξεκινήστε μια συζήτηση σχετικά με τις αξίες (μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις πληροφορίες επισκόπησης της βιβλιογραφίας που θα βρείτε στο πακέτο κατάρτισης).</p> <p>Στη συνέχεια, ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν και να συζητήσουν για τους δικούς τους ήρωες και ηρωίδες, ανθρώπους από τη μυθοπλασία (βιβλία, ταινίες, κινούμενα σχέδια), διάσημους ανθρώπους (καλλιτέχνες, επιστήμονες, πολιτικούς, επιχειρηματίες και γυναίκες) ή ανθρώπους από τον κοινωνικό τους κύκλο.</p> <p>Ζητήστε τους να γράψουν στο post-it μια λίστα με τους αγαπημένους τους (ή εκείνους-ες που τους επηρέασαν ή εμπνεύστηκαν από τους περισσότερους) ήρωες-ηρωίδες. Στη συνέχεια, μπορείτε να τους ζητήσετε να επιλέξουν τον αγαπημένο τους ήρωα-ηρωίδα και να γράψουν τρεις αξίες ή / και χαρακτηριστικά του ήρωά τους που βρίσκουν αξιοθαύμαστα και που τους εμπνέουν.</p>
<p>Αξιολόγηση & Προβληματισμός:</p>	<p>Ο οργανωτής ενθαρρύνεται να ξεκινήσει μια συνομιλία ενώ αυτός ή αυτή θα ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να αμφισβητήσουν τη στερεοτυποποίηση, επισημαίνοντας ότι οι προαναφερθείσες αξίες ή χαρακτηριστικά δεν υποδηλώνουν το φύλο του ήρωα ή της ηρωίδας και ότι ανεξάρτητα από το φύλο, μπορεί να είναι κάποιος ήρωας, να εμπνεύσει τους άλλους και να αποτελέσει καλό παράδειγμα.</p> <p>Συνδέστε τον ήρωα / ηρωίδες με τη στερεοτυποποίηση (στερεότυπα φύλου) (αρρενωπότητα, θηλυκότητα κ.λπ.) και συμπεριλάβετε στη συζήτηση την έννοια της ενεργού ιθαγένειας, του σεβασμού προς τους άλλους και του αλτρουισμού. Εξηγήστε ότι όλοι οι ήρωες / ηρωίδες αντιπροσωπεύουν αυτές και άλλες αξίες και ότι ανεξάρτητα από το φύλο ο καθένας μπορεί να καλλιεργήσει αυτές τις ιδιότητες.</p>

Αναφορές:

Adapted from the: Co- Funded Erasmus + Programme of the European Union: Happiness, Optimism, Positivity and Ethos at Schools (HOPEs), (2016).

Τίτλος:	Η αγάπη ενώνει
Διάρκεια:	30 – 45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών (μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την Ηλικιακή Ομάδα)
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει να ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να εκφράσουν τα εσωτερικά τους συναισθήματα και ιδιαίτερα να αγαπήσουν τους άλλους γύρω τους. Θα επιτρέψει στους συμμετέχοντες να καλλιεργήσουν την αξία της αγάπης και να αποκτήσουν ενσυναίσθηση με τα συναισθήματα και τις σκέψεις των άλλων ανθρώπων. Επιπλέον, θα γίνουν πιο υποστηρικτικοί, θα αποκτήσουν σεβασμό, φροντίζοντας τους άλλους και θα αποκτήσουν ένα αίσθημα ευθύνης και καθήκοντος.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: “Αγάπη”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σεβασμός • Συνεργασία • Υπευθυνότητα • Αίσθημα του Πολίτη

Υλικά:

- Τι είναι η αγάπη; (παράρτημα)
- Μολύβια / Στυλό
- Πίνακας

Οδηγίες:

Μοιράστε τα φύλλα εργασίας και ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν λέξεις, σκέψεις, ενέργειες και διαφορετικούς τύπους αγάπης και να τους γράψουν στο Φύλλο Εργασίας. Ενθαρρύνετε τους να σκεφτούν για το τι τους κάνει να νιώθουν ότι τους αγαπούν και με ποιον τρόπο οι ίδιοι μπορούν να δείξουν αγάπη σε άλλους ανθρώπους. Ζητήστε τους να γράψουν στο φύλλο εργασίας, τους διαφορετικούς τρόπους που χρησιμοποιούν οι άνθρωποι για να δείξουν την αγάπη τους στους άλλους.

Ενημερώστε τους ότι υπάρχουν πράγματι διαφορετικά είδη αγάπης και τρόποι που οι άνθρωποι εκδηλώνουν τα συναισθήματά τους, χρησιμοποιώντας μια πληθώρα λέξεων, ενεργειών, χειρονομιών και επαναλαμβανόμενων συμπεριφορών. Ενημερώστε τα παιδιά, ότι η αγάπη μπορεί να είναι: Αγάπη για τον εαυτό μας, για τα μέλη της οικογένειάς μας, για φίλους, για συνεργάτες, για ένα κατοικίδιο ζώο ή μια συγκεκριμένη δραστηριότητα.

Ο δάσκαλος ζητά από τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τουλάχιστον μια από τις προτάσεις που έχουν γράψει στα φύλλα εργασίας τους. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προσπαθήσουν να προσδιορίσουν, αν μπορούν να βρουν τις ομοιότητες και τις διαφορές, ανάμεσα στα αγόρια και τα κορίτσια όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο εκφράζουν την αγάπη τους.

Στη συνέχεια ξεκινά μια καθοδηγούμενη συζήτηση βάσει της ενότητας "Αξιολόγηση και προβληματισμός" παρακάτω.

Μέχρι το τέλος της δραστηριότητας οι μαθητές θα πρέπει να έχουν μεγαλύτερη επίγνωση ότι η αγάπη δεν έχει κανένα φύλο, καθώς υπάρχουν διαφορετικά είδη αγάπης, διαφορετικοί τρόποι να τη δείξουμε, αλλά υπάρχει μόνο μία παγκόσμια έννοια

Οδηγίες:

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

του τι είναι και πως τη νιώθουμε

Εξηγήστε στους μαθητές ότι κάθε άνθρωπος, αγόρι ή κορίτσι, αξίζει να το αγαπούν και να του συμπεριφέρονται ισάξια. Εξηγήστε στους μαθητές ότι ακόμη και μέσα στην ομάδα των αγοριών υπάρχουν αγόρια που διαφοροποιούνται έντονα από τα άλλα αγόρια στα πράγματα και τον τρόπο που αγαπούν και μοιράζονται ισχυρές ομοιότητες με τα κορίτσια. Ομοίως, το ίδιο ισχύει και για τα κορίτσια.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις για να καθοδηγήσετε μια συζήτηση γύρω από τα προαναφερθέντα θέματα:

- Εκπλήσσετε περισσότερο όταν ένα αγόρι εκδηλώνει την αγάπη του για κάποιον, παρά αν βλέπατε ένα κορίτσι να κάνει ακριβώς το ίδιο πράγμα;
- Τι θα συμβεί αν κάποιος, ένα αγόρι ή ένα κορίτσι αγαπά συγκεκριμένα πράγματα, θέματα ή δραστηριότητες που σύμφωνα με τη γενική πεποίθηση (στερεότυπα) είναι πιο κατάλληλα για το αντίθετο φύλο; (μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μπαλέτο, ποδόσφαιρο, παίζοντας με φορτηγά και μόδα, για να ενισχύσετε τη δήλωσή σας)
- Υπάρχουν τρόποι να εκδηλώσετε την αγάπη που είναι κατάλληλοι για ένα φύλο και ακατάλληλοι για το άλλο; Και αν ναι, γιατί είναι αυτό; Τι τους καθιστά κατάλληλους ή ακατάλληλους για οποιοδήποτε συγκεκριμένο φύλο;

Αναφέρετε διαφορετικά στερεότυπα αγάπης και προσπαθήστε να εξηγήσετε στους μαθητές ότι τα στερεότυπα συνδέονται με τους κανόνες της κοινωνίας και τις ετικέτες συμπεριφοράς, πολλοί από τους οποίους είναι ξεπερασμένοι και ξεθωριάζουν με χρόνια και δεκαετίες. Αναφέρετε συνοπτικά στα παιδιά ότι πριν από χρόνια οι γυναίκες δεν είχαν δικαίωμα ψήφου, ότι ήταν σπάνιο ή ακόμα και απαγορευμένο να συμμετέχεις σε αθλήματα αν ήσουν γυναίκα, καθώς θεωρούνταν ως «ανδρικές δραστηριότητες» και ότι σε ορισμένες χώρες, στις γυναίκες ούτε καν επιτρεπόταν να πηγαίνουν στο σχολείο και δεν είχαν δικαίωμα στην επίσημη εκπαίδευση. Επιπλέον, ενημερώστε τους ότι στο παρελθόν δεν επιτρεπόταν στους άνδρες να ασχολούνται με οικιακές δραστηριότητες και απέφευγαν ακόμη και από την ενεργό συμμετοχή τους στην φροντίδα και την ανατροφή των παιδιών.

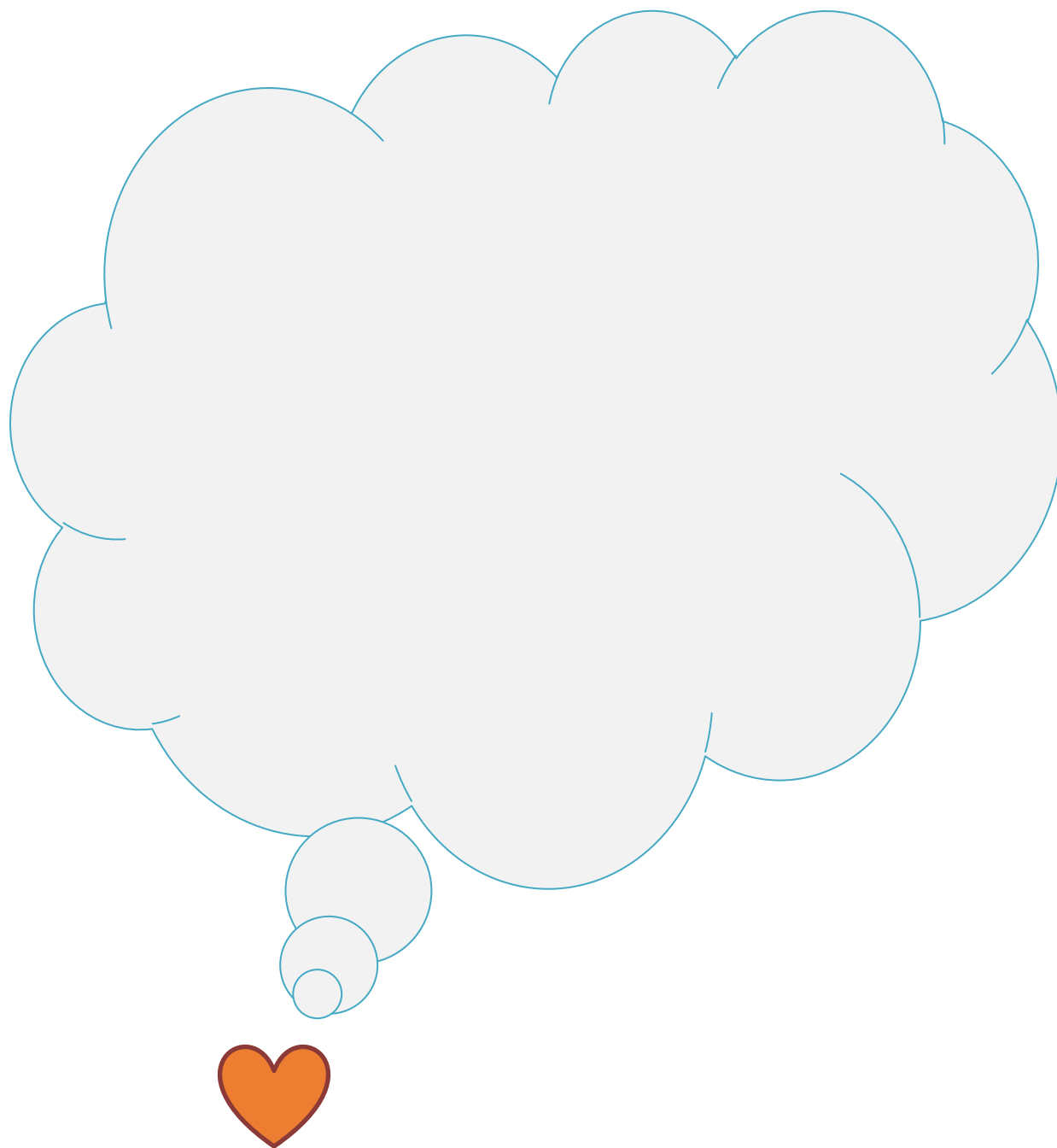
Αναφορές:

Adapted from the: Co- Funded Erasmus + Programme of the European Union: Happiness, Optimism, Positivity and Ethos at Schools (HOPEs), (2016).

Please find the Appendix included in the next pages

Η αγάπη ενώνει

Τίτλος: Η συνταγή του Σεβασμού	
Διάρκεια:	30 – 45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών (μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα)
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να ενθαρρύνουν τους άλλους συμμετέχοντες να δείχνουν σεβασμό προς τους άλλους και θα τους επιτρέψει να εκτιμούν και να καλλιεργούν ένα ειρηνικό περιβάλλον όπου κάθε άτομο μπορεί να αναπτυχθεί και να αξιοποιήσει τις δυνατότητες του στο μέγιστο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κεντρική Ηθική Αξία: “Ειρήνη” • Συνεργασία • Σεβασμός • Αρμονία • Υπευθυνότητα • Αίσθημα του Πολίτη
Οδηγίες:	<p>Υλικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μια κανάτα / Καζάνι • Χρωματιστά Χαρτάκια Post-It <p>Οδηγίες:</p> <p>Ξεκινήστε μια συζήτηση σχετικά με το θέμα και τη σημασία του "Σεβασμού" μεταξύ των μαθητών / συμμετεχόντων. Μπορείτε να ξεκινήσετε ζητώντας τους να καθορίσουν τι αντιλαμβάνονται ως "Σεβασμό" και να δώσουν ένα παράδειγμα συμπεριφορών που συνδέονται με σεβασμό και συνώνυμες λέξεις ή έννοιες.</p> <p>Μοιράστε τα χαρτάκια post-it. Ενημερώστε τους συμμετέχοντες ότι σκοπεύετε να μαγειρέψετε το "Σεβασμό" και ζητήστε την υποστήριξή τους για να μάθετε τη μυστική συνταγή του. Προτρέψτε τους συμμετέχοντες να γράψουν στο post-it διαφορετικά παραδείγματα "σεβασμού" - πώς ένα άτομο μπορεί να δείξει σεβασμό σε</p>

	<p>κάποιο άλλο.</p> <p>Αφήστε τους λίγα λεπτά να σκεφτούν και να γράψουν τις σημειώσεις τους και στη συνέχεια περάστε γύρω το καζάνι ζητώντας από τους μαθητές να τοποθετήσουν τις σημειώσεις τους μέσα σε αυτό. Ενώ συλλέγετε τις σημειώσεις, ενημερώστε τους ότι αυτά θα είναι τα συστατικά του "Σεβασμού".</p> <p>Στη συνέχεια, περάστε γύρω το δοχείο και ο κάθε μαθητής πρέπει να διαλέξει ένα post-it και να διαβάσει δυνατά το "συστατικό" - σημείωμα γραμμένο στο post-it. Σχολιάστε ή ενθαρρύνετε τους μαθητές να σκεφτούν αν το θεωρούν κατάλληλο.</p>
<p>Αξιολόγηση & Προβληματισμός:</p>	<p>Ο δάσκαλος ξεκινά μια καθοδηγούμενη συζήτηση για το σεβασμό και το φύλο. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα παραδείγματα ερωτήσεων που παρέχονται παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πώς δείχνουμε σεβασμό σε κάποιον που είναι διαφορετικός από εμάς; (μπορεί να μην είναι στην ίδια ηλικία, το φύλο, να έχουν διαφορετικά ενδιαφέροντα) - Υπάρχει κάποια διαφορά μεταξύ του να δείχνεις σεβασμό σε κορίτσια και αγόρια; <p>Επίσης, η συζήτηση πρέπει να περιλαμβάνει την έννοια της συναίνεσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πώς μπορούμε να γνωρίζουμε ότι κάποιος αισθάνθηκε προσβεβλημένος ή όχι από κάποια συμπεριφορά και / ή σχόλιο; - Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε κάποιον να αισθάνεται αποδεκτός;

Τίτλος: Η Τίνα και οι άλλοι	
Διάρκεια:	30 – 45 Λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών (μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα)
Στόχοι:	<p>Οι μαθητές αναμένεται να κατανοήσουν τις αξίες του σεβασμού και της συνεργασίας και να συνδέσουν αυτές τις αξίες για τη δημιουργία ενός φιλικού και ειρηνικού περιβάλλοντος απαλλαγμένου από συγκρούσεις, όπου οι άνθρωποι μπορούν να ευημερήσουν και να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους.</p> <p>Κεντρική Ηθική Αξία: “Ειρήνη”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σεβασμός • Συνεργασία • Αποδοχή • Ενσυναίσθηση • Αρμονία • Υπευθυνότητα

Υλικά:

- Παράρτημα “Η Τίνα και οι άλλοι”

Οδηγίες:

Μοιράστε στα παιδιά Παράρτημα - Μελέτη περίπτωσης έτσι ώστε κάθε μαθητής-τρια -συμμετέχων να έχει ένα αντίγραφο. Σε περίπτωση που υπάρχει μαθήτρια-της / συμμετέχων στην ομάδα με το ίδιο όνομα "Τίνα" τότε παρακαλούμε να αλλάξετε το όνομα.

Πρώτον, ο οργανωτής θα πρέπει να ξεκινήσει μια συζήτηση, γύρω από τα θέματα συνεργασίας και σεβασμού. Η συζήτηση για την ανταλλαγή ιδεών συνιστάται να περιλαμβάνει ορισμένα θέματα / ερωτήματα όπως:

1. Τι είναι ο σεβασμός;
2. Τι είναι η συνεργασία;
3. Ποιος θέλει να μοιραστεί μερικά παραδείγματα συνεργασίας και σεβασμού;
4. Γιατί είναι σημαντικό οι άνθρωποι να δείχνουν και να δέχονται σεβασμό;

Ο δάσκαλος ξεκινά μια καθοδηγούμενη συζήτηση για το σεβασμό και το φύλο. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα παραδείγματα ερωτήσεων που παρέχονται παρακάτω:

- Πώς δείχνουμε σεβασμό σε κάποιον που είναι διαφορετικός από εμάς; (μπορεί να μην έχουμε την ίδια ηλικία, φύλο, να έχουμε διαφορετικά ενδιαφέροντα)

- Υπάρχει διαφορά στο να δείχνουμε σεβασμό σε αγόρια και σε κορίτσια;

Επίσης, η συζήτηση πρέπει να περιλαμβάνει τον όρο της συναίνεσης:

- Πώς μπορούμε να γνωρίζουμε ότι κάποιος αισθάνθηκε ότι δέχτηκε ασέβεια ή όχι από κάποια συμπεριφορά και / ή σχόλιο;
- Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε κάποιον να αισθάνεται αποδεκτός και ενταγμένος;
- Μπορείτε να σκεφτείτε κάποια προβλήματα / δυσκολίες που μπορεί να προκύψουν ελλείψει σεβασμού;
- Μπορείτε να σκεφτείτε κάποια προβλήματα / δυσκολίες που μπορεί να

Οδηγίες:

προκύψουν ελλείψει συνεργασίας;

- Μπορείτε να παράσχετε ορισμένα παραδείγματα όταν οι άνθρωποι δεν σέβονται ο ένας τον άλλον;
- Θα μπορούσατε να δώσετε κάποια παραδείγματα περιπτώσεων που οι άνθρωποι δεν συνεργάζονται αποτελεσματικά;

Κατά την ολοκλήρωση του brainstorming και της καθοδηγούμενης συζήτησης, ο οργανωτής πρέπει να μοιράσει τα φύλλα του Παραρτήματος και αν το επιθυμεί να χωρίσει τους μαθητές σε ομάδες (ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών, μπορείτε να χωρίσετε την τάξη σε 2, 3 ή 4 μικρότερες ομάδες) ή διαφορετικά μαθητές να διαβάσουν ατομικά την ιστορία που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα.

Δώστε μερικά λεπτά στους μαθητές για να διαβάσουν την ιστορία και στη συνέχεια ξεκινήστε μια συζήτηση σχετικά με το θέμα. Είναι εξαιρετικά σημαντικό οι εκπαιδευτικοί να βρουν τρόπους σύνδεσης των αξιών του σεβασμού, της συνεργασίας και της πολυμορφίας και να αμφισβητούν διαφορετικά στερεότυπα που θα μπορούσαν να εμποδίσουν τους ανθρώπους να αντιμετωπίζουν το ίδιο το άτομο.

Βρείτε παρακάτω μερικές προτεινόμενες οδηγίες / ερωτήσεις που παρέχονται:

1. Συζητήστε την ιστορία που διαβάζετε και την καθημερινή ρουτίνα της Τίνα στο σχολείο. Πώς νομίζετε ότι μπορεί να νιώθει και γιατί;
2. Τι νομίζετε ότι ο συμμαθητής της Τίνας σκέφτεται και νιώθει γι 'αυτήν;
3. Τι μπορεί να κάνει η Άντζελα ώστε να μπορεί να βοηθήσει την Τίνα να κάνει νέους φίλους;
4. Εάν οι συμμαθητές της Τίνα, γνώριζαν και ενημερώνονταν καλύτερα για τις αξίες του σεβασμού και της συνεργασίας, τι πιστεύετε ότι θα είχαν έκαναν διαφορετικά;
5. Σε περίπτωση που ένα αγόρι ήταν το μοναδικό στην τάξη πώς μπορεί να ένιωθε; Πιστεύετε ότι θα ήταν εύκολο ή δύσκολο γι 'αυτόν;

6. Δώστε ιδέες και προτάσεις για το πώς μπορούμε να οικοδομήσουμε σεβασμό και συνεργασία μεταξύ αγοριών και κοριτσιών.

Ζητήστε από τους μαθητές να εκτελούν διαφορετικές σύντομες ερμηνείες με βάση τη μελέτη περίπτωσης. Ζητήστε τους να αλλάξουν την ιστορία ή να βρουν μια ακολουθία που θα αλλάξει την πορεία της ιστορίας με τέτοιο τρόπο ώστε να οδηγήσει σε ένα ευτυχισμένο τέλος.

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Αφού οι μαθητές κάνουν τη δραστηριότητα ρόλων, ο οργανωτής θα πρέπει να επιτρέψει στους συμμετέχοντες να εξετάσουν και να απορροφήσουν, όλες τις πληροφορίες που έλαβαν κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας σχετικά με το νόημα και την έννοια της "διαφορετικότητας". Επισημάνετε ότι η "διαφορετικότητα" είναι μια σημαντική πτυχή της καθημερινής ζωής και δεν μπορεί να αγνοηθεί.

Παρόμοια, αμφισβητήστε και επαναπροσδιορίστε διαφορετικά στερεότυπα φύλου, θρησκεία, φυλή, κοινωνική-οικονομική κατάσταση, φύλο, τύπο σώματος, εμφάνιση κλπ. Σημειώστε ότι με την απουσία σεβασμού και συνεργασίας θα ήταν αδύνατο για τους ανθρώπους να ζουν αρμονικά και να μπορούν να αναπτυχθούν, και να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους.

Ανατρέξτε στο Παράρτημα που περιλαμβάνεται στις επόμενες σελίδες

Η Τίνα και οι άλλοι.

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the
Rights, Equality &
Citizenship Programme
of the European Union

“... Η Τίνα είναι κορίτσι ηλικίας δέκα ετών που μόλις μετακόμισε στο τέλος του δρόμου. Πρόσφατα άρχισε να παρακολουθεί την πέμπτη τάξη στο νέο της σχολείο. Η Τίνα είναι διαφορετική από τα άλλα κορίτσια και είναι επίσης διαφορετική από τα άλλα αγόρια, αν και είναι πολύ όμορφη. Στο σπίτι, ξοδεύει πολύ χρόνο παίζοντας μπάσκετ και τρεις φορές την εβδομάδα έχει μαθήματα μπάσκετ με κάποια άλλα κορίτσια και αγόρια. Της αρέσει πραγματικά να παίζει μπάσκετ. Νιώθει δυνατή και ελεύθερη. Μερικές φορές, πολύ νωρίς το βράδυ, πριν πάει για ύπνο, παρακολουθεί τους αγώνες μπάσκετ. Δυστυχώς, η Τίνα, δεν αισθάνεται τόσο ευτυχισμένη όσο είναι όταν παίζει μπάσκετ όταν είναι στο νέο της σχολείο. Στο σπίτι τη ρωτούν αν έκανε νέους φίλους, αλλά τις περισσότερες φορές δεν απαντά. Η Τίνα σκέφτεται ότι ο λόγος που δεν κάνει φίλους είναι επειδή μοιράζεται κάποιες ομοιότητες με τα αγόρια και κάποιες ομοιότητες με τα κορίτσια. Ένας μαθητής από την τάξη της σκέφτεται να πλησιάσει την Τίνα και να της ζητήσει να παίξουν μπάσκετ μαζί. Αν και, φοβάται ότι κάποια άλλα αγόρια ίσως αρχίσουν να τον πειράζουν ότι παίζει μπάσκετ με ένα κορίτσι και αυτό το κορίτσι μπορεί να είναι καλύτερο από αυτόν ...”

Τίτλος:	Μόνο ΕΓΩ έξω από το κουτί
Διάρκεια:	30 – 45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει να βοηθήσει τους μαθητές να εξοικειωθούν με την έννοια της "αυθεντικότητας". Σε μια προσπάθεια εξάλειψης και εξαφάνισης τυχόν στερεοτυπικών χαρακτηριστικών φύλου, η δραστηριότητα αυτή στοχεύει να διδάξει στους μαθητές να εκτιμούν τους άλλους και να καλλιεργούν τις ιδιότητες της αυθεντικότητας, της αποδοχής, της διαφορετικότητας, της δικαιοσύνης, του αλτρουισμού και της ένταξης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κεντρική Ηθική Αξία: “Δικαιοσύνη” • Αυθεντικότητα • Σεβασμός • Αποδοχή • Διαφορετικότητα • Ενσωμάτωση

Οδηγίες:**Υλικά:**

- Παράρτημα

Οδηγίες:

Πρώτον, ο οργανωτής θα πρέπει να ενημερώσει τους συμμετέχοντες ότι όλοι μαζί θα συζητήσουν ορισμένα μέρη από δύο διαφορετικά ημερολόγια μαθητών. Είναι πολύ σημαντικό να μην υπονοούμε, ούτε να δίνουμε καμιά ένδειξη, σχετικά με το φύλο των μαθητών που υποτίθεται ότι έγραψαν τις προαναφερθέντα κομμάτια από τα ημερολόγια.

Ζητήστε από ένα μαθητή να διαβάσει το Ημερολόγιό μου, την Τρίτη 18 του μήνα και το Ημερολόγιό μου, την Παρασκευή 20 του μήνα, δυνατά, για να ακούσει ολόκληρη η τάξη.

Μετά, ο οργανωτής πρέπει να ξεκινήσει μια συζήτηση μεταξύ των συμμετεχόντων, σχετικά με τις καταχωρήσεις ημερολογίου και πώς αισθάνονται οι άνθρωποι που τις έγραψαν.

Ορισμένες προτεινόμενες ερωτήσεις θα μπορούσαν να είναι:

1. Με βάση το πρώτο ημερολόγιο, περιγράψτε σε ποια κατάσταση βρίσκεται ο μαθητής-τρια.
2. Σύμφωνα με την πρώτη καταχώρηση, πώς αισθάνεται ο μαθητής-τρια για την προαναφερθείσα κατάσταση;

Πραγματοποιήστε τις ίδιες ερωτήσεις για τη Δεύτερη Καταχώρηση Ημερολογίου.

Τώρα ζητήστε από τους συμμετέχοντες να φανταστούν ότι είναι δάσκαλοι και οι μαθητές που έγραψαν αυτά τα ημερολόγια έρχονται σε σας για συμβουλές σχετικά με τα θέματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν σήμερα, οι οποίες αναφέρονται στις καταχωρήσεις στα ημερολόγια τους:

1. Με βάση την αξία της δικαιοσύνης, τι θα λέγατε σε αυτούς τους μαθητές;
2. Βάσει των αξιών της δικαιοσύνης και του σεβασμού με ποιόν τρόπο οι άλλοι μαθητές πρέπει να ενεργήσουν προς τους δύο μαθητές;
3. Πιστεύετε ότι οι άλλοι άνθρωποι έχουν ευθύνη απέναντι σε αυτούς τους δύο μαθητές; Και εάν ναι, τι είδους ευθύνη και γιατί;

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης, ο οργανωτής συνιστάται να ξεκινήσει μια συζήτηση σχετικά με το φύλο των δύο προαναφερθέντων μαθητών. Πιθανότατα από αυτό το σημείο οι μαθητές θα αναρωτηθούν για το φύλο ή τα ονόματα αυτών των δύο. Πάνω σε αυτό, ο οργανωτής μπορεί να ρωτήσει - τους συμμετέχοντες εάν είναι σημαντικό να γνωρίζουν / ανακαλύψουν το φύλο των μαθητών και γιατί;

Αναπτύξτε το παραπάνω θέμα και εξηγήστε στους συμμετέχοντες ότι ανεξάρτητα από το φύλο, έχουμε όλοι το δικαίωμα να είμαστε ο εαυτός μας, να μας αντιμετωπίζουν ισότιμα και να έχουμε ίσες ευκαιρίες, στο σπίτι, στο σχολείο, για τα χόμπι μας, τον ελεύθερο χρόνο μας κλπ. Επίσης, ότι όλοι έχουμε την ευθύνη να μοιραστούμε αυτό το μήνυμα και τις αξίες και να φροντίσουμε να δώσουμε ένα παράδειγμα με τη συμπεριφορά μας αντιμετωπίζοντας εξίσου όλους με σεβασμό και ακεραιότητα.

Please find the Appendix included in the next pages

Σκέψεις και Αισθήματα ενός μαθητή

“Σήμερα έπρεπε να αντιμετωπίσω πάλι το ίδιο πράγμα”

“Αισθάνομαι λίγο μόνος-η και φοβισμένος-η μερικές φορές”

“Νομίζω ότι ίσως χρειαστεί να μιλήσω με κάποιον”

“Δεν καταλαβαίνω γιατί το κάνουν αυτό Είμαι διαφορετικός-ή ... αλλά είμαι ακόμα ένας όμορφος άνθρωπος...”

“Όλοι συγκεντρώθηκαν γύρω μου και μου έλεγαν διαφορετικά πράγματα Ίσως πρέπει να κάνω κάτι για αυτά τα πράγματα Με ποιόν μπορώ να μιλήσω και να λάβω υποστήριξη; ”

“Είναι τόσο κακό αν δεν μου αρέσουν τα ίδια πράγματα με τα άλλα παιδιά στην τάξη μου ...”

Ημερολόγιο Τρίτη 18 και Παρασκευή 20

Αγαπημένο μου ημερολόγιο,

Τρίτη 18,

“... Και πάλι, η ίδια δύσκολη μέρα Ξανά ... ήθελα να παίξω με τον τρόπο που θέλω, αλλά δεν μπορούσα, ήθελα να μιλήσω με τους ανθρώπους με τον τρόπο που θέλω αλλά δεν μπορούσα ... απλά θέλω να είμαι ο εαυτός μου ... γιατί οι άνθρωποι δεν μπορούν να το καταλάβουν έτσι είμαι εγώ Είμαι ακριβώς όπως οι άλλοι Που είναι το κακό αν πραγματικά μου αρέσει να παίζω και να συζητάω κυρίως με κορίτσια και όχι τόσο πολύ με τα αγόρια Τι πειράζει εάν δεν μου αρέσουν τα μαθηματικά και μου αρέσει η λογοτεχνία.

Αγαπημένο μου ημερολόγιο,

Παρασκευή 20,

“... Γιατί πρέπει να εξηγήσω σε όλους ότι θέλω να πάω στο καράτε και γιατί πραγματικά απολαμβάνω ποδόσφαιρο Οι άνθρωποι δεν με βλέπουν όπως είμαι και περιμένουν να κάνω διαφορετικά πράγματα Είμαι ένας δυναμικός, αποφασισμένος άνθρωπος και μπορώ να αποδίδω εξίσου καλά με διαφορετικά αθλήματα και οι άνθρωποι τείνουν να εκπλήσσονται εξαιτίας αυτού

Ψυχική Ανθεκτικότητα

Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας

Η έμφυλη βία αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο ως ένα σημαντικό θέμα δημόσιας υγείας που έχει σοβαρές συνέπειες (Williams et al., 2014). Πρόσφατη έρευνα σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα έδειξε ότι μία στις τρεις γυναίκες και ένας στους πέντε άνδρες μαθητές (ηλικίας 12-18 ετών) αποκαλύπτουν την εμπειρία θυματοποίησης σεξουαλικής παρενόχλησης, ενώ σχεδόν το 10% αναφέρει τη διάπραξη (Clear et al., 2014). Είναι σημαντικό ότι οι μεμονωμένοι παράγοντες κινδύνου για την έμφυλη βία περιλαμβάνουν την εμπειρία της κακοποίησης παιδιών και της κακομεταχείρισης, της ιστορικής έκθεσης σε βία, της σεξουαλικής θυματοποίησης στο παρελθόν και της κατάχρησης ναρκωτικών και οιοπνεύματος. Οι παράγοντες κινδύνου για τη διάπραξη έμφυλης βίας περιλαμβάνουν επίσης την έκθεση σε κακομεταχείριση και βία, κακές κοινωνικές ικανότητες και δεξιότητες διαχείρισης των συγκρούσεων, εχθρότητα προς τα μέλη του αντίθετου φύλου, χαμηλή αντίσταση στην πίεση από συνομήλικους και έλλειψη θετικών κοινωνικών συνδέσεων. Σε ευρύτερο κοινοτικό επίπεδο, τα παραδοσιακά πρότυπα των φύλων και τα κοινωνικά πρότυπα που υποστηρίζουν τη βία (π.χ. όταν οι άνδρες θεωρούνται ανώτεροι και υψηλότεροι κοινωνικά, οι ιδεολογίες των ανδρικών σεξουαλικών δικαιωμάτων), καθώς και τα μειονεκτήματα και η ανισότητα, συνδέονται επίσης με την εμφάνιση έμφυλης βίας (Wells et al., 2012).

Ψυχική Ανθεκτικότητα – ορισμός και ανασκόπηση

Είναι σημαντικό ότι η έρευνα σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου που συνδέονται με την έμφυλη βία δείχνει ότι η Ψυχική Ανθεκτικότητα των νέων μαθητών μπορεί να είναι ένας σημαντικός παράγοντας τροποποίησης που μπορεί να βοηθήσει, αφενός, στην άμβλυνση των αρνητικών επιπτώσεων της έμφυλης βίας όταν αυτή εμφανίζεται, καθώς βοηθούν στην αποτροπή της διάπραξής της (Foshee et al., 2016). Πράγματι, τα τελευταία χρόνια αυξάνεται το ενδιαφέρον για την ψυχική ανθεκτικότητα ως μέσο για την προώθηση των βέλτιστων αναπτυξιακών αποτελεσμάτων των παιδιών (Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας [ΠΟΥ], 2018). Η ψυχική ανθεκτικότητα μπορεί να θεωρηθεί ως η ικανότητα αναπήδησης από τις αντιξοότητες και είναι απαραίτητη για την προώθηση της λειτουργικότητας και της ευημερίας των παιδιών,

ιδιαίτερα εκείνων που έχουν βιώσει αντιξοότητες και / ή τραύματα. **Η Ψυχική Ανθεκτικότητα** έχει οριστεί ως "η διαδικασία καλής προσαρμογής ενάντια στις αντιξοότητες, το τραύμα, την τραγωδία ή ακόμη και σημαντικές πηγές στρες" (American Psychological Association, 2014). Έτσι, η ψυχική ανθεκτικότητα σχετίζεται με την αντιμετώπιση των δύσκολων περιστάσεων, την επίτευξη θετικών αποτελεσμάτων παρά τα τραυματικά γεγονότα και την αποφυγή των αρνητικών πορειών που συνδέονται με την έκθεση σε περιβαλλοντικούς κινδύνους (Masten, 2014). Βασική απαίτηση για τη ψυχική ανθεκτικότητα είναι η παρουσία προστατευτικών παραγόντων που συμβάλλουν στην προώθηση θετικών αποτελεσμάτων ή στη μείωση αρνητικών αποτελεσμάτων (Fergus & Zimmerman, 2005). Επομένως, η θεωρία της ψυχικής ανθεκτικότητας επικεντρώνεται σε πλεονεκτήματα σε αντίθεση με τα μειονεκτήματα. Εστιάζει στην κατανόηση της υγιούς ανάπτυξης και των καλών αποτελεσμάτων, παρά την έκθεση σε κινδύνους.

Η ψυχική ανθεκτικότητα είναι περίπλοκη και καθορίζεται από ένα εύρος ατομικών παραγόντων (τόσο βιολογικών όσο και ψυχολογικών), καθώς και κοινωνικούς και πολιτισμικούς παράγοντες που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και επηρεάζουν τις αντιδράσεις σε δυσμενείς εκδηλώσεις της καθημερινότητας (Masten, 2014). Τα προσωπικά χαρακτηριστικά που βοηθούν τους νέους να είναι πιο ανθεκτικοί στο στρες περιλαμβάνουν κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες, ισχυρή αίσθηση αυτοεκτίμησης και θετική προοπτική (Shatté, Pulla, Shatté, & Warren, 2012). Οι κοινωνικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων των αλληλεπιδράσεων με άλλους ανθρώπους, είναι επίσης σημαντικές. Όλο και περισσότερο, η ψυχική ανθεκτικότητα αντιμετωπίζεται μέσω ενός οικολογικού ή κοινωνικού πλαισίου (Masten, 2014, Ungar, 2011). Η προσέγγιση αυτή δίνει έμφαση στις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις του παιδιού, στο περιβάλλον του και στο ρόλο που διαδραματίζουν τα συστήματα, οι δομές και οι υπηρεσίες για τη διευκόλυνση της θετικής ανάπτυξης των παιδιών (Kassis et al., 2013, Ungar et al., 2017). Δηλαδή, η ψυχική ανθεκτικότητα μπορεί να θεωρηθεί ως μια δυναμική δομή που μπορεί να καλλιεργηθεί μέσω της παρουσίας πολλών βασικών πόρων του περιβάλλοντος στο οποίο μεγαλώνουν, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στην εκπαίδευση, των υποστηρικτικών δικτύων και της αίσθησης προσωπικής γνώσης και αυτοπεποίθησης, καθώς και εμπειριών κοινωνικής δικαιοσύνης και στενών σχέσεων. Οι πόροι αυτοί μπορούν να ενισχυθούν μέσα σε

ένα σχολικό περιβάλλον με τρόπο που διευκολύνει την ανάπτυξη της ψυχικής ανθεκτικότητας των παιδιών και, με τη σειρά τους, την ευημερία (Southwick et al., 2014).

Η ψυχική ανθεκτικότητα και η ευημερία των παιδιών.

Η ψυχική υγεία είναι ένα θέμα προτεραιότητας για παιδιά και νέους και είναι η κύρια αιτία αναπηρίας, δυσλειτουργίας και θνησιμότητας στις μικρές ηλικίες (Hoare & Stanfield, 2010; Rosenberg, 2012). Η κοινωνική, συναισθηματική και συμπεριφορική διαταραχή (SEBD) στην παιδική ηλικία έχει αποδειχθεί ότι επηρεάζει αρνητικά την ακαδημαϊκή ζωή των παιδιών και μπορεί να οδηγήσει σε κακές εκπαιδευτικές επιδόσεις, αποδέσμευση από το σχολικό περιβάλλον, απουσία και πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου (Chan et al., 2017). Τα παιδιά με κοινωνική, συναισθηματική και συμπεριφορική διαταραχή (SEBD) είναι πολύ πιο πιθανό να βιώσουν δυσλειτουργικές οικογενειακές σχέσεις, καθώς και αρνητικές σχέσεις με τους εκπαιδευτικούς και τους συνομηλίκους τους και διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο κατάθλιψης και χαμηλής αυτοεκτίμησης (Lorber & Egeland, 2011). Εάν παραμείνουν χωρίς θεραπεία αυτές οι δυσκολίες μπορούν να αυξήσουν τον κίνδυνο της αντικοινωνικής και βίαιης συμπεριφοράς, της παραβατικότητας, της ψυχοπαθολογίας, της κατάχρησης ουσιών, της εξάρτησης από την κοινωνική πρόνοια, και ελλιπών ενήλικων σχέσεων αργότερα στη ζωή (Britto et al., 2017). Αυτές οι προκλήσεις στους νέους μπορούν να προκύψουν στο εύρος ποικίλων αλληλεπιδραστικών παραγόντων κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των επιμέρους κινδύνων (π.χ. παρορμητικότητα, αρνητική ιδιοσυγκρασία, γνωστική ανεπάρκεια) και παραγόντων του περιβάλλοντος όπως οι δυσμενείς κοινωνικές συνθήκες, το μειονεκτική οικονομική κατάσταση, οι φτωχές συνθήκες διαβίωσης, η έκθεση στην ενδοοικογενειακή βία, στη διάκριση και στην κακομεταχείριση (Metzler et al., 2017).

Στο πλαίσιο του σχολικού περιβάλλοντος, **οι κακές σχέσεις με τους συνομήλικους**, ο εκφοβισμός και οι αρνητικές αλληλεπιδράσεις μαθητών καθηγητών σχετίζονται με τον αυξημένο κίνδυνο εκδήλωσης διαταραγμένων συμπεριφορών και ακόμη πιο αρνητικών ακαδημαϊκών αποτελεσμάτων (Lal et al. 2014). Παρόλα αυτά, η έρευνα έχει δείξει ότι τα παιδιά που βιώνουν αυξημένους παράγοντες κινδύνου μπορούν επίσης να αναπτυχθούν κανονικά και να επιδείξουν αντοχή έναντι των στρεσογόνων παραγόντων (Rutter et al., 2006). Δηλαδή, τα

παιδιά που είναι ψυχικά ανθεκτικά λειτουργούν καλύτερα στο κοινωνικό και ακαδημαϊκό τους περιβάλλον, επιδεικνύουν θετικότερη συμπεριφορά απέναντι στην κοινωνία και είναι λιγότερο πιθανό να βιώσουν τις αρνητικές επιπτώσεις των δυσμενών περιστάσεων ή να αντιμετωπίσουν συνεχιζόμενες δυσκολίες αργότερα στη ζωή (Bellis et al., 2018). Οι κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες των παιδιών, συμπεριλαμβανομένων των δεξιοτήτων αντιμετώπισης και επίλυσης προβλημάτων, καθώς και η ικανότητά τους να ρυθμίζουν τα συναισθήματά τους, αποτελούν σημαντικούς προστατευτικούς παράγοντες και έχουν συνδεθεί με την καλύτερη κοινωνική και συναισθηματική λειτουργία, με τις πιο θετικές σχέσεις με συνομηλικούς και με καλύτερα ακαδημαϊκά αποτελέσματα (Rutter et al., 2006). Οι θετικές κοινωνικές αλληλεπιδράσεις έχει επίσης αποδειχθεί ότι προβλέπουν καλή ψυχολογική και συμπεριφοριστική προσαρμογή στην τάξη (Ungar, 2011). Είναι σημαντικό ότι τα παιδιά που τα καταφέρνουν καλά παρά τις αντιξοότητες έχουν συνήθως τουλάχιστον μία θετική, υποστηρικτική σχέση με έναν γονέα, έναν φροντιστή ή έναν άλλο ενήλικα (Hobcraft & Kiernan, 2010).

Αυτές οι υποστηρικτικές σχέσεις παίζουν σημαντικό ρόλο βοηθώντας τα παιδιά να αναπτύξουν προσαρμοστικές κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες, παρέχοντας έτσι τη βάση για περαιτέρω ανάπτυξη δεξιοτήτων και επιτεύγματα (Heckman, 2008). Η δέσμευση μέσα σε ένα υποστηρικτικό σχολικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων υποστηρικτικών ομάδων συνομηλικών και θετικών σχέσεων δασκάλου-μαθητή, μπορούν επίσης να προωθήσουν σημαντικά την προσαρμογή των παιδιών, να βοηθήσουν τα παιδιά να αναπτύξουν μια πιο θετική αντίληψη για τον εαυτό τους και να ανταπεξέλθουν όσο το δυνατόν καλύτερα στις ακαδημαϊκές τους επιδόσεις (Cleary et al. et al., 2014).

Η αποτροπή έμφυλης βίας και τα ανεπιθύμητα αποτελέσματα της - ενδυνάμωση της ψυχικής ανθεκτικότητας

Η δημιουργία **θετικών περιβαλλόντων** μέσα στο σχολικό περιβάλλον μπορεί να προωθήσει την παιδική ψυχική ανθεκτικότητα. Η ενίσχυση της ψυχικής ανθεκτικότητας των μαθητών μπορεί με τη σειρά της να συμβάλει στην πρόληψη εμφάνισης ακατάλληλης και επιθετικής συμπεριφοράς, ενώ ταυτόχρονα προωθεί την κοινωνική και συναισθηματική λειτουργία και ευημερία στα παιδιά που εκτίθενται σε βία, τον εκφοβισμό ή σε σεξουαλική παρενόχληση

(Hjemdal et al., 2011, Raver et al. , 2008). Η ψυχική ανθεκτικότητα επηρεάζεται από την πρόσβαση των νέων σε πολλαπλούς πόρους ενώ βρίσκονται στο σχολείο (Ungar et al., 2017). Ορισμένοι από αυτούς τους πόρους και ο ρόλος τους στην αντιμετώπιση του ζητήματος της έμφυλης βίας περιγράφονται παρακάτω:

1. Πρόσβαση σε εκπαιδευτικά βοηθήματα:

Οι χαμηλότερες εκπαιδευτικές επιδόσεις έχουν αποδειχθεί ότι αυξάνουν τον κίνδυνο σεξουαλικής βίας (WHO, 2013). Από την άλλη πλευρά, η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα μπορεί να ενισχύσει την ψυχική ανθεκτικότητα, ιδιαίτερα μεταξύ εκείνων που είναι πιο ευάλωτοι και μειονεκτούντες (Tatlow-Golden et al., 2016). Είναι σημαντικό το γεγονός ότι τα σχολεία παρέχουν στα παιδιά και τους νέους πρόσβαση σε γνώμες και ιδέες εκτός του άμεσου οικογενειακού πλαισίου τους (Motti-Stefanidi & Masten, 2013). Η συμμετοχή σε σχολικό πρόγραμμα πρόληψης σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών έχει επίσης αποδειχθεί ότι αποτελεί σημαντικό προστατευτικό παράγοντα στη ζωή των παιδιών, μειώνοντας την πιθανότητα να πέσουν θύματα και / ή να γίνουν δράστες σεξουαλικής βίας (Wells et al., 2014). Σε γενικές γραμμές, η πρόσβαση σε εκπαιδευτικούς πόρους και προγράμματα πρόληψης, που βασίζονται στο σχολείο, μπορεί να ενισχύσουν την ψυχική ανθεκτικότητα, ιδίως μεταξύ των πιο ευάλωτων και μειονεκτούντων ομάδων, αυξάνοντας έτσι τις δυνατότητες των ατόμων να αντισταθούν στη σεξουαλική βία (Russell, 2008).

2. Υποστηρικτικές Σχέσεις:

Η ικανότητα σχηματισμού και διατήρησης σχέσεων εμπιστοσύνης με άλλους έχει αναγνωρισθεί ως κρίσιμη σημασία για την ψυχική ανθεκτικότητα (Kumpfer, 1999, Ungar, 2008). Πράγματι, η ψυχική ανθεκτικότητα μπορεί επίσης να θεωρηθεί ότι ξεκινά από τις σχέσεις και μάλιστα αναδύεται από υποστηρικτικές σχέσεις με τους γονείς, την οικογένεια και τους φίλους. Με τη σειρά τους, αυτές οι υποστηρικτικές σχέσεις λειτουργούν ως προστατευτικά μέτρα σε περιόδους άγχους και πρόκλησης, καθώς επίσης παρέχουν μια σημαντική βάση για την συνεχιζόμενη ανάπτυξη κοινωνικών και συναισθηματικών ικανοτήτων (Raver et al., 2008). Σε ένα εκπαιδευτικό πλαίσιο, η οικοδόμηση υποστηρικτικών σχέσεων δασκάλων-μαθητών έχει αποδειχθεί ωφέλιμη όσον αφορά την καλλιέργεια του νοήματος ψυχικής ανθεκτικότητας (Ungar et al., 2017). Μελέτες έχουν δείξει ότι οι μαθητές που έχουν μια πιο υποστηρικτική σχέση με τους δασκάλους τους, είναι πιο πιθανό να έχουν μια αίσθηση του σκοπού στη ζωή τους, να

έχουν υψηλότερα επίπεδα αυτονομίας και δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων, να συμμετέχουν περισσότερο στο σχολείο και να λαμβάνουν υψηλότερους βαθμούς, δείχνοντας ταυτόχρονα αυξημένες κοινωνικές ικανότητες (Morrison & Allen, 2007 · Sharkey et al., 2008). Αντίθετα, οι Pottinger και Stair (2009) διαπίστωσαν ότι μια αρνητική σχέση μαθητών-εκπαιδευτικών (η οποία περιελάμβανε εκφοβισμό και λεκτική ταπείνωση) είχε ως αποτέλεσμα να επηρεαστεί αρνητικά η αντοχή των μαθητών και έδειξε αυξημένα ποσοστά αρνητικών συμπεριφορών και κατάθλιψης σε δείγμα από σχολεία στη Τζαμάικα. Ομοίως, στο Ισραήλ, η λεκτική κακοποίηση από έναν δάσκαλο είχε ως αποτέλεσμα οι μαθητές να απομακρυνθούν περισσότερο και να αποσυρθούν από τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες (Geiger, 2017). Αντίστροφα, στα σχολεία όπου υπάρχουν θετικές σχέσεις μεταξύ προσωπικού και μαθητών, οι δάσκαλοι αναφέρουν χαμηλότερα επίπεδα επιθετικότητας των μαθητών, ενώ προηγούμενες έρευνες έχουν δείξει ότι οι υποστηρικτικές σχέσεις δάσκαλοι-μαθητών, συνδέονται με μειωμένα περιστατικά σεξουαλικής παρενόχλησης στα σχολεία (Crowley et al., 2018).

3. Θετική προσωπική ταυτότητα και αίσθηση δύναμης και ελέγχου:

Τα υψηλότερα επίπεδα συναισθηματικής δυσφορίας, αλλά και χαμηλής αίσθησης αυτοεκτίμησης συνδέονται με αυξημένη βία, εκφοβισμό και σεξουαλική παρενόχληση μεταξύ των εφήβων (Foshee et al., 2016). Η ανάπτυξη μιας θετικής αίσθησης του τρόπου με τον οποίο κάποιος σκέφτεται για τον εαυτό του (και τους στόχους, τις αξίες και τις δυνάμεις του) είναι σημαντική για την προώθηση της ψυχικής ανθεκτικότητας (Costigan κ.ά., 2009, Evans κ.ά., 2012, Kvarme κ.ά., 2009, Kvarme et al. , 2010). Μια σειρά διεθνών μελετών έχει δείξει ότι οι μαθητές με υψηλότερη αυτοεκτίμηση, οι οποίοι αισθάνονται επίσης την αίσθηση της γνώσης όσον αφορά τις σχολικές δραστηριότητες τους, είναι πιο ψυχικά ανθεκτικοί και επιτυγχάνουν καλύτερα αναπτυξιακά αποτελέσματα σε σύγκριση με τους νέους με χαμηλότερη αυτοεκτίμηση (Cefai , 2007 · Greene et al., 2004 · Kumpulainen et al., 2016 · Shek & Ma, 2012). Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τους πιο ευάλωτους και μειονεκτούντες πληθυσμούς (Carranza, 2007, Kidd & Davidson, 2007). Για παράδειγμα, οι άστεγοι και οι κακοποιημένοι νέοι με υψηλό αίσθημα ελέγχου, έχουν αποδειχθεί, ότι έχουν μεγαλύτερη κοινωνική επάρκεια και καλύτερη ικανότητα αντιμετώπισης αντιξοοτήτων και προκλήσεων (Cauce et al., 2003, Lin et al., 2004). Οι μαθητές που εκφράζουν μια ισχυρή και θετική αίσθηση της δικής τους ταυτότητας τείνουν να παρουσιάζουν την ικανότητα να ανταποκρίνονται καλύτερα όταν αντιμετωπίζουν εμπειρίες

εκφοβισμού ή θυματοποίησης σε σχολικό πλαίσιο. Έτσι, διαπιστώθηκε ότι η κατοχή μιας ισχυρής αίσθησης ταυτότητας συνδέεται με την καλύτερη συνειδητοποίηση των προσωπικών δυνατοτήτων, των δικαιωμάτων και της ικανότητας να αντισταθούν στη θυματοποίηση.

Πράγματι, η υψηλή αυτό-αποτελεσματικότητα αποτελεί σημαντικό προστατευτικό παράγοντα για τη διάπραξη της σεξουαλικής βίας και μπορεί να μειώσει ή να αποτρέψει τον κίνδυνο σεξουαλικής βίας (Wells et al., 2012). Σημαντικό είναι ότι έρευνες έχουν δείξει ότι οι μαθητές στη Νότια Αφρική που προέρχονταν από διαρθρωτικά μειονεκτούσες περιοχές, ανέφεραν ότι αναπόσπαστο μέρος της ψυχικής ανθεκτικότητάς τους προήλθε και ενισχύθηκε από τους δασκάλους που τους ενθάρρυναν, να έχουν μια πιθανή αίσθηση ελέγχου του μέλλοντος τους (Theron & Theron, 2014). Οι Sanders και Munford (2016) διαπίστωσαν επίσης ότι το προσωπικό του σχολείου υποστήριζε την ευάλωτη νεολαία στη Νέα Ζηλανδία, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να έχουν τον έλεγχο της κατάστασής τους, όταν τους βοήθησαν να μετριάσουν τους κινδύνους στη ζωή τους. Έτσι, οι θετικές αλληλεπιδράσεις εντός ενός σχολικού περιβάλλοντος μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη στήριξη της αυτο-αποτελεσματικότητας στους νέους.

4. Εμπειρίες κοινωνικής δικαιοσύνης:

Οι αντιλήψεις των μαθητών για διακρίσεις, προκατάληψη και αποξένωση, μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ψυχική ανθεκτικότητα. Ένα περιβάλλον το οποίο αποδέχεται τις στάσεις που υποστηρίζουν την έμφυλη βία και / ή όπου υπάρχει ανεκτικότητα για ανδρική σεξουαλική ανωτερότητα, μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο σεξουαλικής βίας και τη διαίωξη της στερεοτυποποίησης (WHO, 2010). Τα περιβάλλοντα που ανέχονται την έμφυλη βία, καθώς και η έκθεση στην ίδια τη βία, μπορούν να διαμορφώσουν και να ενισχύσουν αρνητικά τη στάση απέναντι της. Με τη σειρά της, μια προσωπική στάση που αποδεικνύει την μεγαλύτερη αποδοχή της βίας μπορεί να κάνει ένα άτομο πιο ευάλωτο στο να καταλήξει θύμα σεξουαλικής βίας. Ένα σχολικό κλίμα, το οποίο θεωρείται περισσότερο ανεκτικό στην έμφυλη βία, έχει συνδεθεί με χαμηλότερες επιδόσεις στους μαθητές, συμπεριλαμβανομένης της συναισθηματικής και ψυχολογικής δυσφορίας, καθώς και την αποδέσμευση από τις σχολικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες (Ormerod et al., 2008). Η αντιληπτή αποδοχή της βίας σε σχολικό επίπεδο συνδέεται επίσης με περισσότερες περιπτώσεις σεξουαλικής παρενόχλησης και θυματοποίησης που διαπράττουν οι μαθητές (Crowley et al., 2018).

Οι εκπαιδευτικοί και τα σχολεία παίζουν επίσης σημαντικό και συγκεκριμένο ρόλο στις εμπειρίες κοινωνικής δικαιοσύνης των μαθητών. Τα αθέμιτα πρότυπα πειθαρχίας καθώς και η εύνοια συγκεκριμένων μαθητών, συνδέονται με αυξημένα επίπεδα συμπεριφορικών διαταραχών στην τάξη, καθώς και με χαμηλότερα επίπεδα ακαδημαϊκών επιδόσεων (Chin et al., 2013). Οι Tinsley και Spencer (2010) διαπίστωσαν ότι οι προσδοκίες των ίδιων των νέων για τον εαυτό τους οφείλονταν στις προσδοκίες των δασκάλων τους, για τις δυνατότητές τους για επιτυχία, καθώς και στην αντίληψη των μαθητών σχετικά με τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες που διαθέτουν και την ικανότητά τους να πετύχουν. Ο Berg και ο Connell (2016) βρήκαν χαμηλότερα επίπεδα θυματοποίησης και εκφοβισμού στα σχολεία όπου οι δάσκαλοι χρησιμοποίησαν κατάλληλες και δίκαιες στρατηγικές πειθαρχίας, ενώ οι υποστηρικτικές σχέσεις εκπαιδευτικών με μαθητές έχουν επίσης συνδεθεί με χαμηλότερη μαθητική επιθετικότητα και αυξημένη αντίληψη ασφάλειας στα σχολεία (Crowley et al., 2018).

5. Κοινωνική συνοχή:

Η κοινωνική συνοχή σχετίζεται με την αίσθηση των μαθητών ότι η παρουσία τους και η ζωή τους έχουν σημασία και ότι η ζωή τους έχει νόημα με άλλους τρόπους (Ungar et al., 2017). Η σχολική αλληλεπίδραση έχει αποδειχθεί ότι δρα ως προστατευτικός παράγοντας για τους νέους που διατρέχουν κίνδυνο από το οικογενειακό περιβάλλον, συνομήλικους ή επικίνδυνους παράγοντες στα πλαίσια της κοινότητας (Fredricks, Blumenfeld & Paris., 2004). Ένα σχολικό περιβάλλον που ενθαρρύνει την διαφορετικότητα των μαθητών έχει υποστηριχθεί ότι συμβάλλει στην ενίσχυση της ψυχικής ανθεκτικότητας των μαθητών και αναγνωρίζεται επίσης ως παράγοντας που επηρεάζει τη σεξουαλική παρενόχληση και τη σχολική θυματοποίηση (Cohen et al., 2009, Motti-Stefanidi & Masten, 2013). Ο Ahmed (2008) διαπίστωσε επίσης ότι οι μαθητές ήταν πιο πιθανό να παρεμβαίνουν και να λογοκρίνουν περιπτώσεις σχολικής θυματοποίησης, όπου επίσης είχαν μεγάλη αίσθηση σχολικής συνεκτικότητας. Η ενίσχυση των δεσμών με το σχολείο έχει αναγνωριστεί ως βασικό προληπτικό μέτρο για τη βία που αφορά τους νέους (WHO, 2007). Η έρευνα έχει επίσης δείξει ότι η αίσθηση της σχολικής συμμετοχής και της αφοσίωσης στο σχολείο είναι σημαντική για την προώθηση της ψυχικής ανθεκτικότητας των ατόμων που έχουν βιώσει σεξουαλική βία (Theron & Phasha, 2015). Συμπερασματικά, η

αλληλεπίδραση σε ένα θετικά εμπλουτισμένο σχολικό περιβάλλον μπορεί να προσφέρει στα παιδιά ένα χώρο όπου μπορούν να βιώσουν θετικές κοινωνικές συνδέσεις, που προωθούν την ανάπτυξη δεξιοτήτων και μάθησης και με τη σειρά τους συμβάλλουν στην ενίσχυση της αίσθησης της αυτοπεποίθησης και της αυτοεκτίμησης των μαθητών (Ungar et al., 2017). Σημαντικό είναι ότι οι μαθητές που πηγαίνουν σε σχολεία που χαρακτηρίζονται από θετικό κλίμα πειθαρχίας και υψηλό επίπεδο στήριξης των εκπαιδευτικών και των μαθητών είναι επίσης λιγότερο πιθανό να αναφέρουν περιστατικά σχολικής θυματοποίησης και σεξουαλικής παρενόχλησης (Crowley et al., 2018).

Συμπέρασμα

Τα σχολεία και οι εκπαιδευτικοί σε που εργάζονται αυτά, μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση του ζητήματος της έμφυλης βίας. Οι πρωτοβουλίες και οι πρακτικές που αποσκοπούν στην οικοδόμηση της ευαισθητοποίησης των μαθητών, στην ενίσχυση των προσωπικών ικανοτήτων τους και στη δημιουργία ενός κλίματος υποστηρικτικής σχολικής εκπαίδευσης, μπορούν να ενισχύσουν την ψυχική ανθεκτικότητα των μαθητών και να μειώσουν τη έμφυλη βία.

References

- Ahmed, E. (2008). "Stop it, that's enough": Bystander intervention and its relationship to school connectedness and shame management. *Vulnerable Children and Youth Studies*, 3, 203-213. <https://doi.org/10.1080/17450120802002548>
- American Psychological Association. *The Road to Resilience*. 2014; Washington, DC: American Psychological Association.
- Berg, J. K., & Cornell, D. (2016). Authoritative school climate, aggression toward teachers, and teacher distress in middle school. *School Psychology Quarterly*, 31, 122–139. [10.1037/spq0000132](https://doi.org/10.1037/spq0000132)
- Britto, P.R., Lye, S.J., Proulx, K., Yousafzai, A.K., Matthews, S.G. Vaivada, T., [...] & MacMillan, H. (2017). Nurturing care: Promoting early childhood development. *Lancet*, 389, 91–102
- Carranza, M. E. (2007). Building Resilience and Resistance against Racism and Discrimination among Salvadorian Female Youth in Canada. Article in *Child and Family Social Work Journal*, 12, 390–398. <https://doi.org/10.1007/s10560-012-0291-z>
- Cauce, A. M., Stewart, A., Rodriguez, M., Cochran, B., & Ginzler, J. (2003). Overcoming the odds? Adolescent development in the context of urban poverty. In S. S. Luthar (Ed.), *Resilience and vulnerability: Adaptation in the context of childhood adversities* (pp. 343– 363). New York: Cambridge University Press.
- Cefai, C. (2007). Resilience for all: a study of classrooms as protective contexts. *Emotional and Behavioural Difficulties*, 12, 119-134. doi:10.1080/1363275070131551
- Chan, M., Lake, A. & Hansen, K. (2017). The early years: Silent emergency or unique opportunity? *Lancet*, 389, 11–13.

- Chin, S., Lee, J., & Liang, T. (2013). Does the teacher's pet phenomenon inevitably cause classroom conflict? Comparative viewpoints of three pet-student groups. *School Psychology International, 34*, 3–16.
- Clear, E. R., Coker, A. L., Cook-Craig, P. G., Bush, H. M., Garcia, L. S., Williams, C. M., ... & Fisher, B. S. (2014). Sexual harassment victimization and perpetration among high school students. *Violence Against Women, 20*, 1203-1219.
- Cleary, A., Fitzgerald, M., & Nixon, E. (2004). From child to adult: a longitudinal study of Irish children and their families. University College Dublin (UCD).
- Costigan, C., Su, T. F., & Hua, J. M. (2009). Ethnic identity among Chinese Canadian youth: A review of the Canadian literature. *Canadian Psychology, 50*, 261–272.
- Crowley, B. Z., Datta, P., Stohlman, S., Cornell, D., & Konold, T. (2018, December 27). Authoritative School climate and sexual harassment: A Cross-sectional multilevel analysis of student self-reports. *School Psychology Quarterly*. Advance online publication.
<http://dx.doi.org/10.1037/spq0000303>
- Evans, A. B., Banerjee, M., Meyer, R., Aldana, A., Foust, M., & Rowley, S. (2012). Racial socialization as a mechanism for positive development among African American youth. *Child Development Perspectives, 6*, 251–257
- Foshee, V. A., Reyes, H. L. M., Chen, M. S., Ennett, S. T., Basile, K. C., DeGue, S., ... & Bowling, J. M. (2016). Shared risk factors for the perpetration of physical dating violence, bullying, and sexual harassment among adolescents exposed to domestic violence. *Journal of Youth and Adolescence, 45*, 672-686.
- Fergus, S., & Zimmerman, M. A. (2005). Adolescent resilience: A framework for understanding healthy development in the face of risk. *Annual Review of Public Health, 26*, 399-419.

- Fredricks, J., Blumenfeld, P., & Paris, A. (2004). School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. *Review of Educational Research, 74*, 59–109.
- Geiger, B. (2017). Sixth graders in Israel recount their experience of verbal abuse by teachers in the classroom. *Child Abuse and Neglect, 63*, 95–105.
- Greene, B., Miller, R., Crowson, H., Duke, B., & Akey, K. (2004). Predicting high school students' cognitive engagement and achievement: Contributions of classroom perceptions and motivation. *Contemporary Educational Psychology, 29*, 462–482
- Heckman, J. J. (2008). Schools, skills, and synapses. *Economic Inquiry, 46*(3), 289-324.
- Hjemdal, O., Vogel, P. A., Solem, S., Hagen, K., & Stiles, T. C. (2011). The relationship between resilience and levels of anxiety, depression, and obsessive–compulsive symptoms in adolescents. *Clinical Psychology & Psychotherapy, 18*, 314-321.
- Hobcraft, J., & Kiernan, K. E. (2010). *Predictive factors from age 3 and infancy for poor child outcomes at age 5 relating to children's development, behaviour and health: Evidence from the Millennium Cohort Study*. York: University of York.
- Hoare, P., & Stanfield, A. (2010). *Psychiatric disorders in childhood and adolescence*. In E. Johnstone, D. Cunningham Owens, S. Lawrie, A. McIntosh & M. Sharpe (Eds), *Companion to Psychiatric Studies* (Eighth Edition) (pp. 595-633). London: Churchill Livingstone.
- Bellis, M. A., Hughes, K., Ford, K., Hardcastle, K. A., Sharp, C. A., Wood, S., ... & Davies, A. (2018). Adverse childhood experiences and sources of childhood resilience: a retrospective study of their combined relationships with child health and educational attendance. *BMC Public Health, 18*, 792.

- Kassis, W., Artz, S., & Moldenhauer, S. (2013). Laying down the family burden: A cross-cultural analysis of resilience in the midst of family violence. *Child & Youth Services, 34*, 37–63
- Kidd, S. A., & Davidson, L. (2007). “You have to adapt because you have no other choice”: The stories of strength and resilience of 208 homeless youth in New York City and Toronto. *Journal of Community Psychology, 35*, 219–238.
- Kumpfer, K. (1999). Factors and processes contributing to resilience: The resilience framework. In J. Johnson (Ed.), *Resilience and development: Positive life adaptations* (pp. 179–224). New York: Plenum Press.
- Kumpulainen, K., Theron, L. C., Kahl, C., Mikkola, A., Salmi, S., Bezuidenhout, C., et al. (2016). Children’s positive adjustment to first grade in risk-filled communities: A case study of the role of school ecologies in South Africa and Finland. *School Psychology International, 37*, 121–139. doi:10.1177/0143034315614687
- Kvarme, L. G., Haraldstad, K., Helseth, S., Sørnum, R., & Natvig, G. K. (2009). Associations between general self-efficacy and health-related quality of life among 12-13-year-old school children: a cross-sectional survey. *Health and Quality of Life Outcomes, 7*, 85.
- Kvarme, L. G., Helseth, S., Sørnum, R., Luth-Hansen, V., Haugland, S., & Natvig, G. K. (2010). The effect of a solution-focused approach to improve self-efficacy in socially withdrawn school children: A non-randomized controlled trial. *International Journal of Nursing Studies, 47*, 1389–1396. <https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2010.05.001>
- Lal, S., & Adair, C. E. (2014). E-mental health: a rapid review of the literature. *Psychiatric Services, 65*(1), 24-32.
- Lorber, M. F., & Egeland, B. (2011). Parenting and infant difficulty: Testing a mutual exacerbation hypothesis to predict early onset conduct problems. *Child Development, 82*, 2006-2020.

- Masten, A. S. (2014). *Ordinary magic. Resilience in development*. New York, NY: Guilford Press.
- Metzler, M., Merrick, M. T., Klevens, J., Ports, K. A., & Ford, D. C. (2017). Adverse childhood experiences and life opportunities: shifting the narrative. *Children and Youth Services Review, 72*, 141-149.
- Morrison, G., & Allen, M. (2007). Promoting student resilience in school contexts. *Theory into Practice, 46*, 162-169.
- Motti-Stefanidi, F., & Masten, A. S. (2013). School success and school engagement of immigrant children and adolescents: A risk and resilience developmental perspective. *European Psychologist, 18*, 126-135. doi:10.1027/1016-9040/a000139.
- Ormerod, A. J., Collinsworth, L. L., & Perry, L. A. (2008). Critical climate: Relations among sexual harassment, climate, and outcomes for high school girls and boys. *Psychology of Women Quarterly, 32*, 113-125.
- Pottinger, A. M., & Stair, A. G. (2009). Bullying of students by teachers and peers and its effect on the psychological well-being of students in Jamaican schools. *Journal of School Violence, 8*, 312-327
- Raver, C. C., Jones, S. M., Li-Grining, C. P., Metzger, M., Champion, K. M., & Sardin, L. (2008). Improving preschool classroom processes: Preliminary findings from a randomized trial implemented in Head Start settings. *Early Childhood Research Quarterly, 23*, 10-26.
- Rosenberg, L. (2012). Behavioral disorders: the new public health crisis. *The Journal of Behavioral Health Services & Research, 39*, 1-2.
- Russell, N. (2008). What works in sexual violence prevention and education. Retrieved from the New Zealand Ministry of Justice website: <http://www.justice.govt.nz/policy/supporting-victims/taskforce-for-action-onsexualviolence/documents/What%20Works%20in%20Prevention.pdf>

- Rutter, M., Kim-Cohen, J., & Maughan, B. (2006). Continuities and discontinuities in psychopathology between childhood and adult life. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, *47*, 276-295.
- Sanders, J., & Munford, R. (2016). Fostering a sense of belonging at school: Five orientations to practice that assist vulnerable youth to create a positive student identity. *School Psychology International*, *37*, 155–171. doi:10.1177/0143034315614688
- Sharkey, J., You, S., & Schnoebelen, K. (2008). Relations among school assets, individual resilience, and student engagement for youth grouped by level of family functioning. *Psychology in the Schools*, *45*, 402–418.
- Shek, D., & Ma, C. (2012). Impact of the Project P.A.T.H.S. in the junior secondary school years: Objective outcome evaluation based on eight waves of longitudinal data. *The Scientific World*. doi:10.1100/2012/170345
- Southwick, S. M., Bonanno, G. A., Masten, A. S., Panter-Brick, C., & Yehuda, R. (2014). Resilience definitions, theory, and challenges: interdisciplinary perspectives. *European Journal of Psychotraumatology*, *5*, 25338.
- Tatlow-Golden, M., O'Farrelly, C., Booth, A., O'Rourke, C., & Doyle, O. (2016). 'Look, I have my ears open': Resilience and early school experiences among children in an economically deprived suburban area in Ireland. *School Psychology International*, *37*, 104-120.
- Theron, L. C., & Phasha, N. (2015). Cultural pathways to resilience: Opportunities and obstacles as recalled by black South African students. In *Youth resilience and culture* (pp. 51-65). Springer, Dordrecht.
- Theron, L. C., & Theron, A. M. C. (2014). Education services and resilience processes: Resilient black South African students' experiences. *Child and Youth Services Review*, *47*, 297–306.

doi:10.1016/j.childyouth.2014.10.003.

Tinsley, B., & Spencer, M. B. (2010). High hope and low regard: The resiliency of adolescents' educational expectations while developing in challenging political contexts. *Research in Human Development, 7*, 183–201.

Ungar, M. (2008). Resilience across Cultures. *British Journal of Social Work, 38*, 218–235.

<https://doi.org/10.1093/bjsw/bcl343>

Ungar, M. (2011). The social ecology of resilience: Addressing contextual and cultural ambiguity of a nascent construct. *American Journal of Orthopsychiatry, 81*, 1–17.

Ungar, M., Connelly, G., Liebenberg, L., & Theron, L. (2017). How Schools Enhance the Development of Young People's Resilience. *Social Indicators Research, 1–16*.

Wells, L., Claussen, C., Aubry, D., & Ofrim, J. (2012). Primary Prevention of Sexual Violence: Preliminary Research to Support a Provincial Action Plan. Calgary, AB: The University of Calgary, Shift: The Project to End Domestic Violence <https://s3-us-west-2.amazonaws.com/aasas-media-library/AASAS/wp-content/uploads/2015/08/Primary-Prevention-of-Sexual-Violence.pdf>

Williams, C. M., Cook-Craig, P. G., Bush, H. M., Clear, E. R., Lewis, A. M., Garcia, L. S., ... & Fisher, B. S. (2014). Victimization and perpetration of unwanted sexual activities among high school students: frequency and correlates. *Violence Against Women, 20*, 1239-1257.

World Health Organization. (2013). Responding to intimate partner violence and sexual violence against women: WHO clinical and policy guidelines. World Health Organization.

World Health Organisation (2018). Nurturing care for early childhood development: Linking survive and thrive to transform health and human potential.

https://www.who.int/maternal_child_adolescent/child/nurturing-care-framework/en/

Συνοπτικός Πίνακας

Τίτλος	Κοινό	Σύνοψη	Αξιολόγηση & Προβληματισμός
Η διαφήμιση των 30 δευτερολέπτων (Μια άσκηση θετικής ταυτότητας)	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών • Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα 	<p>Οι μαθητές καλούνται να δημιουργήσουν μια διαφημιστική εκστρατεία και με μια διαφήμιση 30 δευτερολέπτων, με σκοπό να παρουσιάσουν την αντίληψη του καλύτερου εαυτού τους στον κόσμο.</p>	<p>Οι μαθητές πρέπει να σκεφτούν για ποια στοιχεία της ταυτότητάς τους είναι πιο περήφανοι και να σκεφτούν τι τους κάνει να είναι «αυτοί που είναι».</p>
Χέρι Βοηθείας	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Οι μαθητές δημιουργούν μια εξατομικευμένη και διακοσμημένη έκδοση του φύλλου εργασίας ΧΒ, η οποία θα περιγράφει μια επιλογή από τις βασικές τους δυνατότητες, τα μεγαλύτερα επιτεύγματα και τις βασικές πηγές υποστήριξης και καθοδήγησης.</p>	<p>Οι μαθητές θα πρέπει να σκεφτούν τη σημασία του να γνωρίζουν ποιος μπορεί να τους προσφέρει υποστήριξη σε περιόδους ανάγκης ή αντιξοότητας στη ζωή τους.</p>
“Μην Κρίνεις ένα βιβλίο από το εξώφυλλο του” (Ζωγράφισε το επάγγελμα)	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών 	<p>Τα στερεότυπα διερευνώνται με τους μαθητές ζητώντας τους να συντάξουν την «τυπική» εκπροσώπηση μιας ποικιλίας επαγγελμάτων.</p>	<p>Οι μαθητές θα πρέπει να προβληματιστούν αν υπάρχει μια ανισοροπία μεταξύ των φύλων όσον αφορά το σχέδιο που έφτιαξαν, εάν ναι, να εξετάσουν γιατί μπορεί να συμβεί κάτι τέτοιο.</p>
Ένα όραμα για καλύτερο μέλλον	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών • Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα 	<p>Οι μαθητές πρέπει να δημιουργήσουν ένα κολλάζ που θα αντιπροσωπεύει τις αλλαγές που θα ήθελαν να δουν στον κόσμο σε σχέση με το φύλο και μια συλλογή προτύπων που θα πρέπει να ακολουθήσουν για να</p>	<p>Οι μαθητές θα πρέπει να σκεφτούν πώς αισθάνθηκαν εξετάζοντας ένα μέλλον χωρίς έμφυλες διακρίσεις και να εξετάσουν τυχόν αλλαγές που μπορούν να κάνουν με βάση την εκπαίδευση που κέρδισαν μέσα από την ολοκλήρωση</p>

		επιφέρουν αυτές τις αλλαγές.	της δραστηριότητας.
Διαφήμιση Έμφυλης Ευαισθησίας	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών • Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα 	Οι μαθητές διερευνούν τον τρόπο με τον οποίο οι διαφημίσεις μπορούν να διαιωνίσουν ή να διαλύσουν τα στερεότυπα και στη συνέχεια να επιφορτιστούν με τη δημιουργία της δικής τους διαφήμισης έμφυλης ευαισθησίας.	Οι μαθητές πρέπει να σκεφτούν πώς οι απεικονίσεις των ανδρών και των γυναικών στα μέσα ενημέρωσης, επηρεάζουν τις απόψεις τους για το τι είναι "φυσιολογικό" ή "κοινωνικά αποδεκτό" για τους ανθρώπους και των δύο φύλων.
Χρονοδιάγραμμα "Το ταξίδι προς την Ισότητα Φύλων"	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών 	Οι μαθητές μαθαίνουν και καταγράφουν το κίνημα για την ισότητα των φύλων μέσα από τη δημιουργία ενός χρονοδιαγράμματος που θα περιλαμβάνει σημαντικές εξελίξεις στην επιδίωξη της ισότητας των φύλων.	Οι μαθητές θα πρέπει να σκεφτούν τις εξελίξεις που σημειώθηκαν όσον αφορά το κίνημα για την ισότητα των φύλων και να σκεφτούν πώς αισθάνονται να γνωρίζει ότι οι ενέργειες ενός ατόμου μπορούν να έχουν τέτοιο αντίκτυπο στην κοινωνία.
Οικοδόμηση Χαρακτήρα	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών 	Οι μαθητές μαθαίνουν μια πολύ διαφορετική πλευρά των συμμαθητών τους χρησιμοποιώντας τις ερωτήσεις που παρέχονται στο φύλλο εργασίας Ο.Χ. για να δημιουργήσουν ένα προφίλ χαρακτήρα ενός από τους συμμαθητές τους.	Οι μαθητές θα πρέπει να σκεφτούν τις νέες πληροφορίες που έχουν αποκτήσει σχετικά με τους συμμαθητές τους και να εξετάσουν εάν οι αρχικές σκέψεις τους για το συμμαθητή τους έχουν αλλάξει υπό το πρίσμα της άσκησης.
Bingo Πολλαπλασιασμού (Ένα πείραμα ισότητας των φύλων)	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών • Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα 	Οι μαθητές μαθαίνουν για τις ανισότητες που υπάρχουν στον κόσμο συμμετέχοντας σε έναν άδικο ανταγωνισμό και μια συζήτηση σχετικά με την ανισότητα των φύλων.	Οι μαθητές θα πρέπει να σκεφτούν τι έμαθαν από τη συμμετοχή σε αυτό το πείραμα και πώς άλλες κοινωνικές ανισοροπίες μπορεί να επηρεάσουν την ικανότητα των ανθρώπων να λειτουργούν αποτελεσματικά / να ευδοκμήσουν μέσα στο περιβάλλον τους.

<p>Ο τροχός των συνεπειών</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών 	<p>Οι μαθητές εξετάζουν πώς οι ενέργειες που εισάγουν διακρίσεις ενδέχεται να έχουν κυμαινόμενο αποτέλεσμα και να επηρεάσουν τα άτομα, τις κοινότητες και τις κοινωνίες τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα χρησιμοποιώντας το φύλλο εργασίας του ΤΤΣ.</p>	<p>Οι μαθητές θα πρέπει να εξετάσουν ποιούς θεωρούν τους πρωταρχικούς στόχους της δραστηριότητας, αν η δραστηριότητα θα έχει αντίκτυπο στις μακροπρόθεσμες ενέργειές τους και, τέλος, εάν κάποιες πτυχές της δραστηριότητας ήταν απροσδόκητες.</p>
<p>Ενδυνάμωση των Παρισταμένων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών 	<p>Οι μαθητές μαθαίνουν σχετικά με το φαινόμενο των Παρισταμένων και αποκτούν μια σειρά στρατηγικών που μπορούν να τους βοηθήσουν να γίνουν σύμμαχοι σε όσους μπορεί να πέσουν θύματα της Έμφυλης Βίας.</p>	<p>Οι μαθητές θα πρέπει να σκεφτούν τις δεξιότητες που απέκτησαν από τη συμμετοχή τους σε αυτή τη δραστηριότητα, να ερευνήσουν τυχόν εναλλακτικές ενέργειες που θα μπορούσαν να λάβουν για να είναι ενεργοί σύμμαχοι και να αξιολογήσουν την αυτοπεποίθησή τους όσον αφορά την ικανότητά τους να είναι ενεργοί σύμμαχοι από εδώ και πέρα</p>
<p>Παίξτε τον ρόλο σας στο Κίνημα Ισότητας των Φύλων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών 	<p>Οι μαθητές εξετάζουν τα στερεότυπα των φύλων, τη συμπεριφορά διακρίσεων και τον καλύτερο τρόπο ανταπόκρισης σε αυτά μέσω μιας σειράς δραστηριοτήτων ρόλων.</p>	<p>Οι μαθητές θα πρέπει να προβληματιστούν σχετικά με το συγκεκριμένο σχολείο της περιπτώσιολογικής μελέτης μέσα στα σενάρια και να προσδιορίσουν εάν αυτά τα σχολεία είναι υποδείγματα σχολείων του σύγχρονου κόσμου.</p>
<p>Τα Όνειρα δεν έχουν φύλο (Ένα Μήνυμα στους μικρότερους συμμαθητές μου)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών 	<p>Οι μεγαλύτεροι μαθητές στο σχολείο καλούνται να συμπεριφέρονται ως θετικά πρότυπα για τους μικρότερους γράφοντας τους ένα γράμμα (ή βιντεοσκοπώντας ένα βίντεο γι' αυτούς) το οποίο περιγράφει τους τρόπους με τους οποίους έχουν ξεπεράσει τα εμπόδια (που μπορεί να σχετίζονται με το φύλο) και αμφιβολίες για την επίτευξη ορισμένων από τους πιο σημαντικούς</p>	<p>Οι μαθητές θα πρέπει να σκεφτούν τον αντίκτυπο που έχουν τα πρότυπα στις ζωές των νέων ανθρώπων και αν είναι πιο ευαισθητοποιημένοι για το πώς οι ενέργειές τους μπορούν να καθοδηγήσουν εκείνες των νεότερων συμμαθητών τους.</p>

		στόχους τους.	
--	--	---------------	--

Δραστηριότητες για Ψυχική Ανθεκτικότητα

Δραστηριότητες Ηλικίας 8-9 ετών

Τίτλος:	Η διαφήμιση των 30 δευτερολέπτων (Μια άσκηση για τη Θετική Ταυτότητα)
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών (Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα)
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει στην ανάπτυξη της αίσθησης της αυτογνωσίας των μαθητών, ενθαρρύνοντάς τους να επικεντρωθούν στα θεμελιώδη χαρακτηριστικά τους που τους καθιστούν αυτοί που είναι, καθώς και τομείς στους οποίους μπορεί να χρειαστεί να εργαστούν και να αναπτυχθούν. Να αποκτηθούν οι δεξιότητες αυτο-παρουσίας των μαθητών, προωθώντας μια βαθύτερη εξέταση του τρόπου με τον οποίο προσεγγίζουν το περιβάλλον τους και τους ανθρώπους μέσα σε αυτό. Να καλλιεργηθεί και να αξιοποιηθεί η δημιουργικότητα των μαθητών προσφέροντας την ευκαιρία για ποικίλα και καινοτόμα μέσα έκφρασης μέσα από την προσωπική τους διαφήμιση.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αυτό-συνειδητότητα • Αυτοπαρουσίαση • Δημιουργικότητα

Οδηγίες:**Υλικά:**

- Το φύλλο διαφήμισης μου των 30 δευτερολέπτων
- Στυλό/Μολύβι

Οδηγίες:

Δίνεται στους μαθητές το φυλλάδιο " **Η διαφήμιση των 30 δευτερολέπτων**" και τους ζητείται να σχεδιάσουν τη δική τους διαφήμιση 30 δευτερολέπτων. Αυτή η διαφήμιση πρέπει να ενσωματώνει τον τρόπο με τον οποίο σκέφτονται για τον εαυτό τους ως άτομα και την εικόνα που επιθυμούν να προβάλλουν σε άλλους.

(Για να προσθέσετε μια επιπλέον δόση δημιουργικότητας στην εργασία, οι μαθητές θα μπορούσαν να καλούνται να απαντήσουν σε ένα ιδιόμορφο κριτήριο για το άτομο τους, στο πλαίσιο της διαφήμισης, π.χ. "Αν ήμουν ζώο, θα ήμουν ..." ή "Η διάσημη προσωπικότητα, του παρελθόντος ή του παρόντος, που μοιάζω πολύ είναι γιατί").

Με την ολοκλήρωση της διαφήμισής τους, οι μαθητές στη συνέχεια καλούνται να παρουσιάσουν τη διαφήμισή τους μπροστά στους συμμαθητές τους. Μπορούν να επιλέξουν να επωφεληθούν από κάποια βοηθήματα (στηρίγματα, συνοδευτικά μουσικά ή ηχητικά εφέ κ.λπ.), προκειμένου να προστεθεί χρώμα και ζωντάνια στο τελικό προϊόν.

(*Εναλλακτική λύση*) για να εξασφαλιστεί ότι οι μαθητές θα ασχοληθούν σοβαρά με τη δραστηριότητα και θα βοηθήσουν τους συμμαθητές τους που δεν αισθάνονται άνετα με την υπερβολική αυτοπροβολή: Οι μαθητές μπορούν να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν τη διαφήμισή τους με το ζευγάρι τους. Οι μαθητές υποχρεούνται στη συνέχεια να παρουσιάσουν τη διαφήμιση του ζευγαριού τους στους συμμαθητές τους, σύμφωνα με το περίγραμμα που σχεδιάστηκε στο φύλλο εργασίας.

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με τα συναισθήματά τους μετά από αυτή τη δραστηριότητα. Μπορείτε να ακολουθήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πώς αισθάνθηκε που έπρεπε να παρουσιάσετε τα καλύτερα χαρακτηριστικά σας σε 30 δευτερόλεπτα;
- Αν έπρεπε να επαναλάβετε τη δραστηριότητα, υπάρχει κάποια πτυχή της διαφήμισής σας που θα αλλάζατε; Εάν ναι, γιατί;
- Γιατί νομίζετε ότι αυτή η δραστηριότητα είναι σημαντική;
- Ποιο είναι το κύριο σημείο που έχετε μάθει από την ολοκλήρωση αυτής της δραστηριότητας;

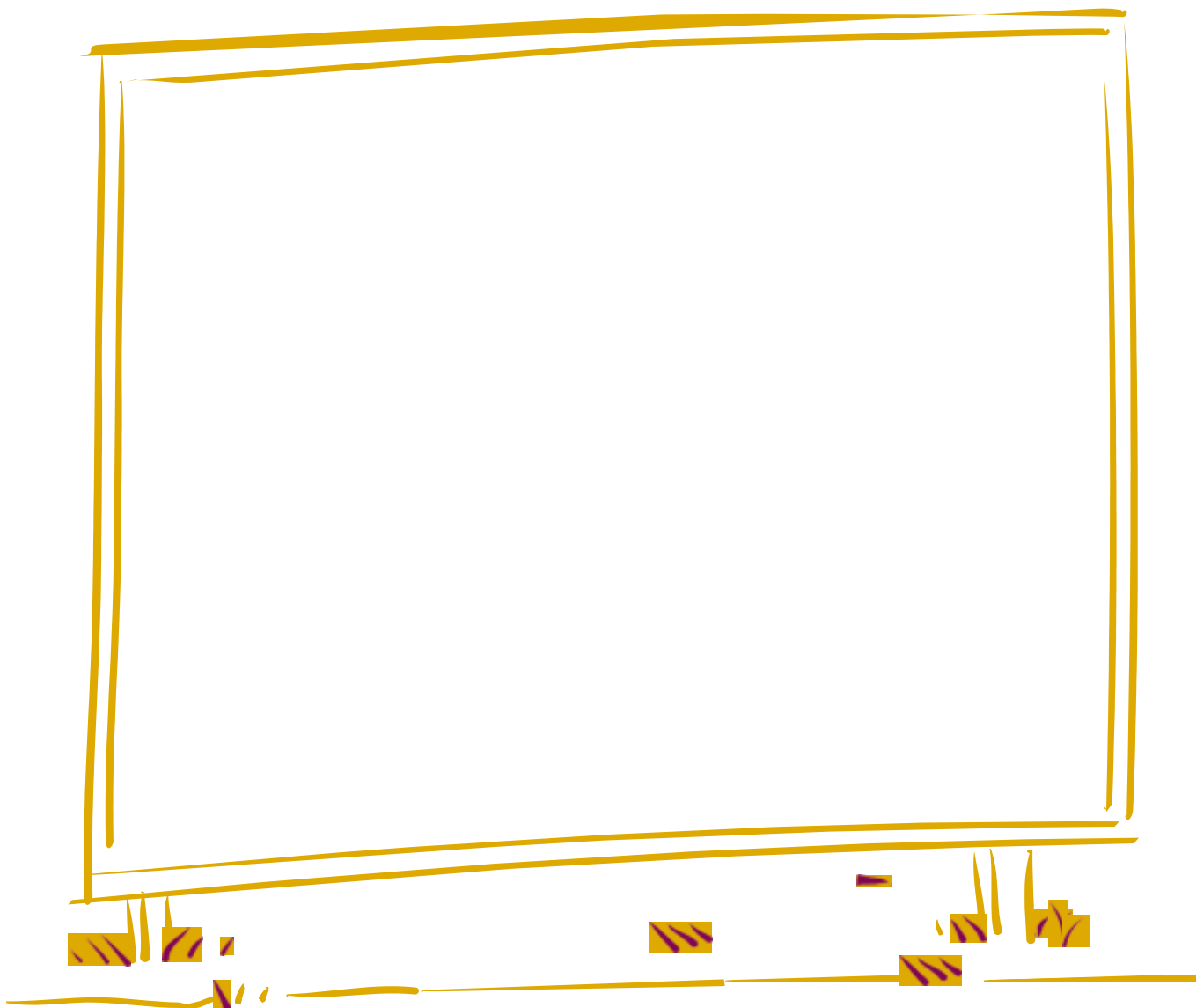
Αναφορά:

Adapted from the Erasmus+ funded SUCCESS (Strategies to Utilize and Cultivate positive Characteristics and Employability Skills in Schools) Project

Ανατρέξτε στο Παράρτημα για αυτήν τη δραστηριότητα στην επόμενη σελίδα.

Η διαφήμιση των 30 δευτερολέπτων

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the
Rights, Equality &
Citizenship Programme
of the European Union

Τίτλος:	Χέρι Βοηθείας
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα έχει σχεδιαστεί ειδικά για να βοηθήσει τους νέους να βρουν τους ανθρώπους στους οποίους μπορούν να πάνε, εάν χρειάζονται βοήθεια ή υποστήριξη. Η διασφάλιση ότι τα περιστατικά διακρίσεων θα αναφέρονται όπως πρέπει, αντιπροσωπεύει μια βασική προτεραιότητα στο πλαίσιο του έργου και ο εξοπλισμός των νέων με τη γνώση του σε ποιους μπορούν να απευθυνθούν για υποστήριξη είναι ένα κρίσιμο στοιχείο αυτής της διαδικασίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ευαισθητοποίηση • Υποστήριξη • Κοινωνικές Δεξιότητες
Οδηγίες:	<p><u>Υλικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Μολύβι • Ξυλομπογιές/Μαρκαδόροι/Μπογιές • Περιοδικά • Φωτογραφίες <p><u>Οδηγίες:</u></p> <p>Πρώτον, δίνεται στους μαθητές ένα φυλλάδιο "Χέρι Βοηθείας" (ή μπορούν να ζωγραφίσουν το δικό τους χέρι σε ένα φύλλο χαρτιού για μια επιπλέον πιο προσωπική πινελιά).</p> <p>Στην παλάμη αυτού του χεριού, οι μαθητές καλούνται να δημιουργήσουν ένα κολλάζ εικόνων, αποκομμάτων, φωτογραφιών ή λέξεων που ενθυλακώνουν την προσωπικότητα, τις αξίες, τα ενδιαφέροντα και τα επιτεύγματά τους. Οι μαθητές θα πρέπει να ενθαρρύνονται να είναι όσο το</p>

δυνατόν πιο δημιουργικοί, στο πώς επιλέγουν να διακοσμήσουν την παλάμη αυτού του χεριού ώστε να δώσουν μια ακριβή αναπαράσταση των δυνατοτήτων και της προσωπικότητάς τους.

Μόλις συμπληρωθεί αυτό το στοιχείο της εργασίας, οι μαθητές θα πρέπει στη συνέχεια να σκεφτούν τις στιγμές που έχουν ξεπεράσει τις αντιξοότητες ή τις προκλήσεις στη ζωή τους. Αυτό που πρέπει να καταστεί σαφές είναι ότι, σε πολλές από αυτές τις περιπτώσεις, η λήψη υποστήριξης και καθοδήγησης από άλλους μπορεί να αποτελέσει κρίσιμη συνιστώσα τέτοιων επιτυχιών ή επιτευγμάτων. Οι μαθητές στη συνέχεια καλούνται να κολλήσουν ή να σχεδιάσουν μια εικόνα (φωτογραφίες, εικόνες ή συμβολικές εικόνες) ενός προσώπου στο οποίο μπορούν να απευθυνθούν, σε περιόδους δυσκολιών ή προκλήσεων στη ζωή τους, σε κάθε μία από τις πέντε άκρες των δακτύλων.

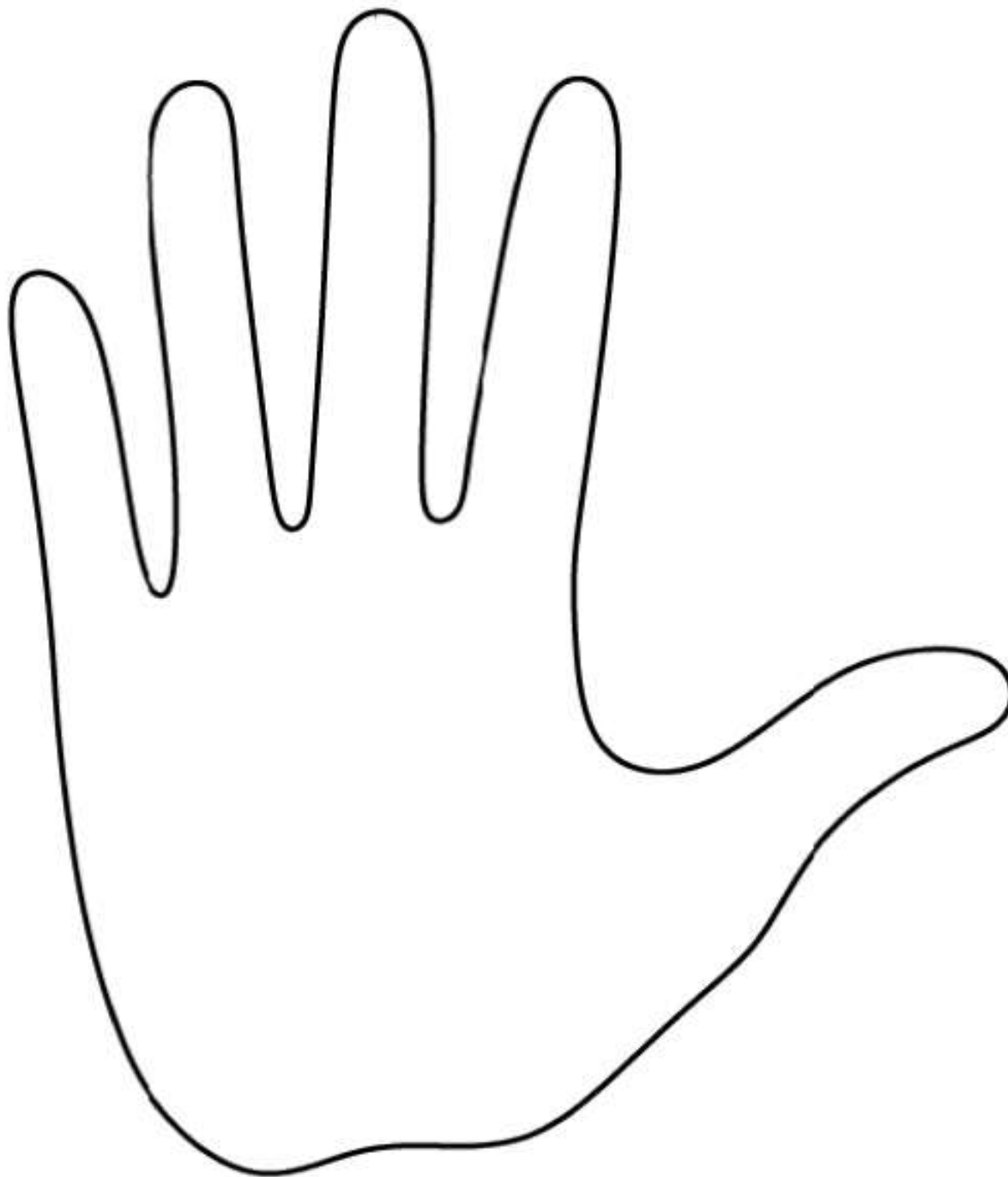
Αυτοί οι άνθρωποι μπορεί να είναι γονείς / κηδεμόνες, αδέρφια, ξαδέλφια, φίλοι, δάσκαλοι ή προπονητές κλπ. Σε κάθε δάκτυλο ο μαθητής πρέπει να γράψει έναν τρόπο με τον οποίο ο άνθρωπος στο τέλος του δακτύλου τον-την στήριξε στη ζωή του-της, π.χ. «Ο δάσκαλός μου στη μουσική πίστευε σε μένα, ακόμη και όταν δυσκολευόμουν πολύ να μάθω ένα νέο κομμάτι στο πιάνο» ή «Η αδερφή μου πήρε το χρόνο να με ακούσει και να με βοηθήσει να αποφασίσω με ποιον τρόπο να λύσω μια διαφωνία που είχα με την καλύτερη μου φίλη."

Μετά την ολοκλήρωσή του, αυτό το κολλάζ Χέρι Βοηθείας, θα λειτουργήσει ως ένα πολύτιμο σημείο αναφοράς που θα υπενθυμίσει τις προκλήσεις που έχει ξεπεράσει το παιδί, θα ενισχύσει το θετικό του συναίσθημα και θα βοηθήσει να εντοπίσει τις διάφορες υποστηρίξεις που έχει στη ζωή τους.

Αξιολόγηση & Προβληματισμός:	<p>Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με τα συναισθήματά τους μετά από αυτή τη δραστηριότητα.</p> <p>Μπορείτε να ακολουθήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none">- Πώς αισθάνεστε μετά την ολοκλήρωση αυτής της δραστηριότητας;- Γιατί πιστεύετε ότι είναι σημαντικό να έχετε γνώση του δικτύου υποστήριξης;
---	---

Ανατρέξτε στο Παράρτημα για αυτήν τη δραστηριότητα στην επόμενη σελίδα.

ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΧΕΡΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Τίτλος:	Μην κρίνεις ένα βιβλίο από το εξώφυλλο του
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών
Στόχοι:	<p>Να αποδειχθεί ότι η επαγγελματική ζωή ενός ατόμου δεν πρέπει να υπαγορεύεται από το φύλο του, αλλά από τα ενδιαφέροντα, τις δυνάμεις και τα προσόντα του ατόμου. Να ενδυναμωθούν οι νέοι δίνοντάς τους ισχυρά πρότυπα, τα οποία εξηγούν το γεγονός ότι τα στερεότυπα φύλου μπορούν και αψηφώνται σε τακτική βάση.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αυτό-συνειδητότητα • Αυτοπεποίθηση • Κίνητρο

Υλικά:

- Χαρτί & ξυλομπογιές
- Ετικέτες των επαγγελμάτων (μια να συνοδεύεται από "Γυναίκα", το άλλο με την ένδειξη "Άνδρας") (x2)
- Blue Tac
- Εικόνες επαγγελματιών που σχετίζονται με κάθε ένα από τα επαγγέλματα.

*Εναλλακτικά: Ουδέτερες φωτογραφίες γενικών / τυπικών ανδρικών και γυναικείων επαγγελματιών

Οδηγίες:

Οι μαθητές καλούνται να σχεδιάσουν (χρησιμοποιώντας ένα ξεχωριστό χαρτί για κάθε μία) μια εικόνα που αντιπροσωπεύει άτομα που εργάζονται στους ακόλουθους ρόλους (Μπορείτε να προσθέσετε τα δικά σας παραδείγματα):

Οδηγίες:

1. Χορευτής-τρια
2. Επιστήμων
3. Πρωθυπουργός
4. Επιτυχημένος τενίστας-στρια
5. Νοσοκόμος-α
6. Σχεδιαστής-στρια μόδας
7. Rock Star

Μετά την ολοκλήρωση των σχεδίων, ο δάσκαλος πρέπει να κολλήσει δύο ετικέτες που αντιστοιχούν σε κάθε ένα από τα επαγγέλματα που ζητούνται, σε διάφορα σημεία γύρω από την τάξη (Για παράδειγμα: Δύο ετικέτες για το επάγγελμα του Γιατρού, πρέπει να είναι ορατές: μια που να γράφει "Γυναίκα γιατρός" και μια που να γράφει "Άνδρας γιατρός" στις αντίθετες πλευρές της τάξης). Οι μαθητές πρέπει στη συνέχεια να πάρουν κολλητική ταινία και να κολλήσουν το σχέδιο τους κάτω από την αντίστοιχη ετικέτα μέσα στην τάξη ανάλογα με το φύλο που επέλεξαν να απεικονίσουν τον επαγγελματία.

Στη συνέχεια, μόλις ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία για όλα τα επαγγέλματα, ο δάσκαλος πρέπει να περάσει από κάθε επάγγελμα και να συγκρίνει την ισορροπία μεταξύ των φύλων στα σχέδια. Σε περιπτώσεις όπου υπάρχει ανισορροπία μεταξύ των φύλων, ο δάσκαλος οδηγεί σε συζήτηση για το γιατί μπορεί να συμβεί αυτό και αν η ανισορροπία αντανακλά την πραγματικότητα.

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται στην τάξη διάσημα ή εξέχοντα παραδείγματα ατόμων που αψηφούν τα στερεότυπα που ενδέχεται να επικρατούν σε ορισμένες εργασίες π.χ. Jacinda Ardern ως πρωθυπουργός της Νέας Ζηλανδίας, Michael Flatley ως παγκοσμίου φήμης χορευτής στο Riverdance, Steffi Graf ως η μεγαλύτερη τενίστρια όλων των εποχών ή ένα βίντεο μιας ημέρας στη ζωή ενός άντρα νοσοκόμου / μια γυναίκας υδραυλικού.

Η τάξη θα πρέπει να εξετάσει τα δυνατά σημεία των διαφόρων ατόμων που παρουσιάζονται για να είναι επιτυχημένα στους αντίστοιχους τομείς και να σημειώσουν ότι αυτές οι δυνάμεις καθορίζουν αν ένα άτομο είναι επιτυχές σε αντίθεση με το φύλο του.

***Εναλλακτική Μέθοδος:**

Επειδή μπορεί να χρειαστεί πολύς χρόνος να απεικονιστούν σε ζωγραφίες καθένα από τους επαγγελματίες, μια εναλλακτική μέθοδος μπορεί να περιλαμβάνει να δώσετε στα παιδιά μια συλλογή γενικών φωτογραφιών των επαγγελματιών των ανδρών και γυναικών, στις οποίες δεν δίδεται καμία ένδειξη ως προς το τι δουλειά κάνουν.

Οι μαθητές πρέπει στη συνέχεια να επιλέξουν έναν από αυτούς τους επαγγελματίες, κολλώντας τη φωτογραφία του προσώπου που είναι πιο πιθανό να κάνει την αντίστοιχη δουλειά, δίπλα από την ετικέτα του επαγγέλματος.

Αξιολόγηση & Προβληματισμός:	<p>Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με τα συναισθήματά τους μετά από αυτή τη δραστηριότητα.</p> <p>Μπορείτε να ακολουθήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none">- Γιατί νομίζετε ότι υπάρχει μια τέτοια ανισορροπία όσον αφορά το φύλο των σχεδίων για ορισμένα επαγγέλματα;- Πώς σας κάνουν να αισθάνεστε τα επιτυχημένα παραδείγματα ατόμων που έχουν θέσεις εργασίας που δεν συνδέονται τυπικά με το φύλο τους;- Ποιες αλλαγές νομίζετε ότι πρέπει να γίνουν στον κόσμο για να επιτευχθεί ένα πιο ισορροπημένο αποτέλεσμα αυτής της δραστηριότητας;
---	---

Τίτλος:	Ένα όραμα για ένα καλύτερο μέλλον
Διάρκεια:	45 λεπτά – 1 ώρα* * Μπορεί να χρειαστεί ένα προπαρασκευαστικό κομμάτι, όπου οι μαθητές θα σκεφτούν τι θα συμπεριλάβουν στο κολλάζ τους
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 8-9 ετών (Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα)
Στόχοι:	<p>Αυτή η δραστηριότητα έχει σχεδιαστεί ειδικά για να προάγει την αίσθηση της αισιοδοξίας σχετικά με τις δυνατότητες προόδου και βελτίωσης που εξακολουθούν να υπάρχουν στην κοινωνία μας. Να επιτρέψει στην τάξη να σκεφτεί τη σοβαρότητα του θέματος, αλλά και όλα όσα έχουν μάθει. Να δημιουργηθούν επαφές μέσα στην τάξη και να αναπτύξουν τις ικανότητες των μαθητών να συνεργαστούν αρμονικά και παραγωγικά.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αισιοδοξία • Προβληματισμός • Κοινωνικές Δεξιότητες • Συνεργασία • Σεβασμός

Υλικά:

- Περιοδικά
- Ξυλομπογιές/Μαρκαδόροι
- Α2 Κόλλες
- Πρόσβαση στο Internet για την εκτύπωση των ερευνητικών υλικών (Δεν είναι απαραίτητο, αλλά μπορεί να δώσει περισσότερα περιθώρια για τους μαθητές να δημιουργήσουν την προτιμώμενη τοιχογραφία τους)

Οδηγίες:

Οι σπουδαστές ενημερώνονται ότι πρόκειται να δημιουργήσουν μια τοιχογραφία η οποία έχει σχεδιαστεί για να απεικονίζει μια κοινωνία ισότητας φύλων. Οι μαθητές συμβουλευόμαστε ότι μπορούν να χρησιμοποιήσουν όλους τους διαθέσιμους πόρους (περιοδικά / εφημερίδες, γνωστά αποσπάσματα, φωτογραφίες γεγονότων, σχέδια, λέξεις κλπ.) για να ολοκληρώσουν την τοιχογραφία τους. Οι μαθητές θα πρέπει επίσης να ενημερωθούν εκ των προτέρων πριν από την ολοκλήρωση αυτής της δραστηριότητας, έτσι ώστε να μπορούν να σχεδιάσουν και να ερευνήσουν όπως είναι απαραίτητο.

Οδηγίες:

Οι μαθητές θα πρέπει να χωρίζονται σε ομάδες των 4/5 συμμετεχόντων και να διαθέτουν ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού, περιοδικά, εφημερίδες και υλικά για ζωγραφική.

Η τοιχογραφία θα πρέπει να αντιπροσωπεύει τουλάχιστον τρεις αλλαγές που οι μαθητές θα ήθελαν να δουν στον κόσμο και τέσσερα / πέντε πρότυπα (κάθε μαθητής θα πρέπει να επιλέξει και να αντιπροσωπεύει τουλάχιστον ένα πρότυπο για την ισότητα) του οποίου το παράδειγμα έχει ακολουθηθεί για να φτάσουμε σε αυτή την επιθυμητή κοινωνία. Η τοιχογραφία θα πρέπει επίσης να αντιπροσωπεύει (με τη χρήση λέξεων, εισαγωγικών, εικόνων κ.λπ.) τρία χαρακτηριστικά που χρησίμευσαν ως οι ακρογωνιαίοι λίθοι για την πραγματοποίηση των αλλαγών που απεικονίζονται στην αφίσα (π.χ. πάθος, επιμονή, θάρρος κ.λπ.).

Με την ολοκλήρωση αυτής της εργασίας, οι μαθητές θα πρέπει να παρουσιάσουν την τοιχογραφία τους στην ομάδα των μαθητών, με κάθε μαθητή να περιγράφει γιατί επέλεξαν το πρότυπό τους για την ισότητα και πώς τους ενέπνευσε.

Ένα συγκεκριμένο σημείο με τίτλο "Το όραμά μας για ένα λαμπρό μέλλον" θα πρέπει να επιλεγεί μέσα στην τάξη και αυτές οι τοιχογραφίες θα πρέπει να τεθούν σε μόνιμη έκθεση για να υπενθυμίσουν την πιο ίση και δίκαιη κοινωνία προς την επίτευξη της οποίας η τάξη εργάζεται.

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με τα συναισθήματά τους μετά από αυτή τη δραστηριότητα. Μπορείτε να ακολουθήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πώς νιώσατε όταν σκεφτήκατε ένα μέλλον χωρίς διακρίσεις λόγω φύλου και ανισότητα;
- Πώς πιστεύετε ότι (ως άτομο και την τάξη ευρύτερα) μπορείτε να συμβάλετε στην επιδίωξη μιας πιο ισότιμης κοινωνίας;
- Έχοντας δει τις τοιχογραφίες που δημιούργησαν οι συμμαθητές σας, εκπλαγήκατε με οποιαδήποτε από τις προτάσεις που έγιναν;
- Αν έπρεπε να επαναλάβετε αυτή τη δραστηριότητα, υπάρχουν αλλαγές που θα κάνατε στην τοιχογραφία σας;
- Τι θα κάνετε για να προσπαθήσετε να δημιουργήσετε ένα ισότιμο μέλλον στην καθημερινή σας ζωή;

Δραστηριότητες για Παιδιά 10-12 ετών

Τίτλος:	Διαφήμιση Έμφυλης Ευαισθησίας
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών
Στόχοι:	<p>Η διαφήμιση τείνει να απεικονίζει άνδρες και γυναίκες σε στερεότυπους ρόλους που υπονομεύουν και παραμελούν την ποικιλία των δυνατοτήτων που μπορεί να παρουσιάσουν οι άνθρωποι όλων των φύλων. Αυτή η άσκηση στοχεύει να βοηθήσει τους νέους να αμφισβητήσουν και να ξεπεράσουν αυτά τα στερεότυπα, και να τους επιτραπεί να σκεφτούν πιο ευέλικτα και κριτικά για το τι σημαίνει να είσαι άνδρας ή γυναίκα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κριτική Σκέψη • Ευαισθητοποίηση • Σεβασμός • Ισότητα
Οδηγίες:	<p><u>Υλικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιοδικά/ Πρόσβαση στο YouTube • Χαρτί και Μολύβι <p><u>Οδηγίες:</u></p> <p>Το μάθημα ξεκινά με την διανομή στους μαθητές μιας φωτοτυπίας από διαφημίσεις του 1950, οι οποίες παρουσιάζουν το βαθμό στον οποίο η διάκριση των φύλων επικρατούσε στην κοινωνία. Ο δάσκαλος θα πρέπει να μιλήσει για την πρόοδο που έχει σημειωθεί πρόσφατα όσον αφορά τη μείωση της αποδοχής των στερεοτύπων φύλου και των διακρίσεων.</p> <p>Στη συνέχεια, οι μαθητές καλούνται να εξετάσουν πρόσφατες / σύγχρονες διαφημίσεις που έχουν δει στην τηλεόραση / σε περιοδικά και να εντοπίσουν κοινά στερεότυπα που παραμένουν τόσο για τους άνδρες όσο</p>

και για τις γυναίκες σε όλα τα σύγχρονα μέσα ενημέρωσης.

Όλα τα στερεότυπα που παρουσιάζονται από τους μαθητές θα πρέπει να συζητηθούν από τον δάσκαλο, ο οποίος θα πρέπει να προσπαθήσει να εξαλείψει τις προκαταλήψεις που διαδίδονται μέσα στην στερεότυπη διαφήμιση, με παραδείγματα που αντιδρούν στις στερεότυπες απόψεις. Οι μαθητές θα πρέπει επίσης να συζητήσουν ως τάξη, πώς αυτή η στερεότυπη άποψη κάθε φύλου μπορεί να έχει αρνητικές συνέπειες π.χ. μη ρεαλιστικές προσδοκίες για το τι αναμένεται από κάθε φύλο, αρνητικές / μη ρεαλιστικές εμφανίσεις του σώματος κλπ.

Στη συνέχεια, οι μαθητές θα πρέπει να παρουσιάσουν μερικά από τα πρόσφατα παραδείγματα διαφήμισεων έμφυλης ευαισθησίας που έχουν αρχίσει να κυκλοφορούν από μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες (Nike “Show Them What Crazy Can Do”: <https://www.youtube.com/watch?v=DEa2p3YihII> ; Gillette “The Best A Man Can Be”: Always “Like A Girl”).

Αφού είδαν τα παραδείγματα αυτά, οι μαθητές θα πρέπει να χωριστούν σε μικρές ομάδες 3-4 ατόμων (κατά προτίμηση η ομάδα θα πρέπει να αποτελείται από μαθητές και των δύο φύλων) και να αναλάβουν τη δημιουργία της δικής τους διαφήμισης έμφυλης ευαισθησίας. Οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν να παρουσιάσουν τη διαφήμιση στη μορφή που θέλουν (αφίσα, βίντεο, θεατρικό ή ιστορία) και για ένα προϊόν / εκδήλωση της επιλογής τους.

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αναλογιστούν τα συναισθήματά τους μετά από αυτή τη δραστηριότητα. Μπορείτε να ακολουθήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πιστεύετε ότι οι στερεότυπικές διαφημίσεις επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο κάποιος σκέφτεται και αισθάνεται για τον εαυτό του; Με ποιους τρόπους;
- Ήταν δύσκολο να δημιουργήσετε την δική σας εκδοχή για διαφήμιση έμφυλης ευαισθησίας; Γιατί;
- Ποιο ήταν το κύριο μήνυμα που θέλατε να επικοινωνήσετε μέσω της διαφήμισής σας; Γιατί επιλέξατε αυτό το μήνυμα;
- - Πιστεύετε ότι θα έχετε μεγαλύτερη επίγνωση των παραδειγμάτων στερεοτυποποίησης στο μέλλον και των αρνητικών επιπτώσεών τους;

Δείγματα Διαφημίσεων δεκαετίας 1950

Τίτλος:	Χρονοδιάγραμμα “Ταξίδι για την Ισότητα Φύλων”
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών (Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την Ηλικιακή Ομάδα)
Στόχοι:	<p>Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει να βοηθήσει τους νέους να κατανοήσουν καλύτερα πώς έχει αναπτυχθεί το κίνημα για την ισότητα των φύλων με την πάροδο του χρόνου. Να ενσταλάξουν την αίσθηση του καθήκοντος στους νέους σε σχέση με την επιρροή που μπορούν να ασκήσουν στην πορεία της ζωής και το περιβάλλον τους. Να δημιουργηθεί αισιοδοξία στους νέους σχετικά με τις δυνατότητες περαιτέρω θετικών αλλαγών σε σχέση με την ισότητα των φύλων στο μέλλον και το ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν μέσα στην εν λόγω αλλαγή.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σεβασμός • Διαφορετικότητα • Ευαισθητοποίηση • Θετικές Σχέσεις

Υλικά:

- Φυλλάδιο Δραστηριότητας
(Εκτυπώστε στο A3 για να έχετε αρκετό χώρο για να ολοκληρώσετε τη δραστηριότητα)
- Πρόσβαση στο Ίντερνετ
- Φωτογραφίες των μαθητικών ομάδων

Οδηγίες:

Ο στόχος της άσκησης είναι να ενδυναμώσει τους νέους, επιτρέποντάς τους να δουν την έκταση που έχει πάρει η πορεία προς την ισότητα των φύλων τον τελευταίο αιώνα. Επικεντρώνοντας στα επιτεύγματα μέχρι σήμερα, οι νέοι θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να βλέπουν το μέλλον με έναν αισιόδοξο τρόπο, ελπίζοντας ότι οι ενέργειές τους μπορούν να επηρεάσουν τη θετική αλλαγή, προχωρώντας προς τα εμπρός.

Οδηγίες:

Η πρώτη συνιστώσα της άσκησης περιλαμβάνει να ερευνήσουν οι μαθητές ένα εξέχον επίτευγμα ή γεγονός στο κίνημα της ισότητας των φύλων τον περασμένο αιώνα (π.χ. η Marie Curie είναι η πρώτη γυναίκα που κέρδισε το βραβείο Νόμπελ, ο Vigdís Finnbogadóttir γίνεται ο πρώτος δημοκρατικά εκλεγμένος πρόεδρος στην Ισλανδία το 1980, ή ο Billie Jean King κερδίζει το ματς της Μάχης Των Φύλων που είχαν δει 90 εκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως το 1973).

Οι μαθητές θα πρέπει να πάρουν μια εικόνα που συμβολίζει την εκδήλωση και να γράψουν ένα σύντομο απόσπασμα σχετικά με την εκδήλωση κάτω από την ενότητα "Παρελθόν" του χρονοδιαγράμματος.

Οι μαθητές θα πρέπει να πάρουν μια εικόνα που συμβολίζει την εκδήλωση και να γράψουν ένα σύντομο απόσπασμα σχετικά με την εκδήλωση κάτω από την ενότητα "Προηγούμενο" του Φύλου μέσω της Εποχής των Ηλικιών.

Στη συνέχεια, οι μαθητές θα πρέπει να επιλέξουν ένα σημαντικό γεγονός όσον αφορά την ισότητα των φύλων που έχει γίνει πρόσφατα (η Emma Watson ξεκινάει το Κίνημα HeForShe με τον ΟΗΕ το 2014, ο Conchita Wurst κερδίζει την Eurovision για την Αυστρία το 2014, ο Benedict Cumberbatch

δεσμεύεται να μην να αναλάβει περισσότερους ρόλους στον κινηματογράφο όπου υπάρχει ανισότητα μεταξύ των ανδρών και των γυναικών ηθοποιών). Παρόμοιο με το πρώτο, οι μαθητές πρέπει να πάρουν μια εικόνα που να αντιπροσωπεύει με ακρίβεια το σημαντικό ορόσημο και να γραψουν ένα σύντομο συνοδευτικό κομμάτι σχετικά με τη σημασία του.

Τέλος, η ομάδα θα πρέπει να σκεφτεί αλλαγές που θα ήθελαν να συμβούν, ως μέρος μιας μετάβασης προς μια πιο ισότιμη κοινωνία για άτομα όλων των φύλων. Μόλις συμφωνήσουν, πρέπει να βγάλουν μια ομαδική selfie και να την κολλήσουν στο κομμάτι "Μέλλον" του χρονοδιαγράμματος. Παράλληλα με αυτή τη selfie, οι μαθητές θα πρέπει να γράψουν / σχεδιάσουν τις προβλεπόμενες ενέργειες που θα αναλάβουν προκειμένου να συμβάλουν στην επίτευξη των αλλαγών που συμφώνησαν.

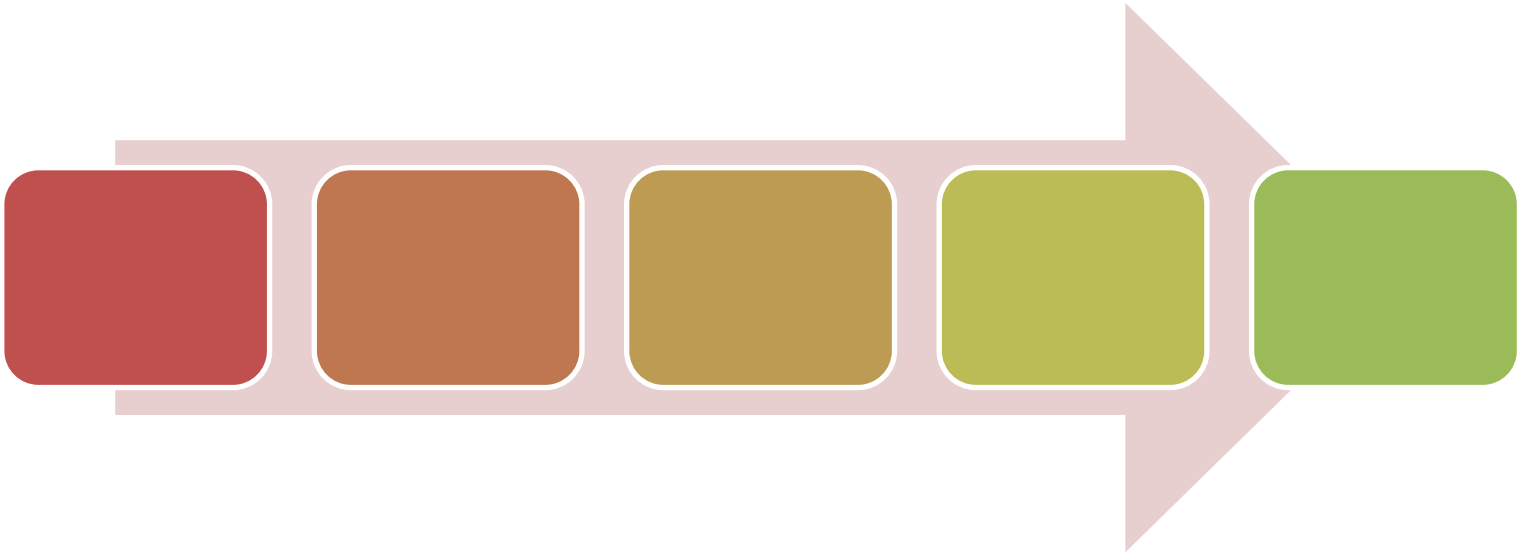
**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με τα συναισθήματά τους μετά από αυτή τη δραστηριότητα. Μπορείτε να ακολουθήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πώς άλλαξε η ζωή των ανθρώπων και των δύο φύλων τα τελευταία 200 χρόνια;
- Πώς σας κάνει να νιώθετε που γνωρίζετε ότι άνθρωποι εργάζονται επί του παρόντος για να καταστήσουν τον κόσμο μας έναν πιο ισότιμο χώρο για τα δύο φύλα;
- Πώς αισθάνεστε που γνωρίζετε ότι οι ενέργειές σας μπορεί να βοηθήσουν στη διαμόρφωση ενός πιο ισότιμου κόσμου για ανθρώπους όλων των φύλων και σεξουαλικών ταυτοτήτων;
- Ποιες ενέργειες μπορείτε να κάνετε στην καθημερινή σας ζωή για να επιτύχετε τον δηλωμένο στόχο της ομάδας σας;

Χρονοδιάγραμμα “ Ταξίδι προς την ισότητα των φύλων”

Τίτλος:	Οικοδόμηση Χαρακτήρα
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών (Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα)
Στόχοι:	<p>Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει να επιτρέψει στην τάξη να καταλάβει ότι είναι αρνητικό να κρίνεται ένας άνθρωπος αποκλειστικά με βάση το φύλο του. Κάθε ένας από εμάς έχει μοναδικές δυνατότητες χαρακτήρα, ταλέντα, απόψεις και οπτικές, που μας επιτρέπουν να προσθέτουμε αξία και χρώμα στον κόσμο με διάφορους τρόπους. Να ενισχυθούν τα θετικά συναισθήματα μεταξύ των μελών της τάξης, να οικοδομηθούν συνδέσεις μεταξύ των μαθητών που δεν αλληλοεπιδρούν τακτικά και να ενισχυθεί η εικόνα που έχουν για τον εαυτό τους μέσα στην τάξη.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαφορετικότητα • Αποδοχή • Σεβασμός • Συνεργασία • Ενσωμάτωση

οδηγίες:**Υλικά:**

- Χαρτί και Μολύβι
- Φυλλάδιο Δραστηριότητας

Οδηγίες:

Οι μαθητές πρέπει να χωριστούν σε ζευγάρια (κατά προτίμηση με έναν συμμαθητή που δεν γνωρίζουν καλά). Χρησιμοποιώντας το φύλλο εργασίας "Οικοδόμηση Χαρακτήρα", οι μαθητές θα πρέπει εναλλάξ να κάνουν ερωτήσεις στο ζευγάρι τους, προκειμένου να λάβουν απαντήσεις σε όλες τις ερωτήσεις που παρουσιάζονται στο φύλλο εργασίας. (Οι ερωτήσεις είναι σκόπιμα αφηρημένες για να είναι σίγουρο ότι η άσκηση περιλαμβάνει κάποια κριτική σκέψη και ερμηνεία από το παιδί που απαντάει. Μπορούν να προσαρμοστούν ώστε να εξαρτώνται πιο άμεσα από το επίπεδο της τάξης). Αφού συγκεντρωθούν όλες αυτές οι απαντήσεις, ο κάθε μαθητής πρέπει στη συνέχεια να χρησιμοποιήσει αυτές τις πληροφορίες για να αναπτύξει ένα (θετικό) προφίλ χαρακτήρα για το ζευγάρι του.

Αυτό το προφίλ πρέπει να επικεντρωθεί στις δυνατότητες, τις ιδιότητες και τα επιτεύγματά τους. Αυτός ο χαρακτήρας θα πρέπει επίσης να συνοδεύεται από μια πρόταση για τον τύπο της ιστορίας (κωμωδία, δράμα, θρίλερ, τρόμου, υπερήρωας) που θα ταίριαζε στο κάθε παιδί, ποιόν ρόλο δηλαδή θα είχαν στην κάθε ιστορία (πιστός βοηθός, σχεδιαστής και διοργανωτής του πώς να νικήσει τον κακοποιό, τον κύριο υπερήρωα κλπ.) και γιατί.

Μόλις ολοκληρωθεί αυτή η δραστηριότητα, κάθε μαθητής θα πρέπει να ανταλλάξει το προφίλ του με το ζευγάρι του έτσι ώστε όλοι οι μαθητές να ολοκληρώσουν τη δραστηριότητα με ένα θετικό εξατομικευμένο προφίλ, το οποίο συμπληρώνει ένας συμμαθητής. Έχοντας κάτι τέτοιο μπορεί να είναι εξαιρετικά επωφελές για τους μαθητές κατά τις μελλοντικές περιόδους δυσκολίας στη ζωή τους.

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με τα συναισθήματά τους μετά από αυτή τη δραστηριότητα. Μπορείτε να ακολουθήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Αισθάνεστε ότι γνωρίσατε το συμμαθητή σας σε αυτή την άσκηση καλύτερα από πριν; Εκπλαγήκατε με κάποιες από τις απαντήσεις τους;
- Πώς άλλαξε η άποψή σας για το συμμαθητή-τρια από τότε που ολοκληρώσατε αυτήν την άσκηση;
- Υπήρξαν εκπλήξεις που προέκυψαν από το δικό σας προφίλ χαρακτήρα;
- Πώς αισθανθήκατε να ολοκληρώνοντας αυτή τη δραστηριότητα;

Φυλλάδιο Ερωτήσεων Οικοδόμηση Χαρακτήρα

(Επιλέξτε κάποιες από τις παρακάτω ερωτήσεις για την εξέλιξη του χαρακτήρα σας)

1. Αν επιλέγατε ένα τραγούδι - και μόνο ένα τραγούδι - για να περιγράψετε τον χαρακτήρα σας, ποιο θα ήταν και γιατί;
2. Εάν ο χαρακτήρας σας αναγκάστηκε να φάει ένα πράγμα για το υπόλοιπο της ζωής του, τι θα επέλεγε και γιατί;
3. Εάν είχατε την προσοχή του κόσμου για 30 δευτερόλεπτα, ποιο μήνυμα θα στέλνατε;
4. Εάν ήσουν στο σπίτι σε ένα βροχερό απόγευμα, ποια ταινία θα ήθελες περισσότερο να δεις;
5. Εάν θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε μόνο 3 λέξεις για το υπόλοιπο αυτής της εβδομάδας, ποιες λέξεις θα επιλέξετε και γιατί;
6. Ποιο είναι το μότο ζωής σας; Γιατί;
7. Ποιο είναι το αγαπημένο σας αστείο;
8. Κάτι το οποίο σας ενοχλεί; (κάτι φαινομενικά αβλαβές / αβλαβές πράγμα που σας ενοχλεί περισσότερο στον κόσμο)
9. Ποια είναι η πιο περίεργη συνήθεια σου / χαρακτηριστικό σου;
10. Ποια είναι η πιο αγαπημένη σας μήμη;
11. Ποιο χαρακτηριστικό εκτιμάτε περισσότερο στον καλύτερο σας φίλο;
12. Ποιο είναι το αγαπημένο σας χρώμα;
13. Ποιο είναι το ιδανικό κατοικίδιο ζώο για εσένα και γιατί;
14. Εάν θα μπορούσατε να κάνετε μια αλλαγή (μεγάλη ή μικρή) στον κόσμο, τι θα ήταν;
15. Ποιο είναι το πρότυπο σου και γιατί;
16. Περιγράψτε τη πρωινή σας ρουτίνα (εάν υπάρχει) και πώς αισθάνεστε κατά τη διάρκεια αυτής;
17. Εάν θα μπορούσατε να επιστρέψετε σε οποιοδήποτε σημείο της ιστορίας για να ξαναζήσετε μια μέρα, ποια μέρα θα ήταν και γιατί;
18. Εάν θα μπορούσατε να προσκαλέσετε 3 άτομα (ζωντανά ή νεκρά) σε δείπνο, ποιοι θα ήταν και γιατί θα τους επιλέγατε;
19. Για τι μετανιώνετε περισσότερο;

20. Ποια πιστεύετε ότι είναι η πιο υπερεκτιμημένη ποιότητα στους ανθρώπους;
21. Ποιο θεωρείτε ότι είναι το μεγαλύτερο σας επίτευγμα;
22. Εάν ένα τζίνι σας έδινε τρεις ευχές, ποιες θα ήταν και γιατί;
23. Αν μπορούσατε να έχετε μια υπερδύναμη, ποια θα ήταν και γιατί;
24. Πώς είναι ο τέλειος κόσμος για εσάς;
25. Εάν ήσασταν σε ένα έρημο νησί, ποια τρία αντικείμενα θα επιλέγατε να φέρετε μαζί σας;
26. Ποια είναι η κορυφαία λίστα επιθυμιών σας;
27. Εάν θα μπορούσατε να ταξιδέψετε μόνο σε ένα ακόμα μέρος στον κόσμο, πού θα επιλέγατε;
28. Εάν μπορείτε να επιλέξετε οπουδήποτε μέρος κόσμο να είναι το σπίτι σας για το υπόλοιπο της ζωής σας, πού θα ήταν και γιατί;
29. Μια χαρακτηριστική χορευτική σας κίνηση;
30. Ποια είναι η αγαπημένη σας μυρωδιά;
31. Ποια είναι η καλύτερη συμβουλή που έχετε λάβει ποτέ;
(μπορείτε να προσθέσετε τις δικές σας ερωτήσεις, όσο πιο διαφορετικές και ενδιαφέρουσες τόσο το καλύτερο!)

Τίτλος:	Bingo Πολλαπλασιασμού: Ένα πείραμα Ισότητας Φύλων
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει να εισαγάγει τους νέους στην ιδέα της κοινωνικής δικαιοσύνης και να δείξει πώς οι έμφυλες μεροληψίες και διακρίσεις δρουν ως σημαντικό εμπόδιο στις προσπάθειες των γυναικών να προχωρήσουν στην εκπαίδευση / σταδιοδρομία τους / τις δημιουργικές τους προσπάθειες. Για να υπογραμμίσει αυτές τις ανισότητες, ο δάσκαλος μπορεί επίσης να κατευθύνει την δραστηριότητα γύρω από την ενδυνάμωση των παρευρισκόμενων και την ενημέρωση των νέων ότι ένας από τους σημαντικούς τρόπους με τους οποίους μπορεί να υποβαθμιστεί η ανισότητα είναι να όσοι είναι σε προνομιούχες θέσεις να προωθήσουν μια εκστρατεία υπέρ των ατόμων που υφίστανται διακρίσεις.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενδυνάμωση • Ευαισθητοποίηση • Δικαιοσύνη • Σεβασμός

Υλικά:

- <https://www.youtube.com/watch?v=QKgKaQzil1A>

(Πριν από την έναρξη της δραστηριότητας, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να εξοικειωθούν με αυτό το βίντεο, προκειμένου να κατανοήσουν καλύτερα τον σκοπό της προσπάθειας)

- Φυλλάδιο Ερωτήσεων Πολλαπλασιασμού Bingo
- Φυλλάδιο Απαντήσεων Πολλαπλασιασμού Bingo
- Κομπιουτεράκια
- Μολύβια/Στυλό

Οδηγίες:

Έχοντας δει το παραπάνω βίντεο, οι καθηγητές θα πρέπει να ενημερώσουν την τάξη ότι θα λάβουν μέρος σε ένα παιχνίδι πολλαπλασιασμού bingo. Οι μαθητές θα χωριστούν τυχαία σε μικτές ομάδες των τριών-τεσσάρων ατόμων και να τους δοθεί η οδηγία ότι πρέπει να προσπαθήσουν να δώσουν τη σωστή απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις στο φύλλο ερωτήσεων του Bingo και να συμπληρώσουν αυτήν την απάντηση στο αντίστοιχο τετράγωνο στο Φύλλο Απαντήσεων του Bingo.

Ο δάσκαλος θα πρέπει να ενημερώσει τους μαθητές ότι ο στόχος της δραστηριότητας είναι να βρεθούν οι σωστές απαντήσεις σε όλες τις ερωτήσεις όσο το δυνατόν πιο γρήγορα και ότι πρόκειται για έναν αγώνα. Το κίνητρο για γρήγορο τερματισμό μπορεί ενδεχομένως να ενισχυθεί περαιτέρω, προσφέροντας μια ανταμοιβή (περισσότερος χρόνος στο προαύλιο/ υπολογιστή, να μην έχουν καθήκοντα για το σπίτι, γλυκά κλπ.).

Πριν ξεκινήσουν οι μαθητές, ο δάσκαλος πρέπει να διανείμει τυχαία αριθμομηχανές στις μισές ομάδες που συμμετέχουν στον διαγωνισμό πολλαπλασιασμού bingo. Οι ομάδες μαθητών πρέπει να συνεργαστούν και να συναγωνιστούν με τις άλλες ομάδες για να ολοκληρώσουν πρώτοι-ες το φύλλο του Bingo. Μόλις τελειώσει η μισή τάξη, ο δάσκαλος πρέπει να λήξει το χρόνο για την δραστηριότητα. Οι αντιδράσεις των μαθητών σχετικά με την έλλειψη δικαιοσύνης στον διαγωνισμό πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Οδηγίες:

Στο πλαίσιο της αξιολογικής συνιστώσας της άσκησης, ο δάσκαλος πρέπει να εξηγήσει το σκοπό του μαθήματος στους μαθητές, ίσως με τη βοήθεια του βίντεο. Ο δάσκαλος θα πρέπει να εξηγήσει πώς η αδικία και η έλλειψη ίσων ευκαιριών είναι κάτι το οποίο, πολλοί άνθρωποι, έχουν να αντιμετωπίσουν στη ζωή τους, αν και αυτό μπορεί να μην είναι πάντα τόσο προφανές όσο και κατά τη διάρκεια αυτού του πειράματος. Η άσκηση δείχνει πώς κάποιοι άνθρωποι πρέπει να κάνουν διπλάσια προσπάθεια με άλλους ανθρώπους για να πάρουν την ίδια ανταμοιβή και ότι μερικοί άνθρωποι μπορούν να δουλέψουν εξίσου σκληρά με τους άλλους, αλλά λόγω των κοινωνικών ανισοτήτων μπορεί να μένουν πίσω όσον αφορά την επίτευξη των στόχων τους. Όλες οι ομάδες θα είναι σε θέση να κάνουν τους υπολογισμούς εξίσου καλά, αν τους δοθεί ο σωστός εξοπλισμός και ευκαιρίες.

Μερικά από τα παρακάτω στατιστικά στοιχεία θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους μαθητές να αναγνωρίσουν τις σημαντικές ανισοροπίες που υπάρχουν μεταξύ ανδρών και γυναικών σε διάφορους τομείς.

Στατιστικά Στοιχεία:

- Στο σημερινό ρυθμό προόδου, θα χρειαστούν 450 χρόνια πριν οι γυναίκες φθάσουν στην ισότητα με τους άνδρες ως ανώτερα στελέχη.
- Οι γυναίκες κατέχουν λιγότερο από το 5 τοις εκατό των κορυφαίων θέσεων σε διεθνείς οργανισμούς όπως τα Ηνωμένα Έθνη και η Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι μισθοί των γυναικών είναι κατά 30-40% χαμηλότεροι από τους μισθούς των ανδρών που κάνουν παρόμοια δουλειά.
- Το 2005 υπήρχαν 42.832 βουλευτές στον κόσμο. Το 15,7% είναι γυναίκες. Μόνο περίπου το 6% των υπουργών κυβερνήσεων παγκοσμίως είναι γυναίκες.
- Από τα 150 εκατομμύρια παιδιά στον κόσμο ηλικίας 6-11 ετών

που δεν φοιτούν στο σχολείο, πάνω από 90 εκατομμύρια είναι κορίτσια.

(Μπορείτε να προσθέσετε περισσότερα στατιστικά στοιχεία, ίσως και εκείνα που έχουν περισσότερη συνάφεια με τη χώρα στην οποία βρίσκεστε)
Οι μαθητές καλούνται να σκεφτούν άλλες ανισότητες που μπορεί να υπάρχουν στην κοινωνία και πώς αυτά τα ζητήματα εμποδίζουν τα άτομα να επιτύχουν τους στόχους τους και να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες τους. Τέλος, οι μαθητές-τριες μπορούν να ασχοληθούν με το πώς αυτή η έλλειψη δικαιοσύνης μπορεί να αντιμετωπιστεί και να διορθωθεί από εδώ και πέρα (π.χ. οι ομάδες θα μπορούσαν να έχουν μοιραστεί τις αριθμομηχανές, ακριβώς με τον ίδιο τρόπο οι εταιρείες θα μπορούσαν να προσλάβουν ίσο αριθμό ανδρών και γυναικών κλπ.)

Remind students of the bystander module and discuss ways in which those skills could be used here.

Αξιολόγηση & Προβληματισμός:	<p>Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με τα συναισθήματά τους μετά από αυτή τη δραστηριότητα. Μπορείτε να ακολουθήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τι μάθατε από τη συμμετοχή σας σε αυτό το πείραμα; - Πώς αισθανθήκατε να είστε η προνομιούχος/ μη προνομιούχος ομάδα στο πείραμα; - Μπορείς να σκεφτείς άλλους τρόπους με τους οποίους η κοινωνία είναι άνιση ως προς τους άνδρες ή τις γυναίκες; Τι μπορεί να γίνει για να δημιουργηθεί μια καλύτερη ισορροπία μεταξύ του πώς οι άνθρωποι και των δύο φύλων αντιμετωπίζονται μέσα στην κοινωνία; - Εκπλαγήκατε από τα γεγονότα και τα στατιστικά στοιχεία που σας υποβλήθηκαν σχετικά με την ανισότητα των φύλων που υπάρχει στην κοινωνία μας;
---	---

Please find the Appendices for this activity on the upcoming pages.

Φυλλάδιο Πολλαπλασιασμού Bingo

B	I	N	G	O
39 x 30	27 x 25	48 x 44	23 x 22	44 x 37
12 x 17	41 x 16	19 x 18	39 x 28	14 x 16
44 x 43	29 x 11	FREE	46 x 24	39 x 26
48 x 39	49 x 18	25 x 22	48 x 33	36 x 22
28 x 14	13 x 18	42 x 13	12 x 23	40 x 18

Φυλλάδιο Πολλαπλασιασμού Bingo

B	I	N	G	O
		FREE		

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the
Rights, Equality &
Citizenship Programme
of the European Union

Τίτλος:	Ο Τροχός των Συνεπειών
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει να βοηθήσει στην ενστάλαξη ενσυναίσθησης στους μαθητές γύρω από τις επιπτώσεις που μπορούν να έχουν οι περιπτώσεις διακρίσεων λόγω φύλου στα άμεσα, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα επακόλουθα του γεγονότος. Ομοίως, αυτή η άσκηση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να δείξει πώς οι θετικές δράσεις για την επίτευξη της ισότητας των φύλων μπορούν να οδηγήσουν στη δημιουργία μιας σειράς θετικών αλλαγών τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ευαισθητοποίηση • Ισότητα • Ενσυναίσθηση • Σεβασμός

Οδηγίες:**Υλικά:**

- Το φύλλο εργασίας του Τροχού Συνεπειών (CDVEC & PDST, 2012)
- Στυλό/Μολύβια

Οδηγίες:

Η τάξη θα πρέπει να χωρίζεται σε μικρότερες ομάδες, με κάθε ομάδα να λαμβάνει δύο αντίγραφα του φύλλου εργασίας του τροχού συνεπειών. Κάθε ομάδα στην τάξη θα έχει δύο σενάρια σχετικά με το φύλο, ένα θετικό και ένα αρνητικό.

Παραδείγματα Αρνητικών Σεναρίων:

1. Η αθλητική ομάδα των αγοριών λαμβάνει τριπλάσιο ποσό χρηματοδότησης από την αθλητική ομάδα κοριτσιών σε ένα σχολείο.
2. Μια γυναίκα με υψηλότερα προσόντα και περισσότερη εμπειρία δεν λαμβάνεται υπόψιν για την προώθηση σε διευθυντική θέση σε μια εταιρεία, υπέρ ενός άνδρα που έκανε αίτηση για την ίδια θέση.
3. Ένας άνδρας με πρωταγωνιστικό ρόλο σε μια κινηματογραφική ταινία λαμβάνει μια πληρωμή για την ταινία του που είναι σε ποσό διπλάσια από αυτή που έλαβε η γυναίκα πρωταγωνίστρια στην ίδια ταινία.

Παραδείγματα Θετικών Σεναρίων:

1. Οι διοργανωτές του τουρνουά τένις του Wimbledon συμφωνούν να χορηγήσουν το ίδιο χρηματικό έπαθλο σε άνδρες και γυναίκες διαγωνιζόμενους που συμμετέχουν.
2. Μια γυναίκα υποψήφια εκλέγεται δημοκρατικά σε μια ηγετική θέση στην πατρίδα σας.
3. Ο συμμαθητής μιλάει ενάντια σε ένα περιστατικό έμφυλης διάκρισης που συμβαίνει στο σχολείο.

(Μπορείτε να προσθέσετε ή να επιλέξετε τα δικά σας παραδείγματα για τους σκοπούς αυτής της δραστηριότητας)

Οι μαθητές θα πρέπει να γράψουν το σενάριο τους στον κεντρικό κύκλο του φύλλου εργασίας. Στα κομμάτια που βρίσκονται ακριβώς γύρω από τον

εσωτερικό κύκλο, οι μαθητές θα πρέπει να γράψουν δυο ή τρεις βραχυπρόθεσμες συνέπειες που μπορεί να προκύψουν ως αποτέλεσμα του γεγονότος. Αυτές οι συνέπειες μπορεί να τους επηρεάσουν ως άτομα, να επηρεάσουν την άμεση κοινότητα ή την ευρύτερη κοινωνία στο σύνολό της. Στον εξωτερικό κύκλο, οι μαθητές θα πρέπει να σκεφτούν πιο μακροπρόθεσμες συνέπειες που μπορεί να προκύψουν από το εν λόγω γεγονός. Αυτές μπορεί να συνεχιστούν από τις βραχυπρόθεσμες συνέπειες και μπορεί να είναι και πάλι προσωπικές ή κοινωνικές.

Για παράδειγμα: Μια βραχυπρόθεσμη συνέπεια της πράξης του μαθητή που μιλάει ενάντια σε ένα περιστατικό έμφυλης διάκρισης μπορεί να είναι η άμεση παύση αυτού του περιστατικού, ενώ μια πιο μακροπρόθεσμη συνέπεια μπορεί να προκύψει υπό τη μορφή μιας μεγαλύτερης ομάδας παιδιών που αρνείται να ανεχθεί τέτοιες συμπεριφορές από εδώ και πέρα.

Οι μαθητές θα πρέπει να ενθαρρύνονται να σκέπτονται τις συνέπειες του ίδιου γεγονότος και για τα δύο φύλα (για να δείξουν ότι η ανισότητα των φύλων έναντι ενός φύλου, μπορεί να επηρεάσει και τα δύο φύλα). Μόλις η μικρότερη ομάδα ολοκληρώσει αυτή τη δραστηριότητα, παρουσιάζουν τα συμπεράσματά τους στην τάξη. Η υπόλοιπη τάξη μπορεί να προβληματιστεί και να προσθέτει στις προτάσεις που έχουν ήδη παρουσιαστεί μέσα στην τάξη και όλες οι προτάσεις μπορούν να αναγράφονται στον πίνακα.

Τέλος, οι μαθητές θα πρέπει να εξετάσουν τις κατηγορίες στις οποίες εμπίπτουν οι συνέπειες (π.χ. ατομικές συνέπειες, συνέπειες με βάση την κοινότητα κ.λπ.). Οι μαθητές θα μπορούν πιθανόν να προτείνουν περισσότερες προτάσεις σχετικά με αυτό το θέμα

**Αξιολόγηση &
Προβληματισμός:**

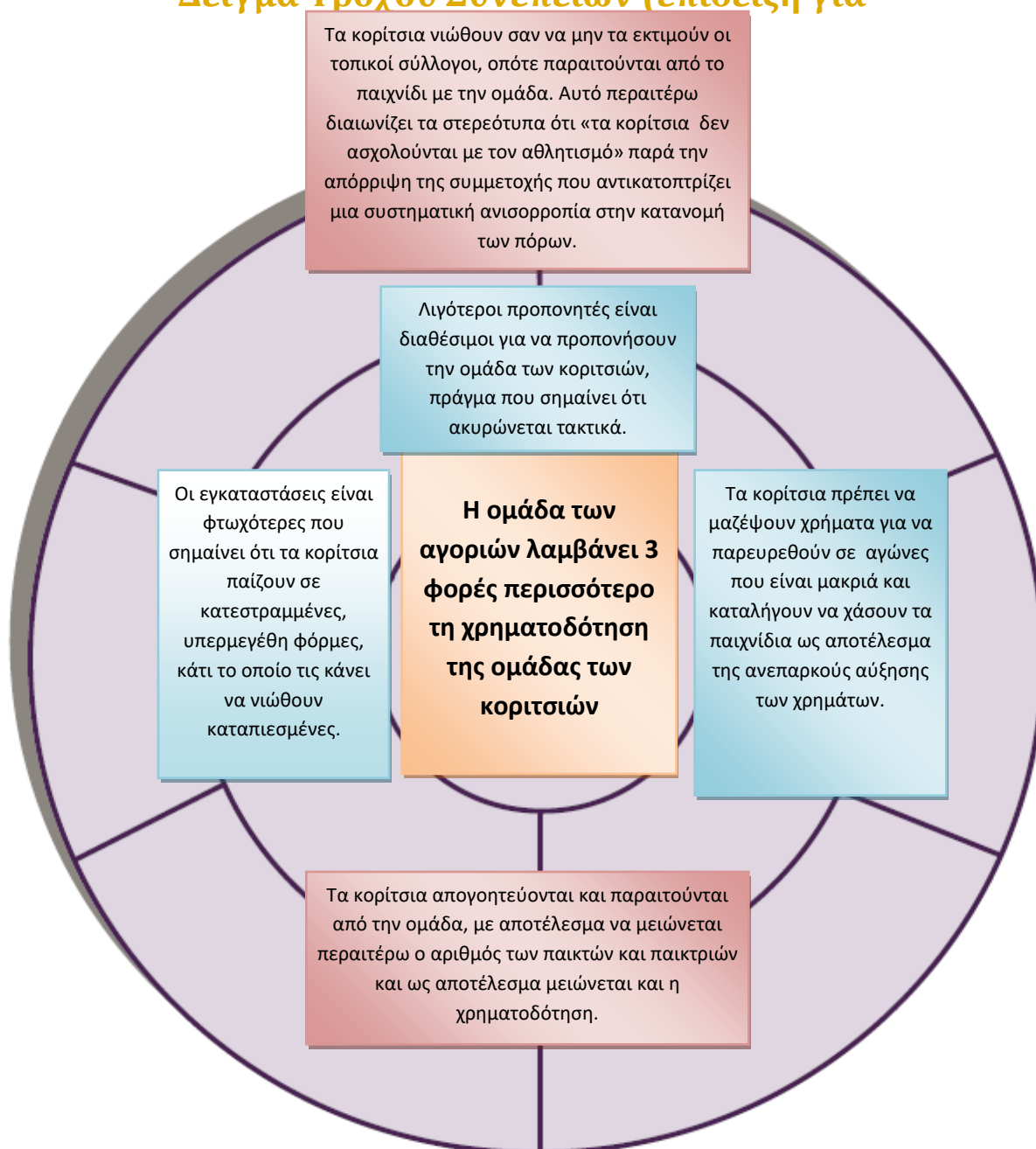
Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με τα συναισθήματά τους μετά από αυτή τη δραστηριότητα. Μπορείτε να ακολουθήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιος πιστεύετε ότι ήταν ο κύριος σκοπός αυτής της δραστηριότητας;
- Τι μάθατε από την ολοκλήρωση της δραστηριότητας;
- Πώς τα συμπεράσματα που έχουν εξαχθεί στο πλαίσιο αυτής της δραστηριότητας, σχηματίζουν τη σκέψη και τη συμπεριφορά σας προς τα εμπρός;
- Πιστεύετε ότι αυτή η δραστηριότητα θα σας βοηθήσει να εξετάσετε τις μακροπρόθεσμες συνέπειες των ενεργειών σας;
- Εκπλαγήκατε από πόσο μακριά θα έφτανε κάποιες από τις συνέπειες;
- Εκπλαγήκατε από το πώς ορισμένες από τις συνέπειες επηρέασαν τόσο τα αγόρια όσο και τα κορίτσια, αν και στην αρχή μπορεί να φαίνεται ότι επηρεάζει μόνο ένα φύλο;

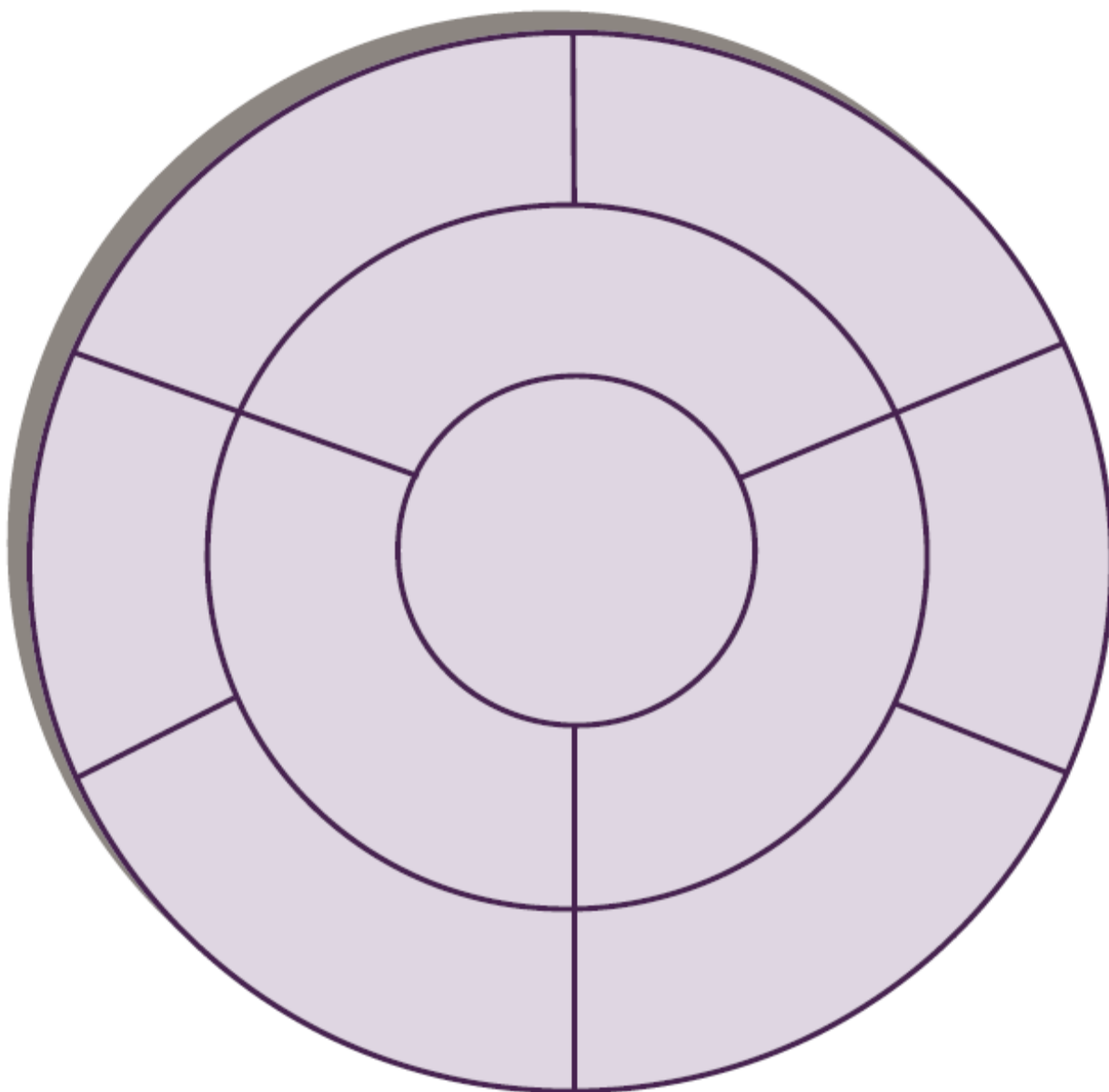
Please find the Appendix for this activity on the next page.

Δείγμα Τροχού Συνεπειών (επίδειξη για

Φύλλο Εργασίας του Τροχού Συνεπειών.

Τίτλος:	Ενδυνάμωση των Παρισταμένων
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών.
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει στην ενδυνάμωση των νέων που μπορεί να παρίστανται σε περιστατικά διάκρισης λόγω φύλου ή έμφυλης βίας και να τους παρέχει τις απαιτούμενες δεξιότητες.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ευαισθητοποίηση • Κινητοποίηση • Κοινωνικές Δεξιότητες • Ενδυνάμωση
Οδηγίες:	<p><u>Υλικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Στυλό/Χαρτί • Οι “10 Τρόποι να είσαι σύμμαχος” του GLSEN (GLSEN, 2008) • Φύλλο Εργασίας “Τρόποι να είσαι σύμμαχος” (CDVEC & PDST, 2012) <p><u>Οδηγίες:</u></p> <p>Πρώτον, οι μαθητές θα πρέπει να σκεφτούν τους λόγους για τους οποίους οι άνθρωποι μπορεί να επιλέξουν να παραμείνουν ως σιωπηλοί όταν είναι παρόντες κατά τη διάρκεια ενός περιστατικού εκφοβισμού, κακοποίησης ή αποκλεισμού (φόβος, ανακούφιση που δεν είναι οι ίδιοι-ίδιες σε αυτή τη θέση, “δεν είναι δική μου δουλειά” κλπ.) και πρέπει να γράψουν τις σκέψεις τους σε μια πλευρά του πίνακα.</p> <p>Στη συνέχεια, οι μαθητές πρέπει να εξετάσουν και να απαριθμήσουν τα βασικά χαρακτηριστικά που απαιτούνται για να είναι κάποιος ενεργός σύμμαχος και να ασκεί θετική επιρροή σε περιπτώσεις όπου είναι παρούσες-ρόντες στην κακομεταχείριση άλλου (θάρρος, προνοητικότητα, βεβαιότητα, καλοσύνη, εμπιστοσύνη κλπ.). Αυτά πρέπει να γραφούν στην</p>

άλλη πλευρά του πίνακα.

Ο δάσκαλος στη συνέχεια θα ξεκινήσει μια συζήτηση σχετικά με τις 10 συστάσεις του GLSEN για το πώς να είναι τα παιδιά ένας θετικός σύμμαχος. Οι μαθητές θα πρέπει να ενημερωθούν ότι διαθέτουν οδηγίες και βοήθεια σε σενάρια όπου είναι παρούσες-ρόντες σε τέτοια περιστατικά. Υπογραμμίζοντας τους 10 τρόπους να γίνουν σύμμαχοι, οι μαθητές θα δουν ότι μπορούν να είναι θετικοί φορείς αλλαγής στο περιβάλλον τους, με βάση τον τρόπο με τον οποίο αντιδρούν σε περιπτώσεις όπου διαπιστώνουν περιπτώσεις εκφοβισμού (λεκτικών ή σωματικών), διακρίσεων, βίας ή αποκλεισμού απέναντι σε άλλους.

Στη συνέχεια, οι μαθητές θα πρέπει να χωριστούν σε μικρότερες ομάδες των 2-3 ατόμων, όπου θα συζητήσουν ένα σενάριο (βλ. Σενάριο Ενδυνάμωσης των Παρισταμένων) στο οποίο γίνονται μάρτυρες περιστατικού κάποιας έμφυλης διάκρισης.

Μετά από τις συζητήσεις τους, οι μαθητές θα πρέπει να αποφασίσουν ποιες ενέργειες από τη λίστα "10 τρόποι να γίνεις σύμμαχος" θα λάμβαναν σε κάθε ένα από τα παρουσιαζόμενα σενάρια και να χρησιμοποιήσουν το φύλλο εργασίας "Τρόποι για να είσαι Σύμμαχος" για να συμπληρώσουν τις απαντήσεις τους. Είναι σημαντικό να θυμάστε ότι ορισμένα σενάρια απαιτούν διαφορετικές απαντήσεις (π.χ. δεν είναι πάντοτε συνετή, ασφαλής ή δυνατή η άμεση παρέμβαση, επομένως μπορεί να είναι πιο ασφαλής και αποτελεσματικότερη η υιοθέτηση διαφορετικής προσέγγισης, η οποία μπορεί να βοηθήσει στην επίτευξη θετικής λύσης, διατηρώντας ταυτόχρονα την ασφάλεια).

Εκτός από τον εντοπισμό του κατάλληλου τρόπου δράσης, οι μαθητές θα πρέπει επίσης να συμπεριλάβουν ένα / δύο "βασικά" δυναμικά στοιχεία χαρακτήρα που πιστεύουν ότι θα βοηθούσαν τον παρευρισκόμενο να αφαιρέσει το εμπόδιο (πόρτα), εμποδίζοντας τους να γίνουν ενεργοί σύμμαχοι παρά παθητικοί παρευρισκόμενοι.

Τέλος, οι συνέπειες / οφέλη των παρεμβάσεων πρέπει να συζητηθούν

	<p>μεταξύ της ομάδας, με τους μαθητές να σκιαγραφούν δύο / τρεις τρόπους με τους οποίους κάθε προσέγγιση που υιοθέτησαν θα ωφελήσουν το θέμα της καταχρηστικής/διακρισιακής συμπεριφοράς, όσον αφορά τα ίδια τα παιδιά και όλους όσους έχουν επηρεαστεί από το περιστατικό.</p>
<p>Αξιολόγηση & Προβληματισμός:</p>	<p>Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με τα συναισθήματά τους μετά από αυτή τη δραστηριότητα. Μπορείτε να ακολουθήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ποιες δεξιότητες νομίζετε ότι έχετε κερδίσει από την ολοκλήρωση αυτής της δραστηριότητας; - Ήσασταν ποτέ παθητικός παρευρισκόμενος σε περιστατικά διακρίσεων; Θα κάνατε κάτι διαφορετικό μετά την ολοκλήρωση αυτής της δραστηριότητας; - Μπορείτε να σκεφτείτε με άλλους τρόπους (εκτός από τους δέκα τρόπους που παρέχονται) με τους οποίους θα μπορούσατε να είστε ενεργό-ή σύμμαχος σε περίπτωση έμφυλων διακρίσεων ή εκφοβισμού; - Γιατί νομίζετε ότι αυτή η δραστηριότητα είναι σημαντική; - Θα είχατε περισσότερη σιγουριά με το να είστε ενεργός-ή σύμμαχος τώρα από ό, τι πριν ολοκληρώσετε την άσκηση;

Ανατρέξτε στο Παράρτημα για αυτήν τη δραστηριότητα στην επόμενη σελίδα.

10 τρόποι να Γίνετε Σύμμαχος

10 Τρόποι να γίνετε σύμμαχος

(GLSEN, 2008)

1. **ΜΗ ΓΕΛΑΣ:** Άφησε τους άλλους να καταλάβουν ότι τα αστεία και τα σχόλια που βασίζονται στο φύλο ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό του ατόμου απλά δεν είναι αστεία.
2. **ΜΙΛΑ:** Εάν αισθάνεσαι ότι είναι ασφαλές να το κάνεις, αφήστε αυτούς που διαπράττουν τις ασεβείς ή καταχρηστικές συμπεριφορές να καταλάβουν ότι η συμπεριφορά τους δεν είναι αποδεκτή.
3. **ΠΡΟΚΑΛΕΣΕ ΟΣΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΜΠΡΟΣΤΑ:** Εάν αισθάνεσαι ότι είναι ασφαλές να το κάνεις, πες σε όσους είναι μπροστά και βλέπουν ότι η συμπεριφορά τους δεν βοηθάει.
4. **ΜΗΝ “ΠΑΤΣΙΣΕΙΣ”:** Η ανταπόκριση στην κακία με κακία δεν θα βοηθήσει τα πράγματα.
5. **ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΦΙΛΗ-ΦΙΛΟΣ:** Δείξε καλοσύνη και υποστήριξη στα θύματα της αρνητικής συμπεριφοράς.
6. **ΑΝΕΜΕΙΞΕ ΕΝΗΛΙΚΕΣ:** Ενημέρωσε έναν καθηγητή ή σύμβουλο σχετικά με τα συνεχιζόμενα επεισόδια και ζήτη υποστήριξη στο σπίτι από γονείς και μέλη της οικογένειας.
7. **ΜΗΝ ΕΙΣΑΙ ΕΠΙΚΡΙΤΙΚΗ-ΚΟΣ:** Δείξτε σε άλλους ότι είσαι πρόθυμη-ος να ακούσεις και να μιλήσεις με ανοιχτό μυαλό.
8. **BE INCLUSIVE:** Βεβαιώσου ότι η γλώσσα και η συμπεριφορά σου δείχνει σεβασμό σε όλους τους ανθρώπους.

Reference:

Adapted from GLSEN (2008). *ThinkB4USpeak: Educator’s Guide*.

Keys to being an Ally Worksheet

The diagram illustrates the 'Keys to being an Ally Worksheet' structure. At the top, a dark teal horizontal bar is positioned above three funnel-shaped sections. Each funnel is labeled 'Consequences' at its narrow top. The funnels are colored purple, green, and orange from left to right. Below each funnel is a corresponding action card: a grey card for 'Action 1', a green card for 'Action 2', and a red card for 'Action 3'. Each card has a yellow key icon at its bottom left corner and is labeled 'Key Strengths for Action' below it. At the bottom of the worksheet is a large light purple rectangular box labeled 'Scenario:'. On either side of this box is a stick figure with a question mark above its head, appearing to be in a state of confusion or thinking.

This report was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014 - 2020). The content of this report represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the Rights, Equality & Citizenship Programme of the European Union

Σενάρια Ενδυνάμωσης των Παρευρισκόμενων.

1. Είσαι με μια παρέα αγοριών που έχουν μια συζήτηση μεταξύ τους. Μιλούν για δύο από τους συμμαθητές σας. Ένα άτομο περιγράφει τις επιλογές ρούχων ενός παιδιού ως "τόσο γκέι" με έναν απογοητευμένο τόνο. Οι άλλοι γελούν και συμφωνούν μαζί του.

Ένας άλλος από την παρέα συνεχίζει να κάνει σχόλια σχετικά με την εμφάνιση μιας από τις συμμαθήτριες σας, για συγκεκριμένα μέρη του σώματός της. Και πάλι, άλλοι συνεχίζουν να λένε προσβλητικά σχόλια για τη συμμαθήτριά σας κάνοντας κάποιες πολύ χυδαίες σεξουαλικές παρατηρήσεις.

Αισθάνεστε εξαιρετικά άβολα με τα σχόλια που γίνονται.

Τι επιλέγετε να κάνετε;

2. Μια ομάδα παιδιών πηγαίνουν στην παιδική χαρά και περνούν πολύ ωραία παίζοντας στο γήπεδο, στις κούνιες και στο μονόζυγο. Δυστυχώς, ο David πέφτει από το ονόζυγο και χτυπάει πολύ στο γόνατο του. Η πτώση είναι αρκετά επίπονη και αρχίζει να κλαίει. Ωστόσο, αντί να τον συμπονέσουν, τα υπόλοιπα αγόρια αρχίζουν να του λένε ότι κάνει σαν "κοριτσάκι" και οτ τα αγόρια δεν πρέπει να κλαίνε για κάτι τόσο ασήμαντο. Αισθάνεστε άσχημα για τον David αλλά ανησυχείτε ότι τα αγόρια θα κοροϊδέψουν αν τον υπερασπιστείτε.

Τι επιλέγετε να κάνετε;

3. Ένα αγόρι στην τάξη σας είναι πραγματικά χαρούμενο επειδή αδερφή του χθες το βράδυ του έκανε δώρο ένα μπλουζάκι. Νομίζει ότι είναι πραγματικά ωραίο και δεν έχει δει κανέναν άλλο στην τάξη να φοράει κάτι τέτοιο πριν. Αργότερα μέσα στη ημέρα, ευκαιρεί να δείξει το t-shirt κατά τη διάρκεια της γυμναστικής και είναι ενθουσιασμένος για να ακούσει τι σκέφτονται όλοι. Ωστόσο, αντί να λάβει τα κομπλιμέντα που περίμενε, μια ομάδα κοριτσιών στην τάξη αρχίζει να τον σχολάζει αρνητικά και να κοροϊδεύει το t-shirt του, υποστηρίζοντας ότι δεν είναι κάτι που πρέπει να φορέσει ένα αγόρι.

Αφού οι κοροϊδίες τελειώσουν, παρατηρείτε ότι κανένας δεν θέλει να καθίσει δίπλα στο αγόρι την ώρα του φαγητού και δεν τον αφήνουν να παίξει μαζί τους στο προαύλιο.

Τι επιλέγετε να κάνετε;

4. Μια παρέα κοριτσιών κάθονται παρέα με τα σχολείο και αρχίζουν να συζητάνε σχετικά με τη μόδα και για τα ρούχα που θα ήθελαν να αγοράσουν αν είχαν την ευκαιρία. Παρατηρείτε ένα κορίτσι, την Izzy δεν συμμετέχει στις συζητήσεις και δεν δείχνει να καταλαβαίνει γιατί όλοι είναι τόσο κολλημένοι με τα ρούχα που φοράνε. Η Izzy προτιμά να περνάει το χρόνο της έξω, εξερευνώντας δάση και σκαρφαλώνοντας σε δέντρα. Η παρέα ρωτάει την Izzy τι θα βάλει στο πάρτι του Tom το Σάββατο. Ανασηκώνει του ώμους και λέει ότι δεν το έχει σκεφτεί επειδή δεν νομίζει ότι είναι τόσο σημαντικό and says she hasn't thought about it because she doesn't think it is important. Η παρέα αρχίζει να την κοροϊδεύει, και της λένε ότι είναι περίεργη γιατί "Τα κορίτσια θα πρέπει να ενδιαφέρονται για τα ρούχα που φοράνε." Η Izzy κοκκινίζει και σύντομα γυρίζει σπίτι της.
- Πιστεύετε ότι είναι πολύ πιο ενδιαφέρον για τους ανθρώπους να έχουν διαφορετικά ενδιαφέροντα και πιστεύετε ότι η παρέα των κοριτσιών ήταν κάπως αγενείς με την Izzy.

Τι επιλέγετε να κάνετε;

(Μη διστάσετε να δημιουργήσετε τα δικά σας σενάρια με βάση τα παραπάνω παραδείγματα)

Τίτλος:	Παίξτε το ρόλο σας στο κίνημα ισότητας των φύλων
Διάρκεια:	45 λεπτά
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η δραστηριότητα έχει σχεδιαστεί ειδικά για να επιτρέπει στους συμμετέχοντες να κατανοούν και να συνειδητοποιούν τον τρόπο με τον οποίο το φύλο μπορεί να επηρεάσει τις ενέργειες και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Να ενισχυθούν οι δεξιότητες κριτικής σκέψης, καθώς και οι πρακτικές δεξιότητες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση και καταπολέμηση των έμφυλων διακρίσεων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κριτική Σκέψη • Κοινωνικές Δεξιότητες • Ευαισθητοποίηση • Ενδυνάμωση
Οδηγίες:	<p>Υλικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SAFER Φυλλάδιο Παιχνιδιού Ρόλων Περιπτωσιολογικής Μελέτης. • SAFER Φυλλάδιο Ιστορίας • Μολύβια/Έυλομπογιές/Μαρκαδόροι <p>Οδηγίες:</p> <p>Οι μαθητές χωρίζονται σε μικρές ομάδες και τους δίνεται ένα σενάριο περιπτωσιολογικής μελέτης, όπου το φύλο του πρωταγωνιστή τους περιορίζει με συγκεκριμένο τρόπο (Δείτε τα Παραδείγματα Περιπτωσιολογικής Μελέτης και αισθανθείτε ελεύθερες-ροι να δημιουργήσετε τη δική σας!).</p> <p>Οι μαθητές καλούνται να εξετάσουν το σενάριο και να αναπαραστήσουν την τρέχουσα κατάσταση με μία ζωγραφιά στο πρώτο (ή στα δύο πρώτα) κομμάτι(-ια) της ιστορίας του φύλλου εργασίας.</p>

	<p>Μόλις ολοκληρωθεί αυτό, οι μαθητές θα πρέπει να διαβάσουν την ενότητα "Τι συμβαίνει μετά;" του συγκεκριμένου σεναρίου. Σε αυτές τις ερωτήσεις, οι μαθητές θα κληθούν να υιοθετήσουν διαφορετικές προοπτικές σε κάθε σενάριο (τον ρόλο ενός παρισταμένου στην περίπτωση της Jenny, της προοπτικής του πρώτου προσώπου στην περίπτωση του Simon και του ρόλου του υπερασπιστή στην περίπτωση της κας Ryan) .</p> <p>Οι μαθητές θα πρέπει να χρησιμοποιούν τις απαντήσεις τους στις ερωτήσεις σε κάθε ένα από τα περιστατικά για να ολοκληρώσουν τα υπόλοιπα κομμάτια της ιστορίας τους, υποδεικνύοντας τις ενέργειες που θα έπρεπε να πάρει το άτομο για να δώσει μια θετική λύση στην κατάσταση.</p> <p>Όταν η ομάδα έχει ολοκληρώσει το χρονοδιάγραμμα τους για τη σκηνή τους, θα πρέπει να διαλέξουν κάποιους εθελοντές μέσα από την ομάδα, για να παρουσιάσουν το αρχικό πρόβλημα που τους παρουσιάστηκε ως ομάδα, καθώς και το θετικό αποτελέσματα που έδωσαν μέσα στη δική τους σκηνή στην ιστορία.</p> <p>Η τάξη θα πρέπει στη συνέχεια να συζητήσει τα διάφορα σενάρια και τις λύσεις που επινοήθηκαν από τις ομάδες.</p>
<p>Αξιολόγηση & Προβληματισμός:</p>	<p>Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αναλογιστούν τα συναισθήματά τους μετά από αυτή τη δραστηριότητα. Μπορείτε να ακολουθήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Πιστεύετε ότι το Forest Green αντιπροσωπεύει ένα τυπικό παράδειγμα σχολείου στην χώρα σας; -Γιατί πιστεύετε ότι κανείς δεν αποφάσισε να υπερασπιστεί τη Τζένη; -Η Τζένη πίστευε ότι οι ομάδες των κοριτσιών αντιμετώπιζονταν διαφορετικά στις ομάδες των αγοριών - γιατί νομίζετε ότι αυτό μπορεί να συμβαίνει; Πώς θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί αυτό το ζήτημα; -Ο Simon υποθέτει ότι τα άλλα αγόρια θα τον πειράξουν εάν επιλέξει το προτιμώμενο θέμα του. Πιστεύετε ότι είναι κοινό για τους

ανθρώπους να αντιμετωπίζουν τέτοιες αμφιβολίες σχετικά με τις επιλογές που κάνουν και το φύλο τους; Έχετε ποτέ επιλέξει να αποφύγετε να κάνετε κάτι επειδή ανησυχούσατε για το τι μπορούν να σκεφτούν οι άλλοι για την απόφασή σας; Τι θα κάνατε αν ήσασταν ο Simon;

-Περιμένατε ότι η Διευθύνων Σύμβουλος της Digitech Ltd είναι γυναίκα; Γιατί; Πιστεύετε ότι αποτελούν πρόβλημα οι υποθέσεις που κάνουν οι άνθρωποι σχετικά με άλλους με βάση την εργασία τους;

-Με ποιούς τρόπους αντιμετωπίζονται τα αγόρια και τα κορίτσια διαφορετικά στα σχολεία σας; Οι διαφορές αυτές δημιουργούν προβλήματα ή θέματα; Εάν ναι, πώς θα συνιστούσατε την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων;

-Βρήκατε αυτή τη δραστηριότητα χρήσιμη; Ποιες δεξιότητες νομίζετε ότι έχετε αποκτήσει από την ολοκλήρωση των ρόλων / ιστορίες;

Please find the Appendix for this activity on the next page.

Σενάρια Περιπτώσιολογικών Μελετών για τη Δραστηριότητα Παιχνιδιού Ρόλων SAFER

Σενάριο 1:

Τζένη

Για όσο μπορεί να θυμηθεί, η πιο αγαπημένη ασχολία της Τζένη στον κόσμο ήταν να παίζει ποδόσφαιρο. Από τότε που έμαθε να περπατάει, το πολυτιμότερο πράγμα που είχε στην κατοχή της ήταν μια μπάλα ποδοσφαίρου και περνούσε ώρες από την παιδική της ηλικία στην πίσω αυλή της, κάνοντας εξάσκηση και βελτιώνοντας τις δεξιότητες της.

Πρόσφατα, η Τζένη πήρε μετεγγραφή από το Red Oak School στο Forest Green School. Στο Red Oak, η Τζένη ήταν η καλύτερη παίκτρια στη μικτή ομάδα ποδοσφαίρου του σχολείου. Ωστόσο, στο Forest Green Primary, η Τζένη εξεπλάγη όταν έμαθε πως οι ομάδες είναι χωρισμένες σε κοριτσιών και αγοριών. Η Τζένη απολάμβανε να παίζει με την ομάδα των κοριτσιών καθώς είχε μερικούς εξαιρετικές παίκτριες και επίσης έκανε κάποιες πολύ καλές νέες φίλες. Ωστόσο, πολύ σύντομα, παρατήρησε ότι τα αγόρια πήραν όλο τον νέο εξοπλισμό, εκπαιδεύονταν στα καλύτερα γήπεδα και δέχονταν όλη την προσοχή στις σχολικές ανακοινώσεις. Αυτό άφησε την Τζένη να αισθάνεται απογοητευμένη καθώς η ομάδα του κοριτσιών είχε φτάσει στον τελικό του κύπελλου χωρίς να λάβει έπαινο ή αναγνώριση από τους δασκάλους ή τους συμμαθητές.

Στην ώρα της γυμναστικής, η Τζένη είχε την ευκαιρία να παίζει αντίπαλος με την ομάδα των αγοριών, και είχε συχνά να σκοράρει αρκετά θεαματικά goal με τερματοφύλακα τον Μπόμπι τον τερματοφύλακα της ομάδας των αγοριών. Μετά από έναν αγώνα στον οποίο η Τζένη έβαλε τρία γκολ, ο Μπόμπι αποφάσισε ότι δεν ήθελαν να παίξουν με την Τζένη πια και άρχισαν να την πειράζουν μπροστά σε ολόκληρη την τάξη. Είπε ότι ήταν "πολύ αθλητική" για ένα κορίτσι και άρχισε να την αποκαλεί "το θηρίο". Οι συμμαθητές της Τζένη έμοιαζαν να νιώθουν άβολα, αλλά πολλοί από αυτούς γέλασαν νευρικά. Κανείς δεν είπε τίποτα.

Τι γίνεται μετά;

- Φανταστείτε ότι είστε ένας θεατής σε αυτή την κατάσταση και έχετε δει τον Μπόμπι να φέρεται άσχημα στη Τζένη.
 - Πώς πιστεύετε ότι θα αισθάνθηκε η Τζένη σε αυτή την κατάσταση;
 - Γιατί πιστεύετε ότι κανείς δεν υπερασπίστηκε τη Τζένη σε αυτή την κατάσταση;
- Στα πρώτα δύο κουτάκια του φυλλαδίου ιστορίας, ζωγραφίστε δύο εικόνες που αντιπροσωπεύουν με ακρίβεια το σενάριο που παρουσιάστηκε παραπάνω.

- Τώρα φανταστείτε την “καλύτερη” εκδοχή του εαυτού σας, που μπορείτε να σκεφτείτε σε αυτή την κατάσταση. Πώς πιστεύετε ότι αυτός ο “καλύτερος εαυτός” θα αντιδρούσε; Χρησιμοποιώντας όσα κουτάκια χρειάζεστε περισσότερο στο χρονοδιάγραμμα, ζωγραφίστε την καλύτερη αντίδραση που θα μπορούσε να έχει ένας θεατής ή θεατές σε αυτή την κατάσταση.
- Αφού ολοκληρώσετε την ιστορία σας, επιλέξτε ένα μέλος από την ομάδα σας που θα παίξει καθένα από τους ρόλους μέσα στο σενάριο και προετοιμάστε το παιχνίδι ρόλων του "καλύτερου δυνατού αποτελέσματος" που θα εκτελέσετε για τους συμμαθητές σας.

Σενάριο 2:

Simon:

Ο Simon τελειώνει την πρώτη του χρόνια στο Forest Green School και ήταν σχεδόν καιρός να επιλέξει τα μαθήματα που θα συνεχίσει με την επόμενη σχολική χρονιά. Ο πατέρας του Simon έχει μια ξυλουργική επιχείρηση στην περιοχή και ήθελε ο Simon να συνεχίσει να σπουδάσει Ξυλουργική έτσι ώστε να έχει τις δεξιότητες για να ενταχθεί στην επιχείρηση μόλις τελειώσει το σχολείο.

Ο Simon δεν είναι άσχετος με τη Ξυλουργική αλλά για να συνεχίσει με αυτό, θα πρέπει να εγκαταλείψει το αγαπημένο του θέμα, την Οικιακή Οικονομία. Ο Simon αγαπά να μαγειρεύει και να ξοδεύει μεγάλο μέρος του χρόνου του μετά το σχολείο ψάχνοντας για ενδιαφέρουσες νέες συνταγές online ή να μαγειρεύει το δείπνο ή ψήνοντας νόστιμα λιχουδιές για την οικογένεια και τους φίλους του. Ο καθένας για τον οποίο μαγειρεύει πάντα εξυμνεί την ποιότητα της δουλειάς του.

Ο Simon ωστόσο, ανησυχεί διότι η πλειοψηφία στο μάθημα της Οικιακής Οικονομίας ήταν κορίτσια, τα αγόρια στο σχολείο θα τον κορόιδευαν για την επιλογή του και δεν θα αρνούσαν να αφήσουν το θέμα. Φοβόταν μήπως αποκλειστεί από τους άλλους με βάση την απόφαση που θα έκανε.

Η μέρα πριν την επιλογή των μαθημάτων είχε φτάσει και ο Simon ακόμα αντιμετώπιζε ένα δίλημμα. Δεν θέλει να αφήσει τις απόψεις των άλλων να αποφασίσουν για το μονοπάτι που θα πάρει, αλλά εξακολουθεί να είναι αβέβαιος για το πώς θα αντιδρούσαν οι άλλοι αν επιλέξει να συνεχίσει με την Οικιακή Οικονομία.

Τι θα γίνει μετά:

- Φανταστείτε ότι είστε ο Simon και είστε αντιμετώπι με αυτή τη δύσκολη κατάσταση.
 - Πώς νομίζετε ότι ο Simon αισθάνεται που αντιμετωπίζει ένα τέτοιο δίλημμα;
 - Είχαν ποτέ οι απόψεις άλλων ανθρώπων κάποια επιρροή στις προσωπικές αποφάσεις που έχετε πάρει στη ζωή σας;
- Στα πρώτα δύο κουτάκια του φυλλαδίου της ιστορίας, σχεδιάστε δύο εικόνες που αντιπροσωπεύουν με ακρίβεια το σενάριο που παρουσιάστηκε παραπάνω.

Τώρα, αφιερώστε λίγο χρόνο για να φανταστείτε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα σε αυτό το σενάριο. Ποια βήματα ή ενέργειες θα απαιτηθούν για να γίνει αυτό το ιδανικό αποτέλεσμα πραγματικότητα;

Χρησιμοποιώντας όσα κουτάκια χρειάζεστε περισσότερο στο χρονοδιάγραμμα, σχεδιάστε τη σειρά των βημάτων που θα χρειαστείτε για να βοηθήσετε τον Simon να επιτύχει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για αυτόν ως άτομο.

- Μόλις ολοκληρώσετε την ιστορία σας, επιλέξτε ένα μέλος από την ομάδα σας που θα παίξει καθένα από τους ρόλους μέσα στο σενάριο και προετοιμάστε το παιχνίδι ρόλων του "καλύτερου δυνατού αποτελέσματος" που θα εκτελέσετε για τους συμμαθητές σας.

Σενάριο 3:

Κα Jones:

Πολλοί από τους μαθητές στο Forest Green School ενδιαφέρθηκαν ιδιαίτερα για την τεχνολογία και την πληροφορική, οπότε η κ. Jones θεώρησε ότι θα ήταν πολύ χρήσιμο και ευχάριστο για τους μαθητές να ακούσουν για το επαγγελματικό ταξίδι κάποιου που είχε επιτυχία στον τομέα αυτό. Είχε προσπαθήσει, με λίγη τύχη, να έρθει σε επαφή με έναν διευθύνοντα σύμβουλο που εργάζεται στη μεγάλη εταιρία τεχνολογίας της περιοχής εδώ και σχεδόν δύο μήνες και, ενθουσιάστηκε όταν ο Διευθύνων Σύμβουλος της Digitech Ltd. συμφώνησε να επισκεφθεί το σχολείο για να μιλήσει στους μαθητές για το πώς μοιάζει ο καθημερινός φόρτος εργασίας τους και από τι αποτελείται σε καθημερινή βάση.

Η κα Τζόουνς συνέστησε η συζήτηση να λάβει χώρα στις 3:00 μ.μ. (λίγο μετά το σχολείο) και δεν ξεπλάγη από το γεγονός ότι πάνω από 35 μαθητές ήταν παρόντες την εν λόγω ημέρα. Ωστόσο, την εξέπληξε το γεγονός ότι μόνο δύο από τους μαθητές ήταν κορίτσια. Πριν φτάσει ο Διευθύνων Σύμβουλος της Digitech Ltd., οι μαθητές κουβέντιαζαν με ενθουσιασμό για τις συμβουλές που περίμεναν να πάρουν από τον ομιλητή και αναρωτήθηκαν με ποιο φανταχτερό αυτοκίνητο θα έφτανε.

Καθώς η διευθύνων σύμβουλος έφτασε, πολλά από τα στόματα των μαθητών έπεσαν ανοιχτά με έκπληξη και μια σοκαρισμένος σιωπή έπεσε πάνω από τους μαθητές. Μετά από λίγο, μικρές ομάδες μαθητών άρχισαν να γελούν μεταξύ τους, με μερικούς μαθητές να αρχίζουν να κάνουν αστεία και σχόλια για τη νέα άφιξη. Κανείς δεν περίμενε ότι η διευθύνων σύμβουλος μιας τόσο ισχυρής και σημαντικής εταιρείας είναι γυναίκα.

Τι γίνεται μετά:

- Φανταστείτε ότι είστε κυρία Jones παρακολουθώντας αυτό το γεγονός να εξελίσσεται:
 - Πώς νιώθετε για αυτή την αντίδραση των μαθητών;
 - Ποια θα ήταν η απάντησή σας σε αυτή την αντίδραση;
- Στα δύο πρώτα πλαίσια του φύλλου εργασίας του χρονοδιαγράμματος, σχεδιάστε δύο εικόνες που αντιπροσωπεύουν με ακρίβεια το σενάριο που παρουσιάζεται παραπάνω.
- Τώρα, φανταστείτε ότι η κα Jones διοργανώνει συνάντηση με τον διευθυντή της μετά από αυτή την εκδήλωση, προκειμένου να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης (έλλειψη κοριτσιών και διακρίσεις που εμφανίζονται από τα αγόρια). Χρησιμοποιώντας όσα κουτάκια χρειάζεστε από το φύλλο εργασίας του χρονοδιαγράμματος, συντάξτε μια αναπαράσταση της συζήτησης που θα συνέβαινε μεταξύ της κας Jones και του διευθυντή του σχολείου, συμπεριλαμβανομένων των

προτεινόμενων βελτιώσεων που πιστεύει η κ. Jones ότι θα μπορούσαν να γίνουν στο Forest Green School, να εκπαιδεύσει τους νέους σχετικά με την ισότητα των φύλων και να φέρει ένα πιο ισότιμο και με πνεύμα σεβασμού σχολικό περιβάλλον. Χρησιμοποιήστε το τελευταίο πλαίσιο για να παρουσιάσετε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα στο εν λόγω σενάριο.

- Μόλις ολοκληρώσετε την ιστορία σας, επιλέξτε ένα μέλος από την ομάδα σας που θα παίξει καθένα από τους ρόλους μέσα στο σενάριο και θα προετοιμάστε το παιχνίδι ρόλων για τη συζήτηση μεταξύ της κα Jones και του διευθυντή και το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για το σχολείο μετά από αυτή τη συζήτηση.

Φυλλάδιο Ιστοριών και Παιχνιδιού Ρόλων

Scene:	Scene:	Scene:
Scene:	Scene:	Scene:

Create your own at [Storyboard That](https://www.storyboardthat.com/)

Τίτλος:	“Τα Όνειρα δεν έχουν Φύλο” (Ένα μήνυμα προς τους νεαρούς συμμαθητές μου)
Διάρκεια:	45 λεπτά * Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να εκτελεστεί για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, ακόμη και υπό τη μορφή ενός μακροχρόνιου μοντέλου καθοδήγησης, όπου ένας μικρότερος μαθητής συνεργάζεται με έναν μεγαλύτερο μαθητή, ο οποίος μπορεί να ενεργεί ως οδηγός και σύμβουλος γι' αυτούς κατά τη διάρκεια ενός σχολικού έτους.
Κοινό:	Παιδιά Ηλικίας 10-12 ετών
Στόχοι:	<p>Αυτή η Δραστηριότητα στοχεύει να δώσει τη δυνατότητα στους νέους να προβληματιστούν κριτικά για την ζωή τους και να προσδιορίσουν τομείς όπου αισθάνονται ότι το φύλο τους επηρέασε τα αποτελέσματα της ζωής τους. Να επισημάνουμε τις στιγμές που οι νέοι έχουν συναντήσει και έχουν ξεπεράσει τις στερεοτυπικές προσδοκίες όσον αφορά το φύλο τους, στη ζωή τους. Να προωθήσουμε την αυτό-συμπόνοια, ένα κρίσιμο στοιχείο στη συνάντηση και στην υπέρβαση των αντιξοοτήτων και των προκλήσεων της ζωής. To provide younger students within the school with positive role models who they can look up to and take their lead from. Να παρέχουμε στους μαθητές μια αίσθηση κοινωνικής συνοχής - ότι η παρουσία και η ζωή τους έχουν σημασία και έχουν νόημα με πολλούς τρόπους για πολλούς ανθρώπους. Να ενθαρρύνουμε την αίσθηση της αυτενέργειας και της αυτο-αποτελεσματικότητας στους μαθητές - ότι μπορούν να αρχίσουν να κάνουν τη διαφορά.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κριτική Σκέψη • Προβληματισμός • Ενσυναίσθηση • Ενσωμάτωση • Κοινωνικές Δεξιότητες

Υλικά:

- Στυλό και Χαρτί
- Εναλλακτική Μέθοδος: Λογισμικό Εγγραφής Βίντεο

Οδηγίες:

Πρότυπο: Ένα άτομο που οι άλλοι κοιτάζουν ή θαυμάζουν για το παράδειγμα που έθεσαν και τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφέρονται. Τα πρότυπα εμπνέουν τους ανθρώπους να προσπαθούν να μιμηθούν ή να ταιριάζουν με τη συμπεριφορά τους. Η ύπαρξη ενός προτύπου μπορεί να προσφέρει στα άτομα ένα σημείο αναφοράς για το τι θέλουν να γίνουν και μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της ικανότητάς μας να σχεδιάζουμε ή να θέτουμε στόχους για να επιτύχουμε αυτό.

Οδηγίες:

Οι μαθητές καλούνται να σκεφτούν ένα πρότυπο που έχει ενεργήσει ως πηγή έμπνευσης για αυτούς καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Πρέπει να σκεφτούν τις ιδιότητες, τα δυνατά σημεία και τις ενέργειες που αυτό το άτομο επιδεικνύει και θεωρούν ότι είναι τόσο αξιοθαύμαστες. Στη συνέχεια, ο δάσκαλος θα πρέπει να εξηγήσει στους μαθητές ότι και αυτοί μπορούν να λειτουργήσουν ως πρότυπα για τους νεότερους μαθητές που έρχονται από το σχολείο.

Ως μέσο για την παροχή αυτής της καθοδήγησης, οι μαθητές θα πρέπει να ενθαρρύνονται να σκέφτονται για το χρόνο τους στο δημοτικό σχολείο. Οι μαθητές θα πρέπει να περιγράψουν τις στιγμές όπου το φύλο τους ενήργησε αρχικά ως φραγμός όταν επιδίωκαν ορισμένους στόχους ή ενδιαφέροντα, μόνο για να ξεπεράσουν αυτές τις αμφιβολίες και να συμμετάσχουν σε απολαυστικές, επιβραβευτικές και καρποφόρες δραστηριότητες.

Οι μαθητές πρέπει να συντάξουν μια επιστολή στους μικρότερους συμμαθητές τους, στην οποία τους εξηγούν ότι τα στερεότυπα φύλου είναι περιοριστικά και περιγράφουν πώς έχουν επωφεληθεί από την άρνηση και την παράβλεψη αυτών των περιοριστικών ιδεών. Η επιστολή θα πρέπει να ενθαρρύνει αυτούς

τους νεότερους μαθητές να ακολουθήσουν την καρδιά τους και να εκφραστούν με οποιοδήποτε τρόπο νιώθουν φυσικό για αυτούς, ανεξάρτητα από το αν οι αναφερόμενες φιλοδοξίες ενεργούν σε αντίθεση με τα αντιληπτά πρότυπα ή τα στερεότυπα των φύλων.

Η μεγαλύτερη τάξη θα πρέπει στη συνέχεια να μεταφέρει αυτά τα γράμματα σε έναν μικρότερο μαθητή σε μία από τις μικρότερες τάξεις και να κρατήσουν ένα αντίγραφο για τους ίδιους-ίδιες ως υπενθύμιση για το πώς έχουν ξεπεράσει εμπόδια στη ζωή τους μέχρι σήμερα και πώς πρέπει να παραμείνουν αληθινοί-αληθινές στον εαυτό τους όσο είναι αυτό δυνατόν.

** Εναλλακτικά, η μεγαλύτερη τάξη θα μπορούσε να καταγράψει ένα εμπνευσμένο βίντεο που θα επικοινωνούσε το παραπάνω μήνυμα χρησιμοποιώντας το θέμα: "Τα όνειρα δεν έχουν Φύλο" **

Αξιολόγηση & Προβληματισμός:	<p>Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με τα συναισθήματά τους μετά από αυτή τη δραστηριότητα. Μπορείτε να ακολουθήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none">- Τι νομίζετε ότι μάθατε από αυτή τη δραστηριότητα;- Ποια σημασία θεωρείτε ότι τα πρότυπα έχουν στο κίνημα της ισότητας των φύλων;- Ποιος είναι ο αντίκτυπος που πιστεύετε ότι μπορεί να έχουν αυτά τα μηνύματα στους νεαρούς συμμαθητές σας;
---	---

